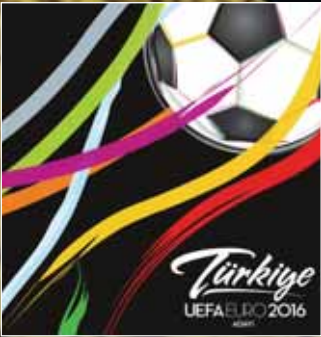

Tam Saha

TFF'nin Aylık Futbol Dergisi

● Mayıs 2010 ● Sayı: 67

**İstek büyük
destek büyük**

Türkiye Futbol Federasyonu
Adına Sahibi:
Mahmut Özgener
Yayın Yönetmeni:
Zeki Çol
Sorumlu Yazışları Müdürü:
Mazlum Uluç
Yazışları:
Bağış Erten
İlker Uğur
Barış Tarık Mutlu
Nihat Özten
Türker Tozar
Gürsel Kuru
Görsel Tasarım:
Hasan Teoman
Baskı:
Elma Basım
Halkalı Caddesi
No: 164 B-4 Blok
Sefaköy/İstanbul
Tel: (212) 697 30 30
Faks: (212) 697 70 70
Yazışma Adresi:
Türkiye Futbol
Federasyonu
Medya İletişim
Departmanı
İstinye Mahallesi
Darüşşafaka Caddesi
No: 45 Kat: 2
34460
Sarıyer/İstanbul
Telefon: (212) 362 22 22
Dahili: 22 70 / 22 71
e-mail: tamsaha@tff.org.tr
Web Sitesi:
<http://www.tff.org>
YEREL SÜRELİ YAYIN
Para ile satılmaz

U17 Avrupa Şampiyonası

20

Gencler yeni zafer peşinde

Alper Potuk

55

Profesyonelliği yabancıardan öğreniyorum

Pablo Batalla

22

Babasının oğlu

Teofilo Gutierrez

28

Futbolcu kanı taşıyorum

Euro 2016

6

Kader günü 28 Mayıs

Ümit Milli Takım

24

Yaşamın kıyısında

Jorge Valdano

52

Futbolun filozofu

Hüseyin Sabancı

37

Hakemliğimle anılmak istiyorum

Stratejik Plan

10

Yol haritamızı çizdik

Arcil Arveladze

14

Kıvılcım Güneş'ten geliyor

Artun Akçakın

70

Milli Takım'da ilk golümü hayal ediyorum

Türkiye Kupası

18

Şanlıurfa'da dev final

Futbol Ekonomi

26

Alman tribünleri 1 numara

Deloitte Raporu

32

İspanyolların yılı

Avrupa Kupaları

42

Görkemli yitiriler

Dünya Kupası

46

Güney Afrika'da neler oluyor?

Kuzey Kore

50

Bir başka dünyanın futbolu

Futbol Ekonomi

60

Toplu sözleşme hakkımız, söke söke alırız

Kader günü 28 Mayıs

Türk futbolunun en önemli projesi olan Euro 2016 adaylığı için geri sayım başladı. 28 Mayıs günü Cenevre'de yapılacak sunumun ardından gerçekleştirilecek oylamada, Euro 2016'yı Türkiye, İtalya, Fransa üçlüsünden hangisinin düzenleyeceği belli olacak. Adaylık sürecinde en önemli adımlardan biri olan teftiş ziyareti ise 7-9 Nisan tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleşti. UEFA Yönetim Kurulu Üyesi ve Milli Takım Turnuvaları Komitesi Başkanı Gilberto Madail başta olmak üzere 13 kişilik UEFA heyeti üç gün boyunca İstanbul'da adaylığımızla ilgili detaylar hakkında bilgi sahibi oldu. Dosyaları inceleyen heyetle görüşmeler oldukça başarılı geçti. İki gün süresince teknik toplantılar, heyet onuruna resmi yemek ve Dolmabahçe Sarayı Başbakanlık Ofisi'nde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'la görüşmeler gerçekleştirildi.

UEFA EURO 2016 adaylığımız süresinde en önemli adımlardan biri olan teftiş ziyareti 7-9 Nisan tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleşti. UEFA Yönetim Kurulu Üyesi ve Milli Takım Turnuvaları Komitesi Başkanı Gilberto Madail başta olmak üzere 13 kişilik UEFA heyeti üç gün boyunca İstanbul'da adaylığımızla ilgili detaylar hakkında bilgi sahibi oldu. Adaylık dosyalarını inceleyen UEFA Milli Takım Turnuvaları Komitesi'nden oluşan heyetle görüşmeler oldukça olumlu ve başarılı geçti. İki gün süresince teknik toplantılar,

heyet onuruna resmi yemek ve Dolmabahçe Sarayı Başbakanlık Ofisi'nde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'la görüşmeler gerçekleştirildi. Teftiş ziyareti için Türkiye Futbol Federasyonu tarafından hazırlıklara çok büyük önem ve özen

gösterildi. Öncelikli olarak UEFA heyetinin İstanbul seyahati süresince geçeceği yollardaki 70 billboard İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden tahsis edildi. Gidiş ve dönüş tarihlerine göre değiştirilen 7 farklı reklam panoları Türk halkının bu turnuvaya karşı

duyduğu büyük isteği yansıttı. Bunun yanında 12x18m boyutlarındaki dev bayrak, Boğaziçi Köprüsü'ne asıldı ve resmi ziyaret süresince asılı kaldı. Heyetin her bir üyesi havalimanında karşılandı ve özel araçlarla Çırağan Otel'i'ne götürüldü. Çırağan Otel'i'nde ise onları hoş bir karşılama bekliyordu. Ellerinde çiçekler olan dört ilkökul öğrencisi, üzerinde 2016 tişörtleri ile heyeti tek tek karşıladı. Çocuklarla tek tek sohbet eden heyet üyeleri, bu hoş sürpriz karşısında çok mutlu olduklarını ifade etti.

Akşamüstü otelde UEFA heyetine açık noktalarla ilgili hazırlanmış olan dosya Genel Sekreter Vekili ve 2016 Proje Direktörü Orhan Gorbun tarafından teslim edildi. Dosyanın içeriği, 15 Şubat'ta teslim edilen adaylık dosyası incelendikten sonra UEFA Milli Takımlar Komitesi tarafından Nisan ayı başında iletilen yeni soruların cevaplarına göre hazırlandı.

Genellikle konu başlıkları yatırımlardı. İki hafta içerisinde ilgili bakanlıklarla ortak çalışmalar sonucunda 96 sayfalık dosya hazırlandı. 8 Nisan Perşembe günü teknik toplantılar Çırağan Sarayı'nda gerçekleştirildi. 2016 adaylığımızın teknik detaylarının konuşulduğu toplantı Türkiye Futbol Federasyonu 1. Asbaşkanı Lütfi

Arıboğan'ın açılış konuşmasıyla başladı. 13 kişilik UEFA heyetinin soruları bakanlık düzeyinde katılımı cevaplandırıldı. Ulaştırma Bakanlığı'ndan, Turizm Bakanlığı'ndan ve TAV, TOKİ, Galatasaray Spor Kulübü'nden katılım yapıldı. Teknik toplantıların ardından 8 Nisan Perşembe akşamı UEFA heyeti onuruna Esmâ Sultan

Yalısı'nda resmi yemek daveti verildi. Yemeğe UEFA heyeti ile birlikte Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Faruk Nafiz Özak, UEFA 1. Asbaşkanı ve TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, TFF Başkan Vekilleri, TFF Yönetim Kurulu üyeleri, TFF Genel Sekreteri ile maçların oynanacağı 8 aday kentin valileri ve belediye başkanlarının yanı sıra spor, moda, sanat ve edebiyat dünyamızın ünlü isimleri de katılım gösterdi. Gecenin konsepti turnuvaya ev sahipliği yapmaya aday 8 şehrimizi tanıtmak üzere kuruldu. 8 adet masaya 8 şehrimizin ismi verildi ve menü 8 aday şehrimize has tatlardan oluştu. Sunumu Burcu Esmersoy tarafından yapılan gecede, aday şehirleri tanıtan video görüntülerinin ardından şehirle ilgili yemekler servis edildi. Yemektan sonra kokteyl alanına kurulan ekranlarda maç yayınları yapıldı ve Avrupa Ligi maçları izlendi. 9 Nisan Cuma günü ise Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Dolmabahçe Sarayı'ndaki Başbakanlık Çalışma Ofisi'nde UEFA heyetini kabul etti. Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın da katıldığı kahvaltıda önce heyete hitap eden Erdoğan, heyetin bir gün önce yaptığı teknik

Türkiye'nin adaylığı Avrupa basınında

çalışmalardan memnun kalmış olması temennisinde bulunarak, ziyaretin politik destek kısmında akıllarına takılan soruları cevaplandırmak için hazır olduğunu kaydetti. Avrupa'nın

İstanbul'u farklı kılan özelliğinin çok farklı kültür ve inançlara tarih boyunca olduğu gibi bugün de barış ve hoşgörü temelinde ev sahipliği yapması olduğuna dikkati çeken

Erdoğan, cami, kilise ve sinagogların bu şehirde özgürce ve dostça birbirine yaslandığını anlattı. İstanbul'un şu anda Avrupa'nın zengin kültür etkinliklerine ev sahipliği yaptığını da hatırlatan Erdoğan, son 20 yılda büyük bir hızla gelişen futbolun, Türkiye'nin ortak tutkusu olduğunu belirtti. Futbol Federasyonunun, 1962'den bu yana UEFA'nın önemli üyelerinden biri olduğunu, Türkiye'nin 2005'te Şampiyonlar Ligi, 2009'da da UEFA Kupası

altıncı büyük ekonomisi olan Türkiye'nin bu büyümeyi devam ettireceğini ve 2016'daki organizasyona her yönüyle hazır olacağını belirten Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, başarılı bir turnuvanın sözünü verdi. Türkiye adaylığındaki en güçlü faktörün devlet desteği olduğunun altı bu toplantıyla çizildi. Öncelikle bu turnuvanın Türkiye açısından önemini anlatmak istediğini vurgulayan Erdoğan, 1994-1999 yılları arasında İstanbul'un Büyükşehir Belediye Başkanlığını yaptığını, aynı zamanda gençlik yıllarında futbola oyuncu olarak yakından ilgilendiğini anımsatarak, "Dolayısıyla bugün sizlere Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanı sıfatının yanında bir İstanbul ve bir futbol sevdalısı olarak da hitap ediyorum" dedi.

finalinde büyük bir başarıyla ev sahipliği yaptığını anlatan Erdoğan, "Takımlarımız UEFA'nın organizasyonlarında her sene boy gösterip etkileyici sonuçlara imza atıyor. Milli Takımımız son Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynama başarısını gösterdi" dedi. Şu anda Türkiye'nin Avrupa Birliği ile katılım müzakereleri yürüttüğünü anımsatan Erdoğan, süreç içinde Türkiye ile ilgili önyargıları ortadan kaldırmak için ülkenin tarih boyunca, bugün ve gelecekte Avrupa'ya katkılarını ve katacaklarını her fırsatta dile getirdiklerini, futbolun da bunlardan bir tanesi olduğunu ve Türkiye olarak Avrupa futboluna tat kattıklarına inandığını ifade etti. Türkiye'nin Avrupa Şampiyonası'na üçüncü kez aday olduğunu belirten Erdoğan, "Bu bizim kararlılığımızın en önemli

göstergesi. Bu adaylık için 6 yeni stat inşa etme sözü verdik ve Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı olarak 920 milyon euroluk bir garanti mektubunu imzalayarak size sundum. Bunun yanı sıra Bakanlar Kurulu'nun ilgili üyeleri de kendi üstlerine düşen garantileri imzalayarak adaylık dosyasına eklemiştir. Bu konuda bir eksiklik olmadığını düşünüyorum. Avrupa'nın altıncı büyük ekonomisi olan Türkiye'nin bu büyümeyi devam ettireceğini ve 2016'daki organizasyona her yönüyle hazır olacağını belirtmek isterim" dedi. Nüfusun yüzde 40'ının 22 yaşın altında olduğunu belirten Erdoğan, 2016 Avrupa Şampiyonası organizasyonunun, nitelikli eleman ve gönüllüler konusunda hiçbir sıkıntı yaşamayacağına da dikkati çekti.

Hükümet garantisi ile 2014 yılına kadar inşa edilecek yeni stadyumların Türkiye futbolunu

çok geliştireceğinin şüphe götürmez bir gerçek olduğunu belirten Erdoğan, "Sayın Madail, 2004 Avrupa Şampiyonası'nın, ülkesi Portekiz'in futboluna yaptığı katkıyı en iyi ifade edecek kişidir" diye konuştu. Başbakan ile yapılan görüşmelerin ardından Dolmabahçe Sarayı'nda basın toplantısı düzenlendi. UEFA

Yönetim Kurulu Üyesi ve Milli Takım Turnuvaları Komitesi Başkanı Gilberto Madail, UEFA Turnuvalar Direktörü Giorgio Marchetti ve Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, basın mensuplarının karşısına çıktı. Türkiye'ye yaptıkları ziyaretin,

EURO 2016'yı düzenleyecek ülkenin belirlenmesi yolunda çok önemli bir süreç olduğunu belirten Gilberto Madail, kendilerine gösterilen konukseverlik için Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a ve Türkiye Futbol Federasyonu'na teşekkür ederek İstanbul'dan ayrılırken, EURO 2016 yolunda Türkiye'ye şans dilediğini söyledi. Teftiş ziyaretinden sonraki büyük ve son adım ise 28 Mayıs'ta düzenlenecek final sunumu olacak. Mayıs ayı süresince Orhan Gorbun önderliğindeki 2016 Proje Ekibi Nisan ayı sonunda UEFA'dan gönderilen son rapor üzerinde çalışmalarına devam edecek ve uzun zamandır sürdürülen final sunumu içeriği çalışmaları üzerinde yoğunlaşacak. 6 Mayıs tarihinde Nyon'da aday ülke heyetlerinin katılımıyla son toplantı yapılacak. UEFA'nın açıkladığı raporlarla ilgili her aday ülke görüşünü bildirecek. Bu toplantının ardından UEFA,

14 Mayıs tarihinde her üç adayla ilgili raporunu uefa.com üzerinden kamuoyuyla paylaşacak. Adaylık çalışmalarındaki son viraj olan ilgili raporda adayların artılarının ve eksiklerinin detaylı olarak açıklanması bekleniyor. 28 Mayıs Cuma günü Cenevre'de yapılacak sunum törenlerinin ardından açıklanacak karar öncesi

Milli Takım Müsabakaları Komitesi 26 Mayıs'ta Nyon'da toplanacak. Bu toplantıda üç aday bir kez daha değerlendirecek olan komite, 27 Mayıs'ta yapılacak UEFA Yönetim Kurulu toplantısında uygun gördükleri adayı UEFA Yönetim Kurulu'nun oy kullanacak 13 üyesine bildirecek. 27 Mayıs Perşembe günü sunumların teknik ve son provalarının ardından aynı akşam UEFA Yönetim Kurulu aday ülkelerin üst düzey temsilcilerine bir yemek verecek. Aynı akşam Intercontinental Oteli'nde ise adaylık ekipleri bir araya gelecek. 28 Mayıs Cuma sabahı Cenevre yerel saati ile 10.00'da başlayacak program, Türkiye'nin sunumuyla açılacak. Türkiye'nin ardından sırasıyla İtalya ve Fransa sunumlarını yapacak ve ardından UEFA Yönetim Kurulu'nun 13 üyesi kendilerine ayrılan odada toplanacak. Yaklaşık 1 saat sürmesi beklenen bu toplantı sırasında iki aşamalı bir oylama yapılacak. İlk oylamada oy hakkına sahip 13 UEFA Yönetim Kurulu üyesi, seçtikleri ülkeleri birden üçe sıralayacak. Üçüncü ülke 1, ikinci ülke 2, birinci ülke ise 5 puan alacak. Oylama sonucu alınan puanlara göre yapılan sıralamada üçüncü sırada kalan ülke elenecek. Bir sonraki oylamada ise 13 oy içerisinde en fazla oyu alan ülke 2016 UEFA Avrupa Şampiyonası'nın ev sahibi olacak. Oylama sonucu, Türkiye saatiyle

14.00'te açıklanacak. Sonuç uefa.com'dan canlı olarak yayınlanacak. Daha sonra kazanan ülkenin federasyon başkanı ve UEFA Başkanı Michel Platini bir basın toplantısı düzenleyecek. 28 Mayıs 2010 tarihinin Türkiye ve Türk futbolu açısından tarihi bir gün olması için tüm Türkiye'nin kalbi Cenevre'de atacak.

Türkiye'nin EURO 2016'ya ev sahipliği yapmak için yürüttüğü çalışmalar çerçevesinde ülkemize gelen yaklaşık 15 basın mensubuna adaylığımız konusunda detaylı bir sunum yapıldı. Bu sunum öncesi TFF Stratejik Plan sunumunu da takip eden basın mensupları, TFF Başkanı Mahmut Özgener ve A Milli Takım Teknik Direktörü Guus Hiddink'le çeşitli röportajlar da yaptı. Avrupalı basın mensupları her iki sunumun ardından Türkiye'nin adaylığı konusunda ikna olmuş bir biçimde ülkelerine döndü. Nitekim aynı hafta boyunca pek çok gazetenin sayfalarında ve TV kanallarında Türkiye'nin adaylığı ve Türk futbolu manşetlerdedi. BBC, İstanbul ziyaretiyle ilgili bir program yaparken, Alman Bild gazetesi tam sayfasını Türkiye'ye ayırdı. "Türkiye EURO 2016 için mücadele ediyor" başlığıyla verilen haberde, Mahmut Özgener ve Guus Hiddink'le yapılan röportajların yanı sıra Türk taraftarlar ve Bayern Münih'te oynayan milli

oyuncu Hamit Altıntop'un fotoğrafları yer aldı. Matthias Brügelmann, "2016 yaz masalı" başlığıyla yazdığı makalede, "Avrupa Şampiyonası'nın Türkiye'de düzenlenmesi her tarafta bir hediyedir" ifadesini kullandı. Türklerin misafirperverliği ve coşkusunun Avrupa'da bir benzerinin bulunmadığı belirtilen yazıda, bu büyük organizasyonu Türklerin yoğun şekilde çalışarak yapabileceğinden şüphe duyulmadığı kaydedilirken, ayrıca "Türk dostlarımız 2016'da bir yaz masalı yaşayabilmesi için şans diliyoruz" denildi. Hiddink'le yapılan röportajlarda da Milli Takımımızın 2012 Avrupa Şampiyonası elemeleri ve Hollandalı teknik adamın Milli Takımımızla ilgili görüşleri ön plana çıkartıldı. İspanyol Marca Gazetesi'ne konuşan Hiddink, TFF yetkililerinin, yapılan ilk toplantıdan itibaren gösterdikleri "kazanma hırsı ve ciddiyetlerine şaşırdığını" ifade ederek, EURO 2016'nın Türkiye'de düzenlenmesi için hükümetin büyük destek sağladığını belirtti.

Ahmet Güvener

▼Türkiye Futbol Federasyonu'nun bir stratejik plan çalışması yapmasındaki amaç neydi?

▲Bildiğiniz gibi Türkiye Futbol Federasyonu 400'ün üzerindeki çalışanı ve geçen sene itibarı ile 180 milyon lira olan bütçesiyle Türkiye'nin en büyük ve önemli kurumlarından biri. Bu büyüklük sadece hacimle ilgili değil. TFF etki olarak da çok önemli bir kurum. Büyük kurumlar, belirli bir yön ve plan içinde yönetilir. Böyle büyük kurumların bir yol haritası olması gerekir. Bu çalışmalar misyon, vizyon ve değerler çalışmasıyla başlar, arkasından da stratejik plan çalışması gerekir. TFF, 2004-2005 yıllarında misyon, vizyon çalışmasını bitirmiş ve rahmetli Hasan Doğan döneminde stratejik plan çalışmalarına başlamıştı. Bu çalışmalar çok uzun bir süre aldı, 300'e yakın paydaşımızla görüşüldü, onlarca toplantı yapıldı ve sonunda bugün herkesin elinde tuttuğu stratejik plan çalışması tamamlandı. Bu çalışma, TFF'nin önümüzdeki dört yılda stratejik hedeflerini belirleyen bir çalışma. TFF, bu çalışma sayesinde bütün büyük kurumlar gibi Türkiye'deki futbol paydaşlarına ve topluma karşı kendini hesap verilebilir bir konuma getirdi. Onun için stratejik plan çalışması futbol olarak bir milat özelliği taşıyor. Sanırım bölgemizde ve hatta 53 ülke

Yol haritamızı çizdik

TFF'nin en önemli çalışmalarından biri olan "Stratejik Plan" konusunda akıllara gelebilecek soruları, Genel Sekreter Ahmet Güvener'e yönelttik. Hem de stratejik plan dokümanını UEFA'ya anlattıktan hemen sonra. Kendisiyle bu konuları uzunca konuşma şansımız oldu. Çünkü İzlanda'daki volkanik patlama yüzünden İsviçre'den dönüşümüz üç gün süren bir maceraya dönüşmüştü. İşte Cenevre'de başlayıp kâh tren, kâh feribot, kâh otomobil ve nihayetinde uçakla tamamlanan Milano, Ancona, Patra, Atina, İstanbul hattındaki Stratejik Plan röportajı...

Engin Kehale

Türkiye'yi futbolla ileriye taşımak

Türkiye Futbol Federasyonu, çağdaş ve kurumsal bir yapıya ulaşmak için en önemli adımlardan bir tanesini 12 Nisan 2010 tarihinde attı. Uzun süredir üzerinde çalışılan "Stratejik Plan", yerli ve yabancı basın mensuplarının katıldığı lansman toplantısıyla tanıtıldı. Çırağan Sarayı'nda düzenlenen tanıtımın açılış konuşmasını yapan Başkan Mahmut Özgener, "TFF tarihinde bir ilk olan bu yol haritası sayesinde, 2013 yılı sonuna kadar, Türk futbolunun hem sportif hem de yönetsel konularda çok önemli atılımlar atacağına olan güvenimiz tam" dedi. Başkan Özgener'in "Her biri açıkça tanımlanmış ve ölçülebilir nitelikte olan 24 hedefi içeren bu plan sayesinde, TFF ve Türk futbolunun kurumsal kılavuzu oluşacak" dediği "Stratejik Plan"ın lansman toplantısında her konunun uzmanı, sahnede sunumu gerçekleştiren TFF Genel Sekreteri Ahmet Güvener'e eşlik etti. Milli Takımlarla başlayan "Sportif Başarı" konu başlığında görüşlerini paylaşan A Milli Takım Teknik Direktörü Guus Hiddink'i, Milli Takım futbolcusu Nihat Kahveci, FTEM öğrencisi Mete Sevinç, Bayan Milli Takımı kaptanı Bilgin Deferli, TFF HiF Müdürü Zeynepgül Ene, MHK Başkanı Oğuz Sarvan, TFF Futbol Geliştirme Merkezi Direktör Yardımcısı Rasim Kara takip etti. Planda yer alan 7. konu başlığı

"Kurumsal Gelişim"le ilgili olarak kürsüye gelen TFF 1. Başkanvekili Lutfi Arıboğan, TFF'nin özel kanunla yönetilen bir kurum olduğunu ve özel sektör dinamizmiyle yönetilmesi gerektiğini söyledi. Aslında bu tanıtım toplantısı, çalışmanın sadece kamuoyuna duyurulma bölümüydü. İlk adım ise yaklaşık bir buçuk sene öncesine, hatta belki de beş altı sene öncesine dayanıyor. İlk olarak misyon ve vizyonunu belirledi TFF. Doğru hedeflere ulaşmak için herkesin aynı doğrultuda çalışması gerektiğinin bilincindeydi fakat misyon ve vizyon, uğruna çaba sarf edilecek akıllıca hedefler olmadan istedikleri etkiyi tam olarak konu başlıklarını belirledi. Her konuda ekipler toplanıp saatlerce, bazen de günlerce toplantılar yapıp sadece Türkiye'de değil, Avrupa federasyonlarında da eşine az rastlanır bir doküman ortaya çıkardı; "Stratejik Plan." Thomas Edison şöyle demişti: "İyi şans, fırsatla hazırlığın bir araya gelme durumudur." Yani ancak kendinizi geleceğe iyi bir şekilde hazırlarsanız karşınıza çıkan fırsatları değerlendirebilirsiniz. TFF, artık ileriye hazırlık yönünde önündeki yol haritasını görebiliyor. Hem de oldukça somut hedeflerle. Stratejik plan dört yıl için hazırlanmış

bir belge. Genellikle stratejik planlar 3-5 yıllık dilimlere için yapılır. Daha uzunlarını bulmak elbette mümkündür fakat uluslararası ve başarılı kurumların kullandığı zaman ölçütü dört yıldır. İlk başta bilmeyenler için TFF'nin misyon ve vizyonunu bir hatırlatalım. Misyon: "Eğitim ve tesisleşme hamlelerinde çağdaş hedeflerle buluşmak, uluslararası düzeyde rekabet edecek altyapıyı oluşturmak, topluma spor kültürünü benimsetmek, futbol ekonomisini büyüten güçlü finansal yapıya sahip bir organizasyon olmak." Vizyon: "Çağdaş ve kurumsal bir yapıda futbola yaygınlık kazandırmak, ülke genelinde katılımı arttırmak, uluslararası organizasyonlarda sürekli var olmak." İşte bu iki kavramdan yola çıkarak stratejik plan üç ana başlık altında toplandı: "Sportif Başarı, Güçlü Bir Organizasyon ve Uluslararası Spor

federasyonunun çok azında böyle bir çalışma var. Bu yüzden böyle bir çalışmanın parçası olmaktan şahsım adına gurur duyuyorum. Türkiye Futbol Federasyonu adına da çok önemli bir adım atılmıştır. ▼Fatih Terim, Ekim ayında Milli Takım Teknik Direktörlüğünü bırakırken, "Futbol yatırımları Türkiye'de artıyor, üstyapı geliyor ama bu hiçbir zaman altyapıya yansımada. Futbolumuzun başı ve gövdesi kocaman ama onu taşıyan ayaklar, bacaklar maalesef incecek. O zaman tuhaf bir yaratığı andırıyor zaten" demişti. Stratejik

planla Terim'in bahsettiği bu garip yaratık şeklinin ortadan kalkabileceğini düşünüyor musunuz?

▲Sevgili Fatih Hocanın teşhisi doğru bir teşhis. Bugün Türkiye, Avrupa'da futbol ekonomisi açısından altıncı sırada. Sportif olarak baktığımızda ise durum biraz farklı gözüküyor. Lisanslama ve altyapı organizasyonu olarak da istediğimiz konumda değiliz. Başarının sürekli olması için kesinlikle bir gençlik geliştirme ya da eski deyişle altyapı oluşması gerekiyor. Özellikle dikkatli bakılırsa stratejik plan çalışmasında gençlik geliştirmeye, kayıtlı futbolcu sayısının artmasıyla ilgili çok ciddi hedefler var. Bu hedeflere ulaştığımızda sanırım Fatih Hocanın bahsettiği yaratığın alt kısmı biraz daha güçlü bir hal alacak. Sevgili hocanın bu konudaki kaygıları da bu sayede azalacak.

▼Stratejik plan dört yıllık bir süreci kapsıyor. TFF'nin önümüzdeki dört yıl içerisinde kadrolarında veya üst kademelerinde değişiklikler olursa bu stratejik planın devamlılığı nasıl sağlanacak?

▲Bu soru stratejik plan lansmanında da soruldu. Stratejik planın ne olduğunu ve nasıl olduğunu bilen insanlar için aslında çok anlamlı bir soru değil. Ancak kamuoyunu da bu konuda aydınlatmamız gerektiğini düşünüyorum. Bildiğiniz gibi 1.5 yıl sonra bir seçim dönemine giriyoruz. Yeni dönemde

bırakmak için temel adımlar atılmaya başlanıyor. Şunu ayrıca belirtmek gerekiyor. Stratejik Plan sadece bu dört yılla sınırlı kaldığı sürece beklenen etkiyi tümüyle yaratamayacak. Bu bir başlangıç noktası; altyapıyı hazırlamak için gerekli düzenlemelerin yapılması. Stratejik plan kalıcı bir hale gelip dört yılda bir tekrarlanır, hedefler geliştirilir, doğru yoldan sapılmaz ve kurumsal bir şekilde hareket edilirse Türk futbolunun geleceği güvence altına alınmış olur. TFF, stratejik planı hazırlayıp kamuoyuna sunduktan sonra şimdi hedefleri nasıl gerçekleştireceğinin çalışmasını yapıyor. Her hedef için proje grupları oluşturuldu, hedefler yıllara bölünüp alt projelere geliştirilmeye başlandı. Önemli katkılarından faydalanılacak o kadar çok isim var ki; UEFA 1. Başkan Yardımcısı Şenes Erzik, Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener ve Yönetim Kurulu üyeleri, TFF sponsorları, paydaşları ve gittikçe çağdaşlaşan, gelişen profesyonel ve amatör futbol kulüplerimiz. Hedeflerin hepsi TFF çalışanlarını zorlayacak ama ulaşılabilir noktalar olarak tasarlandı. Hedeflere ulaşmak için birlik içerisinde gece-gündüz çalışmak gerekiyor.

kimlerin yönetimde ya da profesyonel kadroda olacağı konusunda şu anda bir yorum yapmak anlamsız ve gereksiz olur. Stratejik planın amacı da aslında bu kadrolar değişse bile TFF'nin ileriye dönük, hatta uzun vadede 100. yılı olan 2023 yılına yönelik bir yol haritasının olmasıdır. Stratejik plan da işte bunu sağlıyor. Hedeflere bakıldığında zaman bu hedeflerin tersine bir politika güdecek bir Federasyonun geleceğine inanmıyorum. Kimse kalkıp "Türkiye'deki lisanslı futbolcu sayısı artmasın, azalsın" demeyecektir. Fakat her Federasyon kendi işleyiş biçimi ve politikalarına göre bu rakamlarda bazı düzeltmelere gidebilir. Stratejik planlar da dört yıllık hedefler de değişmez değildir. Zaman içerisinde aynı doğrultuda olmak üzere rakamsal bazı düzeltmeler yapılabilir.

▼TFF denilince genellikle insanların aklına hakemler ve A Milli Takım geliyor, ancak bu iki konu stratejik plandaki bölümlerden sadece iki tanesidir. Bunlar dışında on tane daha konu başlığı var. Bu konudaki görüşleriniz neler?

▲Maalesef TFF'nin başarısı kamuoyu tarafından iki şekilde ölçülüyor; A Milli Takım'ın başarısı ve hakemler. Sanki Federasyon bir A Milli Takım kulübümü gibi anlaşılıyor. Bir de

hakemlerin özellikle Süper Lig ve Bank Asya 1. Lig'de vermiş oldukları doğru ya da yanlış kararlar ve buna bağlı olarak MHK ve Federasyonumuza getirilen eleştiriler var. Aslında bu birçok ülkede böyle. Bu iki olay kamuoyunun gözü önünde bulunuyor. Fakat bir gerçek var ki, Türk futbolunun gelişmesi için bu iki konu çok önemli unsurlar olmakla birlikte stratejik planımızda yalnızca iki hedef. Biz Türk futbolunun, TFF'nin güçlenmesini, kulüplerimizin daha çağdaş bir yapıya kavuşmasını istiyorsak sadece bu iki hedefi kendimize temel alamayız. Mutlaka daha değişik konularda, "Gençlik Geliştirme Programları, Futbol Ekonomisi, Kulüp Yapıları, Stadyumlar" gibi konularda kendimize hedefler belirlemeliyiz. Bunlar birbirini tamamlayan, bütünleşmiş hedefler. İnaniyoruz ki bu hedeflerin tamamı bir arada gerçekleştiğinde hem Federasyona yapılan eleştiriler azalacak hem de gerek A Milli Takımımız gerek hakemlerimiz daha başarılı olacak.

▼Hedefleriniz arasında Türkiye'deki seyirci ortalamasını yüzde 30 arttırmak bulunuyor. Bu konuda kulüplerin de bir görev üstlenmesi önemli görünüyor. Bu artışı sağlamak için günümüzün popüler terimlerinden "marka değeri"ni mi arttırmayı planlıyorsunuz?

etmeli. Dolayısıyla kulüplerle ortak bir çalışma içerisinde "marka değeri"ni yükseltmeye ve buna bağlı olarak da seyirci sayısında önemli artışları dört yıl içerisinde başarmaya çalışacağız.

▼FTEM projesini biraz açabilir misiniz? Avrupa'da bunu uygulamayı düşünen ya da uygulamaya koymuş ülkeler var mı? Varsa aldıkları sonuçlar neler?

▲Çok ilginçtir, Sayın Hiddink'e "Stratejik Plan" hakkında detaylı bir sunum yaptım ve bilgiler verdim. Bütün hedefler arasında ilgisini en çok FTEM projeleri çekti, hakkında sorular sordu ve kendisine açıkladım. Biliyorsunuz şu anda 50 kadar merkezde TFF'nin antrenörleri, özellikle kulüplerde oynamayan 10-12 yaşındaki çocuklara çağdaş futbol eğitimi veriyor. Bu yaşlar öğrenmenin altın çağı. Bu yaşlarda futbolu doğru öğrenmeleri gelecekteki yapılanmaları için çok önemli bir unsur. Şansa bakın ki, bu röportajı yaptığımız Yunanistan karasuları FTEM konusunda önemli bir örnek. Yunanistan Futbol Federasyonu Genel Sekreteri ile yaptığım bir toplantıda, kendisine son zamanlardaki başarılarını neye borçlu olduklarını sordum. Başarılarını Yunanistan'da her il veya eyalette 48 teknik eğitim merkezi açıp bunların başına bir antrenör koymalarına bağlamıştı. Futbolun gelişmiş ülkelerinin tümünde benzer yapılanmalar mevcut.

▼Stratejik plana baktığımızda Türkiye'nin Avrupa Şampiyonu olması; oyuncularımızın Barcelona'da, Manchester United'da forma giymesi; yayın haklarında dünyanın en büyük ihalesinin gerçekleştirilmesi gibi hedefler bulunmuyor. Bu TFF'nin

hedeflerinin büyük olmamasından mı yoksa başarının kalıcı olması için daha değişik adımların gerekmesinden mi kaynaklanıyor?

▲Yani tabii biz bunları da yazabiliydik. Örneğin "10 milyon kayıtlı oyuncuya ulaşacağız" diyebilirdik ancak bunlar gerçekçi hedefler olmazdı. Stratejik plan hedeflerinin gerçekçi olması gerekir. Elbette TFF'nin kalıcı hedefleri yıllarca bunlardır denilemez. Bir sonraki dört yılda lisanslı oyuncu sayısı 1 milyondan 1.5-2 milyona çıkabilir. Nihai olarak da TFF dünyanın en iyi üç futbol ülkesinden biri olmayı hedefliyor. Bunu gerçekleştirmemiz tabii ki dört yılda mümkün değil. Gençlik geliştirme programlarına yapacağımız doğru yatırımlarla Türkiye 10-12 yıl içerisinde Avrupa'nın Brezilya'sı olur. Bunu daha önce de söyledim. Konunun uzmanları da söylüyor. Yeter ki biz unutmayalım, acele etmeyelim. Biz aceleci bir milletiz, her şey çok kısa zamanda olsun istiyoruz. Bu gerçekçi değil. Türk futbolunun çağ atlaması için zamana ihtiyacı var. Bunun sağlanması için de stratejik planların hangi Federasyon gelirse gelsin uygulanmaya devam edilmesi gerekir.

▼"2013 sonuna kadar UEFA ve FIFA tarafından düzenlenen en az üç şampiyona finaline ev sahipliği yapmaya hak kazanmak ve en az bir UEFA veya FIFA kongresine ev sahipliği yapmak" hedefini okuduğumuzda, aklımıza ilk olarak EURO 2016 geliyor. 12 Nisan günü Çırağan Sarayı'nda yapılan "Stratejik Plan Lansmanı" kapsamında Türkiye'ye birçok basın mensubu TFF tarafından davet edildi ve kendilerine ayrıca bir "EURO 2016" sunumu yapıldı. Basın mensuplarının hem stratejik plan hem de EURO 2016 konusundaki düşünceleri hakkında bize ne tür bilgiler verebilirsiniz?

▲Gelen basın mensupları gerek her iki sunumdan gerek Türkiye'de karşılaştıkları misafirperverlikten çok etkilendi. Hepsini defalarca Türkiye'yi ilk defa farklı bir gözle görebildiklerini belirtti. 2016 yaklaşımımızı son derece pozitif buldular ve diğer ülkelerin adaylıklarına göre Türkiye'nin bir adım önde olduğunu belirttiler. Bu çok önemli bir şey. Verilecek kararda uzmanların teknik değerlendirmeleri kadar Avrupa'daki futbol kamuoyunun görüşleri de etkili olacak. Dolayısıyla bu gazeteciler ülkelerine döndüklerinde konu hakkındaki olumlu görüşlerini yazıyor, yazdılar da. Bu sayede Avrupa kamuoyunun geleceğine bakışı konusunda çok önemli katkılar sağlanacak. Ziyareti, EURO 2016'yı almamız konusunda önemli bir etken olarak görüyoruz. Bu konuda çok ümitliyiz.

Stratejik Hedefler

1. Milli Takımlar

- U17, U19 ve U21 Milli Takımlarının, FIFA ve UEFA tarafından düzenlenen her şampiyona finallerine katılması, oyuncuların bu takımlardan geçerek A Milli Takım'la entegre olması.
- A Milli Takım'ın EURO 2012 ve 2014 Dünya Kupası finallerine katılması.

2. Elit Oyuncular

- En üst 2 profesyonel ligde yarışan 15 kulübün gençlik geliştirme programlarının "akademi" standartlarına ulaşmış olması.
- Nisan 2010 itibarıyla sayısı 50 olan FTEM'leri 200 adede çıkartarak yılda 12 bin 10-12 yaş grubundaki yetenekli çocuğun futbol eğitimi alması.

3. Bayan Futbolu

- Nisan 2010 itibarıyla 5 bin olan HİF aktivitelere katılan bayan sayısının 75 bine ulaştırılması.
- Bayan Futbol Liglerinde rekabet eden 45 kulübün 100'e, Nisan 2010 itibarıyla 1300 olan amatör lisanslı bayan futbolcu sayısının 6 bine ulaştırılması.

4. Herkes için Futbol ve Amatör Futbol

- Nisan 2010 itibarıyla 320 bin olan amatör ve HİF lisanslı oyuncu sayısının 1 milyona çıkartılması.
- Profesyonel Liglerin altında yer alacak, katılım kriterli ve bölgesel bir yarı profesyonel/amatör lig oluşturulması.

5. Hakemler

- Nisan 2010 itibarıyla UEFA Elit ve Premier (1. Kategori) kategorilerinde 1 olan Türk hakem sayısının en az 3'e yükseltilmesi.
- Nisan 2010 itibarıyla 6500 olan toplam hakem sayısının 15 bine ulaştırılması.

6. Teknik Adamlar

- 2013-2014 sezonuna kadar aşamalı olarak UEFA JIRA Konvansiyonu ile öngörülen antrenör lisans sistemine geçişin tamamlanması.
- En üst 2 profesyonel ligdeki kulüplerde görev yapan tüm Gençlik Geliştirme Programı sorumlularının, TFF tarafından verilecek "GGP Yönetimi Sertifikası"na sahip olmasının sağlanması.

7. Kurumsal Gelişim

- Ticari süreçler ile İK süreçlerinin daha etkin bir hale getirilmesine yönelik olarak TFF'nin kurumsal gelişim ve yeniden yapılandırılmasının tamamlanması.
- Performansa dayalı sürecin başlaması ve sürekli iyileştirme projelerine önem verilmesi.

8. Futbol Ekonomisi

- Tüm ulusal ve bölgesel ligler için isim sponsorluğu sağlanması.
- 2009-2010'da 181 milyon TL olan TFF bütçesinin 2013 sonunda yüzde 40 büyütülmesi.

9. Yeni İletişim Teknolojileri

- Nisan 2010 itibarıyla yıllık 14 milyon olan TFF web sitesinin ziyaretçi sayısının her yıl yüzde 10 artması.
- Doğrudan iletişim kurabileceğimiz kayıtlı kullanıcı sayısının 1 milyona ulaşması.

10. Modern Tesisler / Stadyumlar

- Nisan 2010 itibarıyla 2 olan "UEFA Elit Klasman" stadyum sayısının 6'ya ulaşmasının sağlanması ve 5 yeni modern stadyum projesinin fiilen başlatılması.
- Süper Lig maçlarının oynandığı stadyumların yüzde 75'inin UEFA güvenlik kriterlerine tamamen uygun hale getirilmesi. Süper Lig maçlarının seyirci ortalamasının yüzde 30 artırılması.

11. Kulüp Yapıları / Organizasyon

- Tüm Süper Lig ve 1. Lig kulüplerinin, 2011-12 sezonundan itibaren UEFA Kulüp Lisans başvurusunda bulunması ve 2011-2014 arasında kapsayan "3 yıllık stratejik plan" hazırlamalarının sağlanması.
- TFF bünyesindeki tüm ulusal ve bölgesel ligler için kulüp lisanslama sisteminin tamamlanması.

11+1. Spor Etkinlikleri

- Uluslararası turnuvalar, toplantılar, futbol etkinliklerine adaylık ve ev sahipliğine yönelik 7 yıllık bir hazırlık planının oluşturulması.
- 2013 sonuna kadar UEFA veya FIFA tarafından düzenlenen en az 3 şampiyona finaline ev sahipliği yapmaya hak kazanılması ve en az 1 UEFA veya FIFA Kongresine ev sahipliği yapılması.

Kıvılcım Güneş'ten geliyor

Bizim geldiğimiz dönemde Türkiye'de müthiş bir futbol atmosferi vardı. Ama sadece atmosferle bir yere varmanız mümkün değil. Aradan geçen 15 yılda Türk futbolu büyük bir aşama kaydetti. Statlar, saha zeminleri, tesisler Avrupa düzeyine getirildi.

Havuz sisteminin kurulması Türk futbolu açısından büyük bir aşamayı da beraberinde getirdi. O dönemde başkanımız Faruk Özak bu fikri ortaya atmıştı. Bugünkü aşamayı havuz sistemiyle büyüyen gelir pastasına ve bu pastanın daha adil dağıtılmasına bağlıyorum.

Türkiye'de 4 sene yaşadım, kendimi hiçbir zaman yabancı hissetmedim. Bunda benim Gürcü olmamın payı da vardır. Çünkü geleneklerimiz benziyor. Ama sadece ondan değil. Bu kadar sıcak, kapısı açık, futbolu bilen ve seven insanları başka hiçbir yerde görmedim.

Bizim geldiğimiz dönemde Trabzonspor müthiş bir takımdı. Diğer yandan yumruk gibi bir yönetim sahiptik. Türkiye'de çoğunlukla 20 kişilik yönetim kurulları toplanıyor, yemek yiyor ve bir karar vermiyor. Karar vermeden yemek yiyecekseniz gidin bir restoranda toplanın.

Şenol Güneş'i 17 sene önce tanıdığım da gençti ama son derece ileri görüşlüydü. Sonrasında birçok kulüpte çalıştı ve Milli Takım'la dünya üçüncülüğü gibi bir başarı yaşadı. Beyninde birçok tecrübe biriktirdi. Bana göre Şenol Güneş, Avrupa'nın en iyi teknik direktörüdür.

İkizi Şota ile birlikte çok genç yaşta geldiği Trabzon'da bir "efsane"ye dönüştü. Ardından Hollanda ve Almanya liglerinde top koşturup yaşadığı ağır sakatlık nedeniyle 29 yaşında futboldan koptu. Şimdi Gürcistan'da bir futbol okulunun sahibi. Türkiye'nin Euro 2016 projesine destek vermesi için davet edildiğinde koşa koşa geldi. Türk futbolunun 15 yıl önceki durumuyla bugününü çarpıcı örneklerle kıyaslıyor, "Avrupa'nın en iyisi" dediği Şenol Güneş'i, "Takımı ateşleyecek yıldızı yok" diye değerlendirdiği Trabzonspor'un en büyük şansı olarak görüyor.

Arçil Arveladze

Mazlum Uluç

▼Trabzonspor'dan ayrıldıktan sonra bir süre Hollanda ve Almanya'da futbol oynadığını biliyoruz. Ancak sonrasında izini kaybettik. Bu süreçte neler yaptığınızı öğrenebilir miyiz?

▲Türkiye ve Avrupa arasında o dönemde büyük farklar gördüm. Şota'yla birlikte Türkiye'ye çok genç gelmiştik. Burada gördüğümüz atmosfer ve futbol sevgisi bambaşkaydı. Trabzonspor'a geldiğimizde futbol kariyerimizin henüz başındaydık ve ilk profesyonellik deneyimimizdi. Bizim açımızdan büyük bir pratik yapma fırsatıydı. Avrupa kupası maçlarının yanı sıra milli takımımızda oynamaya ve iyi futbolcu olma yolunda ilerlemeye başladık. Hollanda'da Şota Ajax'ta, ben Breda'da farklı bir hayat yaşadık. Oradaki ortam çok kolay ve rahattı.

▼Hangi anlamda rahattı?

▲Gazete, televizyon veya taraftar baskısı hemen hemen hiç yoktu. Bu bazen iyi, bazen de kötüdür. İyi oynadığınız zaman o ilgiye ihtiyacınız var çünkü. Ama Hollanda'da iyi de olsanız kötü de olsanız karşılığında herhangi bir ilgi veya tepki görmüyorsunuz. Orada kamp diye bir şey de yok.

Trabzonspor'da oynarken maçtan iki gün önce kampa giriyor, sonra uçakla maçı oynayacağınız şehre gidiyor, dönüşte hemen antrenman yaparak bir sonraki haftaya hazırlanmaya başlıyorduk. Ama Hollanda küçük bir ülke olduğu için maç günü otobüsle deplasmana gidiyorsunuz. Dolayısıyla fazlasıyla size ait zamanınız oluyor. Almanya da Hollanda'ya benziyordu. Ama üzerinizdeki ilgi ve baskı biraz daha fazlaydı.

▼Futbolu çok erken yaşta bırakmanın sebebi neydi?

▲28 yaşında beşinci ameliyatımı geçirdim. 1 sene alışmaya çalıştım ama olmadı ve 29 yaşında futbolu bırakmak zorunda kaldım.

▼İnsanın sevdiği bir mesleği hiç ummadığı bir dönemde bırakmak zorunda kalması zor olsa gerek.

▲Gerçekten de çok zordu benim için. 29 yaş bir futbolcu için en iyi dönemdir. Oyun zekânız, maç tecrübeniz ve kuvvetiniz zirveye tırmanır. Ama ağır sakatlıklar beni en verimli olduğum dönemde futboldan kopardı.

▼Türk futbolunu izlediğini biliyorum. Senin oynadığın dönemdeki Türk futbolu ile bugünkü arasında ne gibi farklar gözlüyorsunuz?

▲Bizim geldiğimiz dönemde Türkiye'de müthiş bir futbol atmosferi vardı. Ama sadece atmosferle bir yere varmanız mümkün değil. Aradan geçen 15 yılda Türk futbolu büyük bir aşama kaydetti. Statlar, saha zeminleri, tesisler gerçekten de Avrupa düzeyine getirildi. Gazeteciler her zaman vardı ama spor programları inanılmaz bir şekilde arttı. Türk televizyonlarını izliyorum, her gece 10-15 kanalda saatlerce futbol konuşuluyor.

▼TV programlarının artmasını futbol adına bir gelişme olarak mı yorumluyorsunuz?

▲Bana göre gelişme olarak yorumlanmalı.

Bu programların niye var olduğunu düşünmek gerek. Demek ki insanlar ilgi duyuyor ve bu programlar yayınlanıyor. Futbol programlarının yoğunluğu, ülkedeki futbol ilgisinin yoğunluğunu gösteriyor.

Gelişmenin nedeni havuz sistemi

▼Avrupa'yla kıyasladığında Türkiye'deki statları nasıl değerlendiriyorsunuz?

▲Bizim

Türkiye'nin üç jokeri var

"Türkiye Euro 2016 adaylık sürecinde stat projelerini değil, üç avantajını öne çıkarmalı. Birincisi, UEFA'nın ikinci kategori ülkelere olan desteği, ikincisi bu organizasyonun alınmasının ülkede açacağı iş imkânları ve üçüncüsü de Türkiye'deki futbol sevgisinin, ilgisinin büyüklüğü."

▼Türkiye'nin EURO 2016 adaylığı hakkında neler düşünüyorsunuz?

▲UEFA, futbolda ikinci klasman ülkelerdeki futbol havasını değiştirmeye çalışıyor. Euro 2012'nin Ukrayna ve Polonya'ya verilme amacı da buydu. Bu tip ülkelerdeki futbolun geliştirilmesi amaçlandı. 2010 Dünya Kupası'nın Güney Afrika'ya verilmesinin altında da bu amaç yatıyordu. Hangi kıstasla değerlendirirsek değerlendirelim, Güney Afrika, Türkiye'nin yüz kat gerisinde. Statlar, hava durumu, güvenlik açısından değerlendirdiğinizde Türkiye Güney Afrika'nın kat kat önünde. Bence Türkiye'nin buradaki kazanma stratejisi statlar olmamalı. Çünkü aynı stadyumları Fransa da İtalya da yapar. Türkiye'nin farkını şöyle bir örnekle anlatabilirim. Diyelim ki elinizde 10 dolar var ve siz 1 dolarınızı bir başkasına verdiğiniz. Bu güzeldir. Ama elinizde 1 kuruş varken 1 kuruş verirsiniz, bu çok daha güzel ve önemlidir. Şimdi Türkiye'nin durumu da bu. Fransa ve İtalya kadar zengin bir ülke değil ama 900 milyon euronun üzerinde bir devlet garantisizle EURO 2016'yı destekliyor. Bir başka açıdan bakarsak, İtalya ve Fransa bu projeyi kazansa, o günden itibaren şampiyonanın sonuna kadar EURO 2016 gündemde kalacak. Bu da çok önemli. Bu projenin gerçekleşmesi iş imkânlarının da önünü açacak. 7 yeni stadyumun yapılması demek, Türkiye'de iş imkânlarının da açılması demek. Türkiye bu jokerleri kullanmalı. Joker ne? Futbol anlamında

ikinci klasmanda yer alan ülkelerde gelişim sağlanmasının arzulanması. Bunu örneğini hem Polonya-Ukrayna hem de Güney Afrika'ya verilen turnuvalarla görüyoruz. İkincisi ülkedeki iş imkânlarının açılacak olması. Üçüncüsü Türkiye'de futbola olan ilgi ve bu ülkenin yakın geçmişte hem Şampiyonlar Ligi hem de UEFA Kupası finalini başarıyla düzenlemiş olması. Bence "O şehirdeki havaalanı yetersiz, bu şehre ulaşım zor" gibi mazeretlerin de bir anlamı yok. Bu, her şeyiyle tamam bir insana, "Niye şapka yok?" diye sormaya benzer. Güney Afrika'daki güvenlik projesinde insanlara, "Bu yoldan gitme, diğerinden git, çünkü oradan gidersen seni öldürürler" diyorlar. Bugün Türkiye'de Ankara, İstanbul, Antalya ve İzmir'de hiçbir ulaşım sorunu yok. Konya'ya ulaşmak istiyorsanız da iki gün önce gelecek ve maçınızı izleyeceksiniz. Zaten orada kaç maç olacak ki? Bir, maksimum iki. Türkiye'nin bu yönleri işleme gerektiriyor. "Paris mi güzel, İstanbul mu güzel?" yarışmasının bir anlamı yok. Ben İstanbul'u severim, bir başkası Paris'i sever. Ama İstanbul futbol şehri ve bunun ön plana çıkarılması gerekiyor. Platini başkanlığa geldiği zaman "Futbol politikası değişiyor" dedi. Büyük ülkelerin lehindeki gelişim çarkını, diğer ülkelere doğru çevirdi. İşte o çark şimdi tam da Türkiye'nin lehine dönüyor. Sanki Ukrayna'da stat mı var, otel mi var? Ben Türkiye'nin şanslı olduğunu ve propaganda sürecinde sözünü ettiği noktaların öne çıkarılması gerektiğini düşünüyorum.

Futbolda gol atabilen oyuncu çok değerlidir. Mesela Messi varsa, geride Puyol'un olup olmaması o kadar da önemli değildir. Çünkü Messi, Puyol olsa da olmasa da golünü atar. Trabzonspor'un da kolay gol atabilen bir oyuncuya mutlaka sahip olması gerekiyor.

Bazen saha içinde gözünün içine baktığınızda size bir kıvılcım çakacak oyuncu ararsınız. Bugünkü Trabzonspor'da böyle bir oyuncu göremiyorum. Bizim dönemden sonra o tip oyuncu olarak Fatih Tekke geldi. Şimdi o kıvılcım sadece Şenol Hocadan geliyor.

zamanımızda futbol stadyumları yoktu. Statlar olimpiik anlayışla, içinde farklı sporların yapılabileceği biçimde inşa edilmişti. O dönemde Avrupa'da stat yapılarında büyük bir değişim yaşanmıştı. Mesela Hollanda'da 99 tane futbol stadı vardı. Almanya'da Olimpiyat Stadı dışındaki statlar da sadece futbol oynanması amacıyla inşa edilmişti. İngiltere zaten futbol statlarıyla doluydu. Bu tip statlar oyuncu-seyirci bütünleşmesini sağlaması açısından gerçekten de çok etkili. Türkiye'de son yıllarda bu yönde önemli bir gelişme var. Artık futbol stadyumları inşa ediliyor ya da var olan statlar sadece futbol stadı haline dönüştürülüyor. Tesisler anlamında da büyük bir gelişme var. Bizim zamanımızda sadece Trabzonspor ile üç İstanbul takımının modern tesisleri vardı. Bugün neredeyse her takım süper tesislere sahip. Bu gelişmenin arkasında da kulüplerin bir süre önce elde etmeye başladığı büyük gelirler yatıyor. Havuz sisteminin kurulması Türk futbolu açısından büyük bir aşamayı da beraberinde getirdi. O dönemde başkanımız Faruk Özak bu fikri ortaya atmıştı. Bugünkü büyüyen gelir pastasına ve bu pastanın geçmişe oranla daha adil dağıtılmasına bağlıyorum. Türk Milli Takımı'nın ikinci olması ya da Galatasaray'ın UEFA Kupası'nı alması havadan gelen başarılar değildi.

▼Türkiye'de bir yabancı oyuncu olarak yaşayabilmek kolay mıydı?

▲Türkiye'de 4 sene yaşadım ve futbol oynadım, hiçbir zaman kendimi yabancı hissetmedim. Ama başka oyuncularını bilmiyorum, kendi hissettiklerimi söylüyorum. Ben Türkiye'de hiçbir gün yabancı olarak yaşamadım. Tamam, bunda benim Gürcü olmamın payı da vardır belki. Çünkü örf ve adetlerimiz, geleneklerimiz birbirine çok benziyor. Ama sadece ondan değil. Bu kadar sıcak, kapısı açık, futbol bilen ve seven insanları başka hiçbir yerde

görmedim.

▼Oyuncu-yönetici ilişkileri açısından Türk futbolunu nasıl değerlendiriyorsun?

▲Türkler ve Gürcüler, insan ilişkileri konusunda birbirine çok benziyor. Biz konuşurken karşımızdakiyle kontak kurmayı severiz. Alman "merhaba" der geçer, bizse iki dakikada arkadaş oluruz. Orta ve Kuzey Avrupalılar bu anlamda soğuktur. Ama İtalya ve İspanya'da başka bir durum var. Onlar da bize benziyor.

▼Peki, bu yakın ilişki sence olumlu mu?

▲Bana göre olumlu. Çünkü ben de bir Gürcü olarak sıcak ilişkilerin insanıyım. Bu durum sadece başkan-futbolcu ilişkileri için geçerli değil. Sokakta, toplu taşıma araçlarında, televizyonda, her yerde böyle. Almanya'daki taksi şoförüne adresi verirsiniz, hiçbir şey konuşmadan sizi gideceğiniz yere götürür. Ama Türkiye'de veya Gürcistan'da, "Nereden geliyorsun, nereye gidiyorsun, neden geldin, memleket neresi?" diye başlar, 1 saat içinde arkadaş olursunuz. Dolayısıyla biz böyleyiz ve yönetici-futbolcu ilişkilerini de bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

▼Futbol oynadığın süreçte en çok nerede mutlu oldun?

▲En fazla Hollanda'da oynadım. Üç sezon aralıksız forma giydim ve bu büyük bir mutluluktu. Türkiye'yi ise diğerlerinden ayırıyorum. Çünkü burada evimdeydim. Türkiye'de baba oldum, çocuklarım Trabzonlu yani. Buradaki kariyerimi sadece futbol kariyeri olarak değerlendirmiyorum. Annemden, babamdan ilk kez Trabzon'a geldiğimde ayrıldım. Bizim için her şey orada başladı ve hayatı da kendi ayaklarımın üzerinde durmayı da Trabzon'da öğrendim.

▼Biraz da Trabzonspor'da oynadığın yıllara dönelim istersen.

▲Bizim geldiğimiz dönemde Trabzonspor müthiş bir takımdı. Biz Gürcistan Milli Takımı'nda, diğer oyuncuların neredeyse tamamı Türk Milli

Takımı'nda oynuyordu. Genç takımın Fatih, Okan, Mehmet gibi önemli yetenekler vardı. Tabii takımın başında da Şenol Hoca. Diğer yandan yumruk gibi bir yönetime sahiptik. Türkiye'de çoğunlukla 20 kişilik yönetim kurulları toplanıyor, yemek yiyor ve bir karar vermiyor. Karar vermeden yemek yiyecekseniz gidin bir restoranda toplanın. Ama Trabzonspor yönetimi müthişti. Sadri Şener, Faruk Özak, Kenan İskender, Cafer Hazaroğlu gibi gerçekten iyi yöneticilere sahiptik. **▼Bugünkü oyunculardan beğendiğin isimler var mı?**

▲Elbette iyi futbolcular var. Bizim zamanımızda Türk futbolcular yurtdışına kolay kolay çıkamazdı. Şimdi bu konuda ciddi bir gelişme var. Türkiye'de lig o kadar iyi ki, her zaman iyi futbolcular olacak. Mesela biz Gürcistan'da iyi bir lige

sahip olmamanın sıkıntısını yaşıyoruz. Yetenekli futbolcular bir noktaya kadar geliyor ve tıkanıyor. Çünkü ortada bir lig yok. Bu, ilkokulu, liseyi başarıyla geçip üniversiteye gidememeye benziyor. Gürcistan'da çocuk 17 yaşına geldiğinde kendisini geliştirebileceği bir lig bulamıyor. **▼Gerçekten de sizin döneminizde Avrupa'da oynayan birçok Gürcü oyuncu vardı ama bugün onların devamını göremiyoruz.**

▲Benim de şimdi bir futbol okulum var. Birçok yetenekli oyuncu yetiştiriyoruz. Ama çocuk 17 yaşına geliyor, sonrasında oynayacağı bir lig yok. O yaşta oyuncuya Türk kulüpleri talip olmuyor. Çünkü kulüpler genellikle hemen oynatabilecekleri oyuncuların transfer etmek istiyor. Avrupa kulüplerinde ise yabancı oyuncu transferi için belirli

kıstaslar var ve 17 yaşındaki bir Gürcü oyuncunun bu kıstaslara uyabilmesi mümkün değil. Dolayısıyla yetenekli oyuncular kaybolup gidiyor.

▼Trabzonspor'un şampiyonluğu kaybeden 1996 kadrosunda sen de vardın. O dönemde yaşanan travmadan söz eder misin?

▲O olayı birebir yaşayan birisi olarak maç öncesi havayı size anlatayım. Fenerbahçe maçından önce kaybettiğimiz Vanspor karşılaşmasına kadar üst üste 13 maç kazanmıştık. Takımda inanılmaz bir kendine güven vardı. Hocamız dâhil hiçbir oyuncunun aklından Fenerbahçe maçını değil kaybetmek, berabere bitirmek bile geçmiyordu. Belki bu bir hataydı. 72. dakikada oyun 1-1'di ve bu skor bize yetebilirdi. Ama ne tribünler ne de oyuncular böyle bir skora razıydı. Herkes 2-1'i, 3-1'i

istiyordu. Sonuçta çok üstün oynadığımız bir maçı 2-1 kaybettik ve şampiyonluk da gitti. O maçı sonra 5-6 saat statta mahsur kaldık. Stattan ayrıldıktan sonra da sadece Şota ve ben şehirde kaldık, bütün takım deplasman maçı için şehirden ayrıldı.

Şenol Hoca Avrupa'nın en iyisi

▼Trabzonspor Şenol Güneş'le yeni bir çıkış arıyor. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsun?

▲Ben Şenol Hocayı 17 sene önce tanıdım. O dönemde genç bir hocaydı ama son derece ileri görüşlü birisiydi. Aradan geçen dönemde birçok kulüp takımında çalıştı ve Milli Takım'la dünya üçüncülüğü gibi önemli bir başarı yaşadı. Biraz daha yaşlandı ve beyninde birçok tecrübe biriktirdi. Bana göre Şenol Güneş bugün Avrupa'nın en iyi teknik direktörüdür. **▼Avrupa'nın dedin değil mi, yanlış duymadım?**

▲Evet, evet. Tamam, Avrupa'da bir-iki tane süper teknik direktör

var ama onlardan sonra Şenol Güneş gelir. Bugün Rijkaard'ın ya da bir dönem Galatasaray'da, Beşiktaş'ta çalışan Lucescu'nun Şenol Güneş'ten veya Fatih Terim'den ne üstünlüğü var? Ama onlar bir Türk'e veya Gürcü'ye göre yarışa 2-0 önde başlıyor. Türkiye'de 20 gol atan oyuncuyla Brezilya, Arjantin veya Avrupa'da 20 gol atan oyuncu arasında 20 milyon dolar fark var. Çünkü onların statüsü farklı.

▼Bugünkü Trabzonspor kadrosunda beğendiğin oyuncular var mı?

▲Futbolda gol atabilen oyuncunun çok değerli olduğunu düşünüyorum. Mesela elinizde Messi varsa, geride Puyol'un olup olmaması o kadar da önemli değildir. Çünkü Messi, Puyol olsa da olmasa da golünü atar. Tabii ki Trabzonspor bir Messi bulamaz ama kolay gol atabilen bir oyuncuya mutlaka sahip olması gerekiyor. Trabzonspor'un bugünkü kadrosuna bakıyorum, kötü zamanda takımın havasını değiştirecek, arkadaşlarını sırtlayıp götürcek oyuncu göremiyorum. Bizim zamanımızda Hami, Ünal, Şota, Orhan, Tolunay, Ogün, Abdullah gibi oyuncuların hepsi lider tipte futbolculardı. Biri dursa öbürü gol atardı. Takım sahanın her tarafında etkili olabiliyordu. Bugünkü takıma baktığımda hepsi iyi oyuncular ancak takımın havasını değiştirecek oyuncu yok. Bazen saha içinde gözünün içine baktığımızda size bir kıvılcım çakacak oyuncu ararsınız. Bugünkü Trabzonspor'da böyle bir oyuncu göremiyorum. Bizim dönemden sonra o tip oyuncu olarak Fatih Tekke geldi.

▼Trabzonspor sizin döneminizden sonra teknik direktör konusunda da istikrar sağlayamadı değil mi?

▲Son 15 yılda o kadar çok teknik adam değişti ki... Bir de bazen bu adamları nereden buluyorlar diye düşünüyorum. Öyle teknik direktörler geldi ki, naftalinin içinden bulup çıkarmışlar. Tamam, İstanbul takımları daha zengin, kabul. Ama ben Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray'la yarışacaksam, Daum, Rijkaard, Del Bosque ayanında teknik adamlar bulmalıyım. O kadar zor mu güvenilir bir teknik direktör bulup uzun süre şans tanımak? Bakın şimdi Sadri Bey geldi, Şenol Hocayı takımın başına getirdi ve takımın havası bir anda değişti. Takımın beklediği kıvılcım şimdi Şenol Hocadan geliyor. Ancak Trabzonspor'un saha içinde de arkadaşlarını ateşleyecek kıvılcıma sahip oyuncular bulması gerekiyor.

48. Türkiye Kupası 5 Mayıs günü Şanlıurfa'daki GAP Arena'da Fenerbahçe ile Trabzonspor arasındaki final maçıyla sahibini bulacak. Aslında ilklerin finali bu. Kupa tarihinde 12'ser kez final oynayan Fenerbahçe ile Trabzonspor'un yolları finalde ilk kez kesişiyor. Şanlıurfa kenti ilk kez bir kupa finaline ev sahipliği yapıyor. Bakalım Ziraat Bankası'nın kupaya sponsor olduğu bu ilk sezonda kimin yüzü gülecek? 7 kupa sahibi Trabzonspor'un mu, 27 yıldır kupaya hasret kalan Fenerbahçe'nin mi?

İzmir-Eskişehir, Eskişehir-Bursa, Ankara-İzmir, Sakarya-Samsun merkezli, iki ayaklı finaller de izledik. Trabzonspor'un lige ve kupaya ağırlığını koyduğu yıllarda final şehirlerine doğal olarak Trabzon da eklendi. Ancak çift finalli dönemlerde hiçbir zaman Trabzon dışında Ankara'nın doğusuna geçilemedi. 1999-2000 sezonundan itibaren kupanın final statüsünde önemli bir değişikliğe gidildi. Artık finaller tek maç üzerinden oynanacak, dolayısıyla Futbol Federasyonu'nun belirleyeceği tarafsız bir şehir seçilecekti. Fırsat bu fırsat denildi ve statünün yürürlüğe girdiği ilk sezonda "Güneydoğu açılımı" yapıldı. Finalin yeri Diyarbakır olarak belirlendi. O yıl 3 Mayıs 2001 günü Galatasaray ile Antalyaspor arasındaki final maçı Diyarbakır Atatürk Stadı'nda oynandı. Hem de ne final. Galatasaray ile Antalyaspor arasındaki maç, kupa tarihinin en gollü finali olarak geçti kayıtlara. Normal süresi 2-2 biten maç, uzatma dakikalarında atılan 4 golle 5-3 Galatasaray lehine sonuçlanmıştı. Tarafsız sahadaki bu ilk finalin ardından, sıra her nedense bir daha ne Diyarbakır'a ne de Güneydoğu'ya bir daha gelebildi. O tarihten sonra üç kez Bursa'da, üç kez İzmir'de, 2 kez İstanbul'da ve 1 kez de Antalya'da düzenlenen kupa finalleri. Ta ki bu sezona kadar. Ve Güneydoğu, bir kupa finali için bir kez daha hatırlandı. Bu defa Diyarbakır yerine Şanlıurfa'da oynanıyor final maçı. Üstelik Fenerbahçe ve Trabzonspor gibi Türk futbolunun iki lokomotif takımı arasında. Finale sahne olacak GAP Arena ise böyle bir organizasyona gerçekten lâyık olacak özelliklere sahip.

Şanlıurfa'da dev final

Süper Lig'in ardından Türk futbolunun en büyük ve heyecanlı ikinci organizasyonu Türkiye Kupası'nda 48. final bu ay içinde oynanacak. Kupada daha önce 12'ser kez finale kalan ancak yolları finallerde hiçbir zaman kesişmeyen iki takım, Fenerbahçe ile Trabzonspor, kozlarını 5 Mayıs günü Şanlıurfa'da paylaşacak. 71 takımla başlayan Ziraat Türkiye Kupası mücadelesinde ilk düdüğü 2 Eylül 2009 günü Birinci Kademe maçları için çalmıştı. Ancak o kademeye katılan takımlardan hiç biri ne yazık ki final gününe ulaşamadı. İkinci Kademe ve Play-off'lardaki tek maçlı eleme usulü mücadelenin ardından 16 takım yükseldi grup aşamasına. Geçtiğimiz sezon ligi ilk dört sırada bitiren takımların da katılımıyla grup maçları 20 takımla start aldı. 20 takım beşerli olarak dört gruba bölünmüştü ve gruplarında ilk iki sırayı alacak takımlar çeyrek finale yükselecekti. Fenerbahçe A Grubu'nda, Trabzonspor ise B Grubu'nda yer alıyordu. Sarı-lacivertliler, Altay, Eskişehirpor ve Tokatspor galibiyetleriyle üçte üç yaparak gruptan çıkmayı garantiledikten sonra kupanın en gollü maçında Antalyaspor'a 4-3 yenilse de 9 puanla ilk sırada çeyrek finalin yolunu tuttu. Trabzonspor ise zorlu grubuna Galatasaray yenilgisiyle başlamıştı ama ardından Denizli Belediyespor, Ankaragücü ve Orduspor

galibiyetleriyle grup ikincisi olarak çeyrek finale yükseldi. Çeyrek finalde Fenerbahçe, Bursaspor'la, Trabzonspor ise İstanbul Büyükşehir Belediyespor'la eşleşmişti. Fenerbahçe, Bursaspor'la Kadıköy'de oynadığı ilk maçı 3-0 kazanarak işi ilk maça bitirdiğini sanıyordu ki, Bursa'daki rövanş kupanın en nefes kesen 90 dakikasına sahne oldu. Bursaspor, 64. dakikada 3-0'a ulaşmış ve ilk maçın skorunu elde ederek müsabakayı en azından uzatmalara taşıma şansını yakalamıştı. Ancak herkesin "Maç artık uzatmalara gidecek" dediği dakikalarda Güiza'nın golü Fenerbahçe'yi yarı finale taşıdı. Diğer yanda ise Trabzonspor, İstanbul'da 1-1 berabere kaldığı İstanbul Büyükşehir Belediyespor'u rövanşta 1-0'la eliyor ve yarı finalist oluyor. Yarı final eşleşmeleri bir erken finale izin vermedi. Fenerbahçe'nin rakibi Manisaspor'du ve sarı-lacivertli takım, Kadıköy'de elde ettiği 2-0'lık galibiyetle gittiği rövanşta 1-1'lik beraberlikle dönerek adını finale yazdırdı. Trabzonspor ise ilk maça Antalyaspor'a aynı tarifeyi uygulayarak 2-0 kazanmış, rövanşta 1-0 kaybetse bile finale çıkmıştı. Fenerbahçe, final yolunda oynadığı 8 maçta 5 galibiyet, 1 beraberlik ve 2 yenilgi alırken, Trabzonspor'un final yolculuğu bilançosunda da aynı rakamlar yazılı. Ancak atılan ve yenilen gollerde farklılıklar mevcut. Fenerbahçe 17 atıp

10 gol yerken, Trabzonspor'un attığı 15, yediği 5 gol bulunuyor. İki takım da gollerde kafalarından çok ayaklarını çalıştırdı. Birer penaltı ve ikişer kafa golüne karşılık, Fenerbahçe 14, Trabzonspor ise 12 golü ayakla kaydetti. Fenerbahçe'nin 17 golünün altında 8 oyuncunun imzaları var. Alex ve Güiza 4'er golle başı çekiyor. Onları 3 golle Özer Hurmacı ve 2 golle Mehmet Topuz izliyor. Andre Dos Santos, Diego Lugano, Semih Şentürk ve Deivid de Souza da finale gelene kadar takımlarına 1'er golle katkıda bulundu. Trabzonspor'un 15 golünü ise 9 futbolcu paylaştı. Ancak aslan payı 6 golle Umut Bulut'a ait. Alanzinho 2 gol atarken, Rigobert Song, Serkan Balcı, Engin Baytar, Gustavo Colman, Hrvoje Cale, Giray Kaçar ve artık Fenerbahçe forması giyen Gökhan Ünal da 1'er gollük katkı sağladı. Hangi takım, maçın hangi bölümlerinde daha golcü diye bakıldığında, Fenerbahçe'nin 16-30. dakikalar arasında golü bulunmadığını görüyoruz. Sarı-lacivertlilerin en tehlikeli olduğu periyot, 4 gol attığı son 15 dakikalar. İlk 15 dakikada 2 gol bulan Fenerbahçe, diğer 15'er dakikalık bölümlerde ise 3'er gol kaydetti. Trabzonspor açısından bakıldığında, ilk 15 dakikada gole rastlanmıyor. 16-30, 31-45 ve 46-60 arasında 4'er gol bulan Şenol Güneş'in öğrencileri, 61-75 arasında 2, 76-90 arasında ise 3 gol attı.

iki takımın kupadaki performansına göz atıldığında ise Trabzonspor'un bariz üstünlüğü göze çarpıyor. Evet, iki takımın da bugüne kadar kupada oynadığı 12 final var. Ancak Trabzonspor bu finallerin 7'sinde kupayı müzesine götürürken, Fenerbahçe bu başarıyı sadece 4 kez gösterdi. İlk finalini 1974-75 sezonunda, o günün Süper Lig'i olan 1. Lig'e çıktığı sezon oynamayı başaran ve Beşiktaş'a kaybeden Trabzonspor, ertesi sezon adını yine finale yazdırdı ancak bu defa da Galatasaray'a yitirdi. Sonrasındaki iki finalde yine Trabzonspor'un adı var. Bordo-mavili takım 1976-77'de Beşiktaş, 1977-78'de ise Adana Demirspor'la oynadığı finalleri kazanarak üst üste iki defa kupayı müzesine götürdü. 5 sezonluk aradan sonra 1983-84'te bir kez daha finale çıkan Trabzonspor, Beşiktaş'ı alt ederek üçüncü kez kupaya uzandı. Ertesi sezon ise finalde Galatasaray'a kaybetti bordo-mavililer. Dört sezonluk bir aradan sonra 1989-90 finalinde Beşiktaş'la karşılaşan Trabzonspor'un eli bu defa yine boş kaldı. 1991-92'de ise finalde adeta bir mucize gerçekleşti. Trabzonspor, ilk maça 3-0 yenildiği Bursaspor'u rövanşta 5-1 yenmeyi başararak kupaya dördüncü defa sahip oldu. 1994-95 finalinde de boy gösteren Trabzonspor, bu defa Galatasaray'ın elinden beşinci kupasını aldı, 1996-97 kupasını ise finalde Kocaelispor'a kaybetti. Bir kez daha final görmek için 5 sezon bekleyen bordo-mavili takım, 2002-2003 ve 2003-2004'te Gençlerbirliği ile oynadığı iki finali de kazanarak müzesindeki Türkiye Kupası sayısını yediye çıkardı. Trabzonspor, şimdi 6 sene aradan sonra bir kez daha finalde ve sekizinci kupasının peşinde.

Fenerbahçe ise finale gelmekte gösterdiği mahareti son noktada tekrar etme konusunda o kadar becerikli değil. İlki 1962-63 sezonunda düzenlenen kupanın ilk iki finalinde Fenerbahçe adına rastlıyoruz. Bu finali Galatasaray'a kaybeden sarı-lacivertliler, bir sezon aradan sonra aynı rakibe karşı yine aynı akıbete uğradı. 1967-68 sezonunda üçüncü kez finale çıkan Fenerbahçe, bu defa Altay'ı alt edip kupayla kucaklaştı. 5 sezon bekledikten sonra 1973-74 finalinde Bursaspor'dan kupayı alan Fenerbahçe, 4 sezon aradan sonra bu defa Altay karşısında kupaya uzandı. 1982-83 sezonu ise Fenerbahçe'nin kupa kazandığı son dönem olarak geçti kayıtlara. O sezon Mersin İdmanyurdu'nu 2-1 ve 2-0'lık skorlarla yenerek kupayı dördüncü kez müzesine taşıyan Fenerbahçe, o tarihten sonra tam 27 sene hasret çekti. 27 sene boyunca 1998-89'da Beşiktaş'a, 1995-96'da Galatasaray'a, 2000-01'de Gençlerbirliği'ne, 2004-05'te Galatasaray'a 2005-06 ve son olarak geçtiğimiz sezon Beşiktaş'a finalde teslim oldu sarı-lacivertli takım. 2000'li yıllarda tam 4 final kaybeden Fenerbahçe, bu defa 27 yıllık hasreti dindirmek amacıyla. Gelelim finalin oynanacağı kente ve stada... Kupa finali, tarihinde ikinci kez Güneydoğu'da sahneleniyor. İlki 1962-63 sezonunda organize edilen Türkiye Kupası'nın finalleri, uzunca bir süre iki maç üzerinden oynandı. Dolayısıyla finalin yerini, finale çıkan takımlar belirledi. Genellikle finallerin bir ayağında İstanbul takımları bulunduğu için, içinden deniz geçen şehir her daim final gördü denilebilir. Bu arada diğer ayakta da ağırlıklı olarak İzmir takımları yer aldı. Gerçi İstanbul takımlarının bulunmadığı finaller de oynanmadı değil.

Yeni zafer peşinde

U17 Milli Takımımız, Fransa'da düzenlenen Elit Tur'da ev sahibinin yanı sıra Galler ve Norveç'i ardında bırakarak finallere katılma hakkını elde etti. 8 takımın katılacağı Avrupa Şampiyonası finalleri 18-30 Mayıs tarihlerinde Liechtenstein'da düzenlenecek. Gençlerimiz, İngiltere, Yunanistan ve Çek Cumhuriyeti ile aynı grupta yer alıyor. Diğer grubu ise Fransa, İspanya, Portekiz ve İsviçre oluşturuyor. Hem Elit Tur'da neler yaşandığını hem de Avrupa Şampiyonası finalleri için hangi hazırlıkların yapılacağını takımın Teknik Direktörü Abdullah Ercan'la konuştuk.

U17 Milli Takımımız Mart ayının sonunda Fransa'da düzenlenen UEFA Avrupa Şampiyonası Elit Turu'nu birinci sırada bitirerek art arda üçüncü kez finallere katılma hakkını elde etti. Türkiye'nin yanı sıra 8 finalistin arasına adını yazdıran diğer takımlar İngiltere, Yunanistan, Çek Cumhuriyeti, Fransa, İspanya, Portekiz ve İsviçre'ydiler. 18-30 Mayıs tarihlerinde Liechtenstein'in ev sahipliği yapacağı U17 Avrupa Şampiyonası finallerinin grup kuraları da 7 Nisan günü çekildi. Genç Milli Takımımız, B Grubu'nda İngiltere, Yunanistan ve Çek Cumhuriyeti ile eşleşirken,

A Grubu
Fransa
İspanya
Portekiz
İsviçre

B Grubu
Türkiye
İngiltere
Yunanistan
Çek Cum.

A Grubu da Fransa, İspanya, Portekiz ve İsviçre'den oluştu. Finallerde gruplarını ilk iki sırada tamamlayan dört takım yarı finale yükselecek ve bu maçları kazananlar final oynayacak. Kısaca özetlediğimiz bu süreç aslında hiç

de sanıldığı gibi kolay geçmedi. Takımımızın Mart ayı sonunda Fransa'da düzenlenen Elit Tur öncesinde ciddi sorunları ve dezavantajları vardı. Her şeyden önce takımın iki önemli oyuncusu, kaptan Emre Pehlivan ile Süleyman Özdamar kadroda bulunmuyordu. Bu arada takımın teknik direktörlüğüne de Abdullah Ercan yeni getirilmişti ve teknik adamlar oyuncular birbirini çok fazla tanıyamıyordu. Ancak bu takımı bir süre sonra devralacağı bilen Abdullah Hoca, 5-6 ay öncesinden oyuncularını izlemeye başlamanın avantajına sahipti. "Teslim töreni gerçekleşir gerçekleşmez Fransa ile Adapazarı'nda iki özel maç yaparak hazırlıklara başladık" diyen Abdullah Ercan, önlerinde zamanın kısıtlılığı dışında kadro olarak da eksikleri bulunduğunu anlatıyor. Bu süreçte yeni oyuncu arayışına girdiklerini söyleyen Ercan, "Bazı mevkilerde sıkıntılar vardı. Özellikle savunma ve orta sahada ilk on bire girebilecek kapasitede oyuncular bulmak zorundaydık. Futbol bilgimize ve anlayışımıza göre,

bu kadronun dışından bazı oyuncuları davet ettik. Ben geldiğimde Adapazarı'nda Fransa'ya karşı oynayan kadroyla son Norveç maçında oynayan kadro arasında 7 oyuncu değişikliği vardı. Sonradan kadroya aldığım oyuncuların 4 tanesi ilk kez Elit Tur sırasında milli oldu" diyor. Bu yaşlardaki oyuncuları mental olarak hazırlamanın çok da zor olmadığını belirten Ercan, "Bu turnuvada en iyi yaptığımız şey takım olabilmektir. İyi motivasyonu ve kazanma arzusunun önüne çıkarak başarılı olduk. Adapazarı'na gittiğimizde oyuncular birbirlerini çok sevse de uzak duruyorduk. Orada bir arkadaşlık ortamı kurduk ve yemeklerin ardından herkes masada en az 15 dakika kalarak sohbet etmeye, gülmeye başladı. Bunlar takım ruhunun gelişmesi açısından önemli şeyler" ifadelerini kullanıyor. Elit Tur'la ilgili hazırlıklar sadece motivasyonla ve takım ruhunun oluşturulmasıyla bitmiyor elbette. İşin bir de taktik hazırlık yönü var. Abdullah Ercan, Fransa maçının öncesini ise şu cümlelerle anlatıyor:

"Gerçekten zorlu bir gruptaydık. Çünkü Fransa çok güçlü bir takımdı. Adapazarı'nda oynadığımız iki hazırlık maçını da 1-1 bitirmiştik ama bu maçlardan birinde 10 kişi kalan rakibimizi yenemiştik. Bu turnuva öncesi Fransa'nın bütün maç CD'lerini istedik. Adapazarı'nda oynadığımız iki maçın analizlerini çok detaylı bir biçimde yaptık. Çünkü turnuvaların ilk maçları çok önemli ve biz ilk maçı grubun en güçlü takımına karşı oynayacaktık." Gerçekten de Fransa grubun en güçlü takımını ve ev sahibi olma avantajına sahipti. Ancak Perigny'deki Complexe Sportif'te oynanan karşılaşmayı gençlerimiz Okan Derici'nin 34. dakikada attığı tek golle 1-0 kazandı. Grubun diğer maçında ise Galler ile Norveç 0-0 berabere kalmıştı. Abdullah Ercan, bu galibiyetin önemini, "Fransa maçını kazanınca takımın kendisine güveni arttı. Eğer bu maçı kaybetseydik büyük ihtimalle gruptan çıkamazdık" cümlesiyle vurguluyor. Fransa'nın daha baskılı bir oyun oynadığını kabul eden Ercan, "Biz bu maçta

pozisyona giremedik ve bir kornerde golü bulduk. Ancak bu stratejik bir plandı. Fransa takımı, oyuncu kalitesi olarak bizden daha iyiydi. Bu gerçeği kabul ederek işe başladık ve mümkün olduğu kadar iyi mücadele edelim, pozisyon bulursak cesurca oynayalım dedik. Maçın başında kontrolsüz bir şekilde sardırırsak Fransa bizi kötü duruma düşürebilirdi. Oyun felsefemize bu gerçeklerin üzerine kurduk ve oyunculara verdiğimiz görevlerle de bunun için doldurduk" diyor. Ancak Galler maçının oyun şekli çok farklıydı. Gençlerimiz oldukça üstün bir futbol sergiliyor, 44. dakikada Okan Derici'nin golüyle öne geçiyor, lakin 57'de March'ın attığı gol maçın 1-1 bitmesine neden oluyordu. Diğer maçta ise Fransa, Norveç'i 1-0 mağlup etmişti. Abdullah Ercan, Fransa ve Galler maçları arasındaki oyun farkını şöyle izah ediyor: "Galler maçında stratejimiz farklıydı. O maçı rakip sahada, dar alanda oynamayı istedik ve bu isteğimizi yerine getirmekte de başarılı olduk. Dışarıdan birisi bu iki maçı izlese, 'Fransa'ya karşı bu kadar savunmacı bir takım, Galler karşısında nasıl bu futbolu oynuyor?' diyebilir. Aslında bizim sıkıntımız oynarken ortaya çıkıyor. Oynarken biraz havaya giriyoruz ve herkes oyuna katılıyor, dolayısıyla görev anlayışlarında kopukluklar yaşanıyor."

Ercan'ın bu sözleri, üstün oynanan Galler maçındaki beraberliğin de ipuçlarını veriyor. Yeniden Fransa'daki Elit Tur'a dönersek, gençlerimizin son rakibi Norveç'ti ve bizim bu maçı berabere bitirmemiz bile tek takımılık "en iyi ikinci"

kontenjanından finallere katılmamızı sağlayacaktı. Lakin bu durum oyunculara söylenmemişti. Abdullah Ercan, o günü de şöyle anlatıyor: "Kazanmasak bile en iyi ikinci olabilirdik ama biz oyunculara bunu söylemedik. Çünkü takım bu defa geriye çekilebilirdi. Ancak erken bir gol bulunca ve iyi futbol oynayınca kolay kazandık. O maçı 4-5 yapabiliydik. Norveç'e hiç pozisyon vermedik. Oyunculara Avrupa Şampiyonası finallerine gitme isteği o kadar yüksekti ki, son 5 dakikada '2-0 bize yeter' dememe rağmen hâlâ gol aramaya devam ediyorlardı." Bu maç 11. dakikada Okay Yokuşlu ve 44. dakikada Oğuzhan Azğar'ın golleriyle 2-0 kazanılıyor, bu arada Galler'i 4-0 yenen Fransa da "en iyi ikinci" kontenjanından finallerin yolunu tutuyordu. Elbette gençler kategorilerinde yarışmaktan önce oyuncu yetiştirmek önemli. Abdullah Ercan da sık sık bu konuyu vurgulayanlardan birisi. Ona,

"Mutlaka bu takımdan her oyuncunun yukarı taşınmasını bekliyorsunuzdur ama gelişim sürecini daha çabuk tamamlayacak isimler olarak kimler göze çarpıyor?" sorusunu yöneltiyor. İsim vermekten kaçınıyor ama, "Var elbette. Diğer yaş grubu takımlarında olduğu gibi bu kadronun içinde de kısa süre sonra üst kategorilere çıkacak oyuncular mevcut" diyor. Abdullah Hocaya Fransa ve Galler maçlarında kritik goller atan Okan Derici'yi sordukumuzda ise şu cevabı alıyor: "Bu oyuncu Eintracht Frankfurt'ta oynuyor. Daha önce tespit etmiştik ama fizik açısından sıkıntısı vardı. Bir kenara 'Takip edilmeli, gelişme gösterebilir' diye not düşmüştük. Çünkü o yaştaki oyuncular bazen 3 ay içinde bile çok önemli fiziksel gelişmeler gösterebiliyor. Erdal Keser'in 'Çok büyük sıçrama yaptı' raporu üzerine takip etiket kadroya aldık. Yalnız bu noktada çok enteresan bir şey oldu. Yeni gelenler sanki bu grubun oyuncusu gibiydi. Bu bir antrenör için büyük şanstır. Son maçta oynamayanlar, oynayanlardan daha çok sevindi. Çok enteresandı yani. 17-19 yaşlarında bir oyuncuyu oynatmadığınız zaman, üzülür, kenara çekilir, elini taşın altına çekmez. Başarının en önemli sebeplerinden birisi buydu." Peki, bu ay içinde düzenlenecek finaller için hangi eksikler giderilmeli, neler daha iyi yapılmalı? Bu soruya Abdullah Ercan'ın verdiği cevap şöyle: "Bir-iki bölgeye daha iyi oyuncular bulmalıyız. Aslında Elit Tur'a giderken de çok şansızdık. Emre ve Süleyman'ın ayağı kırıldığı için onlardan en azından birini finallere yetiştirmek istiyoruz. Hazırlık dönemini biraz daha uzun tutmak amacındayız. Bu arada ilk on birde yer alabilecek

en azından 1-2 oyuncu daha çıkarabilirsek çok iyi olur. Bu defa ben de daha deneyimliyim. İlk gittiğimde şampiyonanın ne anlama geldiğini bilmiyordum. Şimdi daha farklı bakıyorum. Bir de bu takım ruhunu kesinlikle kaybetmemiz lâzım. Avrupa Şampiyonası finallerine en iyi 8 takım gelecek. Yeteneğin tıkandığı yerde mutlaka takım ruhunu ortaya çıkarmamız gerekecek. Yurt dışında, Liechtenstein'a yakın bir ülkede kamp yapacağız ve bir hazırlık maçı oynayacağız. Bu arada elbette rakiplerimizi de çok iyi inceleyeceğiz." Söz rakiplerden açılmışken, finallerdeki diğer takımları soruyoruz Abdullah Hocaya. "Gruptaki rakiplerimizin tümüyle daha önce oynamıştık. Yani onları yakından tanıyoruz. Gelen 8 takım içinde oynamadığımız sadece İspanya ve İsviçre var. Altyapı olarak Avrupa'nın en iyi 8 takımı içindeyiz. Bunu başarmak bile çok önemli. Aslında 1992'lilerin hemen ardından 1993'lülerin de finallere gitmesi Türk futbolu açısından çok önemli bir durum. Çünkü finallerde oynayan oyuncuların özgüvenleri müthiş artıyor. 'Ben Avrupa'nın en iyi 8 takımından birisinin oyuncusuyum' diyebilirler. Bir yandan da oyuncunun kariyerine yazılıyor bu. Orada yaşadıkları atmosfer de büyük bir tecrübe. Yarın karşı karşıya gelecekleri rakiplerini yakından tanıyorlar." Genç oyuncuların önemli problemlerinden biri kendi takımlarında oynayacak ortamı bulamamalarıdır her zaman. Abdullah Ercan da aynı konudan dertli. "Bir Fransa maçı oynadık, böyle bir tempoya inanamazsınız. Türkiye'deki A2 ve U18 Liglerinin çok üstünde bir tempo vardı. Topun oyunda kalma süresinde, atak sayısında inanılmaz rakamlara ulaşıldı" diyor ve ekliyor: "Oyun kalitesi yukarıya taşıyacak bir organizasyon olmalı. Coca Cola Ligi'nde bu anlamda bir düzenleme yapılabilir. Takım sayısını azaltıp kaliteyi yükseltirsek, oyuncularımız Avrupa'ya çıktığında çok daha başarılı olabilir."

Puan Durumu

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
1- Türkiye	3	2	1	0	4	1	7
2- Fransa	3	2	0	1	5	1	6
3- Galler	3	0	2	1	1	5	2
4- Norveç	3	0	1	2	0	3	1

Babasının oğlu

Bursaspor'un bu sezon başlattığı şampiyonluk koşusunda payı büyük olan isimlerden biri. Kulüp tarihinin Arjantinli ilk futbolcusu. Ele avuca sığmaz bir oyun tarzı var ve kısa boyuna rağmen fırsatçılığı sayesinde attığı kafa golleriyle dikkat çekiyor. Futbolculuk genlerinden geliyor çünkü babası da eski bir profesyonel oyuncu. Lakabı "Koca Kafa" olan Tangocunun Türkiye'deki tek şikâyeti, futbolun Arjantin'den bile daha sert oynanması.

Pablo Batalla

Engin Akdemir

▼Ülkemize gelmeden önce Türk futbolu ve Bursaspor hakkında neler biliyordun?

▲Türkiye'den transfer teklifi aldığım da şaşırmadım dersem yalan söylemiş olurum. Benim için sürpriz bir gelişmeydi. Türkiye'ye daha önce gelen Arjantinli oyuncular olduğunu biliyordum. Ancak Türkiye'de çok fazla Arjantinli oyuncu da oynamamıştı açıkçası. Teklifi aldıktan hemen sonra internet üzerinden Bursaspor ve Türkiye'yi araştırdım. İncelediğim fotoğraflardan seyircinin Arjantin'deki gibi ateşli olduğunu gördüm.

▼Farklı bir ülkede futbol oynayan, farklı dil, farklı kültür oyununu etkiliyor mu?

▲Futbol anlamında bence önemli bir fark yok. İki ülke futbolunun oyun tarzı birbirine benziyor. Değişen tek şey teknik adamların oyuna bakış açısı. Türkiye çok farklı bir ülke. İnsanları, havası, yemekleri Arjantin'den farklı. Ancak zorluk çektiğimi söyleyemeyeceğim. Her zaman yanımda tercümanımın olması, dil sorununu çözüyor.

▼Bursaspor tarihindeki ilk Arjantinli olduğunu biliyor musun? Bu durum senin için ne ifade ediyor?

▲Bursaspor tarihinde ilk Arjantinli oyuncu olduğumu bilmiyordum. Bu benim için gurur verici bir olay. Umarım ülkemizi Türkiye'de iyi temsil etmişimdir. Benden sonra da Iglesias geldi. Arjantinlilerin önünü açtım sanırım.

▼Bursaspor'a gelmeden önce hangi takımlarda futbol oynadın?

▲Arjantin'de Velez Sarsfield ve Quilme'de, Meksika'da Pachuca'da, Kolombiya'da ise Deportivo Cali'de oynadım.

▼Ailen veya yakın çevrende futbolcu olan kimse var mı? Futbolcu olman için seni teşvik eden biri oldu mu?

▲Ailem futbolcu olmam konusunda bana tam destek verdi. Zaten babam Miguel Batalla da futbolcuymdu. Arjantin'de Quilmes, San Lorenzo, Rosario ve Belgrano takımlarında forma giydi. Babam futbolculuğum konusunda bana çok şey öğretti. Ona teşekkür borçluyum.

▼Bursaspor'da hücumla dönük orta saha oyuncusu olarak görev yapıyorsun. Futbol kariyerinde daha önce başka mevkilerde de oynadın mı?

▲Futbol hayatına başladığımdan beri hep aynı mevkide oynadım.

Transfer teklifi aldıktan hemen sonra internet üzerinden Bursaspor ve Türkiye'yi araştırdım. İncelediğim fotoğraflardan seyircinin Arjantin'deki gibi ateşli olduğunu gördüm.

İki ülke futbolunun oyun tarzı birbirine benziyor. Değişen tek şey teknik adamların oyuna bakış açısı. Türkiye çok farklı bir ülke. İnsanları, havası, yemekleri Arjantin'den farklı.

Babam Miguel Batalla da futbolcuymdu. Arjantin'de Quilmes, San Lorenzo, Rosario ve Belgrano takımlarında forma giydi. Futbolculuğum konusunda bana çok şey öğretti. Ona teşekkür borçluyum.

Kendime yakın vadeli hedefler koyuyorum ve Türkiye'de uzun süre futbol oynamak istiyorum. Arjantinli Riquelme ve Aimar'ı çok beğeniyorum. Benim pozisyonumda oynayan bu futbolcuları farklı bir gözle izliyorum.

İyi frikik kullanırken en önemlisi kendinize olan güveniniz. Sürekli çalışmanız gerekiyor. Antrenmanlarda topu çeşitli noktalara koyup frikik atmanız gerekiyor. O zaman bir bakmışınız ki isabet oranınız artmış.

Türkiye'de futbol Arjantin'den bile sert oynanıyor. Bu nedenle savunmacıların hepsi beni zorluyor. Süper Lig'de beğendiğim oyuncular ise Ozan İpek, Volkan Şen ve Arda Turan.

▼Kariyerinde hiç şampiyonluk yaşadın mı?

▲2005 yılında bir kez Velez Sarsfield takımında şampiyonluk yaşadım.

▼Futbola ilgili hedeflerin neler?

▲Kendime yakın vadeli hedefler koyuyorum. Şu anda Bursaspor için elimden gelen mücadeleyi göstermek ve Türkiye'de uzun süre futbol oynamak istiyorum.

▼Kendine örnek aldığın futbolcu kim?

▲Arjantinli Riquelme ve Aimar'ı çok beğeniyorum. Bu futbolcular benim pozisyonumda oynadıkları için onları daha farklı bir gözle izliyorum.

▼Kariyerinde en beğendiğin, oynamaktan keyif aldığın stat hangisiydi?

▲Şu ana kadar oynadığım statlar içinde

teşekkür ediyorum. Onun oyun anlayışına hayranım. Gerçekten iyi bir lider. Onunla birlikte başarıların geleceğine inanıyorum.

▼Sezona başlarken Bursaspor'un şampiyonluk yarışı içinde olacağını düşünmüş müydün?

▲Sezon başında şampiyonluğa oynayacağımızı düşünmüyordum. Fakat kampta çok kaliteli bir ekip olduğumuzu hissetmişim. Ancak sezon sonuna kadar şampiyonluğum kovalamamız açıkçası benim için güzel bir sürpriz oldu. Umarım sezon sonunda şampiyon olup bir ilke imza atarız.

▼Bursaspor altyapısı çok verimli.

Takımdaki gençleri nasıl buluyorsun?

en etkileyici olanı, gerek atmosferi, gerekse tribünleri ile 57 bin kişilik kapasitesi olan Boca Junior takımının stadyumu Estadio Alberto J. Armando'ydu. O statta taraftarların sahaya etkisi inanılmaz boyutta.

▼Futbol dışında neler yapmayı seviyorsun?

▲Futbolun dışında boş vakitlerimi ailem yanında geçirmeyi tercih ediyorum. Ailem ve eşimle birlikte Bursa kentini tanımak için zaman zaman geziler yapıyoruz. Diğer zamanlarımız ise Latin müziği dinliyorum.

▼Futboldan başka ilgi duyduğun bir branş var mı?

▲Futbol dışında tenis izlemeyi severim. Favori tenisçim yok ama izlemekten keyif alıyorum.

▼Bursaspor Teknik Direktörü Ertuğrul Sağlam için neler söylemek istersin?

▲Öncelikle Ertuğrul Hocama beni Bursaspor'a transfer ettiği için çok

teşekkür ediyorum. Onun oyun anlayışına hayranım. Gerçekten iyi bir lider. Onunla birlikte başarıların geleceğine inanıyorum.

▼Bursaspor altyapısı çok verimli.

Takımdaki gençleri nasıl buluyorsun?

▲İspanyolca bizim ülkemizde biraz daha farklı bir şiveyle konuşuluyor. İspanya'da benim ismimi Bataya diye seslendirirler, Peru'da Batalla, benim ülkemde ise Bataja olarak söylenir.

▼Türk futbolcuların hangilerini beğeniyorsun? Savunma oyuncularından en çok hangisi karşısında zorlandın?

▲Türkiye'de futbol sert oynandığı için savunmacıların hepsi beni zorluyor. Birçok pozisyonda da hakemler faul çalmıyorlar. Beğendiğim oyuncular ise Ozan İpek, Volkan Şen ve Arda Turan.

▼Bursaspor taraftarı için ne söylemek istersin?

▲Öncelikle benim takıma alışmamda taraftarların göstermiş olduğu ilgi önemli bir faktör oldu. Onlara çok teşekkür etmek istiyorum. Türkiye'nin en coşkulu ve vefakâr taraftarına sahip olduğumuzu düşünüyorum. Bu sezon oynadığımız tüm maçlarda tribünleri doldurup bizlere destek oldular. Deplasmanlarda bile rakip taraftarlardan daha fazla tezahürat yaparak bize deplasman havası yaşattılar. İstanbul'a 30 bin kişi, Ankara'ya da 10 bin kişi gelecek bize destek verdiler. Gerçekten inanılmazlar. Onların adeta takımın bir parçası olduklarını söyleyebilirim.

▼Bu sene kendini en başarılı bulduğun maç hangisi?

▲Kendimi en başarılı bulduğum maç İstanbul'da 2-0 mağlubiyetten gelip 3-2 kazandığımız Fenerbahçe maçı. O maçta iyi bir performans gösterdiğimi düşünüyorum.

▼Zaman zaman yedek kalıyorsun, zaman zaman başrolü üstleniyorsun. Bu durumu nasıl karşılıyorsun?

▲Antrenmanlarda elimden geldiğince çok çalışıyorum. Kendimi hep ilk 11'de oynayacakmış gibi hazırlıyorum. Ama sonuçta kararı hocamız verecektir. Onun vereceği karara her futbolcu gibi saygılı olmak durumundayız.

▼Maçlardan sonra futbolunla ilgili özeleştiriyi yapar mısın?

▲Tabii ki yaparım. Bence her futbolcunun bunu yapması gerekiyor. Eksi ve artılarını değerlendiririm. Yaptığım hataları bir daha tekrarlamamak için antrenmanlarda üzerinde dururum. İyi yaptığım işleri ise nasıl daha fazla yapabilirim yollarını ararım.

▼Futbol kariyerini noktaladıktan sonra planların neler?

▲Futbolu bıraktıktan sonra eşim ve çocuklarımla birlikte bir hayat geçirmeyi düşünüyorum. Bugünkü düşünceyle, futbolun içinde olmayı planlamıyorum.

▼Sana takılan bir lakap var mı?

▲Küçükken arkadaşlarım bana "koca kafa" dedi. Galiba vücudumun küçük olmasından dolayı kafam biraz büyük kalıyor.

Yaşamın kıyısında

Avrupa Şampiyonası eleme grubunda zor bir dönem yaşayan Ümit Milli Takımımız, son dört maça Raşit Çetiner yönetiminde giriyor. Ümitlerimiz, ikinci sırada yer aldığı grupta bu ay Estonya ve İsviçre ile deplasmanda karşı karşıya gelecek. Türkiye’de İsviçre’ye yenildiğimiz, Estonya ile de berabere kaldığımız göz önüne alındığında işimiz hiç de kolay değil. “Dört maçımızı da kazanırız” diyen Çetiner’le hem Ümit Milli Takımımızın yeniden yapılanma sürecini hem de eleme grubundaki şansını konuştuk.

Peri masalı gibi başlayıp kâbusa dönüşen bir yol hikâyesi bizimkisi. Ümit Milli Takımımız, 6 takımlı Avrupa Şampiyonası eleme grubuna iki deplasman galibiyetiyle başladığında, her şey toz pembeye bürünmüştü. Ancak sonrasında ağır darbeler üst üste geldi. Deplasmandaki Gürcistan yenilgisinin yaraları Eskişehir’deki Ermenistan galibiyetiyle sarıldı derken, Trabzon’daki 3-1’lik İsviçre yenilgisi ve Rize’deki 0-0’lık Estonya beraberliği, Ümit Millilerimizin yolunu bir anda dikenli çalılarla kapladı. Bizim dinlendiğimiz Mart ayında Gürcistan’ın Estonya’yı 2-0 yenmesi su serpti yüreğimize biraz. Ancak gruptaki son duruma baktığımızda yine de pek avantajlı olduğumuz söylenemez. Öncelikle statüyü bir hatırlatalım. Elemeler 10 grupta gerçekleştiriliyor. Gruplarını ilk sırada bitiren 10 takımın yanı sıra tüm grupların en iyi dört ikincisi play-off’a yükselmeye hak kazanacak. Bu 14 takımın ikili eşleşmesini kazanan 7 takımla birlikte ev sahibi Danimarka, 2011 Avrupa Şampiyonası’nın finalistlerini oluşturacak.

Bu bilgi ışığında baktığımızda en iyi dördün arasına girmek şartıyla ikincilik de önemli bir hedef. Ancak play-off’u garantiye almanın yolu elbette grup birinciliğinden geçiyor. Bu anlamda önümüzdeki en keskin viraj bu ayda gizli. Çünkü U21 Takımımız bu ay içinde iki güçlü rakibiyle deplasmanda karşı karşıya gelecek. 23 Mayıs’ta bir maç fazlasına rağmen 1 puan gerimizdeki Estonya’yla oynayacağız. 26 Mayıs’taki rakibimiz ise 1 maç fazlasıyla 6 puan önümüzde yer alan İsviçre. Son iki maçımız ise 4 Eylül’de Gürcistan, 7 Eylül’de de İrlanda Cumhuriyeti ile iç sahada.

Ümit Milli Takımımız, Mayıs’taki bu iki önemli maçın kısa süre öncesinde bir teknik kadro değişikliği yaşadı. Takımın başına geçmişte tam 7 yıl bu görevi üstlenmiş Raşit Çetiner getirildi. Çetiner’le hem Ümit Milli Takımımızın yeniden yapılanma sürecini hem de eleme grubundaki şansını konuştuk. Çetiner göreve gelir gelmez iki hazırlık maçında elindeki kadroyu tartma fırsatı bulmuş ve “Milli Takım forması altındaki performansla ligdeki performans arasında farklılıklar yaşanıyor” demişti. Raşit Hocadan bu sözünü açmasını istiyoruz ve şu cevabı alıyoruz:

Milli forma kutsaldır

“Bu yaş grubundaki çocukların performansı, kendi oynadıkları takımla özdeşleşiyor. O takımın ligdeki yeriyle paralellik gösteriyor. Sonuçta bu çocuklar genç oyuncular. Kendi takımlarında oynamaya başladıktan sonra gelip bizim takımımızda oynadıklarında performanslarında farklılıklar olabiliyor. Şartlar ne olursa olsun, maçın türü ne olursa olsun milli forma kutsaldır. Biz onlardan bu forma altında kendi yeteneklerinin, performanslarının en üst seviyesinde mücadele etmelerini istiyoruz. Çünkü bizim Milli Takım’a bakışımız çok farklı. Ümit Milli Takım hem yetiştirici hem de yarışmacı bir takım. Dolayısıyla bu iki hedefe bir arada gidebilecek mental sağlamlığa kavuşmuş olmaları çok önemli. Oyuncuların bu performans farklılıklarını anlıyoruz ancak bir yerde de onlardan rica ediyoruz, milli maçta performans en üst düzeyde olmalıdır.” Önümüzde geçekten de zorlu bir eleme süreci ve birbirinden çetin 4 maç uzanıyor. Bu süreçte hangi tip oyuncular takımda oynama

şansı bulacak? Raşit Hoca bu soruya da “Zaten bu düzeye yükselmiş oyuncuların tümü ülke futboluna hizmet etmek için aday olmuş ve seçilmişler. Biz onların içinden hem yarışacak hem ülkesini iyi temsil edecek hem de gelecekte ülke futboluna hizmet edecek oyuncuları seçmeye çalışacağız. İyi mücadele eden, futbol oynamaya çalışan, bunu yaparken disiplinden taviz vermeyen, milli formasını çok seven ve takım oyuncusu olmayı beceren oyuncuları seçeceğiz. Yeteneklerini takım oyunu için kullanan oyuncular bizim için makbul oyuncular” cevabını veriyor.

A Milli Takım’ın sistemi uygulanacak

Milli Takımların yeniden yapılanmasında geçmişe göre bir farklılık var. Geçmişte bir arada düşünülen A ve Ümit Milli Takımlar şimdi farklı çatılar altında toplanmış durumda. Ancak Raşit

Çetiner bu yapının bir sorun oluşturmayacağını söylüyor. “Bizler genelde yukarıya oyuncu yetiştiren ve yarışan insanlar olarak tabii ki A Milli Takım’ın sistemi neyse onunla birlikte hareket edeceğiz” diyor ve ekliyor: “Tabii burada futbolcu arkadaşların kimliğini geliştirmek adına bir takım sistemlerimiz olacak. Onların futbolculuğuna da katkı sağlayacak çalışmalar yapacağız. Biliyorsunuz bu birimin başında Ersun Hoca var. Onunla birlikte oturup eğitim programlarımızı hazırlayacağız. Hiddink geldiğinde

kendisini ziyaret edeceğiz, oturup konuşacağız. Muhakkak ki onun bizden talep ettiği, beklediği şeyler olacak. Biz de buna göre planlamalarımızı yapacağız. Biz oyuncuları A Milli Takım’a en kısa sürede hazırlamakla mükellefiz.”

Deplasmanda da kazanırız

Futbol gerçekleriyle fazla uyuşmasa da kamuoyunun aklından, “İçeride yemediğimiz İsviçre ve Estonya’yı deplasmanda nasıl yeneceğiz?” gibi bir soru mutlaka geçiyor. Raşit Çetiner ise bu konuda son derece rahat. “Futbol böyle bir şey değil” diyor ve devam ediyor: “Eğer bir hedef varsa ve bu takım da yarışıp, hedefine ulaşmak için yüreğini ortaya koyarsa, turnuvanın sonuna doğru futbolculukları olgunlaşmış oyuncuların da bunun bilincinde olması gerekir. Biz de aynı duyguyla düşünüyoruz. Performansımızı en üst

düzeye çıkartıp rakiplerimizi deplasmanda yenmenin yollarını arayacağız ki, hem bizim için çok önemli olan finallere katılım hem de ülke futboluna uzun yıllar hizmet edebilecek insanları doğru tespit ettiğimize inanalım.”

Rol modeller önemli

Raşit Çetiner, Ümit Milli Takım oyuncularının önünde rol modeller olduğuna da dikkat çekiyor ve “O rol modeller dikkatle incelenmeli. Doğruları kimin yaptığı iyi gözlenmeli. Şu anda önümüzde Genç Milli Takımlardan gelmiş, Ümit Milli Takım aşamasını geçmiş ve uzun süredir A Milli Takım’a hizmet eden oyuncular var. Emre, Semih, Hamit-Halil kardeşler, Servet gibi oyuncuların hepsi rol model. Bugün Ümit Milli Takım’da forma giyen kardeşlerimiz bu rol modelleri kendisine örnek alır ve onların

yaptıklarını bizim ricalarımızı yerine getirmekle birleştirirlerse, A Milli Takım düzeyine daha kolay çıkabilirler” ifadelerini kullanıyor.

Oyuncu oynayacağı takıma gitmeli

Raşit Hoca’nın genç oyuncular için “olmazsa olmaz” önerilerinden birisi de oynayacakları takımları seçmeleri. “Futbolcunun belli bir yaşa kadar oynayabilmesi çok önemli” diyen Çetiner, “Özellikle

Ümit Milli Takım’da oynayan futbolcular açısından bunun sıkıntısını çok çekiyoruz. Oyuncular kendilerine uygun, oynayabilecekleri takımları seçmeli ve mental devamlılığı sağlayarak olgunluğa erişmeli. “Bir takıma transfer yapayım, orada yedek bekleyeyim” düşüncesiyle hareket etmek yerine, adım adım devam edip olgunlaşmaları çok daha doğru olur” diyor.

En kritik dönem

Raşit Hocaya kritik maçlar öncesinde nasıl bir hazırlık dönemi geçirileceğini soruyoruz ve şu cevabı alıyor: “Bosna-Hersek’le bir hazırlık maçı yaptık. Bu maç öncesinde iki günlük bir kampımız oldu. İsviçre ve Estonya maçları ligin en kritik dönemine rastlayacak. Dolayısıyla uzun süreli bir hazırlık kampı yapma şansımız yok. Tarih de Mayıs-Haziran sendromu gibi sıkıntılı bir sürece rastlıyor. Geçmişte de bu tarihlerdeki maçlarda büyük sıkıntılar yaşadık. Çünkü tam transfer dönemine rastlayan bir tarih. Dünya Kupası’ndan dolayı lig erken bitiyor. Bu süreçte oyuncularımızı kampa alacağız ve iki önemli maç oynayacağız. Umarım onlar da mental olarak hazır gelir ve iyi sonuçlar alırız. Son iki maçımızda da bu moralde çıkarız. Ligin bitiyor olması, futbolcuların beyninin tatile girmesi demek. Ancak biz futbolcu arkadaşlarımızdan bu dönemde hazır olmalarını istiyoruz.”

Kalan Maçlar

20 Mayıs 2010
Estonya - Ermenistan
23 Mayıs 2010
Estonya - **Türkiye**
26 Mayıs 2010
İsviçre - **Türkiye**
30 Mayıs 2010
Gürcistan - İsviçre
10 Ağustos 2010
İrlanda Cum. - Estonya
11 Ağustos 2010
Ermenistan - Gürcistan
3 Eylül 2010
İsviçre - İrlanda Cum.
4 Eylül 2010
Türkiye - Gürcistan
7 Eylül 2010
Gürcistan - Ermenistan
Türkiye - İrlanda Cum.

Oynanan Maçlar

İrlanda Cumhuriyeti - Türkiye: 0-3
İsviçre - Ermenistan: 2-1
Ermenistan - Türkiye: 2-5
İsviçre - Estonya: 0-1
Ermenistan - İsviçre: 1-3
Estonya - Gürcistan: 2-0
Gürcistan - Türkiye: 4-0
Estonya - İrlanda Cumhuriyeti: 1-1
Estonya - İsviçre: 1-4
İrlanda Cumhuriyeti - Gürcistan: 1-1
Türkiye - Ermenistan: 1-0
İrlanda Cumhuriyeti - İsviçre: 1-1
Türkiye - İsviçre: 1-3
Ermenistan - Estonya: 1-1
Gürcistan - İrlanda Cumhuriyeti: 1-1
Ermenistan - İrlanda Cumhuriyeti: 4-1
İsviçre - Gürcistan: 1-0
Türkiye - Estonya: 0-0
İrlanda Cumhuriyeti - Ermenistan: 1-2
Gürcistan - Estonya: 2-0

Puan Durumu

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
1.İsviçre	7	5	1	1	14	6	16
2.Türkiye	6	3	1	2	10	9	10
3.Estonya	7	2	3	2	6	8	9
4.Gürcistan	6	2	2	2	8	5	8
5.Ermenistan	7	2	1	4	11	14	7
6.İrlanda Cum.	7	0	4	3	6	13	4

Alman tribünleri 1 numara

Maçların TV'den naklen yayınlanmaya başladığı dönemde ortaya çıkan "İnsanlar statlara gelmez" endişesi karşılık bulmadı. Avrupa'nın beş büyük liginde statlar dolup taşıyor. Bu konuda ilk 10 sırayı paylaşan Avrupa kulüpleri her hafta statlarına ortalama 64 bin kişi çekiyor. Bu statların doluluk oranı ise yüzde 93'ü buluyor. Seyirci ortalamalarında ilk sırayı Almanlar alıyor. Doluluk oranında ise İngilizler önde bulunuyor.

Dr. Cem Çetin

1970'li yıllarda Avrupa'daki televizyon kanalları futbol maçlarını ekranlara taşıdığından, futbol kulüplerinin yöneticileri, "Statlara gelen seyirci sayısı düşüyor, bu da bizim gelirlerimize olumsuz yansıyor" tezini savunup, bu yayınlara karşı çıkıyordu. Aradan geçen 40 yıllık süre zarfında artık böyle bir olumsuzluk pek yaşanmıyor. Ulusal ve uluslararası kanallara aracılığıyla pek çok maçın canlı olarak ekranlara yansımına karşın Avrupa'daki futbol statları dolup taşıyor. Ne ekonomik kriz ne de bahis skandalları futbola olan tutkuyu etkilemişe benziyor. Statlarına en çok seyirci çeken ilk 10 Avrupa kulübünün seyirci ortalaması "64 bin kişi" olarak istatistiklere yansırken, statların doluluk ortalaması ise 93.2 olarak gözüküyor. Ligler bazında ise iki önemli kategorinin ilk sırasında Almanlar ve İngilizler var.

Alman Ligi zirvede

Avrupa'nın 5 büyük ligi (İngiltere, Almanya, İspanya, İtalya, Fransa) içinde statlara en çok taraftarı Bundesliga'daki maçlar çekiyor. Şubat 2010 itibarıyla Almanya 1. Futbol Ligi'ndeki maçları statlarda ortalama 40 bin 975 kişi izliyor. Aslında bu rakam Aralık 2009 sonu itibarıyla 42 bin 833'tü. Ancak kış dönemindeki kötü hava koşulları nedeniyle seyirci ortalaması 42 bin 833'ten 40 bin 975'e geriledi. Son 2 yıldır Bundesliga, statlara en çok taraftar çeken lig olarak ön plana çıkıyor. 2007-08 sezonunda ortalama seyirci sayısı 39 bin 444'ken, bu toplam 3 bin artarak bir sezon sonra 42 bin 833'e fırladı. Bu artışın devam edip etmeyeceği merakla bekleniyor. Aralık ayındaki 42 bin 833'lük ortalama, bu artışın devam edeceğinin sinyallerini veriyor. Bundesliga'da en fazla taraftarı, 73 bin 817 (%91) ortalamasıyla Borussia

Dortmund çekerken, taraftar ortalaması en düşük kulüp ise 20 bin 15 ile Mainz. Ancak Mainz'ın stat kapasitesinin 20 bin 500 olup, doluluk oranının da %99'a ulaştığını belirtmekte fayda var. Mainz dışında tam 9 kulübün daha statlarının doluluk oranı %90 ile %99 arasında değişiyor. Almanya'daki statların doluluk oranının yüksekliği, genel olarak 2006 Dünya Kupası öncesi statların modernleştirilmesiyle açıklanıyor. Ayrıca oynanan futbolun kitleleri tatmin etmesi de önemli bir etken. Ayrıca zirve yarışını yapan 5 kulüpten 4'ünün (*), seyirci ortalamasının 73 ila 55 bin arasında değişmesi de ciddi bir avantaj oluşturuyor. Almanların futbola bu kadar yoğun ilgi göstermesinin altında yatan bir başka nedense ülke genelinde

futbolun popülerliği. Avrupa genelinde en fazla lisanslı futbolcuya sahip Almanya'da bu toplam 6 milyon civarında. Sıralamada ikinci durumdaki İngiltere'de ise bu miktar 2.5 milyon kişi. Almanya'da futbola olan ilginin boyutunu gösteren bir başka dikkat çekici veri de Alman 2. Ligi'ndeki maçlarda stat ortalamasının 15 bin 129 kişi olması. Bu toplamla 2. Bundesliga, İskoçya (15 bin), Belçika (11 bin 888), İsviçre (11 bin 395), Portekiz (10 bin 141) ve Avusturya (8 bin 443) gibi 1. Ligleri geçmiş durumda.

İtalya'da boşalan statlar

Statlara giden seyirci ortalamaları kadar ilginç bir başka veri de statların doluluk oranları.

Bu kategorinin ilk sırasında İngiltere var. Premier Lig kulüplerinin kendi aralarında oynadıkları maçlarda statlar %91.9 oranında doluyor. Bu oranın Ada'da bu kadar yüksek çıkmasının nedeni, 20 kulüpten tam 15'inin maçlarının %90 ila %99 arasında değişen stat doluluk oranlarında oynaması. Geri kalan

%50, Roma'da %43, Juventus'ta %34 ve Lazio'da %33. İtalya'da doluluk oranı en yüksek stada ise %71'le Napoli sahip. Daha sonra Siena, Parma ve Genoa geliyor. Çizme'de statların eskiliği ve neden olduğu şiddet kadar futbolseverleri maçlardan uzaklaştıran bir başka unsur, büyükle küçükler arasındaki güç farkı.

98'ini doldurduğunu da eklememiz gerekiyor. Bu oran Barcelona'da yüzde 94. Kulüpler bazında en yüksek doluluk oranına sahip takım ise Bundesliga'dan Schalke. 61 bin 442 seyirci ortalamasıyla 6. sırada yer Schalke doluluk oranında ise yüzde 99'a ulaşarak Arsenal'le birlikte birinciliği paylaşıyor.

(* Bundesliga'nın ilk 5'indeki Bayern Münih, Schalke 04, Hamburg ve Borussia Dortmund'un seyirci ortalamaları tablodan görülebilir. Lider Bayer Leverkusen ise iç saha maçlarını 28 bin 215 kişi önünde oynuyor. Stadin doluluk oranı ise %93.

Avrupa'da Statlarına En Çok Seyirci Toplayan Kulüpler

Kulüp	Ülke	Seyirci (2009-10)	Doluluk %	Seyirci (2008-09)
1) Barcelona	İspanya (1)	86.152	94	71.045
2) M. United	İngiltere (1)	74.800	98	75.304
3) Dortmund	Almanya(1)	73.817	91	74.748
4) Bayern Münih	Almanya(2)	68.042	97	69.000
5) Real Madrid	İspanya (2)	68.000	85	70.816
6) Schalke 04	Almanya(3)	61.028	99	61.442
7) Arsenal	İngiltere (2)	59.879	99	60.040
8) Hamburg	Almanya(4)	55.081	97	54.881
9) Celtic	İskoçya (1)	51.105	88	57.336
10) Marsilya	Fransa (1)	48.136	84	52.162
11) Köln	Almanya(5)	47.775	94	50.222
12) G. Rangers	İskoçya (2)	47.145	92	49.534
13) Inter	İtalya (1)	46.968	56	55.520
14) Manchester City	İngiltere (3)	45.292	95	42.903

Avrupa Liglerinde Statların Doluluk Oranları

Lig	Ülke	Oran
1) Premier League	İngiltere	%91.9
2) Bundesliga	Almanya	%89.9
3) Eredivisie	Hollanda	%88.4
4) La Liga	İspanya	%76.2
5) Ligue 1	Fransa	%71.8
6) Scottish P.L	İskoçya	%70.4
7) Championship	İngiltere (2)	%69.2
8) Jupiler Pro League	Belçika	%69.2
9) Super League	İsviçre	%58.5
10) League One	İngiltere (3)	%56
11) Serie A	İtalya	%55.7
12) 2. Bundesliga	Almanya (2)	%52.3
13) Superligaen	Danimarka	%51.7
14) Bundesliga	Avusturya	%49.6
15) Liga Sagres	Portekiz	%45.3

Avrupa Liglerinde Seyirci Ortalamaları

Lig	Ülke	Toplam
1) Bundesliga	Almanya	42.833
2) Premier League	İngiltere	34.082
3) La Liga	İspanya	28.568
4) Serie A	İtalya	23.877
5) Ligue 1	Fransa	19.983
6) Eredivisie	Hollanda	19.251
7) Championship	İngiltere (2)	18.114
8) 2. Bundesliga	Almanya (2)	15.129
9) Scottish P.L	İskoçya	15.000
10) Jupiler Pro League	Belçika	11.888
11) Super League	İsviçre	11.395
12) Liga Sagres	Portekiz	10.141

Nitekim bu olumsuzluğun farkına varan İtalyanlar, yeni sezondan itibaren havuz sitemine geri dönüyor.

Kulüplerin lideri Barcelona

Kulüpler kategorisinde ise zirvede Barcelona bulunuyor. İç saha maçlarının ortalama 86 bin kişi önünde oynayan İspanyol takımı, bu toplamı son iki yıl içinde 20 bin arttırdı. Ortaya çıkan bu pozitif tabloda, Katalan takımının sportif performansının rolü büyük. Geçen sezon 75 bin ortalama ile ikinci sırada yer alan Manchester United ise yaklaşık bin seyirci kaybıyla ikinci sıraya geriledi. Ancak Manchester United'ın stat kapasitesinin yüzde

5 takımın ise stat doluluk oranları %71 ila %83 arasında. İngilizlerinki kadar dikkat çekici bir başka performans Hollandalılara ait. Hemen hemen bütün yerli yıldızları ülke dışında top koşturmasına karşın Hollanda 1. Futbol Ligi'nde statların doluluk oranı %88.4. Bu toplamla Hollanda 1. Futbol Ligi, İspanya (%76.2) ve Fransa'nın (%71.8) önünde üçüncü sırada yer alıyor. Avrupa'nın 5 büyük ligi içinde sadece İtalyanlar, İngiltere, Almanya, İspanya ve Fransa'ya göre statlarını doldurma konusunda ciddi sorunlar yaşıyor. Calcio'dakilerin kendi aralarında oynadıkları maçları statlarda izleyenlerin oranı sadece %55.7. Son 4 yılın şampiyonu ve bu sezonun da şampiyon adayı Inter, iç saha maçlarında San Siro'yu %56 oranında doldurabiliyor. Bu ortalama Milan'da

Teofilo Gutierrez

Futbolcu kanı taşıyorum

Trabzonspor'un Kolombiya'dan getirdiği "gol kralı" unvanlı bir santrfor. Henüz golcülüğünü gösteremese de bordo-mavili kulüp 25 yaşındaki bu oyuncudan çok şey bekliyor. Futbolcu olmasını "topa tutkuyla bakmasına ve futbolcu kanı taşımasına" bağlayan Kolombiyalı, fakir bir mahallede başlayan hayatını bu mesleğin değiştirdiğini söylüyor ve futbola baş koyduğunu anlatıyor. Sahadaki performansı hakkında pek çok şey söylenebilir, ancak oyuna bakışını okuduğunuzda eminiz siz de onu alkışlayacaksınız.

▼Ülkemize gelen ender Kolombiyalı oyuncuların birisin. Daha önce hiçbir yurtdışı deneyimi yaşamadan dünyanın bir ucundan diğerine geldin. Bu transfer nasıl gerçekleşti? Trabzonspor'un teklifini aldığında neler düşündün? Seni buraya getiren para dışındaki ilk faktör neydi?

▲Bu deneyimi gerçekleştirmek benim için çok önemliydi. Benim kıtamda, yani Güney Amerika'da bulunan her genç oyuncu için Avrupa'ya gelmek, özellikle genç yaşta oynamak çok önemli bir adımdır. Bunu ailem ve çocuklarım için yapmam gerekiyordu. Bu, göz önünde

bulundurulması gereken bir faktör. 2009 yılında Kolombiya Ligi'nde 30 gol atmış ve ligin en iyi oyuncusu unvanına erişmiştim. Bana kalırsa bu başarıların ardından oradaki misyonumu tamamlamış sayılırdım. Ocak ayında Trabzonspor'dan transfer teklifi geldi. Türkiye Ligi'ni zaten Kolombiyalı meslektaşlarımdan biliyordum. Üst düzey bir lig olduğunu düşünüyordum. Tüm bunları değerlendirerek teklifi kabul ettim ve şimdi buradayım. Burada da çok önemli hedeflerim var. Bu hedeflere ulaşabilmek için Trabzon'a geldiğim ilk günden beri çok sıkı çalışmaya başladım. ▼Kafandaki Türkiye imajıyla

buraya geldikten sonra karşılaştıkların birbiriyle örtüşüyor muydu?

▲Türkiye'nin Avrupa içinde önemli yer tuttuğunu, tüm koşulları ile futbol oynamak için çok güzel bir ülke olduğunu biliyordum. Milli takıma gittiğimde Cordoba ile çok uzun süren bir sohbetimiz olmuştu. Cordoba Türkiye'den çok olumlu bahsetmiş, özellikle İstanbul hakkında övgü dolu sözler söylemişti. Bana, "Orada insanlar senin futbol oynaman için gerekli tüm uygun koşulları oluşturur. Tek yapman gereken, uyum sağlamak ve çok çalışmak" demişti. Bu dediklerini teyit etmiştim.

Futbol, daha iyi bir hayatın yoluydu

▼Biraz geriye dönersek, Kolombiya'da doğan bir çocuk olarak önünde futbol dışında hangi alternatifler vardı ve sen neden futbolcu olmayı seçtin? ▲Küçüklüğümde beri futbol topuna çok büyük ilgim vardı. Ona tutkuyla bakardım. Futbolcu kanı taşırdım. Babam da Juniors genç takımlarında kalecilik yapmıştı. Bana sürekli futbolcu olmam gerektiğini, bu yeteneğe ve kapasiteye sahip olduğumu söylüyordu. Nihayetinde yaşadığım mahalle oldukça yoksul bir yerdi.

Güney Amerikalı her genç oyuncu için genç yaşta Avrupa'ya gelmek çok önemli bir adımdır. Bunu ailem ve çocuklarım için yapmam gerekiyordu. Kolombiya Ligi'nde 30 gol atmış ve en iyi oyuncu seçilmişim. Artık oradaki misyonumu tamamlamış sayılırdım.

Türkiye'nin Avrupa içinde önemli yer tuttuğunu, tüm koşulları ile futbol oynamak için çok güzel bir ülke olduğunu biliyordum. Milli takıma gittiğimde Cordoba ile çok uzun süren bir sohbetimiz olmuştu. Cordoba Türkiye'den çok olumlu bahsetmişti.

Çocukken futbol topuna tutkuyla bakardım. Futbolcu kanı taşırdım. Yaşadığım mahalle de oldukça yoksuldu. Oradan çıkmanın, ailemi, sevdiğlerimi daha iyi koşullarda yaşatabilmenin tek yolu futboldu. Küçük yaşlardan itibaren bunun bilincindeydim.

Ailemin ve benim yaşamak istediğimiz güzellikler vardı. Yeni ülkeler görmek, yeni yerler keşfetmek, en basitinden ABD'ye gitme hayallerini gerçekleştirmek için futbol iyi bir fırsattı. Bu yola baş koydum, ailem de beni destekledi ve şimdi bu güzellikleri birlikte yaşıyoruz.

Oradan çıkmanın, ailemi, sevdiğlerimi daha iyi koşullarda yaşatabilmenin tek yolu futboldu. Küçük yaşlardan itibaren bunun bilincindeydim. Daha prestijli bir hayat yaşamamın, aileme de yaşatmanın yolu buydu. ▼Bize biraz aileden söz eder misin? Kaç kardeşiniz, Annen, baban ne iş yapıyor? Futbolcu olma isteğini nasıl karşıladılar?

keşfetmek, en basitinden ABD'ye gitme hayallerini gerçekleştirmek için futbol iyi bir fırsattı. Ailem de bu açıdan beni destekledi ve şimdi bu güzellikleri birlikte yaşıyoruz. ▼Futbola başladığında idolün kimdi? ▲Çok büyük iki idolum vardı. Maradona dünyanın en iyi oyuncusu. Teknik yönleriyle,

stada girmek için türlü türlü çılınlıklar yapardık. Valderrama'yı bir dakika görebilmek için tellere tırmanırdık. Onu görebilmek hayaliyle yaşırdık. O benim için hem saha için de hem saha dışında gerçek bir idoldü. Hayatım boyunca da öyle kalacak. ▼Kolombiya'da üst üste gol

▲Ailemin geçimini benimle aynı adı taşıyan babam sağlıyor. Ben ailenin ikinci çocuğuyum. 2 kız, 4 erkek, 6 kardeşiz. Ailem küçüklüğümde bu yana futbolla ilgilenmeme sıcak baktı. Aileyi daha iyi şartlarda, daha iyi imkânlarla yaşatmanın yolu buydu. Bu yola baş koydum. Ailemin ve benim yaşamak istediğimiz güzellikler vardı. Yeni ülkeler görmek, yeni yerler

futbol becerileriyle onu örnek alıyordum. Ama bir bütün halinde karakter ve futboluyla kendime örnek aldığım futbolcu Carlos Valderrama'dır. Bizim ülke futbolumuzun en büyük figürü, fenomeniydi. Hâlâ da öyle. Çocukluğumda özel zamanlar vardı. Fransa'da oynayıp Juniors'a döndüğünde maç günleri stada gitmek için can atardık. Bilet bulamayınca

kıralığı yaşayan bir oyuncusun. Trabzonspor'a gelmeden önce başka transfer teklifleri de almış mıydın? ▲Almanya ve Meksika'dan birçok teklif aldım. Ama benim önceliğim Avrupa'da sportif ve maddi anlamda en iyi imkânı sağlayan kulübe gitmekti. Trabzonspor da bu anlamda en iyi teklifi yapan kulüptü ve ben de buraya gelmeyi seçtim.

Çok büyük iki idolüm vardı. Maradona dünyanın en iyi oyuncusu. Futbol becerileriyle onu örnek alıyordum. Ama bir bütün halinde, karakter ve futboluyla örnek aldığım futbolcu Valderrama'dır. Onu bir dakika görebilmek için stadın tellerine tırmanırdık.

Türk futbolunun yeri dünya futbolunda üst sıralarda. İngiltere ve İspanya'nın ardından bir kaç lig sayacak olursak Türkiye bunların içinde yer alıyor. Çok önemli oyuncuların, kariyerlerinin önemli bir bölümünde Türkiye'ye gelip oynamaları çok ciddi bir gösterge.

Türk futbolcusu işler istediği gibi gitmeyince bu durumla başa çıkmayı beceremiyor. Takım arkadaşlarına kırıcı davranıyor ya da rakiplerine karşı gereğinden fazla sert oynuyor, zihinsel kontrolünü kaybediyor. Bu durumla başa çıkabilmeleri için zihinsel desteğe ihtiyaçları var.

Şenol Hoca'yla aynı dili kullanamadığım için üzüntü duyuyorum. Türkçeyi öğrenip onunla direkt iletişim kurmayı istiyorum. Çok akıllı ve olgun biri olduğunu gözlemliyorum Hatta bilge bir havası var. Bize çok saygılı davranıyor.

Futbolda saha içi hareket ve dinamikler iletişime ve diyaloga dayalı. Dolayısıyla hücum hattındaki oyuncularla aynı dili konuşamamak sorun oluşturuyor. Ama dili yavaş yavaş öğrendikçe bu sorunun üstesinden geleceğime eminim.

Futbol böyledir. İyiysen herkes seninledir. Eğer kötüysen sadece eleştiriler seninle birlikte. Buradaki taraftar davranışlarında dikkatimi çeken en önemli şey, beni ya da ailemi gördüklerinde şefkat ve merhametle yaklaşıyorlar. Bu da hayatımızı oldukça kolaylaştırıyor.

Tercihimin doğru olduğunu da buraya gelince gördüm.

Türk futbolcusuna zihinsel destek gerek

▼Türk futbolunu dünya futbolunun neresine koyabilirsin? Türk oyuncuların dünyadaki meslektaşlarına göre en belirgin artı ve eksileri neler sence? ▲Türk futbolunun yeri dünya futbolunda üst sıralarda. İngiltere ve İspanya'nın ardından bir kaç lig sayacak olursak Türkiye bunların içinde yer alıyor. Çok önemli oyuncuların, kariyerlerinin önemli bir bölümünde Türkiye'ye gelip oynamaları çok ciddi bir gösterge. Türk oyuncuların oldukça profesyonel anlayışa sahip olmaları, iş disiplinleri ve çalışma istekleri artı yanları. Tek bir eksi yanlarını görüyorum; işler istedikleri gibi gitmediği zaman bu durumla başa çıkmayı beceremiyorlar. Kendi takım arkadaşlarına kırıcı davranıyorlar ya da rakip takım oyuncularına karşı gereğinden fazla sert oynuyorlar. Futbolun ihtimallerle dolu bir oyun olduğunu fark edemiyorlar ve zihinsel kontrollerini kaybediyorlar. Bu durum özellikle büyük maçlarda, derbilerde daha çok göze

batıyor. Oyuncular böyle davranınca seyirciler ve futbol kamuoyu da şiddetle doldurulmuş oluyor. Oyuncular bu bağlamda etraftakilere olumsuz etki taşıyor. Futbolcuların bu durumla başa çıkabilmeleri için zihinsel bir desteğe ihtiyaçları olduğunu düşünüyorum. ▼Şenol Güneş'le daha önce çalıştığım teknik adamları karşılaştırdığında ne söyleyebilirsin? ▲Şenol Hoca'yla olumlu bir diyalogumuz var. Aynı dili kullanamadığımız için üzüntü duyuyorum. Türkçeyi öğrenip onunla direkt iletişim kurmayı istiyorum. Onun çok akıllı ve olgun biri olduğunu gözlemliyorum. Hatta bilge bir havası var. Bize çok saygılı davranıyor. Özellikle buraya ilk geldiğimde herkesten çok yardımcı oldu. Oynamak istediğimi, zor dönemde olduğumu biliyordu ve o dönemi sorunsuz atlattım için bana oldukça yumuşak ve hoşgörülü davrandı. Bunun için sonsuz teşekkür ediyorum. Çalıştığım her teknik adamdan farklı unsurlar öğrendim. Saha içinde ve dışında ne yapmam gerektiği konusunda hocalarım farklı bilgiler aktardı. Saha dışında kazandığım yeni statüyle ve parayla neler yapmam, nasıl yaşamam gerektiği konularında onlardan çok farklı şeyler öğrendim ve şu ana kadar hiçbir hocamla sorun yaşamadım. ▼Kolombiya futbolunun Valderrama'lı,

Higuiata'lı, Rincon'lu, Asprilla'lı dönemini bugün fazlasıyla aradığını görüyoruz. Sence Kolombiya futbolunun yaşadığı bu durgunluğun sebepleri neler olabilir?

▲Bahsettiğiniz isim yapmış futbolcuları barındıran o dönemde milli takım çok iyi bir birliktelik yakalamıştı. Çok hırslı ve arzulu oynuyorlardı. Şimdi milli takımımız sürekli oyuncu değişikliği, takıma olumsuz yansıyor. Valderrama'nın bir tespiti var. Milli takım kampına giden oyuncuların yeteri kadar uzun kamp dönemi geçirmediklerini, birbirlerini yeterince tanıyamadıklarını ve birlikte bir ruh oluşturamadıklarını söylemişti. Ben de bu tespite gönülden katılıyorum. Şimdi yeni bir hocamız olacak. Büyük ihtimalle Francisco Maturana takımın başına getirecek. Maturana ülkedeki oyuncu profilini çok iyi biliyor. Onun etrafında milli takım ruhunu yeniden oluşturabileceğimizi düşünüyorum.

▼Kolombiya ve Türk futbolunu karşılaştırdığında neler söyleyebilirsin?

▲Kolombiya'da futbol daha çok yan pasa dayanıyor ve daha düşük tempoda oynanıyor. Türk futboluna göre bireysel yetenekler daha ön plana çıkıyor. Türk futbolu çok daha hızlı ve dikine oynanan bir futbol. Teknik ve taktik açıdan Kolombiya futboluna göre oldukça ileride bulunduğunu söyleyebilirim.

▼Kolombiya'da art arda gol kralı olan bir oyuncu olarak Türkiye'de oynadığın maçlarda henüz gol atamaman insanları kuşkuya düşürüyor. Bunu nasıl açıklayabilirsin? Sorun nerede sence?

▲Burada takım arkadaşlarımı, zihniyeti, kültürü, takımın oyun biçimini ve rakip takımların oyun biçimini tanımak, takdir edersiniz ki önemli bir zamanımı aldı. Ben de takımın vazgeçilmez bir oyuncusu olmak istiyordum. Açıkçası ilk golü atmaktan çok buna önem veriyordum. Çünkü bunu başarısam ilk gol zaten gelecektir. Bu ritmi yakaladığımı düşünüyorum ve ilk gol çok uzakta değil.

▼Hücum hattındaki takım arkadaşlarının önemli bir kısmıyla aynı dili konuşamamak da senin için bir sorun oluşturuyor mu? ▲Bu bir sorun oluşturuyor. Futbolda saha içi hareket ve dinamikler iletişime ve diyaloga dayalı. Dolayısıyla hücum hattındaki oyuncularla aynı dili konuşamamak sorun oluşturuyor. Yapacağımız hareketlenmeleri, nereye koşacağımızı, topu nerede alıp nerede vereceğimizi aynı dilde aktarmak daha iyi olurdu. Ama dili yavaş yavaş

öğrendikçe bu sorunun üstesinden geleceğime eminim. ▼Trabzonspor taraftarlarıyla ilişkilerin nasıl? Onların çok da sabırlı insanlar olmadığımı biliyoruz. Şehre indiğinde veya herhangi bir yerde karşılaştığınızda aranızda nasıl diyaloglar geçiyor? ▲Taraftarlar bizim için çok büyük fedakârlık yapıyor. Bizim buradaki varlık sebebimiz onlar. Bizim topu filelerle buluşturduğumuz anı görmek için ellerinden geleni yapıyorlar. İşler yolunda gitmediğinde bizleri eleştirmek onların hakkı. Futbol böyledir. İyiysen herkes

seninledir. Eğer kötüysen sadece eleştiriler seninle birlikte. Taraftar davranışlarında dikkatimi çeken en önemli şey, beni ya da ailemi gördüklerinde şefkat ve merhametle yaklaşılıyorlar. Bu davranış biçimi, Trabzon'daki hayatımızı oldukça kolaylaştırıyor. ▼Yedek kalmak oyuncuya neler düşündürüyor? Geçtiğimiz sezon aynı dönemlerde gol krallığına koşan bir oyuncu olarak bugün arkadaşlarını çoğunlukla

kenardan izlemek sana

neler hissettiriyor? ▲Yedek kalmak karmaşık bir durum. İlk 11'de yer alma mücadelesi hayatta kalma mücadelesidir. Bir futbolcu olarak her daim güçlü, kuvvetli olmanız gerekir. Buraya geldiğimde yedek kalmam anlaşılır bir şey. Geldiğimde takımın bir oyun şablonu vardı. Takım da olumlu sonuçlar alıyor. Benim hedefim, sürekliliği yakaladığım anda bu şans çok iyi kullanarak takımın vazgeçilmezleri arasında yer almak. ▼Trabzonspor'daki sezon performansın sana Kolombiya

Milli Takım'ın kapılarını açar mı? ▲Şurası gerçek ki, Trabzonspor'daki performansım milli takımdaki başarı için çok önemli bir gösterge olacak. Burada ortaya koyacağım randıman milli takım yetkilileri tarafından çok yakından izlenecek. Bunu kendileri söylediler. Performansımın uzun milli takım kariyerimde etkileri olacak. ▼Trabzon'daki hayatından bize biraz söz eder misin? Burada neler yapıyorsunuz, nelerden hoşlanıyorsunuz? Şehrin sana farklı ve çarpıcı gelen yönleri var mı?

▲Buraya gelmek benim ve ailem için çok zor bir karardı. Ailem için özellikle zordu. Ben takımla birlikte olduğumda ya da deplasmana gittiğimde, dil problemi nedeniyle yalnız kaldılar. Ama takım arkadaşlarım ve komşuların yardımıyla bu problemi hallediyoruz. Trabzon'da beni en çok etkileyen deniz ve doğal güzellikler. Deniz kıyısında bir kentten gelmiş biri olarak denizi yeniden bulmak benim için çok önemli. ▼Takımda en iyi arkadaşların kimler? ▲Güney Amerikalı olarak ortak diller konuştuğumuz Alanzinho ve Colman en iyi anlaştığım, dertlerimi, sıkıntılarımı paylaştığım arkadaşlar. ▼Türkiye'de hangi futbolcuları beğeniyorsun? ▲Galatasaray'lı Arda ve gol krallığına giden Makukula'yı çok beğeniyorum.

▼Kariyer planlamanda neler var? ▲Golümü ve gollerimi atmak. Buradakileri iyi futbolcu olduğuma ikna etmek istiyorum. Basamak basamak giderek, her geçen gün daha olgun bir futbolcu olarak, daha üst düzey lig ve kulüplerde oynamak istiyorum. Buradaki uyum sürecimi tamamladım. İnsan yapısını, insan zihniyetini, havasını suyunu çok iyi biliyorum. Buradaki olgunlaşma düzeyimi tamamlayıp bir üst basamağa çıkmak istiyorum.

İspanyolların yılı

Global ekonomik krizin futbolu nasıl etkilediğini en iyi görebileceğimiz verilerin toplandığı kaynak Deloitte Raporu. Bu etkilerin tam sonuçlarını görmek için 1 yıl daha beklemek gerekse bile elimizdeki verilerden de önemli ipuçlarına ulaşmak mümkün. Her ne kadar ilk 20'deki kulüplerin gelirlerinde 26 milyon euroluk bir artış olsa da, 9'unun gelirlerinde bir gerileme söz konusu. Özellikle maç günü gelirlerinde kayıplar var. Real Madrid 400 milyon euro barajını aşan, Barcelona ise gelirini en fazla artıran kulüpler olarak listeye İspanyol mührünü vurmuş durumda. En büyük gerileme ise İtalyanlarda yaşanıyor. Hemen ekleyelim; geçtiğimiz yıl ilk 20'de yer alan Fenerbahçe bu defa 30. basamakta bulunuyor.

Bağış Erten / Mustafa Taha

Malûm, Deloitte firması her sene Avrupa Para Ligi raporu yayınlıyor ve biz de TamSaha olarak yaklaşık beş yıldır bu raporları ilgili analizler yapıyoruz. 2010 yılında da yine kapsamlı bir rapor var karşımızda. Geçen yılki krizin etkileri karşısında futbolun gelirlerinin nasıl bir tepki vereceği raporun merak konularından biriydi. Kriz Avrupa'ya en önemli direnç noktalarından biri olarak futbolu görüyordu rapor. Nitekim bu sene bu konuda bazı veriler çıkmaya başladı. Ama görünen o ki, krizin futbolu nasıl vurduğu ya da futbolun buna nasıl direndiği asıl olarak gelecek senenin raporunda belli olacak. Şimdi rapor notlarına geçebiliriz.

●Real Madrid 400 milyon euro gelir barajını aşan ilk kulüp oldu.
●2008-2009 sezonunda listedeki 20 kulübün gelirlerinin toplamı 3 milyar 900 milyon euro. Bu, bir önceki yıla göre 26 milyon euroluk bir yükseliş ifade ediyor. Fakat listedeki dokuz kulübün gelirleri bir önceki yıla göre azaldı. Bu da krizin etkileri konusunda ilk veri sayılabilir.

●2007-2008 sezonu ile karşılaştırınca en önemli değişim maç günü gelirlerinde kaydedildi. Burada eksiye doğru bir gidiş var. Bu durum, dünyadaki ekonomik konjonktür ve kulüplerin maç biletleri stratejisinden kaynaklanıyor.

●Geçtiğimiz sezonun en başarılı takımı Barcelona oldu. Katalan ekibi gelirlerini bir önceki yıla göre 57 milyon euro arttırdı ve 366 milyon euroya ulaştı.

●Sterlinin euro karşısındaki değer kaybı İngiliz kulüplerinin listedeki yerlerini etkileyen en önemli olguların başında geliyor. Manchester United 2007 yılında listede ilk sırada yer alıyordu. Aradan geçen iki yılda sterlinin euroya karşı yüzde 21'lik değer kaybı, İngiliz kulübünün Real Madrid'in 74, Barcelona'nın ise 39 milyon euro gerisinde kalmasının en önemli nedeni.

●Sterlinin euro karşısında değer kaybetmesine karşın yedi İngiliz kulübünün bu yıl da listede yer almayı başarması dikkat çekilmesi gereken bir nokta.

●Bu yıl listede yer alan takımların hepsi beş büyük ligden. Yedi İngiliz kulübünün yanı sıra, Almanya'dan beş, İtalya'dan dört, İspanya ve Fransa'dan ise iki kulüp bulunuyor. Geçtiğimiz yıl listede yer alan Stuttgart ve Fenerbahçe'nin yerini Werder Bremen ile Manchester City aldı.

●İlk 20 dışında kalan kulüpler arasında ise ilk sırayı 100.8 milyon euro ile PSG alıyor. Atletico Madrid 100.3, Bordeaux ve Stuttgart ise 99.8 milyon euro gelir elde etmiş. Fenerbahçe 87 milyon euro ile Napoli ve West Ham United'in gerisinde ilk 20'nin dışındaki listede 10. sırada görünüyor.

●Deloitte analistlerine göre önümüzdeki yıllarda da kulüplerin listedeki konumu açısından Şampiyonlar Ligi'nde elde edilen başarı ve bunun gelire yansımaları en önemli faktör olacak.

●Listede yer alan kulüplerden sadece altısı 2008-09 sezonunda Şampiyonlar Ligi'nde mücadele etmedi. İlk onun içerisinde yer alan kulüplerden ise sadece Milan, Şampiyonlar Ligi'nde yoktu. İlk 20 içerisinde yer alan kulüplerden hiçbir Avrupa kupasında mücadele etmeyen tek takım ise

Newcastle United.

●Juventus 2005-2006 sezonundan beri ilk kez ilk 10'a girmeyi başardı. Juventus'un ilk 10'a girmesiyle bir başka İtalyan takımı, Roma ilk 10'un dışına düştü. Juventus'un ilk 10'a girmesinde en büyük pay Avrupa kupalarında mücadele etmeye başlaması.

●11. sırada yer alan Hamburg, UEFA Kupası vesilesiyle 19 milyon euro gelir elde etti. Bu gelirin içerisinde maç günü ve yayın gelirleri de bulunuyor.

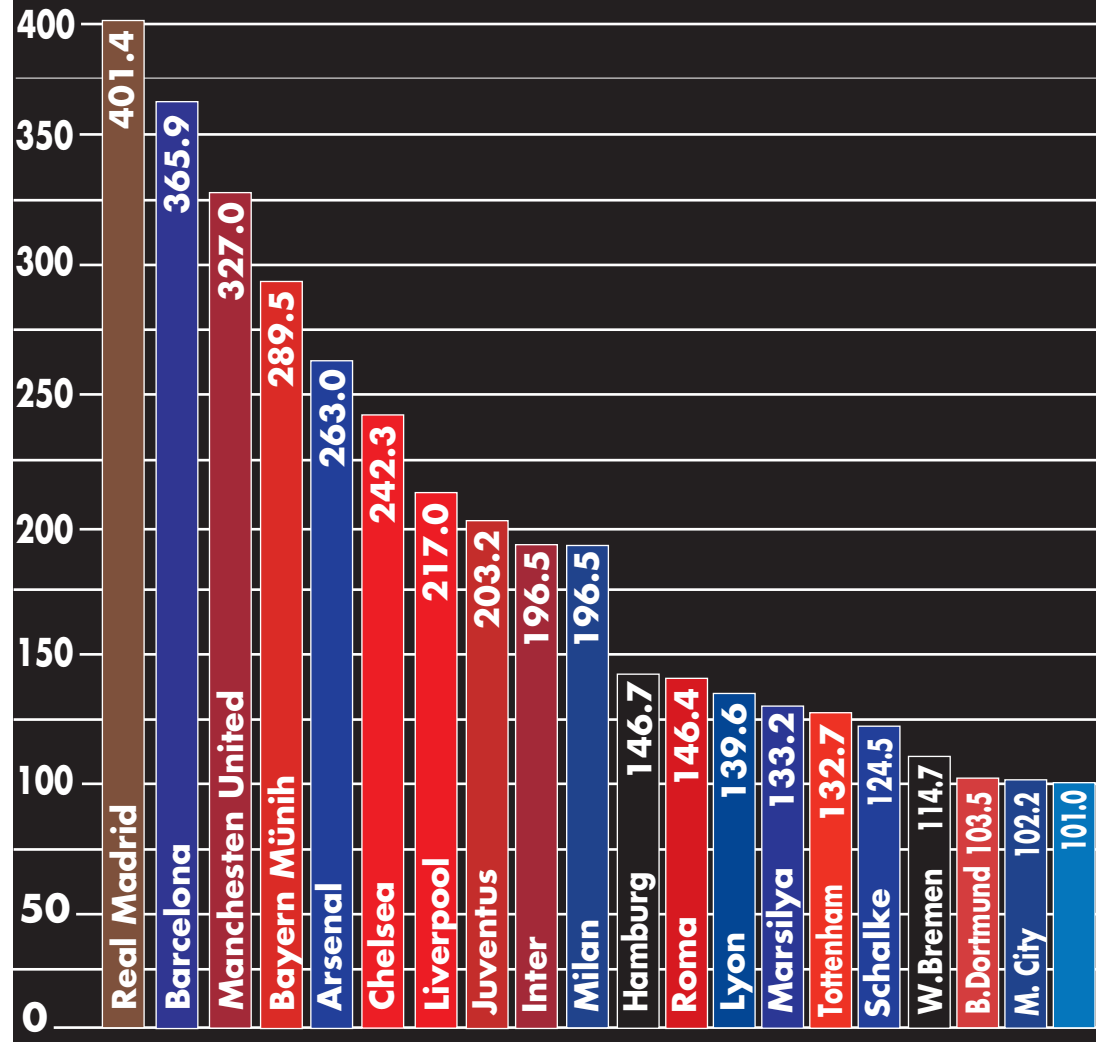
Bu rakam, toplam gelirlerinin yüzde 15'ini ifade ediyor.

●Listede yer alan 10. takım ile 11. takım arasındaki gelir farkı 50 milyon euro.

●İtalyan takımları listede gerilemeye devam ediyor. Juventus, Inter ve Milan'ın sekiz ile on birinci sıralar arasında yer almasında, her geçen sezon daha da düşen maç günü gelirlerinin payı büyük.

●Premier Lig'in yayın gelirlerindeki büyüme, listedeki İngiliz takımı sayısının artması anlamına gelebilir.

İlk 20 kulübün 2008-2009 gelir tablosu (milyon euro)

Deloitte Para Ligi Sıralaması

2008-2009 (Milyon Euro)	2007-2008 (Milyon Euro)
1- Real Madrid 401.4	1- Real Madrid 365.8
2- FC Barcelona 365.9	2- Manchester United 324.8
3- Manchester United 327.0	3- FC Barcelona 308.08
4- Bayern Münih 289.5	4- Bayern Münih 295.3
5- Arsenal 263.0	5- Chelsea 268.9
6- Chelsea 242.3	6- Arsenal 264.4
7- Liverpool 217.0	7- AC Milan 209.5
8- Juventus 203.2	8- Liverpool 207.4
9- Inter 196.5	9- AS Roma 175.4
10- AC Milan 196.5	10- Inter 172.9
11- Hamburg 146.7	11- Juventus 167.5
12- AS Roma 146.4	12- O. Lyon 155.7
13- O. Lyon 139.6	13- Schalke 04 148.4
14- O. Marsilya 133.2	14- Tottenham 145.0
15- Tottenham 132.7	15- Hamburg 127.9
16- Schalke 04 124.5	16- O. Marsilya 126.8
17- Werder Bremen 114.7	17- Newcastle United 125.6
18- B. Dortmund 103.5	18- Stuttgart 111.5
19- Manchester City 102.2	19- Fenerbahçe 111.3
20- Newcastle United 101.0	20- B. Dortmund 107.6

2 Barcelona

365.9 milyon euro

●Kulüp tarihindeki en başarılı sezonu geride bıraktılar. Sterlinin euro karşısında değer kaybı Barcelona'nın Manchester United'ı listede geride bırakmasını sağladı. Toplam gelirler bir önceki yıla göre yüzde 18 arttı. Bu da 57 milyon 100 bin euroluk bir artış anlamına geliyor. Böylece Para Ligi raporunda ilk kez iki İspanyol ekibi ilk iki sırayı paylaştı.

●Beş yıl öncesine göre gelirlerini ikiye katladı.

2002-03 sezonunda 169 milyon euro gelir elde etmişti.

●Kulübün geçen yılki net kârı 8 milyon 800 bin euro.

●Kulübün gelirlerinin artmasında en önemli faktör Real Madrid'de de olduğu gibi yayın geliri anlaşmasından elde ettiği gelir. Mediapro ile yapılan anlaşma her yıl 150 milyon euroluk yayın gelirini garanti altına alıyor.

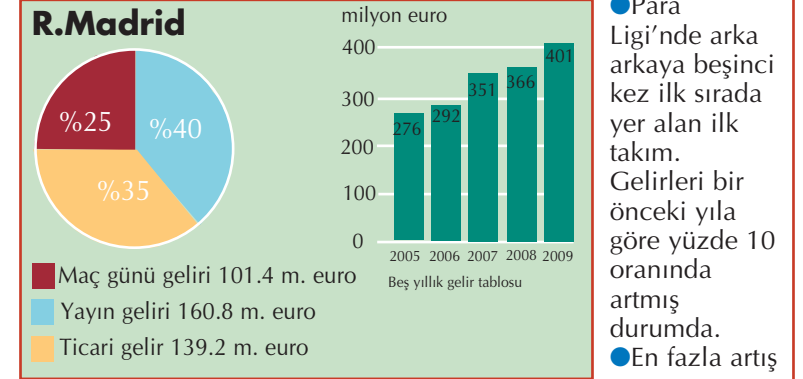
●Maç günü gelirleri de yüzde 4 oranında (4 milyon euro) arttı. Böylece Barcelona her üç gelir (ticari, maç günü ve yayın) kaleminde 100 milyon euro barajına ulaşan ikinci kulüp oldu. Camp Nou'daki çalışmalarla birlikte önümüzdeki sezon 100 milyon euro maç günü gelirine ulaşmaları bekleniyor.

●Ticari gelirler de bir önceki yıla göre 27 milyon euro (%32) arttı. Ticari gelirler açısından listede üçüncü sırada bulunuyor Katalan temsilcisi.

1 R.Madrid

401.4 milyon euro

R.Madrid

●Para Ligi'nde arka arkaya beşinci kez ilk sırada yer alan ilk takım. Gelirleri bir önceki yıla göre yüzde 10 oranında artmış durumda.

●En fazla artış yayın gelirlerinde. Yüzde 18'lik bir artış söz konusu ki, bu da 25 milyon euro demek.

●Real Madrid'in yayın gelirlerinin toplamı 160 milyon 800 bin euro. Bu ilk 10'daki tüm kulüplerin yayın gelirlerinin

toplamından daha fazla.

●Ticari gelirleri de 10 milyon 800 bin euroluk artış (%8) göstermiş.

Bu artışta uzun süreli sponsorluk anlaşmalarının önemi büyük.

Evinde oynadığı 25 maçta 110 milyon 400 bin euro gelir elde etmiş durumda Madrid ekibi.

Bu, maç başına 4 milyon euroluk daha fazla bir gelir ifade ediyor.

Bu kategoride Manchester United'ın ardından ikinci sıradalar.

Bunun karşılığında 2000 yılından bu yana Santiago

Barnabeu ve yeni antrenman tesisleri La Cuidad'a

300 milyon euronun üzerinde yatırım yapılmış olması da son derece manidar.

●Başkent ekibinin sorunu ise gelirler değil, giderler.

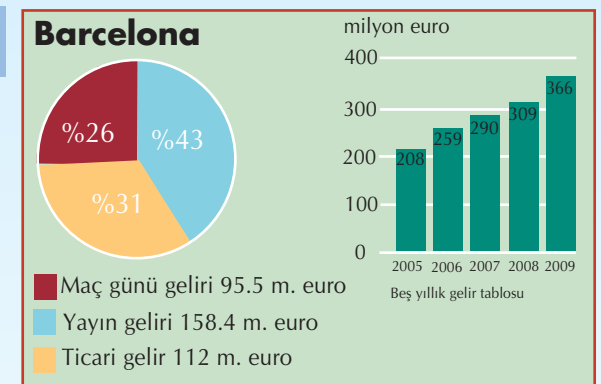
Florentino Perez'in geri dönüşüyle

transfere 219 milyon euro harcadı.

Bu, Perez'in 2000-2006 yılları arasında transfere

harcadığının neredeyse iki katına denk geliyor.

Barcelona

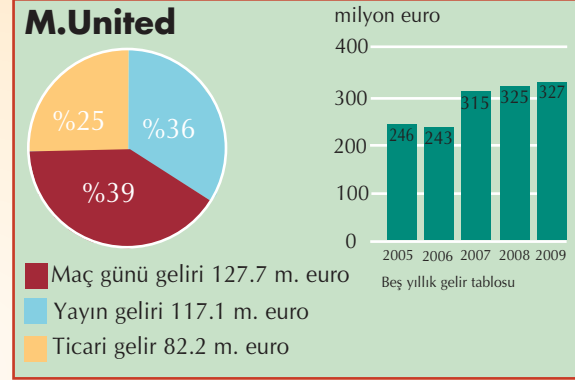

3

M.United

327 milyon euro

- Bütün gelir kalemlerinde yüzde 7 ile 9 oranında bir artış elde etmelerine karşın, sterlinin euro karşısında değerini kaybetmesiyle Real Madrid ve Barcelona'nın gerisinde kaldılar. Eğer bu durum olmasa listede Barcelona'nın önünde ikinci sırada yer alacaklardı. Krizin etkisi azaldıkça sıralamada daha yukarılara tırmanmaları kesin gibi.
- Maç günü gelirleri bir önceki yıla göre yüzde 7 oranında arttı ve 127 milyon 700 bin euroya ulaştı. Bu yüzde 7'lik artış 7 milyon 300 bin sterlin anlamına geliyor. Bir önceki sezon Old Trafford'da 29 maç oynayan United, bu sezon 30 maçı evinde oynadı.
- Kulüp, tarihindeki en yüksek maç günü gelirlerine ulaştı. Maç başına 4 milyon 300 bin euro gelir elde ediyor.
- Yayın gelirleri yüzde 9 oranında arttı ve 119 milyon 100 bin euroya ulaştı. Şampiyonlar Ligi havuzundan 38 milyon 300 bin euro gelir elde edildi. Bu bir önceki yıla

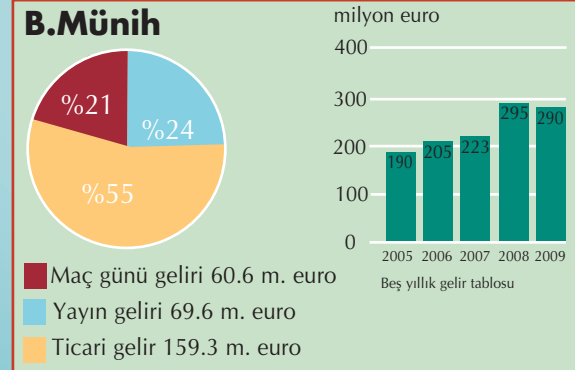
- göre 4 milyon 600 bin euro daha az. Premier Lig'de elde ettiği yayın geliri ise 51 milyon 500 bin sterline ulaştı.
- Kulüpler Dünya Şampiyonası'ndan 3 milyon sterlin gelir elde etti.
 - Ticari gelirler de bir önceki yıla göre yüzde 9 oranında arttı ve 82 milyon 200 bin euroya ulaştı. Saudi Telecom ve İsviçreli saat firması Hublot ile yapılan anlaşmaların bu artışta etkisi büyük. Forma reklamı için AIG'nin yerine Aon ile anlaşıldı. Anlaşmayla dört yıl boyunca 80 milyon sterlin gelir elde edilecek.

4

B.Münih

289.5 milyon euro

- Bir önceki yıla göre yüzde 2'lik bir artış var gelirlerde. Bu alanda Almanya'da rakipsizler. En fazla gelir elde eden ikinci Alman kulübü olan Hamburg, listede 11. sırada.

- Şampiyonlar Ligi'nde çeyrek finalde elenince evlerinde daha az maç oynadılar. Bir önceki sezon 27 olan maç sayısı 23'e düştü. Maç günü gelirleri de bu nedenle yüzde 13 oranında, yani 8 milyon 800 bin euro azaldı.
- Bayern'in güçlü yanı ticari gelirleri. Ticari gelirler açısından listede ilk sırada. Üstelik de Real Madrid'den 20 milyon euro daha fazla gelir elde ederek. Bavyera takımının yıllık ticari geliri 159 milyon 300 bin euro.
- Yayın gelirleri de artış kaydetmiş Almanların. 34 milyon 600 bin euro Avrupa kupası maçları yayınından gelir elde etti. Bu kategoride ikinci sıradalar. Bir önceki yıla göre yayın gelirleri yüzde 41 oranında arttı. Unutmamak lazım, bir önceki sezon UEFA Kupası'nda mücadele etmişlerdi.
- Geçtiğimiz yıl Deutsche Telekom ve Audi ile iki önemli sponsorluk anlaşmasına imza attılar. DT ile 22-24 milyon euro arasında bir değere anlaşma söz konusu. Audi de kulübün yüzde 9.09'unu 90 milyon euroya satın aldı. 2019

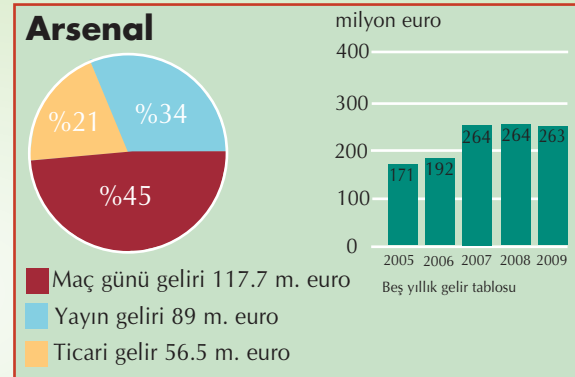
- yılına kadar da şirket 200 milyon euro yatırım yapacak kulübe.
- 2011 raporunda 300 milyon euro geliri aşan dördüncü kulüp olması bekleniyor.

5

Arsenal

263 milyon euro

- Bir önceki yıla göre gelirleri yüzde 7 oranında artmış. Bu 14 milyon 700 bin sterlinlik artış, listede Chelsea'nin üstüne çıkmasını sağladı. Ayrıca iki yıl aradan sonra tekrar ilk beş içerisinde yer alıyorlar.
- Bir önceki sezona göre Emirates'te oynadıkları maç sayısı 28'den 32'ye yükseldi. Maç günü gelirlerinde de böylece 100 milyon sterlin barajını geçtiler ilk kez.
- Manchester United'ı bir kenara bırakırsak bu kategoride ilk sıradalar.
- Avrupa kupası maçlarının yayınından 26 milyon 800 bin euro gelir elde ettiler.
- Ticari gelirleri 3 milyon 800 bin sterlin arttı. Bu ticari gelirlerde Emirates'le yapılan stadyum

- isim hakları ve forma reklamı anlaşmasının payı büyük.
- Arsenal'in gelirlerinin artmasında Orta Doğu, Uzak Doğu ve Amerika'ya açılması önemli bir etken olacak. Ayrıca kulübün tüm dünyadaki tanınırlığını da arttıracak.

Hakemliğimle anılmak istiyorum

Bank Asya 1. Lig'de yönettiği maçlarla öne çıkan, MHK'nın umutla baktığı ve bu nedenle 2 yıldır mentör verdiği bir hakem.

Şampiyonlukları bulunan bir atlet ve Süper Lig kadrosunun en genç ismi.

Dördüncü hakem olarak görev yaptığı Kasımpaşa-Gaziantep maçıyla tanınırlığı arttı. O maçta

kenardan yaptığı müdahaleyle hakemin verdiği penaltı ve kırmızı kart kararının değiştirilmesini sağladı. Ancak

dördüncü hakem olarak tanınmanın, yönettiği maçlardaki başarısını gölgede bırakmasından rahatsızlık duyuyor ve bunun haksızlık olduğunu düşünüyor.

Hüseyin Sabancı

Atletizm yapıyordum. İzmir ve Ege Bölgesi'nde 3 bin metrede derecelerim var. Milli atlet olacaktım ama futbolu seçince atletizmi bıraktım. Amatör takımlarda stoper oynadıktan sonra üniversite dönemi geldiğinde ikisini bir arada yürütemedim ve hakemliğe geçtim.

Hakemliğe başladığım yıllarda Collina çok önde ve örnekti. İstanbul'a geldiğinde tanışıp konuşma fırsatı bulmuştum. Güven ortamını oturtmuş, futbolcularla mükemmel iletişimi olan birisiydi. Ondan çok etkilenmişim. Hakemliğim hâlâ Collina'nın izlerini taşıyor.

Hakemlik çok büyük bir cesaret ve özgüven gerektiriyor. İletişim bilginizin yüksek olması gerekiyor. Sabretmek çok önemli. Spor yapmayı da sevmeniz gerekiyor. Çünkü hakemlik iyi sporcu olmakla da çok ilgili.

Hakemin sahada hep aynı yüz ifadesiyle olmaması gerektiğini düşünüyorum. Her zaman çok sert olamazsınız, her zaman gülemezsiniz ya da her zaman donuk bir yüz ifadesi takınamazsınız. Bu ifade pozisyonlara ve oyuncunun niyetine göre değişir.

Şu andaki kadronun en genç hakemiyim. Yaşım birçok futbolcudan küçük. Ancak maçın ilk 15-20 dakikasında benim kararlı olduğumu, verdiğim kararın arkasında durduğumu ve kendilerine saygı gösterdiğimi görünce, oyuncular da bana saygı duymaya başlıyor.

TV'deki hakem tartışmalarını izlemiyorum. Bana çok sağlıklı gelmiyorlar. Eleştiriler çok sık kalıyor. Bazen konuyu bilmemekten kaynaklanan yanlışlar yapılıyor. Bazen de sahada yaptığınız hata, hata boyutundan çıkartılıyor ve kişilik haklarınıza saldırıya dönüşüyor.

Mazlum Uluç

▼Kasımpaşa-Gaziantepspor maçında hakemin verdiği penaltı kararını ve gösterdiği kırmızı kartı iptal ettirince gündeme geldiniz ama insanlar sizi pek de fazla tanımıyor. "Hüseyin Sabancı kimdir?" diye sorarak başlayalım.

▲1980 yılında İzmir'de doğdum. Eğitim dâhil bütün hayatım İzmir'de geçti ve hâlihazırda orada yaşıyorum. Celal Bayar Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden mezun oldum ve ticaretle uğraşıyorum. Bir züccaciye ve hediyelik eşya mağazam var. Evliyim. 3 yaşında Efe isminde bir oğlum var.

▼Futbola ilginiz nasıl başladı

▲Başlangıçta atletizm yapıyordum. Orta mesafe koşucusuyum. İzmir ve Ege Bölgesi'nde 3 bin metrede derecelerim var. Aslında milli atlet olacaktım ama futbolu seçince atletizmi bıraktım. Amatör takımlarda stoper olarak bir süre oynadıktan sonra üniversite sınavı dönemi geldiğinde ikisini bir arada yürütemeyeceğimi anladım. Futboldan da kopmak istemediğim için hakemliğe geçtim.

▼Hakemliğe geçişiniz nasıl oldu?

▲Çok yakın bir akrabam o dönemde amatör kümelerde hakemlik yapıyordu. Ben de onun sayesinde hakemliğe başladım. O sırada 18 yaşındaydım. Yani yaklaşık 11-12 yıldır hakemlik yapıyorum.

▼Süper Lig kadrosundasınız ama sizi şimdilik sadece Bank Asya 1. Lig maçlarını yönetirken izleyebiliyoruz.

▲Şu ana kadar Süper Lig'de maç yönetmedim. Ama dördüncü hakem olarak görev yapıyorum. Bu arada Bank Asya 1. Lig maçlarını yönetiyorum. Ayrıca 2 yıldır da mentörüm var. Doğan Babacan Hocamla birlikte çalışıyorum.

▼Mentörünüzün olması, MHK'nın sizden gelecek

adına ciddi biçimde umut beslediği anlamına geliyor sanırım.

▲Herhalde öyle ama bunu cevaplamak bana düşmez (Gülüyor). Doğan Hocayla 2 yıldır çok keyifli bir şekilde çalışıyoruz ve çok büyük ilerleme kaydettiğimi söylüyor. Türkiye'nin Dünya Kupası finallerinde maç yönetmiş tek hakemiyle çalışmak benim için hem gurur vesilesi hem de kendimi geliştirme adına büyük bir avantaj.

▼MHK'nın bugünkü yönetimi hakemlerin alt liglerde pişerek gelmesini önemsiyor. Bu açıdan bakıldığında siz kendinizi yeterince tecrübeli görüyor musunuz?

▲Ben öyle görüyorum ama önemli olan benim nasıl gördüğüm değil. Maç sayılarım oldukça iyi. Özellikle bu sezon Bank Asya 1. Lig'de 16 maça hakem olarak çıktım, Ziraat Türkiye Kupası'nda da önemli maçlar yönettim. Ancak her şeyin bir zamanı var. Yöneticilerimiz de bunu değerlendiriyor ve zamanımın gelmesini bekliyordur diye düşünüyorum. Ben de sabretmenin, bu sürede doğru işler yapmanın ve fırsat verildiğinde iyi değerlendirmenin önemli olduğunu düşünüyorum.

▼Örnek aldığınız hakemler var mı?

▲Özellikle benim hakemliğe başladığım yıllarda Pierluigi Collina çok önde ve örnekti. Ben hâlâ kendime onun hakemliğini örnek alıyorum. Hatta Collina bir söyleşi için İstanbul'a geldiğinde ben de oraya gitmiş ve kendisiyle tanışıp konuşma fırsatı bulmuştum.

▼Örnek aldığınız hakemler var mı?

▲Özellikle benim hakemliğe başladığım yıllarda Pierluigi Collina çok önde ve örnekti. Ben hâlâ kendime onun hakemliğini örnek alıyorum. Hatta Collina bir söyleşi için İstanbul'a geldiğinde ben de oraya gitmiş ve kendisiyle tanışıp konuşma fırsatı bulmuştum.

▼Örnek aldığınız hakemler var mı?

▲Özellikle benim hakemliğe başladığım yıllarda Pierluigi Collina çok önde ve örnekti. Ben hâlâ kendime onun hakemliğini örnek alıyorum. Hatta Collina bir söyleşi için İstanbul'a geldiğinde ben de oraya gitmiş ve kendisiyle tanışıp konuşma fırsatı bulmuştum.

▼Örnek aldığınız hakemler var mı?

Şu anda da bir firma adına Avrupa'yı gezip çocuklar yararına bir şeyler yapmaya çalışıyor. Bu açıdan da örnek bir insan olduğumu düşünüyorum. Hakemliğine gelince, güven ortamını oturtmuş, futbolcularla mükemmel iletişimi olan birisiydi. Ondan çok etkilenmişim ve hakemliğim hâlâ Collina'nın izlerini taşıyor.

Hakem, iyi sporcu olmalı

▼Aday hakem olduğunuzda birlikte yola çıktığınız birçok insan artık hakemlik yapmıyor. Hakemleri yöneten insanlar hangi özellikleriniz nedeniyle sizi bu noktaya taşıdı?

▲Hakemlik bence çok büyük bir cesaret ve özgüven gerektiriyor. İletişim bilginizin yüksek olması gerekiyor. Sabretmek çok önemli. Hakemlikte belli noktalarda moraliniz kırılıyor, belli zamanlarda motivasyonunuz düşüyor. Ama siz sabırla ve inatla yola devam etmelisiniz. Spor yapmayı da sevmeniz gerekiyor. Çünkü hakemlik iyi sporcu olmakla da çok ilgili. 90 dakika boyunca futbolcuların dinlenme şansları var ama hakemin yok. Maçın tamamında dikkatli ve motive kalmanız gerekiyor.

▼Cesaret önemli dediniz. Siz sanırım bu cesareti 4. hakem olduğunuz Kasımpaşa-Gaziantepspor maçında hakemin çok kritik iki kararını değiştirerek gösterdiniz. O kritik pozisyonda neler yaşandığını

anlatır mısınız?

▲O pozisyona ben de yakındım. Çünkü ev sahibi takımın teknik direktörü kulübesinden çıkmış ve teknik alan çizgisine yaklaşmıştı. Ben de onu kontrol etmek amacıyla o tarafa yönelmişim. Dolayısıyla pozisyonu çok net biçimde görmüştüm. Maçı yöneten Hakan Özkan benim için bir ağabeydir. Hakemlik de bir ekip işi olduğu için aynı zamanda bir sevgi işidir. Orada ortaya çıkan karar da birbirimizi çok sevmekten kaynaklanan bir karar oldu. Hakan ağabeye yardım etmek istedim ve pozisyonu çok net olarak gördüğüm için müdahalede bulundum. Zaten tam olarak görmediğiniz bir pozisyon için asla böyle bir

müdahale yapamazsınız. Cesur olabilirsiniz ama o anda sadece cesaret yetmez, gördüğünüzden yüzde yüz emin olmanız da gerekir. Çünkü hakem orada zaten bir karar vermiş ve siz o karara müdahale ediyorsunuz.

▼Hakan Özkan'ın doğruyu bulmak adına kendi kararından vazgeçip sizin kararınıza uyması da çok erdemli bir davranış değil mi?

▲Hakan ağabey, aramızdaki sıcak dostluk gereği bana çok güvendiği için ne gördüğümü sordu ve beni dinledikten sonra kararından döndü. Gerçekten de önemli olan doğruyu bulmaksa, Hakan ağabey en doğru davranışı sergiledi. Herkesin bunu yapamayacağını düşünüyorum. Zaten aylar önce Hakan ağabeyin size verdiği röportajı okumuştum. O röportajda da başına böyle bir olay gelirse, kendi kariyerini değil, adil kararı seçeceğini söylüyordu. Bu olayın sonrasında da aklıma Hakan ağabeyin o gün söyledikleri geldi.

▼Hakem olduğunuz bir maçta sizin başınıza böyle bir olay gelse ve dördüncü hakeminiz kararınızı

değiştirmenizi istese nasıl davranırsınız?

▲Eğer verdiğim karardan şüpheleniyorsam ben de aynısını yaparım.

▼Bu olayın ardından dördüncü hakemliğin anlamı da biraz daha yerine oturdu sanki.

▲Aslında bu yeni bir boyut değil. Oyun kurallarında geçen haliyle, dördüncü hakem, hakemin istediği her an yardımda bulunmalı. Ben de aslında dördüncü hakemin görevi dışında bir şey yapmadım. Sadece görevimi yerine

getirdim. O olayla gündeme gelmiş oldum ama aslında bu sezon hakemlik adına gösterdiğim performansın daha önemli olduğunu düşünüyorum.

▼Bu olayla ilgili, "Yılın hakemliği" gibi yorumlar yapıldı.

▲Bence yılın hakemliği bu kadar basit bir şey değil. Tabii ki ciddi bir olaydı ama biliyorsunuz bu sezon Cüneyt Çakır Hoca UEFA'da klasman atladı; bence yılın olayı budur.

▼Kondisyonunuzun iyi olduğunu biliyoruz. Bu sizin eski bir atlet olmanızdan mı kaynaklanıyor?

▲Evet. Koşmayı seviyorum ve atletizm yapmış olmanın faydalarını görüyorum. Her hakem

futbolcular kadar koşmak ister. Bazı hakemler de sahada iyi yer alır.

Onların çok koşmalarına gerek yoktur. Ben de Doğan Hocanın tavsiyeleri doğrultusunda iyi yer alan bir hakem olmak istiyorum. Mutlaka daha önce koşup yerini almanız, olay anında da ise durmanız lâzım. Bu çok zorlu bir denklem.

▼Özel antrenmanlar da yapıyor musunuz?

▲Haftada beş gün antrenmanımız var. Bunun üç günü için Ali Kızılet Hocamız bize kişisel antrenman programları gönderiyor. Ama bunların dışında ben özel antrenmanlar yapıyorum.

▼Hata yaptığınız maçların ardından neler hissedersiniz, neler yaşarsınız?

▲Maç içinde eğer kritik bir hata yaptıysam, "Bu hatayı artık düşünmemeliyim" diyorum. Ne kadar kısa zamanda unutursam o kadar iyi. Çünkü bir sonraki pozisyon çok daha önemli olabilir. Bir sonraki pozisyonu kaçırsam, yaptığım hatanın üzerine yeni halkalar eklenir. Eve gittiğimde mutlaka kendi muhasebemi yaparım. Ama hatanın üzerinde durmak yerine o hatadan ders çıkarmak gerekiyor. Çünkü futbolcular sahada büyük bir emek veriyor. Belki kaybedince uyuyamıyorlar. Onların emeğine saygı duyarak hata yapmamaya çalışıyorum.

▼MHK hakemleriyle yakından ilgileniyor. Ayrıca bir de mentörünüz var. Peki, onların dışında hakemlikle ilgili yaşadıklarınızı paylaştığınız, birlikte muhasebe yaptığınız kimse var mı?

▲Ben eşimle paylaşıyorum. Zaten birçok hakem için de böyledir. Eve gittiğimde “Bugün şu hatayı yaptım” ya da “Bugün maç çok kötü geçti” diyebilirim. Bu konuşmayı yapmak beni çok rahatlatır. Tabii birçok maça Doğan Hocayla gitmek de benim için büyük bir şans.

▼Hakemlerin saha içinde oyuncularla kurduğu diyaloglar birbirinden farklı olabiliyor. Siz bu anlamda nasıl bir hakemsiniz?

▲Hakemin sahada hep aynı yüz ifadesiyle olmaması gerektiğini düşünüyorum. Her zaman çok sert olamazsınız, her zaman gülemezsiniz ya da her zaman donuk bir yüz ifadesi takınamazsınız. Bu ifade pozisyonlara ve oyuncunun niyetine göre değişir. Oyuncular genelde iyi niyetlidir ama bazen kazanma arzusu iyi niyetlerini alıp götürebiliyor. Zaman zaman çok sert olabiliyorum, zaman zaman gülebiliyor veya tebessüm edebiliyorum. Ama o dengeyi iyi yakalamak lazım. İletişimin anahtar olmasının sebebi de bu zaten.

▼Oldukça genç bir hakemsiniz ve sahadaki futbolcuların bir bölümü sizden yaşça daha büyük. Bu durum otoritenizle ilgili bir soruna yol açıyor mu?

▲Ben şu andaki kadronun en genç hakemiyim. Yaşım birçok futbolcudan daha küçük. Ama maçın ilk 15-20 dakikasında benim kararlı olduğumu, verdiğim kararın arkasında durduğumu ve kendilerine saygı gösterdiğimi görünce, oyuncular da bana saygı duymaya başlıyor.

▼Hakemlik, hayatınızın büyük bir bölümünü kaplıyor. Bu arada iş hayatınızı nasıl yürütebiliyorsunuz?

▲Açıkçası oldukça zor yürüyor. Dedğim gibi bir mağazam ve orada çalışan bir ekibim var. Bu arada eşimin de benimle birlikte çalışıyor olması işlerimi kolaylaştırıyor. Orada yokken gözüm arkada kalmıyor. Ancak özel sektörde çalışanlar için durum daha zor. Çünkü izin almaları kolay olmuyor. Ama hakemliği seviyorsak her zorluğa katlanmak durumundayız.

Eğitim konusunda çok şanslısınız

▼Her hafta Silivri’de kampa alınıyorsunuz ve farklı eğitimlerden geçiyorsunuz. Bu eğitimlerden birisi de psikolojik eğitim.

▲Mental destek gerçekten çok önemli. Çünkü bu işin psikolojik boyutu çok yoğun. Baskılardan etkilenmemek çok önemli. Kampımız izole bir ortam. Doğayla iç içe bir atmosfere sahip. Burada Serdar Terekli ve Ömer Ateş Hocalarımızın mental desteği bize büyük katkı sağlıyor. Bu arada eğitim konusunda da çok şanslısınız. UEFA Hakem Komitesi üyesi Jaap Uilenberg’den Avrupalı hakemlere verilen standart eğitimi alıyoruz. MHK sürekli eğitim veriyor. Her konuda şanslı bir kitle olduğumuzu düşünüyorum. Kararlarda standardın sağlanması konusunda olumlu adımlar var. Bunun önümüzdeki sezondan itibaren tam anlamıyla oturacağını düşünüyorum.

▼Hiç hakem olduğunuza pişman olduğunuz bir an oldu mu?

▲Her hakemin hayatında olduğu gibi benim de kötü anılarım var. İzmir’de toprak sahada oynanan bir amatör küm maçı yönetiyordum. Maçın sonrasında taşlandık ve sahadan zor çıktık. Hatta jandarma arabasını soyunma odasının kapısına kadar getirdiler, stadı öyle terk edebildik. O gece sabaha kadar karakolda kaldık. Hakemlikte böyle olaylar maalesef yaşanıyor. Ama ben “Bunu da yaşamam gerekiyormuş” diye düşündüm ve bu olayı tecrübemin bir parçası olarak kabullendim.

▼Maçlara çıkmadan önce bir uğrunuz var mı?

▲Her hakemin var mıdır bilmiyorum ama ben mutlaka dua

ederim.

▼Hakemlikte bundan sonraki hedefleriniz neler?

▲Benim hedefim öncelikle Süper Lig’de maç yönetmek. Bunu gerçekleştirebileceğimi düşünüyorum. Sonrasında orada marka olmak, UEFA’da, Avrupa Şampiyonası ve Dünya Kupası’nda maç yönetmek istiyorum.

▼Futbolun dışındaki hayatınızda neler var?

▲Çok fazla boş vaktim yok aslında. Mağazayı kapattıktan sonra eve gelişim saat 22.00’yi buluyor. Oğlumla vakit geçirmek en büyük mutluluk kaynağım. Çünkü büyük bir hasretle beni bekliyor. Eşimle sinemaya gidiyorum ya da İzmir sahilinde geziyorum. Fırsat buldukça annemi, babamı ziyaret ediyorum.

▼Hakemlik, eleştirilerin yoğun

olduğu bir meslek.

Televizyondaki spor programlarını izliyor musunuz?

▲Açıkçası izlemiyorum.

O programlarla karşılaştığımda kanal değiştiriyorum. Bana çok sağlıklı gelmiyorlar. Eleştiriler çok sığ kalıyor. Bazen konuyu bilmemekten kaynaklanan yanlışlar yapılıyor. Bazen de sahada yaptığınız hata, hata boyutundan çıkartılıyor ve kişilik haklarınıza saldırıya dönüşüyor. Bu nedenle o tip programları izlemiyorum.

▼Peki, Süper Lig kadrosuna girdikten ve özellikle Kasımpaşa-Gaziantepspor maçındaki o olaydan sonra İzmir’de tanınırlığınız arttı mı?

▲Mağazam Şirinyer’de ve o çevrede tanınan birisiyim. Bank Asya 1. Lig’deki maçlarımı izleyenler gelip benimle konuşuyorlardı.

Ama Kasımpaşa-Gaziantepspor maçından sonra bu konuşmalar yoğunlaştı. Ben bunu biraz da kendime yapılmış bir haksızlık olarak değerlendiriyorum. Çünkü benim hakemlikle ilgili çok büyük emeğim var. Sadece dördüncü hakemlikle ilgili bir konuyla anılmak çok hoşuma gitmiyor.

▼Sabancı soyadı ilgili çekiyor mu?

▲Evet, çekiyor ve hafızada kalıyor. Ama benim bilinen ünlü Sabancı ailesiyle bir ilgim yok.

Görkemli yitirilişler

Kişelere teslim olmuş sporun dilinde "tarih kazananı yazar" tekerlemesi bunların en bilineni belki de. Oysa detayı seven, hatırlamayı ve hak edene saygıyı her spor dalı için bellemiş sporseverler için böyle mi? Tarih nereden baktığımızla alâkalı bir disiplin olduğuna göre... Bir de tersten okumak gerekmez mi yaşananı? Örneğin Dünya Kupası'nı kaldıranlar mıdır sadece başarılı olanlar? 1974'ün Hollanda-Polonya finaliyle noktalanmasını hangi futbolsever istemezdi? 1978'in Cubillas'lı Peru'su, 82 Brezilya'sı, 86 Sovyetler Birliği, 90 Kamerun'u ve Kolombiya'sı hatırlayan, izleyen kimlerin gönül telini titretmemiştir ki? İşte biz de Avrupa kupalarında finaller dönemine girdiğimiz şu sıralar, bir de kaybedenlerin gözünden bakmak istiyoruz geçmiş finallere. Önce el mecbur istatistik verilerle, ardından da neticeyi geri planda bırakan anlarla.

Cem Zamur

Futbolseverler için filelere kavuşan topun sevinci esastır. Ama oyunun âşıkları sadece çizgiyi geçen topa değil, saha dışında oyunla ilgili edilecek zekice bir kelâma, yazılacak aklı başında iki satıra da tutkundur. Oysa futbolun dili kısır. Hazır kalıplar, ezberlenmiş sözler, zamanla klişeleşmiş birtakım tamlamalarla oluşur bu dil. Sadece futbolcunun, teknik adamın sözlerinin değil, oyun üzerine yazılanların da tekdüzeleştiği bir dilden bahsediyoruz. Maç öncesi "puan ya da puanlar alması gerekenler" ya da maç sonrası "önelirine bakanlar"a nicedir alışık da bazı günler üç-dört gazetede aynı başlığın atılması ya da bazen rastlanan eli yüzü düzgün bir röportajdan bile cımbız marifetiyle klişe yaratılması artık tahammül sınırlarını zorluyor.

"Tarih kazananı yazar" klişesi bunların en bilineni belki de. Oysa detayı seven, hatırlamayı ve hak edene saygıyı her spor dalı için bellemiş sporseverler için böyle mi? Tarih nereden baktığımızla alâkalı bir disiplin olduğuna göre... Bir de tersten okumak gerekmez mi yaşananı? Örneğin Dünya Kupası'nı kaldıranlar mıdır sadece başarılı olanlar? 1974'ün Hollanda-Polonya finaliyle noktalanmasını hangi futbolsever istemezdi? 1978'in Cubillas'lı Peru'su, 82 Brezilya'sı, 86 Sovyetler Birliği, 90 Kamerun'u ve Kolombiya'sı hatırlayan, izleyen kimlerin gönül telini titretmemiştir ki? İşte biz de Avrupa kupalarında finaller dönemine girdiğimiz şu sıralar, bir de kaybedenlerin gözünden bakmak istiyoruz geçmiş

finallere. Önce el mecbur istatistik verilerle, ardından da neticeyi geri planda bırakan anlarla. Malûm Avrupa kupalarının eskiden hem formatları hem de isim ve cisimleri farklıydı. Zamanla sayıları azaldı, liglendiler. Lâkin hadiseyi eskilerden itibaren ele almakta fayda gördük. Fuar Şehirleri Kupası, UEFA Kupası, Avrupa Kupa Galipleri Kupası ve Şampiyon Kulüpler Kupası ya da sonraki adıyla Şampiyonlar Ligi'ne, hatta Süper Kupa'ya bile bakacağız ve kimler nasıl kaybetmiş, gönümüzde kimler yer etmiş hürmetle anacağız.

İlk kaybeden Londra Karması

İlk olarak Fuar Şehirleri Kupası'na göz atalım. 1955'te başlayan, 1958'de finali oynanan kupanın ilk kaybedeni, London isimli bir Londra karması. Arsenal, Chelsea, Fulham, Brentford, Tottenham, West Ham United, Leyton Orient ve Londra takımı olmayan Bradford'dan da bir oyuncuyu alarak küçük bir İngiltere karmasıyla kupaya katılan London, efsanevi oyuncu Jimmy Greaves'in golüyle öne geçtiği ilk final maçında, Stamford Bridge'de Barcelona'yla 2-2 berabere kalsa da iki ay sonra İspanya'da oynanan finalin ikinci ayağını 6-0 kaybetmiştir. Londra Projesi, finalde hüsrana uğrayarak hafızalardaki yerini alır. 1971'e kadar süren bu kupada 13 final oynanmıştır. Toplamda en fiyakalı kaybedenler Birmingham City ve Juventus olmuştur. İki takım da iki kez finale çıkmalarına rağmen kaybetmişlerdir. Birmingham City, Barcelona ve Roma'ya, Juventus ise Ferencvaros

ve Leeds United'a. Kupanın finalinde 14 farklı takım yer alırken, London ile birlikte çıktıkları tek finalde kaybeden diğer iki takım Ujpest ve Anderlecht'tir. Kazandığı üç finalle bu kupanın en başarılı takımı olarak görülen Barcelona bile bir finali Valencia'ya kaybetmiştir. Takımların ülkelere göre dağılımına baktığımızda ise İngilizler 4 kupa finali mağlubiyetiyle birinci sırayı alırken, ikinci sıra kaybetmişti 3 finalle İspanya'nındır. Fakat bu kupayı 6 kez İspanyolların, 4 kez de İngilizlerin kazanması, onları genel ortalamada başarısız kılmıyor. İtalyan ve Macar ekipleri 1 kez kazanıp 2 kez kaybediyorlar. Zamanın Yugoslavya'sını bu kupada bir kez kazanıp bir kez kaybeden Dinamo Zagreb temsil ediyor. Ülke bazında en şanssız ise Belçika, bir kez çıktığı finali kaybediyor. Tabii bu kupada 1968-69 sezonunda gösterdiği başarıyla, finalde Newcastle United'a kaybeden Ujpest'e yarı finalde elenen Göztepe, finale çıkamamış olsa da bizim gözümüzde en yakışıklı kaybedenlerden.

UEFA Kupası

Bu turnuva 1971-72 sezonundan itibaren UEFA Kupası adı altında oynanmaya başladı. O tarihten geçtiğimiz yıla kadar toplam 38 final oynandı (malûm bu sene itibarıyla) finale 54 değişik takım çıktı. Finallerin ilk kaybedeni Wolverhampton Wanderers oldu. Kendi evinde 87. dakikada yediği golle 2-1 mağlup olduğu rakibine

White Hart Lane'de zor anlar yaşatsa da 1-1'lik sonuca sevinen aynı ülkeden başka bir takımdı; Tottenham. UEFA Kupası'nda B. Dortmund, O. Marsilya, Español ve B. Mönchengladbach finalde aldıkları ikişer mağlubiyetle kaybedenler listenin en üst sırasını paylaşıyor. B. Mönchengladbach ise bu takımların arasından başka bir özelliğiyle kazananlar listesine yatay geçiş yapıyor. İki kez de kupayı kaldırmışlığı var Alman takımının. Üstelik UEFA Kupası finalini dört kez gören üç takımdan (diğer ikisi Inter ve Juventus) biri.

26 takım ilk kez finale çıktığı bu kupada kaybetmiş. 14 takım ise yine ilk kez gördükleri finalde kupayı kaldırmış ve kaybedenler kulübünün dışında kalmış. Can havliyle kupaya saldıran bu takımlardan biri de Galatasaray. Birden fazla finalde hem kazanıp hem kaybedenler arasında ise bildik isimler var. Inter ve Juventus üçer kez kazanıp, birer kez kaybetmiş. Tottenham iki kez kazanıp, bir kez bırakmış kupayı. B. Mönchengladbach iki kazanıp, iki kaybetmiş. Son olarak da Anderlecht bir alıp, bir vermiş. Bir de mağrurlar var; Liverpool üçte üç, Real Madrid, Feyenoord, Parma, Sevilla, Göteborg ikide iki yaparak bir anlamda "Hayatta kaybetmem" demiş. Ülkelere bakarsak, Alman takımları kaybettikleri 8 finalde birinci sırada oturuyor. Lâkin 6 kez de kupayı kaldırmışlar. İtalyanlar 6 kez kaybetmiş, fakat onlar da 9 kez kazanmış. İspanyollar 4 kez kaybederken kupayı 5 kez, İngilizler

ise yine 4 kez kaybederken 6 kez havaya kaldırmış. Bu kupanın şüphesiz en ağır kaybedeni, 4 finali de yitiren Fransızlar. Bastia ve Bordeaux birer kez kaybederken Marsilya iki finalde de pes etmiş. Fransızların ardından İskoçlar üç finalde sıfır çekerek ikinci sıraya kurulmuş. Dundee United, Celtic ve Glasgow Rangers el ele vererek bu istatistiği oluşturmuş. Avusturya, Macaristan ve Yugoslavya birer kez gördükleri finalde kupaya uzaktan bakmış. Elbette namağluplar da var. İsveç ve Rus takımları ikide iki, Türk ve Ukrayna ekipleri ise birde bir yapmış.

Kupa Galipleri'nde Real Madrid ve Rapid

Gelelim Kupa Galipleri Kupası'na... 1960-61 sezonunda başlayan kupa mücadelesi 1998-99 sezonuna kadar sürdü. Finalin ilk kaybedeni Glasgow Rangers'ti. İlk maçı evinde Fiorentina'ya 2-0 kaybeden İskoçlar, deplasmanda 2-1 mağlup oldu. Toplamda en fazla kaybeden Kupa Galipleri'nde de aynı; iki kez. Real Madrid, Barcelona, Glasgow Rangers, Atletico Madrid, Arsenal, Anderlecht ve Rapid Wien iki kez finali kaybederken, içlerinde en şık kaybedenler, çıktığı iki finalden de eli boş dönen Real Madrid ve Rapid Wien. Real Madrid, Chelsea ve Aberdeen'e kaybederken, Rapid Wien de Everton ve Paris St. Germain karşısında tutunamadı. Diğer iki final kaybedenlerden Barcelona 2, Glasgow Rangers, Atletico Madrid ve Arsenal de 1 kez kupaya uzanarak acılarını bir nebze olsun hafifletebildi. Finallerde 51 farklı takım boy gösterdi. Çıktıkları tek finalde kaybeden takım sayısı 17 olurken, tam tersi o tek finali kazanan takımların sayısı da 17'ydi. Finale en çok çıkan takım Barcelona oldu. Katalanlar iki kez kaybetmelerine rağmen dört kez kupayı kaldırdı. Onların ardından da Anderlecht dört kez gördü finali, ama sadece ikisi mutlu sonla bitti. Bu iki takımın finalde hiç eşleşmediğini de ayrıca not düşelim. Chelsea ve Dinamo Kiev bu kupanın mutlak kazananları. İkide iki yapmışlar. "Bir alırım, bir veririm" diyen takım sayısı yedi. Bunlar Ajax, Hamburg, Parma, West Ham United, Fiorentina, Sampdoria ve Paris St. Germain. Gelelim ülkelerin değerlendirmesine. İspanyollar 7 kez kaybetmiş kupayı. Lider onlar olsa da 7 kez de kazanmışlar. Real Zaragoza ve Valencia kaybetmezken, Mallorca desteğini kaybedenlerden yana kullanmış. İngilizler 5 kez eli boş dönmüş, 8 kere de bereket taşmış ellerinden. Chelsea, Manchester United, Manchester City, Tottenham, Everton final kaybetmezken, West Ham bir verip bir, Arsenal iki verip bir almış. Liverpool ve Leeds United tek finallerinde kaybetmiş. İtalyanlar 4 kez kaybetmişler, 7 kez de kazanmış. SSCB çıktığı dört finalden birini kaybetmiş, Dinamo Moskova'yla. Dinamo Kiev iki, Dinamo Tiflis ise bir kez kupayı kaldırmış. Çekoslovakya'nın tek finali ve tek kupası var; Slovan Bratislava'dan. Dört ülkenin alacak-verecek hesabı kalmamış.

İspanyolları yazdık, Federal Almanya üçe üç, İskoçya ikiye iki, Almanya, Hollanda ve Portekiz bire bir yapmış. Fransızlar elki bakiyede; bir kazanıp iki kaybetmişler. Keza Belçikalılar da üç alıp dört iade etmiş. Demokratik Almanya iki finali kaybederek süslediği kupa tarihine bir de kupa kazanarak katkı vermiş. Magdeburg kazanırken, esas oğlanlarımız Carl Zeiss Jena ve Lokomotive Leipzig kaybetmiş. Gelelim kaybedenlerin hasına... Avusturya üç (Rapid Wien 2, Austria Wien), Macaristan iki (Ferencvaros, MTK) ve Polonya da Gornik Zabrze'yle çıktığı tek finali kaybederek tarihe çentik atmış.

Boynu bükükler, Benfica ve Juve

Geldik mühim kupaya; Şampiyon Kulüpler Kupası veya halen devam eden ismiyle Şampiyonlar Ligi'ne. İlk kez 1955-56 sezonunda başlayan kupanın ilk kaybedeni bir Fransız. Stade Reims, Parc des Princes Stadı'nda oynanan finale muhteşem bir başlangıç yaparak 2-0 öne geçmesine rağmen maçı 4-3 kaybederek, bu kupanın bunun gibi harika finallere sahne olacağı ilk emaresini vermişti. Şanssızlıkları kupayı o seneden sonra dört yıl daha kazanacak olan ve kazananlar literatürünü yazan efsanevi Real Madrid kadrosuyla oynamalarıydı. Keza 1958-59 finalinde yine aynı takıma bu kez 2-0 mağlup olarak, üç sene içinde kaybedenler sınıfında hemen bir üst kategoriye terfi ettiler. Bir ilginç detay da ilk finali kaybeden takımın kadrosunda yer alan Kopa'nın kaybetme duygusallığına kendini kaptırmayarak bu kez kazanan Real Madrid'in kadrosunda yer almasıydı. Kupa tarihinde oynanan 54 final maçında 39 değişik takım mücadele etmiş. Diğer kupalara göre daha prestijli olmasının etkisiyle, bu kupadaki mağlubiyetler hep daha duygusal olmuştur. Kupanın en çok

Takımların Avrupa Kupaları Final Karnesi						
Takımlar	Şamp. Ligi	UEFA Kupası	Kupa Galipleri	Fuar Şehirleri	Süper Kupa	Toplam Kazanç/Kayıp
Barcelona	3-3	-	4-2	3-1	3-4	13-10
Juventus	2-5	3-1	1-0	0-2	2-0	8-8
Real Madrid	9-3	2-0	0-2	-	1-2	12-7
Milan	7-4	-	2-1	-	5-2	14-7
Benfica	2-5	0-1	-	-	-	2-6
Bayern Münih	4-3	1-0	1-0	-	0-3	6-6
Hamburg	1-1	0-1	1-1	-	0-2	2-5
Arsenal	0-1	0-1	1-2	1-0	0-1	2-5
Liverpool	5-2	3-0	0-1	-	3-2	11-5
G. Rangers	-	0-1	1-2	-	0-1	1-4
Anderlecht	-	1-1	2-2	0-1	2-0	5-4
Ajax	4-2	1-0	1-1	-	3-1	9-4
O. Marsilya	1-1	0-2	-	-	-	1-3
Fiorentina	0-1	0-1	1-1	-	-	1-3
At. Madrid	0-1	-	1-2	-	-	1-3
Sampdoria	0-1	-	1-1	-	0-1	1-3
Leeds United	0-1	-	0-1	2-1	-	2-3
B. M'gladbach	0-1	2-2	-	-	-	2-3
B. Dortmund	1-0	0-2	1-0	-	0-1	2-3
Porto	2-0	1-0	0-1	-	1-2	4-3
M. United	3-1	-	1-0	-	1-2	5-3
Inter	2-2	3-1	-	-	-	5-3
Valencia	0-2	1-0	1-0	2-1	2-0	6-3
Rapid Wien	-	-	0-2	-	-	0-2
Stuttgart	-	0-1	0-1	-	-	0-2
Español	-	0-2	-	-	-	0-2
Stade Reims	0-2	-	-	-	-	0-2
FC Brugge	0-1	0-1	-	-	-	0-2
Monaco	0-1	-	0-1	-	-	0-2
Birmingham	-	-	-	0-2	-	0-2
Kızılyıldız	1-0	0-1	-	-	0-1	1-2
Roma	0-1	0-1	-	1-0	-	1-2
Ferencvaros	-	-	0-1	1-1	-	1-2
PSG	-	-	1-1	-	0-1	1-2
W. Bremen	-	0-1	1-0	-	0-1	1-2
Real Zaragoza	-	-	1-0	1-1	0-1	2-2
London	-	-	-	0-1	-	0-1
Ujpesti Dozsa	-	-	-	0-1	-	0-1
MTK	-	-	0-1	-	-	0-1
1860 Münih	-	-	0-1	-	-	0-1
Gornik Zabrze	-	-	0-1	-	-	0-1
Standart Liege	-	-	0-1	-	-	0-1
Antwerp	-	-	0-1	-	-	0-1
Mallorca	-	-	0-1	-	-	0-1
Twente	-	0-1	-	-	-	0-1
Bastia	-	0-1	-	-	-	0-1
Videoon	-	0-1	-	-	-	0-1
Dundee United	-	0-1	-	-	-	0-1
Torino	-	0-1	-	-	-	0-1
Bordeaux	-	0-1	-	-	-	0-1
Celtic	-	0-1	-	-	-	0-1
Wolverhampton	-	0-1	-	-	-	0-1
D. Moskova	-	-	0-1	-	-	0-1
Austria Wien	-	-	0-1	-	-	0-1
F. Düsseldorf	-	-	0-1	-	-	0-1
Carl Zeiss Jena	-	-	0-1	-	-	0-1
L. Leipzig	-	-	0-1	-	-	0-1
A. Bilbao	-	0-1	-	-	-	0-1
AZ 67 Alkmaar	-	0-1	-	-	-	0-1
Köln	-	0-1	-	-	-	0-1
A. Salzburg	-	0-1	-	-	-	0-1
Alaves	-	0-1	-	-	-	0-1
Middlesbrough	-	0-1	-	-	-	0-1
Partizan	0-1	-	-	-	-	0-1
Panathinaikos	0-1	-	-	-	-	0-1
Saint Etienne	0-1	-	-	-	-	0-1
Malmö	0-1	-	-	-	-	0-1
S. Lizbon	-	0-1	1-0	-	-	1-1
West Ham	-	-	1-1	-	-	1-1
CSKA Moskova	-	1-0	-	-	0-1	1-1
E. Frankfurt	0-1	1-0	-	-	-	1-1
B. Leverkusen	0-1	1-0	-	-	-	1-1
Dinamo Zagreb	-	-	-	1-1	-	1-1
S. Donetsk	-	1-0	-	-	0-1	1-1
Celtic	1-1	-	-	-	-	1-1
PSV	1-0	1-0	-	-	0-1	2-1
Steaua Bükres	1-1	-	-	-	1-0	2-1
Lazio	-	0-1	1-0	-	-	1-0
N. Forest	2-0	-	-	-	1-1	3-1
Feyenoord	1-0	2-0	-	-	0-1	3-1
Dinamo Kiev	-	-	2-0	-	1-1	3-1
Tottenham	-	2-1	1-0	-	-	3-1
Sevilla	-	2-0	-	-	1-1	3-1
Chelsea	0-1	-	2-0	-	1-0	3-1
Parma	-	2-0	1-1	-	1-0	4-1
Newcastle	-	-	-	1-0	-	1-0
Magdeburg	-	-	1-0	-	-	1-0
S.Bratislava	-	-	1-0	-	-	1-0
Dinamo Tiflis	-	-	1-0	-	-	1-0
Everton	-	-	1-0	-	-	1-0
M. City	-	-	1-0	-	-	1-0
Ipswich Town	-	1-0	-	-	-	1-0
Schalke 04	-	1-0	-	-	-	1-0
Napoli	-	1-0	-	-	-	1-0
Zenit	-	1-0	-	-	1-0	2-0
KV Mechelen	-	-	1-0	-	1-0	2-0
Aberdeen	-	-	1-0	-	1-0	2-0
Aston Villa	1-0	-	-	-	1-0	2-0
Göteborg	-	2-0	-	-	-	2-0
Galatasaray	-	1-0	-	-	1-0	2-0

kaybedenleri Benfica ve Juventus. İki takım da beş kez bırakmış kupayı finalde. Benzeştikleri tek nokta bu değil; iki kez de müzelerine taşımışlar kan ter içinde. Onları Milan izliyor. Ama onlar sadece kaybedenleri değil, kazananı da ikinci sıradan takip ediyor. Dört kez kaybettikleri finali yedi kere kazanıyor İtalyanlar. Üç kere final kaybedenlerde ilk sıra Real Madrid'in. Fakat on iki final gören İspanyollar dokuz kere zafer sevinci yaşıyor. Ardından Bayern Münih geliyor. Üç koyup dört alıyor Bayerlalılar. Barcelona üç kez kaybederken, üç kez kazanıyor. Sıralamada iki kez yitirenlere gelince, Liverpool beş, Ajax dört, Inter iki kez kazanarak tam da kaybedemiyor. Oysa Stade de Reims ve Valencia iki finalin ikisini de kaybederek, “Disconnectus Erectus”ların gözbebeği oluyor. Birden fazla finale çıkıp bir mağlubiyeti bulunan takım sayısı beş. Manchester United üç, Celtic, Hamburg, Olympique Marsilya ve Steau Bükreş birer kez uzanıyorlar kupaya. İstisnasız kazananlarda Nottingham Forest ve Porto var. İnsafsızlar iki finali de kazanıyor. Çıktığı tek finalde kazanan takımın sadece beş tane olması, kupadaki sertliğin başka bir göstergesi. Birde bir yapanlar Aston Villa, B. Dortmund, Kızılyıldız, Feyenoord ve PSV Eindhoven. Oysa çıktığı ilk finalde bizim için unutulmaz kaybedenler listesine girenlerin sayısı daha kabarık; tam 16 tane. Şampiyonların Kupası'nda öne çıkan ilginç bir nokta da üst üste final kazananlar. Real Madrid peşpeşe beş final galibiyetiyle inanılmaz bir açılış yapıyor. Onu Benfica izliyor hemen; iki kez de onlar alıyorlar kupayı. Inter 1963-65 arasında iki, Ajax 1970-73 arası üç, Bayern Münih 1973-76 arası üç, Liverpool 1976-78 arası iki, Nottingham Forest 1978-80 arasında iki, son olarak da Milan 1988-90 arasında iki kez üst

üste kaldırıyor kupayı. İlginçtir, statü Şampiyonlar Ligi haline geldiğinden beri kupayı iki kez üst üste kazanan yok, üstelik kupa aynı takımlar arasında dönüp dolaştığı halde. Oysa kaybedenler lig statüsünden sonra iki efsane takım çıkarıyor. Juventus 1996-97'de B. Dortmund'a, ertesi sene Real Madrid'e, Valencia 1999-2000'de Real Madrid'e, ertesi sene neredeyse arabesk filmler tadında bir finalde Bayern Münih'e penaltılarla kaybediyor. Ülkelere bakarsak, İtalyanlar 14 kez kaybediyor finali, 11'ini alsalar da ilk sırada onlar var. Roma, Sampdoria ve Fiorentina birer katkıda bulunuyor. İspanyollar 9 kez kaybederken, 11'ini kazanıyor. Hem kazanıp hem kaybeden Liverpool ve Manchester United'a desteği, tek finalini kaybeden Arsenal, Leeds United ve Chelsea veriyor. Almanya biraz karışık durumda, Federal Almanya'yken 5 kaybedip 4 kazanıyorlar. İki Almanya birleşikten sonra dört finali iki-iki bölüşüyorlar. Çıktığı finali kazanamayanlar Eintracht Frankfurt, B. Mönchengladbach ve Bayer Leverkusen. Portekiz 5 koyup 4 alıyor, üstelik beşini de Benfica veriyor. Porto “Elim iki alır” diyor, haklı çıkıyor. Fransızlar yine istikrar abidesi; 5 kez kaybederken bir tek O. Marsilya'yla kazanıyorlar. Kaybeden en güzel takımlardan St. Etienne ve Monaco birer finalle bu listede yer alıyor. Hollandalılar 2 kez kaybetse de 6 kupa kaldırarak marjinal verimliliğin tarifini veriyor. İksisi de Ajax'ın güzelliği. Bir koyup bir alanlar Steau Bükreş yani Romanya, Celtic yani İskoçya ve Yugoslavya (kupa sahibi Kızılyıldız, kaybedeni Partizan). Geriye sadece tek finali kaybeden aslan yürekliler kaldı; Belçika (Brugge), Yunanistan

(Panathinaikos) ve İsveç (Malmö.) 1972'den beri oynanan Süper Kupa'yı da hesaba katmakta fayda var. 1998'den beri teknik heyet, futbolcular ve taraftarlar için kısa bir Monaco gezisi halini almış olan Kupa, daha öncesinde de kulüpler için prestij mücadelesi mahiyetindeydi. Yine de kulüplerin kazanma-kaybetme hanelerine ekleniyor skorlar. 1974, 1981 ve 1985 hariç bu kupada 35 final oynandı, finale 36 farklı takım çıktı. Finalerin güzel kaybedenlerinden Glasgow Rangers, ilk finalin de yitireni

oldu. O zamanki statüye göre iki maç üzerinden oynanan finalin iki maçında da Ajax'a yenilerek kupayı rakibine teslim etti. Süper Kupa'yı toplamda en fazla kaybeden Barcelona oldu. Dört kez kaybettiler finali, üç de alırları var. Kupanın ciddiyetinin derecesini anlamak için Bayern ölçü olarak alınabilir. Bavyera ekibi yükseldiği üç finali de kaybederek bu kupanın negatif verimlilik şampiyonu oldu. İki kez final kaybeden 6 takım arasında şampiyon yine Alman. Hamburg çıktığı iki finali de kaybetmiş. Birini kazanan üç takım var; Real Madrid, Manchester United ve Porto. Üçünü kazanan Liverpool ve beşini kazanan Milan kaybettikleri iki finale rağmen ciddiyetlerini korumuş görünüyor. Birden fazla final oynayıp, tek finali kaybeden 4 takım görüyoruz. Ajax'ın üç, Dinamo Kiev, Nottingham Forest ve Sevilla'nın da bir kupa kaldırmışlığı var. Her halükârda kazanmaya şartlanmış üç takım göze çarpıyor. Juventus, Anderlecht ve Valencia ikide iki yapmışlar. İlk kez final oynayan 9 takım kupayı kazanırken (ki bunlardan biri Galatasaray), 12 takım mağlup ama gururlu ayrılmış yeşil sahadan. Ülke bazında bakınca İspanyollar toplamda en fazla (8) kaybetseler de yedi kez kazanınca çok da başarısız sayılamıyor. Oysa Almanlar dört F. Almanya, üç kez de Almanya olarak (ki aralarında D. Almanya takımı yok) yuvarlak hesap yedi finalin tümünü kaybetmiş. İngilizler yedi alıp altı veriyor. İtalyanlar hadiseyi ciddiye aldığını totalde de gösteriyor; dokuz kez kazanıp üç kez kaybediyorlar. Keza Belçikalılar da üçte üç yapıyor. Anderlecht iki, Mechelen de bir kez kucaklıyor kupayı. Hollandalılar üçe üç pat çıkıyor. Ama o üçün hepsini Ajax kazanırken, birini veriyor. PSV ve

Feyenoord ise kaybetmeyi tercih ediyor. Portekizliler yani Portolular üç finalin ikisini kaybediyor, birini kazanıyor. İskoçlar Aberdeen'le kazanıp Rangers'la kaybediyor. Yine bire birçilerden Rusya, Zenit'le alıp, CSKA Moskova'yla teslim ediyor kupayı. Dinamo Kiev de aynı tarife uygulayıp bire bir yapıyor, ama dönem itibarıyla SSCB adına. Romanya'dan Steau Bükreş ve Türkiye'den Galatasaray tek finallerinden kupayla dönüyor. Ukraynalı Shakhtar Donetsk ve Yugoslav Kızılyıldız tek finallerinden elleri boş, gözleri yaşlı ayrılıyor.

En çok Barça kaybetti

Tüm finalleri göz önüne alarak bakalım bir de verilere. Yukarıda bahsettiğimiz kupaların finalin hepsinde toplam 179 final oynanmış. Bu finallerde toplam 100 takım boy göstermiş ve bu takımlar 23 ülke arasında paylaşılmış. En çok final kaybeden takım Barcelona. Katalan kuvvetleri 10 finali kaybetmiş, 13 tanesini ise kazanmış. Onu Juventus izliyor. Torino ekibi 8 finali kaybederken 8'inde yüzü gülmüş. Real Madrid ve Milan bir basamak aşağıda, onların da 7 final kaybı var. Real Madrid 12, Milan ise 14 kupayı müzesine taşımış. Arkalarında Bayern Münih ve Benfica var. Bayern 6 final kaybetmiş, 6 da almış. Münih ekibinin kaybetme oranının özelliikle Süper Kupa finalleriyle yükseldiğini belirtmekte fayda var. Benfica 2 kupa almış sadece. Üç takım 5 kez kaybetmiş; Liverpool 11 kez de sevinirken, Hamburg ve Arsenal'in kupayı kaldırma sayısı 2. Ajax 9, Anderlecht 5, Glasgow Rangers da bir kez kazanırken, 4 kez kaybetmişler. Manchester United 5, Inter 5, Porto 4, B. Dortmund 2, Marsilya 1, Fiorentina 1, Atletico Madrid 1, Leeds United 2, Mönchengladbach 2, Sampdoria 1 ve Valencia 6 kez final kazansalar da ortak noktaları 3 finali kaybetmek olmuş. Birden fazla finale çıkıp kupaya sadece uzaktan bakan sayısı yedi. Stuttgart, Español, Stade Reims, Brugge, Monaco, Birmingham City ve Rapid Wien aynı oranı yakalamışlar, ikide sıfır. Tek finallerini kazanan 8 takıma karşılık, o finali kaybeden takım

sayısı 31. Hep kazananlarda ise en yüksek oran, çıktıkları iki finali de alanlar. Aberdeen, Aston Villa, Zenit St. Petersburg, Mechelen, Göteborg ve Galatasaray ikide iki yapmış. Ülkelere bakarsak en fazla İspanyollar kaybetmiş. 31 finali kaybederlerken, 37'sini kazanmışlar. İtalyanlar 29 finali kaybetmiş, 37 kupayı kaldırmış. İngilizler 25 kaybederken, 36 kazanmış. Federal Almanya 17 kez kaybetmesine rağmen, 11 kez kucaklamış kupayı. Birleşmeden sonra ise Almanlar 9 kez kaybetmiş, 5 kez kazanmış. Fransızlar romantik duruşlarına kupada da devam etmiş, 2 kez kaldırdıkları kupayı 12 kez başkalarının ellerinde görmüş. Portekiz 10 finali kaybetmiş, 7'sini kazanmış. Belçika 8 bırakmış, 7 toplamış. İskoçya da 7 kez yenilmiş finalde, 4 kez galip gelmiş. Sıfır çeken üç ülke var. Yunanistan ve Polonya tek finallerini kaybederken Avusturya bir kaybeden efsanesi olmuş, dört finali de rakip takıma bırakmış. Final kaybetmeyen iki ülke var; Çekoslovakya birde bir, Türkiye ikide iki yapmış. Bu sonuçlara bakarak pek çok okuma yapmak mümkün. Hiç final kaybetmedi diye bir ülkeyi ya da takımı başarılı veya çok final kaybetmedi diye yine birilerini başarısız sayamıyoruz. Aslolan oynanan final sayısı elbette. En çok Barcelona kaybetse de en güzel kaybeden olamıyor. Veriler burada kaybedenlerin aslında kazananlar da olduğunu gösteriyor bize. Futbolun artık bir başka şey haline gelmesi, müthiş ekonomilerle yürüyen, koca bir pastaya sahip ve o pastayı dönüp dolaşıp aynı takımların yediği bu düzen, size hayattan veya siyasetten de bir şeyler anımsatmıyor mu? Örneğin eskiden kupalara katılan takımlar daha çeşitliyen, şimdilerde bahisler bile önceden yapılıyor. Sürpriz dediğimiz futbolun o en güzel hikâyesi kayboldu bile. Statüler buna yeghan düzenleniyor, küçüğe bir yer kadar “devam” dense de bir noktadan sonra “dur bakalım” sesleri baskın geliyor.

En güzel kaybedenler

Son olarak o güzel kaybedenlerden birkaçını analım. UEFA Kupası finaline 1972-73 sezonunda Liverpool ve B. Mönchengladbach yükselmişti. 9 Mayıs'ta oynanacak final maçı 27. dakikada yağmur yüzünden tatil edilmiş, bir gün sonra oynanan maçı ise Liverpool, Keagan (2) Lloyd'un golleriyle 3-0 kazanmıştı. Her şey bitti gibi görünse de Liverpool kalecisi Clemence'ı ikinci maçta zor dakikalar bekliyordu. Jupp Heynckes'in 40 dakikaya sığdırdığı iki gol geri kalan

sürede Liverpool'a ceहनem azabı yaşatsa da kupayı kazanmayı başardılar. Fakat Almanların sempatik takımı Mönchengladbach, bu maçla Heynckes, Netzer, Bonhof, Vogt ve genç Simonsen'li kadrosuyla unutulmazlar arasına girdi. 1980-81 UEFA finalinde ilk maçı Ipswich Town, AZ 67 Alkmaar önünde 3-0 kazanınca, herkes ikinci maçın formalite olacağını düşünmüştü. Fakat izlediğimiz, belki en unutulmaz rövanş maçlarından biri oldu. Ipswich deplasmanda da 1-0 öne geçince “Bu iş bitti” diyenler, adı bu arenada ilk kez duyulan, tanınmayan isimlerden kurulu Hollanda takımını hayranlıkla izlemeye başladı. Önce 2-1 öne geçtiler, ardından Ipswich onları yine yakaladı. Bir kez daha saldırdılar, 3-2 olduktan sonra Ipswich'e sahayı dar ettiler. Skoru 74. dakikada 4-2'ye taşıdılar ve son on beş dakikada insanüstü bir çaba gösterdiler, ama top bir daha çizgiyi geçmedi. Çok güzel kaybetmişti AZ, alkışları sonuna kadar hak etti. Yine bu kupada 1990-91 yılında dönemin müktediri Inter'e ilk maçı 2-0 kaybeden, evinde Rizzitelli'nin golüyle 1-0 kazanmasına rağmen kupayı alamayan futbol baleti Giannini yönetimindeki Roma; 1995-96'da Bayern Münih'e kaybeden Lizarazu, Dugarry, Witschge ve Zidane'lı Bordeaux; gelmiş geçmiş en güzel finallerden birinde Liverpool'a 2-0 ve 3-1 geriye düştükleri maçı 89. dakikada Jordi Cruyff'un golüyle 4-4'le uzatmaya taşımalarına rağmen, Delfi Geli'nin kendi kalesine attığı golle 5-4 kaybeden 2000-01'in Alaves'i; 2002-03'te Stuttgart, Liverpool gibi takımları eleyerek geldiği finalde Henrik Larsson'un iki golüne rağmen uzatmada Derlei'nin golüyle Denizlispor'u da eleyen Mourinho'nun Porto'suna 3-2 kaybeden Celtic hep yakışıklı kaybedenlerdendi. Kupa Galipleri'nin fiyakalı kaybedenlerinde Dinamo Moskova ilk sırada yer alıyor. Nou Camp'ta 49 dakikada üç gol yedikleri rakibine iki gol atarak yaklaşalar da zaman yetmedi. 1971-72'de Rangers'a kaybetti. 1978-79 ise bir efsanevi finale daha sahne oldu. Basel'in St. Jakob Stadı'nda Almanların başka bir sempatik takımı Fortuna Düsseldorf rakibi Barcelona'ya, normal süresi 2-2 biten maçta uzatmalarda Krankl ve Rexach'tan yediği gollere sadece Seel ile karşılık verdi, kalan altı dakikada golü bulamadı. O finalden aklımıza, kaybettikten sonra birbirlerine sarılan Düsseldorf doğumlu Thomas ve Klaus Allofs kardeşlerin görüntüsü kazındı. Yine 1979-80'de Bonhoflu, Kempesli Valencia'ya penaltılarda kaybeden,

Jennings, O'Leary, Talbot, Brady ve Stapleton'lı Arsenal, 1986-87'de ilk turda Bursaspor'u da eleyen Ajax'a, finalde Van Basten'in tek golüyle kaybeden, daha sonra Kaiserslautern'de başarıyı da tadacak olan Olaf Marschall'lı Lokomotive Leipzig, 1995-96'da Lama, Le Guen, N'Gotty, Djorkaeff, Rai gibi yıldızlara sahip Paris St. Germain'e 1-0 kaybeden Rapid Wien, son olarak da kupanın son finalinde yıldızlar topluluğu rakibine karşı müthiş direnen, ama 81. dakikada Nedved'in golüne engel olamayan Mallorca unutulabilir mi? Süper Kupa'da kaybedenlerden en hatırdı kalanı, 1981-82'de oynananı. İki maçlık finalde İspanya'da 1-0 kazanan Simonsen, Carrasco ve Quini'li Barcelona'nın, Villa Park'ta 80. dakikada yediği golle uzatmalara taşınan müsabakayı 3-0 kaybetmesiydi. Şampiyonların finallerine gelirse...

1968'de Wembley'de normal süresi 1-1 biten maçın uzatmalarında, Best, Kidd ve Charlton'dan üç gol yiyerek kupayı Benfica'sıdır ilk unutulmayan. 1969-70 sezonunda San Siro'da uzatmada Feyenoord'a 2-1'le boyun eğen Celtic mühim bir kaybedendir. 1975-76'da sevimsiz

Bayern'e, Glasgow'da 1-0 kaybeden Santini'li St. Etienne nasıl unutulur ki? Bir sonraki yıl Liverpool'a neredeyse beraberliği yakalayacakları sırada 85. dakikada yedikleri penaltı golüyle 3-1 kaybeden, küçücük Simonsen'in yenilgiyi hiç kabullenmeyen oyunuyla B. Mönchengladbach, 1983-84'te Liverpool'a Conti ve Graziani gibi iki yeteneğin penaltı kaçırmaları sonrasında kaybeden Roma, 1979-80'de tüm ikinci yarıyı tek kaleye çevirmesine rağmen bir türlü golü bulamayan ve Nottingham şerifine ilk yarıda yediği golle 1-0 yenilen, Kaltz, Magath ve Keegan'lı Hamburg, 1990-91'de göze hoş gelen bir futbol oynayan Katanec, Cerezo, Lombardo, Vialli, Mancini'den mürekkep Sampdoria'nın uzatmada Koeman'ın füzesine mağlup oluşu, 1998-99'da bir mucizeyi gerçekleştirerek iki dakikada iki gol yiyen Bayern Münih, 2000-01'de penaltılarda Bayern'e kaybeden Valencia, üst üste ikinci finalinden en azından bir kupa alabilmek için canını dişine takan Cañizares ve onun hüznü, son olarak unutulmaz İstanbul finalinde Liverpool'un tek devrede kaybedenden kazananı evrildiği maçta, uzatmada içeriye dürtemediği topa ve kaçırıldığı penaltıyla neredeyse tek başına kaybeden bir adam, Shevchenko unutulabilir mi? Tarih kazananı yazıyor olabilir. Fakat kaybedeni nereye koyacağız? Futbolun gerçek meftunları sadece skora bakmıyor neyse ki. Bir eda, güzel bir lâkırdı, sempatik bir hareket, yenilse de rakibinin hakkını teslim etmek, futbolseverlerin güzel futbola olan inancını koruyor hâlâ. Kazananı elbette alkışlayacağız, ama “görkemli kaybedenleri” de tarihe not düşmeyi ihmal etmeden.

Ülkelerin Avrupa Kupaları Final Karnesi						
Ülkeler	Şamp. Ligi	UEFA Kupası	Kupa Galipleri	Fuar Şehirleri	Süper Kupa	Toplam Kazanc/Kayıp
İspanya	12-9	5-4	7-7	6-3	7-8	37-31
İtalya	11-14	9-6	7-4	1-2	9-3	37-29
İngiltere	11-6	6-4	8-5	4-4	7-6	36-25
F. Almanya	4-5	4-5	3-3	-	0-4	11-17
Fransa	1-5	0-4	1-2	-	0-1	2-12
Portekiz	4-5	1-2	1-1	-	1-2	7-10
Almanya	2-2	2-3	1-1	-	0-3	5-9
Belçika	0-1	1-2	3-4	0-1	3-0	7-8
Hollanda	6-2	4-2	1-1	-	3-3	14-8
İskoçya	1-1	0-3	2-2	-	1-1	4-7
Macaristan	-	0-1	0-2	1-2	-	1-5
Avusturya	-	0-1	0-3	-	-	0-4
Yugoslavya	1-1	0-1	-	1-1	0-1	2-4
D. Almanya	-	-	1-2	-	-	1-2
SSCB	-	-	3-1	-	1-1	4-2
Yunanistan	0-1	-	-	-	-	0-1
Polonya	-	-	0-1	-	-	0-1
Ukrayna	-	1-0	-	-	0-1	1-1
Romanya	1-1	-	-	-	1-0	2-1
İsveç	0-1	2-0	-	-	-	2-1
Rusya	-	2-0	-	-	1-1	3-1
Çekoslovakya	-	-	1-0	-	-	1-0
Türkiye	-	1-0	-	-	1-0	2-0

Güney Afrika'da neler oluyor?

2010 Dünya Kupası'na sayılı günler kala her yeni ev sahibinde olduğu gibi, Güney Afrika konusunda da sayısız rivayet ve soru işareti mevcut. Biz de "Ülkedeki altyapı, tesisler ve güvenlik ne durumda? Organizasyon ülke ekonomisini nasıl etkileyecek? Bilet satışları hangi noktada?" gibi sorulara cevap aradık. Dünya Kupası organizasyonu için en önemli tehdit, maçların boş tribünler önünde oynanması gibi görünüyor. Güney Afrika'nın genel sıkıntısı ise küçük işletmelerin hayatının cehenneme dönmesi ve pek çok bölgedeki fakir insanların "şehri güzelleştirmek" adı altında toplama kamplarına benzeyen yerleşkelere sürülmesi.

Dağhan Irak

Dünya Kupası'na neredeyse bir ay kala, artık tüm dünya yavaş yavaş Güney Afrika'ya kilitlemeye başladı. Her yeni ev sahibinde olduğu gibi, Güney Afrika'nın ev sahipliği konusunda da sayısız rivayet ve soru işareti mevcut. Ülkenin tesisler, altyapı ve güvenlik konularında nasıl bir sınav vereceği konusunda fikirler muhtelif. Lâkin ev sahipliği uzun ve zorlu bir süreç olmasına karşın organizasyonu yetiştiremeyen ev sahibi sayısı yok denecek kadar az. Ancak doğal afetler gibi önceden kestirilemeyen facialar bu durumu

değiştirebiliyor. Hatta dünyada yaşanmış en büyük depremin bile bundan elli yıl önce Şili'deki Dünya Kupası'nı engelleyemediğini düşünürsek, bu organizasyonun önünde sonunda plana uygun şekilde yapılacağını söyleyebiliriz. Üstelik Güney Afrika organizasyon ekibinin başında hayatı mücadeleyle dolu Danny Jordaan var. Jordaan, yıllarını ülkedeki ırkçılıkla ve bunun spor alanındaki etkileriyle mücadele ederek geçirmiş biri. Organizasyondaki pek çok başka isim de hayatlarının büyük bölümünde zorluk yaşamış

Takımların son durumu

Güney Afrika

A Grubu'nda mücadele edecek ev sahibi ekip, aslında bu kupaya uzun süreli bir yeniden yapılanmayla gelmek niyetindeydi. Ancak gerçekleşemedi ve takım on yılda dokuz kez teknik direktör değiştirdikten sonra daha önce de Güney Afrika'da çalışmış Fenerbahçe'nin ve Brezilya'nın eski hocası Carlos Alberto Pereira'yla anlaştı. Takımın en büyük sorunu, Almanya'da yapılacak hazırlık kampı ve sonrasında Güney Afrika'daki son hazırlıklarda karşılaşacak takımların bir türlü ayarlanamaması. Almanya'da ikinci ve Üçüncü Lig ekipleriyle dahi maç ayarlayamayan federasyon, can havliyle Kuzey Kore ve Çin'le anlaşmayı başardı. Güney Afrika'daki kampta ise oynamak istedikleri takım Arjantin'di, ancak parada anlaşılamayınca Danimarka maçı takımın son hazırlık maçı olacak.

Meksika

Sven-Göran Eriksson'la kâbus gibi bir dönem geçirdikten sonra takımı eski hocası Javier Aguirre'ye teslim eden Meksika, daha önceki kupaların aksine Güney Afrika'ya güle oynaya gelmiyor. Çünkü elemelerde epeyce hırpalandılar. Yine de ellerinde iyi bir kadro var ve bu sene CONCACAF Şampiyonlar Ligi finalini iki Meksika takımının oynuyor olması da bir avantaj. Takım, ilk kampını Avrupa'da oynayan oyuncular dışındaki isimlerle Amerika Birleşik Devletleri'nde yapacak, Ekvador, Senegal ve Angola'yla oynayacak. Sonrasında kendi evinde Şili'yi konuk edecek Meksika, Avrupa'ya geçerek İngiltere ve Hollanda'yla oynadıktan sonra kupanın yolunu tutacak.

Uruguay

Çok büyük yıldızları olmayan ama tamamı belli bir seviyenin üstünde oyuncularla zorlu bir takım görüntüsü çizen Uruguay, kupaya fazla maç yapmadan gelecek takımlardan. Eğer planlarda bir değişiklik olmazsa Mayıs sonunda kendi evlerinde İsrail'le oynayıp kupa için Afrika'ya hareket edecekler. Uruguay takımının bu konuda elini kolunu bağlayan tabii ki oyuncularının ezici çoğunluğunun Avrupa'nın büyük liglerinde top koşturuyor oluşu.

Fransa

Turnuvaya keyifsiz gelen ve herşeyin üstüne Franck Ribery'nin adının karıştığı bir skandalla uğraşmak zorunda kalan Fransa, kendi ülkesinde Kosta Rika'yla karşılaştıktan sonra Tunus'a konuk olacak. Takım, son maçını ise iklim koşulları Afrika'ya oldukça benzeyen deniz aşırı topraklarından Reunion Adası'nda Çin'le oynayacak. Bu maçı ilginç tarafı, Çin'in dört sene önce de Fransa'nın son hazırlık maçındaki rakibi olması. O maçta ayağı kırılan Djibril Cissé kupaya gidememiş ve çok uzun süre sağlığına kavuşamamıştı. Cissé bu yıl Panathinaikos'taki formuyla dört sene sonra yine millî takıma döndü ve yine Çin karşısına çıkacak.

insanlar. Bu bakımdan bu ekibin güçlükler karşısında pes edeceğini düşünmek çok mantıklı değil. Güney Afrika'nın organizasyon gündemi, aslında herhangi başka bir büyük organizasyonunkinden farklı değil; altyapı, tesisler, güvenlik. Altyapı, büyük oranda turnuvanın saha dışı bölümünün sağlıklı işleyebilmesini içeriyor. Ulaşım kanalizasyona geniş bir yelpaze bu kaleme dâhil. Aynı şekilde tesisler de yalnızca sahalar demek değil. Oteller, havaalanları, medya merkezleri, tesisler başlığı altında mutlaka çözümlenmesi gereken maddeler. Zaten bir organizasyonda stadyumlar çoğu kez sorunun en küçük parçası. Zira bir stadyum, kendi başına başka bir inşaattan çok farklı değil. Ama o stadyumun yapıldığı şehre, o şehri ülkenin kalanına bağlamak, maçları takip edecek seyircileri, basın mensuplarını rahat ettirmek çok daha büyük bir mesele. Bu rahatlığın içinde şüphesiz güvenlik de var. Özellikle

konuştu ve organizasyonun güvenlik önlemlerinin her türlü tehdidi karşılayabilecek şekilde ayarlandığını açıkladı. Mthethwa'yı bu açıklamaya iten ise Kuzey Afrika'da yayınlanan El Kaide yanlısı bir dergide, "elli gramın Amerika-İngiltere maçında yüzlerce insanı Allah'ın izniyle ölüme göndermeye yeteceği ve savaşın stadyumlarda devam edeceği" yönünde bir makalenin yayınlanmasıydı. Diğer taraftan artık büyük organizasyonlar yalnızca katılımcıların ve ziyaretçilerin güvenliği bakımından tartışılmıyor. Son yıllarda, özellikle spor organizasyonlarının iyice ticarileşmesiyle beraber, ev sahiplerinin bir turnuvayı düzenlerken kendi halklarının huzurunu kaçırmaması sıkça rastlanan bir sıkıntı hâline geldi. Artık bir büyük turnuva düzenleyicisi olmak, ülkedeki bütün sorunların dünyaya kamuoyunda tartışılmasını göze almak demek.

de son yıllarda her büyük organizasyonun terör tehditleri aldığını düşünürsek. Ancak bu yukarıdaki tüm maddeler için Amerika'yı yeniden keşfetmek gerekmiyor. Büyük organizasyonlardan elde edilen tecrübelerle oluşmuş çerçeve planlar zaten her alanda mevcut. Bir ev sahibinin üzerine düşen yalnızca bu planların üstünden geçmek ve kendi ülkesine uyarlamak. Teröre karşı alınacak önlemler konusunda Güney Afrika'nın Polis Bakanı Nathi Mthethwa geçtiğimiz günlerde kendinden oldukça emin

Günümüzün ev sahipleri büyük turnuvaları, 1930'lardaki Mussolini'nin İtalya'sı ya da Nazi Almanya'sı gibi pürüzsüz propaganda şovları olarak sahneleyemiyor. Yakın geçmişte Pekin'in Olimpiyat ev sahipliği Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünyadaki imajını düzeltmek şöyle dursun, başta Tibet ve insan hakları ihlalleri gibi Çin'in sınıfta kaldığı konuların aylarca aktif şekilde tartışılmasına neden olmuştu. Aynı şekilde Kanada'nın Vancouver şehrinin geçtiğimiz aylarda düzenlediği Kış Olimpiyatı da ülkede yavru foklara karşı girişilen katliamları

Arjantin

B Grubu takımlarından Arjantin, yine lejyoner ağırlıklı bir ekip olarak tek bir hazırlık maçı yapabilecek. Kendi evinde Kanada'yla oynayacak ekip, Buenos Aires'ten Afrika'ya geçecek.

Nijerya

Kötü geçen Afrika Uluslar Kupası sonrası Shaibu Amodu'yu B takımına indirerek yeni teknik direktör arayışına geçen Nijerya, göreve tecrübeli İsveçli Lars Lagerback'i getirerek sürpriz yaptı. Dokuz yıldır İsveç'in başında bulunan Lagerback, ilk kez ülke dışında takım çalıştıracak.

Güney Kore

Guus Hiddink'ten beri ilk kez Koreli bir teknik direktörle çalışan Güney Kore, kupaya bir zamanların PSV'li oyuncusu Huh Jung-Moo yönetiminde geliyor. İşin ilginç tarafı Huh'un aynı zamanda Hiddink'ten önceki son teknik direktör olması. Koreli teknik adamın millî takımla galibiyet yüzdesinin Hiddink'inkinden daha yüksek olduğunu belirtelim. Kore'nin turnuva öncesi hazırlık maçları ise Ekvador, Japonya, Belarus ve İspanya'yla.

Yunanistan

Komşumuz Yunanistan'da Otto Rehhagel'in bu sefer kupaya geçtiğimiz yıllara kıyasla çok daha genç bir kadroyla gelebileceği konuşuluyor. Kostas Mitroglu, Sotiris Ninis, Sokratis Papastathopoulos ve Vasilis Pliçikas gibi gençler bu kez "Korsan Gemisi'nin bayrağını devralabilir.

İngiltere

Beckham'ın sakatlığı ve Terry-Bridge skandalı nedeniyle bir hayli yıpranan C Grubu'nun favorisi İngiltere, turnuvaya Wembley'deki Meksika ve Avusturya'daki Japonya maçlarından sonra gelecek.

ABD

Turnuvanın sürpriz yapmaya aday takımlarından Amerika, hazırlık döneminde kendi evinde Çek Cumhuriyeti ve millî takımımızla oynayarak grubundaki iki Avrupa takımına alışmaya çalışacak. Afrika'da ise kupa öncesi rakip Avustralya.

Cezayir

Olaylı elemeler sonrası yıllardır gelemediği kupada oynamaya hak kazanan Cezayir, deplasmanda İrlanda'yla, İtalya'da ise Birleşik Arap Emirlikleri'yle oynayacak.

Slovenya

Avrupa'dan gelen ekipler arasında en sürpriz olanı sayılan Slovenya, kupaya tek hazırlık maçı oynayarak gelecek. Rakip ise Yeni Zelanda.

Almanya

Son dönem performansı pek beğenilmeyen ve tecrübesiz oyunculardan oluşması soru işareti uyandıran Almanya, kupaya Malta ile oynanacak hayır maçıyla hazırlanmaya başlayacak. Sonrasında Macaristan ve Bosna-Hersek gibi iki sıkı Orta Avrupa ekibiyle oynayacak "Panzerler" bu dönemde kadroyu oturtmaya çalışacak.

Avustralya

Pim Verbeek yönetiminde çıkacağı son kupada Avustralya, bir önceki kupadaki gibi tur geçme amacında. Petkovic, Jedinak, Djite, Kewell ve Neill ile bir Süper Lig ekibi görüntüsündeki "Futbol Kanguruları", kıtaya Yeni Zelanda derbisiyle veda ettikten sonra Güney Afrika'da Danimarka ve ABD'yle oynayacak.

Sirbistan

Kupaya Avrupa'nın güçlü ekiplerinde oynayan kaliteli futbolcularla gelen Sirbistan, çıkış yapması beklenen takımlardan. Hazırlık maçları Yeni Zelanda, Polonya ve Kamerun'la.

Gana

Michael Essien ve Stephen Appiah gibi büyük yıldızlarını sakatlıklara kurban veren Gana, Dünya Şampiyonu U20 ekibinden takviyelerle harika bir Afrika Uluslar Kupası Kupası'nda yük yine gençlerin omzunda olacak. Kupada özellikle oyuncu ajanlarının en fazla merakla beklediği takım Gana olsa gerek.

Hollanda

Pek çok oyuncusunun sezon sonuna doğru form tutmasıyla güçlenen Hollanda, kupaya Meksika, Gana ve Macaristan maçlarıyla hazırlanacak.

tekrar su yüzüne çıkarmıştı. Yıllarca ayrımcılıktan mustarip olan Güney Afrika, her ne kadar ırkçılıkla problemini çözmüş olsa da sorunlardan azade değil. Üstelik Dünya Kupası organizasyonunun ülkenin en alt sosyal katmanlarını daha da zor duruma soktuğu sıklıkla konuşuluyor. Güney Afrika'nın bu anlamdaki en tartışmalı noktası, pek çok bölgedeki fakir insanların “şehri güzelleştirmek” adı altında toplama kamplarına benzeyen yerleşkelere sürülüyor olması. Özellikle 2007 yılında kurulan “Teneke Şehir” Blikkiesdorp, bu zorunlu göçlerin simgesi hâline gelmiş durumda. Açıldığında zor durumdakiler için geçici barınma alanı olarak sunulan bu yerleşke, çok kısa sürede sakinleri tarafından “toplama kampı” olarak anılmaya başlandı. İngiltere gazetesi The Guardian'ın muhabiri David Smith'in Cape Town'dan bildirdiğine göre hayat Blikkiesdorp'ta 1990'larda ırkçı hükümetin siyahları kapattığı kamplardakinden çok daha kötü. Ülkede yeni tesislere milyonlarca dolar harcanırken, bir parkın çok görüldüğü yerleşkede çocuklar zaten toz fırtınalarıyla ünlü bu bölgede yollarda oynuyor ve sistematik polis şiddetine maruz bırakılıyor. Blikkiesdorp'ta geceleri barakalarına kapanmayan Güney Afrikalıların da yine polis tarafından sürekli olarak darp edildiği biliniyor. Ayrıca Dünya Kupası organizasyonunun küçük işletmelerin hayatını da cehenneme çevirdiği söyleniyor. Maçların oynanacağı şehirlerdeki işlek ticari alanların büyük sponsor firmalar dışındaki yerel işletmelere kapatılması, ülkedeki sosyal krizi daha da büyütecek cinsten. Organizatörler, kupanın 415 bin kişiye istihdam yaratacağı görüşünde. Ancak bir taraftan da iflâsın eşiğine gelen küçük işletmelerin işsizler ordusuna yeni neferler göndermek zorunda kaldığı haberleri yayılıyor. Tabii, Dünya Kupası organizasyonuyla beraber gün yüzüne çıkan bu sorunlar, yine kupanın etkisiyle çözümlene yoluna girebilir. Çünkü büyük organizasyonlar artık sivil toplum örgütlerinin de son derece aktif çalıştığı alanlar. Dolayısıyla Güney Afrika'nın da bu sorunları halının altına süpürmesi mümkün olmayacak. Bu noktada sivil toplum örgütlerine karşı getirilen

bir eleştiriyi de nakletmek gerekiyor. Bu eleştiri, pek çok örgütün Çin ya da Güney Afrika gibi Batı dünyasının parçası olmayan ülkelerin düzenlediği turnuvalarda daha eleştirel davrandığı, ancak maddi destek bulabildiği Batı ülkelerinde daha sessiz kaldığı yönünde. Bu tabii ki oldukça spekülatif bir iddia ve Güney Afrika'nın sorunlarının eleştirilmesini engellememesi gerekiyor. Ancak sivil toplum örgütlerinin 2012 Londra Olimpiyatı öncesindeki ve sırasındaki tutumunun bu iddialar konusunda bir turnusol kâğıdı görevi göreceği de kesin. Zira Güney Afrika'dan sonraki ilk büyük organizasyon olan Olimpiyat, tam Batı'nın göbeğinde ve birçok sivil toplum örgütünün merkezinin bulunduğu bir şehirde yapılacak. Kendi vatandaşlarıyla yaşadığı sıkıntıların dışında, Güney Afrika'nın son elli güne girilirken organizasyon bakımından çok fazla sıkıntısının olmadığını söyleyebiliriz. Stadyumlar hazır, diğer tesislerin de birçoğu işler durumda. En azından Joburg'ta havaalanının yeni terminali hizmete sokuldu. Önümüzdeki günlerde organizasyon komitesinin konsantre olması gereken konu, maç biletlerinin satışı olacak. Zira turnuvanın bilet satışları, dört yıl önce Almanya'da olduğundan çok daha yavaş seyrediyor. Gelen haberler hâlâ 300 binden fazla biletin satışta olduğu yönünde. Bu biletlerin satılmaması boş stadyumları beraberinde getireceği gibi, ülkenin harcadığı parayı geri toplama ihtimali de azalacak. Afrika'daki futbol organizasyonları son dönemde boş tribün krizlerine bir hayli alışkın. Bu yılın başında Angola'da yapılan Afrika Uluslar Kupası'nda bazı maçlar 250-500 arası seyirciye oynanmıştı. Geçtiğimiz yıl Mısır'da yapılan U20 Dünya Kupası'nda tribünler taraftar süsü verilmiş Mısır askerleri tarafından doldurulurken, Nijerya'daki U17 Dünya Kupası'nda da maçlar yer yer boş tribünlere oynanmıştı. Yine de geçtiğimiz yıl yine Güney Afrika'da yapılan Konfederasyonlar Kupası'nın ortalama 35 bin seyirciyle oynandığını düşünürsek organizatörlerin panik yapmasına şimdilik gerek yok, ancak eldeki stoku eritmenin yollarını bulmak zorundalar.

Japonya

Bu turnuvada çok şans verilmeyen Japonya, Güney Afrika öncesi Güney Kore, İngiltere ve Fildişi Sahilleri'yle hazırlık maçları yapacak.

Danimarka

Güçlü Avrupa ekiplerinden Danimarka, Avrupa'da Senegal'le oynadıktan sonra hemen kupa öncesinde Afrika'da Avustralya ile karşılaşacak.

Kamerun

Dört yıl önce kupaya gelemeyerek hayal kırıklığı yaşayan Kamerun, bu yıl iddialı. Ancak Afrika Uluslar Kupası'nda iyi bir grafik çizmediler. Kadrosunda en çok Süper Lig oyuncusu bulunduracak ekiplerden biri de “Yenilmez Aslanlar.”

İtalya

Son şampiyon unvanı ve Marcelo Lippi'yle kupaya gelen İtalya'nın elinde çok fazla genç oyuncu alternatifi var. Ancak büyük ihtimalle yine tecrübeli kadroyla devam edecekler. Takım Avrupa'da Meksika ve İsviçre'yle iki maç oynayıp Afrika'nın yolunu tutacak.

Paraguay

Diğer Güney Amerika ekiplerinin aksine çoğu oyuncusu kitada oynayan ve elemelerde de bunun faydasını gören Paraguay, mücadeleci görüntüsünü Afrika'ya taşımaya çalışacak. Hazırlık maçları İrlanda Cumhuriyeti, Fildişi Sahilleri ve Yunanistan'la.

Yeni Zelanda

1982'den beri ilk kez kupaya katılan takım, tecrübe eksikliğini dört hazırlık maçıyla atmaya çalışacak. Rakipler, Avustralya, Sırbistan, Slovenya ve Şili.

Slovakya

İlk kez bir büyük turnuvada yer alan ama pek çok oyuncusu Avrupa'nın yükselen yıldızları arasında gösterilen Slovakya; Kamerun ve Kosta Rika maçlarıyla kupaya hazırlanacak.

Brezilya

Her kupanın favorisi Brezilya'da Dunga'nın derdi yine bu kadar zengin kadrodan kimi seçip oynatacağı olacak. Formanın kapanın elinde kaldığı takımda hazırlık süreci yedektekiler için büyük fırsat.

Kuzey Kore

Dünyanın en ilginç ülkesi, yıllar

sonra futbol arenasına çıkıyor.

1966'da oynadıkları ilk ve tek kupada çeyrek final gören ülke, bu kupada da her şeyi yapabilir. Şu anda büyük bölümü Pyongyang'da bulunan kadronun kupaya nasıl hazırlandığı ise tabii ki sır!

Fildişi Sahilleri

Tüm zamanların en yanlış anlaşılan hocası Vahid Halilhodžić'in takım oyunundan pek hoşlanmayan ve dere geçerken hoca değiştirerek takımın başına Meksika ve Notts County faciaları malulü Sven-Göran Eriksson'u getiren Fildişi Sahilleri, kupadaki favori imajından son dönemde en çok şey kaybedenlerden.

Portekiz

Yıllardır hayal kırıklığıyla dolu kupalar geçiren Portekiz, bu kupaya oldukça zor geldi. Teknik direktör Carlos Queiroz'a güvenenlerin sayısı, en fazla Fransa'da Domenech'e güvenenlerin sayısı kadar. Ama takım güçlü. Üstelik Liedson'un oynamaya başlamasıyla artık golcüleri de var. Bir arıza durumunda ligimizin gol krallığına doludizgin giden Makukula'ya da güvenebilirler.

İspanya

Avrupa Şampiyonası'yla büyük turnuvalardaki başarısızlık serisini nihayet kıran İspanya, elemelerdeki mükemmel performanstan sonra gözünü kupaya dikti. Avrupa'nın büyük futbol ülkeleri arasında Dünya Kupası finali görmeyen tek ekip olan İspanya, bu durumu değiştirmeye aday.

İsviçre

Göçmen çocuklarından oluşan müthiş altyapısıyla her yaş grubunda parmak ısırtan, U17 seviyesinde dünyanın zirvesine çıkan İsviçre, yavaş yavaş o kaynaktan A takımı da beslemeye başladı. Her takımı yenebilirler. Hazırlık maçları Kosta Rika ve İtalya'yla.

Honduras

Yıllardır kupa hasretiyle yanıp tutuşan Honduras, pek çok takım gibi kupaya Avusturya'da hazırlanacak ve dört hazırlık maçıyla üst düzey futbol arenasına alışmaya çalışacak.

Şili

Kupaya kendi evinde hazırlanan Şili, hemen turnuva öncesinde Güney Afrika'da Yeni Zelanda'yla bir hazırlık maçı oynayacak.

Bir başka dünyanın futbolu

Ordunun halkın kendisinden bile önemli olduğu, ülkede kıtlık yaşanırken nükleer silahlara çılgınca yatırım yapılan Kuzey Kore, dünyadaki hiçbir yere benzemiyor. Durum böyle olunca, Kuzey Kore'nin futbol yapısı da dünyanın kalanından oldukça farklı bir şekilde karşımıza çıkıyor. Kapalı rejimin futbol haberlerinin bile dışarı çıkışına izin vermediği ülkenin futboluyla ilgili ilk veri, millî takımın 1966 Dünya Kupası'na katılmasıydı. İtalya'yı yenerek çeyrek final oynayan Kuzey Koreliler, 54 yıl aradan sonra Güney Afrika'da yeniden Dünya Kupası sahnesine çıkacak. İngiltere'de seyircilerin sevgilisi olan Kuzey Kore'nin, bu kez Güney Afrika'da kendi emekleriyle yapılan stadyumlarda arkasına yerel halkı alıp alamayacağını ise önümüzdeki ay göreceğiz.

Dağhan Irak

Dünya, kapitalist Batı'yla komünist Doğu arasındaki "Soğuk Savaş"ı geride bırakalı neredeyse yirmi yıldan fazla oluyor. Gezegenimizin bir noktasında ise bu savaşın uzantısı kesintisiz devam ediyor. O nokta 38. Kuzey paraleli, yani Kore Askerden Arındırılmış Bölgesi (DMZ). İşin ironik tarafı, ismi "askerden arındırılmış" bu bölgenin iki tarafında yüz binlerce asker ve bir o kadar mühimmat yığılı. İşte bu yüzden Kuzey ve Güney Kore'nin bulunduğu çizgiye "tarihin durduğu yer" deniyor. Bu çizginin güneyinde, kuruluşundan itibaren hep Batı'yla iç içe olmuş, onun kültürünü kendi kültürüne katık etmiş Güney Kore var. Kuzey Kore ise "Büyük Lider" Kim Il-Sung ve oğlu "Sevgili Lider" Kim Jong-Il'in önder kültü etrafında kurulu bir yapı. Ülkenin yönetim biçimi komünizm olarak bilinse de lidere adeta dini ölçüde bağlılık, sürekli silahlanma ve dışa kapalılık üzerine kurulu Kuzey Kore'ye özgü "Juche" ideolojisini bu düşüncesi içinde bir yere oturtmak da pek mümkün değil. Ordunun halkın kendisinden bile önemli olduğu, ülkede kıtlık yaşanırken nükleer silahlara çılgınca yatırım yapılan Kuzey Kore, dünyadaki hiçbir yere benzemiyor. Durum böyle olunca, Kuzey Kore'nin futbol yapısı da dünyanın kalanından oldukça farklı bir şekilde karşımıza çıkıyor. Aslında Kore, futbol benzeri oyunların dünyada ilk ortaya çıktığı bölgelerden biri. Çin ve Kore'de oynanan "Chuk Guk"un (Tsu Chu) modern futbolla doğrudan bağlantısının olduğunu iddia etmek her ne kadar anlamlı olmasa da topu ayakla havada tutmak ve voleyple pas vermek üzerine kurulu bu oyun FIFA tarafından da futbolun atalarından biri olarak kabul ediliyor. Günümüzdeki hâliyle futbolun Kore'ye girişi ise 1880'lerde Britanyalı denizciler kanalıyla gerçekleşmiş. 1920'lerde ise ülkedeki ilk ulusal futbol şampiyonası oynanmış. Tabii bu dönemdeki Kore'nin Japonya'nın emperyal hükümdarlığında tek bir toprak parçası olduğunu unutmamak gerekiyor.

Yani pek çok alanda olduğu gibi futbolda da Kuzey ve Güney Kore'nin tarihi aynı noktada başlıyor. Ulusal Joseon Şampiyonası'nda ilk yıllarda alınan sonuçlara baktığımızda 1920'lerde ülkenin hem güneyinin hem de kuzeyinin futbolla aynı derecede ilgili olduğunu gözlemleyebiliyoruz. 1921'de ilk kez düzenlenen ve sonucu hakemlere yapılan protestolar nedeniyle belirlenemeyen şampiyonadan bir yıl sonraki turnuvada, büyüklerde şampiyonluğu güneyden Hwemoon Lisesi kazanırken, gençlerde zafer Kuzey Kore'nin bugünkü başkenti Pyongyang'a gidiyor. Bu arada 1921'deki turnuvanın belirsizlikle sonuçlanmasının hemen ardından Pyongyang'daki Genç Hıristiyanlar Birliği'nin şehirde aynı isimle bir turnuva düzenlediğini de belirtelim. Bu turnuva, günümüzde Kore Şampiyonası olarak kabul edilmesine de Kuzey Kore'de o günlerde futbol alanındaki hareketliliği göstermesi bakımından oldukça önemli. Zaten günümüzün görkemli Kim Il-Sung Stadyumu gibi pek çok tesis de ilk olarak bu yıllarda inşa ediliyor ve pek çok ulusal şampiyonaya ev sahipliği yapıyor. Kore, Soğuk Savaş'ın ortasına düşüp ikiye ayrılıncaya kadar Pyongyang, Seul'le beraber ülke futbolunun iki odağından biri.

Kore ikiye bölünüyor

İkinci Dünya Savaşı'nda Japonya'nın yenilmesi ve Kore'deki hükümlerinin da sona ermesi, günümüze kadar gelen bölünmüşlüğü ilk adımlarını atıyor. Japon Ordusu'nun yarımadadan tasfiyesinin ardından bölgeye hâkim olan iki güç ABD ve Sovyetlerin liderleri Harry Truman ile Jozef Stalin, Kore'nin 38. Kuzey Paraleli'nden bölünmesine karar veriyor ve kuzeyde Sovyetler, güneyde ise Amerika Birleşik Devletleri yönetimi devralıyor. Uzun yıllar önce Mançurya'da Kızıl Ordu'yla beraber savaşan, sonrasında ise 1935'ten itibaren Çin Komünist Partisi'ne

bağlı Anti-Japon Birliği'nde yer alan Kim Il-Sung'un kuzeyde başa geçmesi de bu döneme, yani 1940'ların ikinci yarısına rastlıyor. Bu arada güneyde meşruluğu tartışmalı olan bir seçimin yapılması ve sonrasında Kore Cumhuriyeti'nin (Güney Kore) ortaya çıkması, kuzeyde de Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasını tetikliyor. Takvim yapıları 1950'ye doğru savrulurken iki "de-facto" devletin arasında çatışmaya dönüşen gerginlik Birleşmiş Milletlerin aracı olduğu barış görüşmelerini geri plana itiyor ve Kuzey'in Güney'i işgaliyle Kore Savaşı başlıyor. Güney Kore'nin işgali, Kuzey yönetimi tarafından günümüzde de başlangıçta olduğu gibi "ülkenin güneyini Amerikan boyunduruğundan kurtarmak ve iki halkı yeniden birleştirmek" amacıyla yapılmış bir hareket olarak sunuluyor. Hâlihazırda "Kore'nin birleşmesi" hem Güney'in hem de Kuzey'in politik söyleminin önemli bir parçası. Ancak tarafların birleşmeden kastının barışçıl bir uzlaşma mı yoksa bir tarafın diğerine tahakkümü mü olduğu tamamen dönemin ruhuna göre değişiyor.

Tek adam ülkesi

Kuzey Kore'nin Güney'den ayrılması ve Kim Il-Sung'un da Stalin çizgisinden ayrılan Sovyetlerin gölgesinden çıkarak Stalinizm anlayışını tamamen kendisini merkez alan bir lider kültüyle harmanlaması, hikâyenin bundan sonraki bölümünü tamamen değiştiriyor. Bağımsız politika, kendi kendine yeterli ekonomi ve kendi kendini savunabilen ordu üçlüsüne dayanan Juche

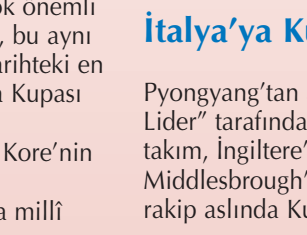
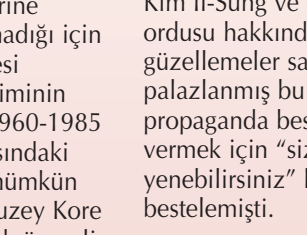
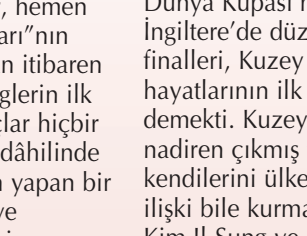
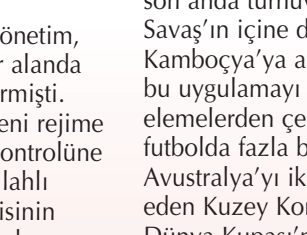

ideolojisi, bu kopuş yıllarında ortaya çıkıyor ve 1960'ların ikinci yarısından itibaren ülkenin resmi ideolojisi hâlini alıyor. Kim Il-Sung'un hem enternasyonalizmi reddederek sosyalizmden hem de siyasal olarak Sovyetler ve Çin'den kopması, Kuzey Kore'nin giderek yalnızlaşmasının da kapılarını açıyor. Bu yalnızlık, ileride kendi kendine yeterliliğin iflasına, hem son derece baskıcı bir yönetime hem de kıtlığa varan ekonomik sorunlara neden olacak gelişmelerin hazırlayıcısı oluyor.

Tek veri 66 çeyrek finali

Tamamen devlet merkezli yönetim, Kuzey Kore'de kendisini her alanda ve tabii ki futbolda da göstermişti. Ülkedeki futbol kulüpleri, yeni rejime göre düzenlendi ve devlet kontrolüne girdi. Savunma Bakanlığı, Silahlı Kuvvetler gibi Juche ideolojisinin kalbinde yer alan kuruluşlar, hemen yeni ismiyle "spor toplulukları"nın hamisi hâline geldi. 1960'tan itibaren lig maçları oynanırken bu liglerin ilk yirmi beş senesine ait sonuçlar hiçbir şekilde dış dünyanın bilgisi dâhilinde değil. Kuzey Kore'den yayın yapan bir internet sitesi bulunmadığı ve yabancıların ülkenin arşivlerine girmesi söz konusu bile olmadığı için bu sonuçların öğrenilebilmesi tamamen Kuzey Kore yönetiminin isteğine bağlı. Dolayısıyla 1960-1985 yılları arasında takımlar arasındaki güç dengesini bilmek pek mümkün değil. Tabii bu dönemde, Kuzey Kore futbolu hakkında yine de çok önemli veri sağlayan bir olay var ki, bu aynı zamanda ülke futbolunun tarihteki en büyük başarısı; 1966 Dünya Kupası çeyrek finali. 1966 Dünya Kupası, Kuzey Kore'nin iştirak ettiği ilk büyük futbol organizasyonu oldu. Aslında millî

takım 1964 Tokyo Olimpiyatı'na katılma hakkı da kazanmıştı ancak bir yıl önce düzenlenen Yeni Çıkan Kuvvetler Oyunları'na katılan sporcuların Olimpiyat'tan ihraç edilmesi üzerine Kuzey Kore ülke olarak oyunlardan çekildi ve futbol takımı da maçlara katılmadı. 1966 Dünya Kupası elemelerinde ise Kuzey Kore, Güney Kore ve Avustralya'yla eşleşmişti. Maçlar

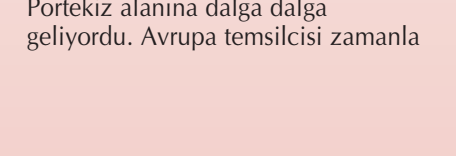
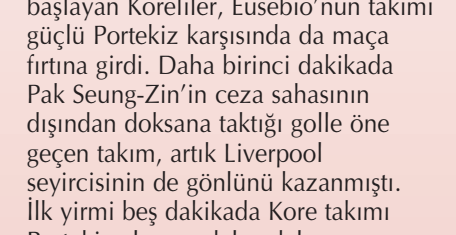
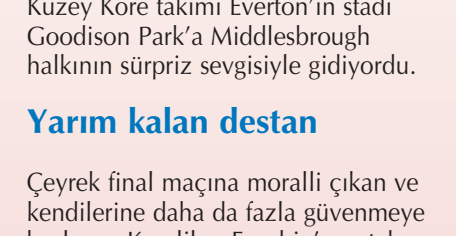
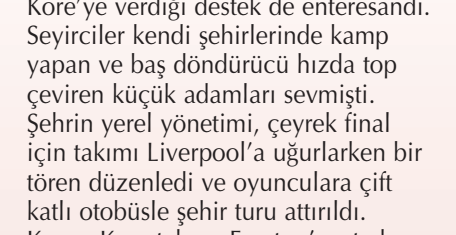
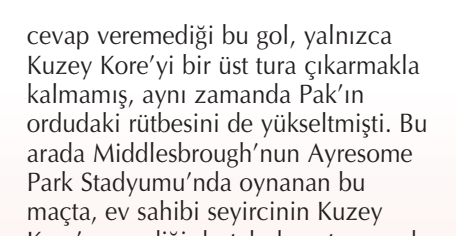

aslında Tokyo'da oynanacaktı, ancak son anda turnuva o yıllarda Soğuk Savaş'ın içine dâhil olmaya başlayan Kamboçya'ya alınca Güney Kore bu uygulamayı protesto etti ve elemelerden çekildi. O yıllarda futbolda fazla bir varlığı olmayan Avustralya'yı iki maçta da mağlup eden Kuzey Kore, tarihinde ilk kez Dünya Kupası'nın yolunu tuttu. İngiltere'de düzenlenen Dünya Kupası finalleri, Kuzey Koreli oyuncular için hayatlarının ilk Avrupa seyahati demektir. Kuzey Kore dışına bile nadiren çıkmış futbolcular bir anda kendilerini küldümlerinin diplomatik ilişkisi bile kurtmadığı Ada'da bulmuştu. Kim Il-Sung ve ceval Kuzey Kore ordusu hakkında bestelenen güzellemeler sayesinde epeyce palazlanmış bulunan resmi propaganda bestecileri, takıma cesaret vermek için "siz en güçlü takımı bile yenebilirsiniz" kabilinden marşlar bestelemişti.

İtalya'ya Kuzey sürprizi

Pyongyang'tan ayrılmadan "Büyük Lider" tarafından da onurlandırılan takım, İngiltere'de kamp için Middlesbrough'ya yerleşti. Kupada ilk rakip aslında Kuzey Kore için

nispeten daha tanıdıktı; eskisi kadar olmasa da dünyada Kuzey Kore'ye hâlâ en yakın ülkelerden biri olan Sovyetler Birliği. Sonucun yine de pek merhametli olduğu söylenemezdi, Sovyetler ekibi maçı 3-0 kazanmıştı. Şili'yle oynanan ikinci maç da çok parlak geçmemiş, ancak son dakikalarda atılan tek golle alınan beraberlik umutları devam ettirmişti. Takımın rakiplerine karşı ciddi bir fizik dezavantajı vardı. Ancak bunu iyi ve hızlı paslaşarak kapatmaya çalışıyorlardı, bir de tabii ki takım oyunuyla. Hayatın neredeyse askeri disiplinde yaşandığı bir ülkenin takımının kolektif oyunda başarılı olması herhalde anormal değildi. Koreliler bildikleri gibi oynuyor ve kupada tutunmaya çalışıyorlardı. Nitekim takımın oyun karakteri son maçta İtalya'ya ters geldi. Çoğunluğu ordu takımı 25 Nisan ve İçişleri Bakanlığı takımı Amrokgang'tan gelen oyuncularıyla Kuzey Kore, Avrupalıların daha karşılaşmadığı tür bir şeyler yapmaya çabalıyordu. Bu çabalar 42. dakikada Pak Doo-Il'in ayağından gole dönüştü. İtalya'nın

bu futbola uyum sağladı, ama o zamana kadar Kuzey Kore, Lee Dong-Woon ve Yang Sung-Kook'la iki gol daha bulmuştu bile. Ancak 25. dakikadan sonra sahneye büyük golcü Eusebio çıktı. Tüm zamanların en epik girişlerinden birine yanıt yine destansı bir performansla gelmişti. Portekiz, dördü Eusebio'dan gelen beş golle maçı çevirmeyi başardı. Onlarca gol pozisyonuyla bu karşılaşma Dünya Kupası tarihinin unutulmazları arasına girerken, Kuzey Kore ayakta alkışlanıyordu. Bu maç ve Kore takımının Dünya Kupası macerası 2002'de Dan Gordon tarafından filmleştirildi. Belgeselin çekimleri sırasında takımın hâlâ hayatta olan yedi üyesi, özel izinle Middlesbrough'ya getirildi ve çift katlı otobüsle şehir turu attılar, tıpkı 1966'daki gibi. İşin ilginç tarafı ise Koreli futbolcuların bu şehrin kendilerini neden bu kadar sevdiğini hâlâ bilmiyor olmalarıydı.

Burada "düşman" bayrağı dalgalanamaz!

Aradan neredeyse elli yıl geçti ve şimdi Kuzey Kore yine Dünya Kupası'nda. Aslında kupaya gelişlerini az kalsın kendi kendilerine engelliyorlardı. Gruptaki en önemli rakipleri Güney Kore'yle, "düşman" bayrağı Pyongyang'da dalgalanmasını diye Çin'de oynamaya razı oldular ve puan kaybettiler. Ancak zor yoldan da olsa kupaya kalifiye olmayı başardılar. Üstelik bu kez Güney Kore de orada olacak. Spor karşılaşmalarının, yapıldıkları günün ardından reklam tabelaları ve rejime zararlı olabilecek diğer görüntüler ayıklandıktan sonra televizyondan yayınlandığı ülkede, şimdi yönetim bu kupayı nasıl yayınlayacağını kara kara düşünüyor. Ülkeye kaçak giren ve gizli gizli izlenen Güney Kore filmlerinin hayli popüler olduğu düşünüldüğünde, maçların sansürsüz Güney kopyaları bu yaz karaborsada kapış kapış gidebilir. Tabii hiçbir NBA maçını kaçırmadan izlediği bilinen basketbol fanatığı Kim Jong-Il futbola merhamet gösterip bir açılım yapmazsa. Bu arada Kuzey Kore'nin taraftarları Güney Afrika'ya ilk ulaşan takım olduğunu da belirtelim. Zira bin kadar Kuzey Koreli işçi bu yıl stadyum inşaatlarında görev yaptı. İngiltere'de seyircilerin sevgilisi olan Kuzey Kore'nin, bu kez Güney Afrika'da kendi emekleriyle yapılan stadyumlarda arkasına yerel halkı alıp alamayacağını ise önümüzdeki ay göreceğiz.

Birçok futbolcu için futbol sahada olup bitenlerden ötesi değildir; yeşil sahanın dışına çıkıldığı anda futbol da biter. Oysa bazıları bu büyüğü oyunun içinde kalmaya devam eder. Sadece saha kenarına geçmekten, idari görevler almaktan söz etmiyoruz elbette. Bahsimiz futbol üzerine düşünmekten, futbolun felsefesi, sosyolojisi, ekonomisi, kültürel kodları üzerine kafa patlatmaktan. Lig ve kupa şampiyonlukları yanı sıra Dünya Kupası da kaldıran, küçük-büyük takımlar çalıştıran, idarecilik yapan Jorge Valdano, futbol dünyasında fazla rastlanmayacak bu tip oyuncular içinde önde gelenlerinden birisi. Ona "futbolun filozofu" denmesi boşta değil.

Futbolun filozofu

4 Ekim 1955'te Arjantin'in Santa Fe eyaletine bağlı küçük Las Parejas şehrinde, İspanyol asıllı bir ailede doğan Jorge Alberto Francisco Valdano Castellanos, birçok yaşıtı gibi futbola mahalle arasında arkadaşlarıyla top koşturarak başladı. Forvette oynayan ve yetenekleriyle kısa sürede dikkat çeken genç, henüz 16 yaşındayken eyaletin en büyük şehri Rosario'nun Newell's Old Boys takımıyla profesyonel sözleşme imzalayarak parlak kariyerine erkenden adım atmış oldu. Bir yandan hukuk da okuyan Valdano, 1973'te ilk kez bir resmî maçta Newell's formasını giydi, 1974'te şampiyonluk yaşadığı takımda

1975'e kadar 11 gol atmayı başardı. Aynı yıl İspanya'da Alaves'e transfer oldu. 63 maçta attığı 21 golle İspanya İkinci Ligi'nde mücadele eden takımın önemli isimlerinden birisi haline gelip, 1979'da Birinci Lig takımlarından Real Zaragoza'ya geçti. Gerek gol noktalarındaki bitiriciliği gerek oyun zekâsıyla büyük takımların transfer listesine girmeyi başaran Valdano, Real Zaragoza'da

1984'e kadar forma giydikten sonra Real Madrid'e transfer oldu. 1985'te İspanya Lig Kupası ve UEFA Kupası'nı kazanan (Macaristan'ın Videoton takımına karşı 3-0, 0-1'lik skorlarla; bir gol Valdano'dan) takımda yer alan "Filozof"un top koşturduğu Real Madrid, Chendo, Sanchis, Stielike, Camacho, Michel, Gallego, Butragueno, Santillana gibi isimlerle Avrupa'nın en iyi takımlarından birisi haline gelmişti. Nitekim bu isimlerin belkemiğini oluşturduğu kadro 1986'dan 1990'a kadar art arda kazandığı beş lig şampiyonluğuyla gücünü eşe dosta göstermişti. 1986'da UEFA Kupası'nı Köln'e karşı bir kez daha kazanan takımın final maçı ayaklarında Valdano attığı iki golle yine sahnedeydi (5-1, 0-2'lik

skorlarla). Kısaca, Hepatit B kendisini yakaladığında Arjantinli tam da kariyerinin zirvesindeydi! Hastalığın teşhisiyle birlikte hemen tedavi sürecine başlanmasına rağmen bir türlü tam olarak iyileşmeyen Valdano, Real Madrid'de forma giydiği 85 maçta ağlara bıraktığı 40 golün ardından 1 Mart 1987'de son kez sahaya çıktıktan sonra futbolu bıraktı.

"Hain evlat"lıktan şampiyonluklara...

Kramponları çıkardıktan sonra bir süre yorumculuk yapan Valdano, 1991'de Real Madrid Genç Takımı'nın hocalığını yapmaya başlayarak teknik adamlık kariyerine adım attı. 1992'de Tenerife'nin başına geçerek sezon başında düşme adayları içinde sayılan takımı ligde tutmayı başardı. Daha büyük sükseyi ise ligin son maçında, yıllarını verdiği Real Madrid'i yenmeyi başarıp, lig şampiyonluğunu Barcelona'nın kazanmasına yol açarak elde etti. Real açısından bir tür "hain evlat" pozisyonuna düşmüştü. Sonraki sezon Valdano'nun liderliğinde başarılı bir performans ortaya koyan Tenerife ligin beşinci sırada bitirerek UEFA Kupası'na katılmaya hak kazandı. Kupada ilk on altı takım arasına kalmayı da başaran Tenerife, Juventus'a elenerek veda ediyor, ancak tarihindeki en büyük başarılarından birine imza atıyordu.

Kıvanç Koçak

Yüzyılın golünü ağlardan çıkaran adam

Valdano'nun kariyeri boyunca unutamadığı maçlar içinde en önde geleni kuşkusuz 1986 Dünya Kupası'nda oynadıkları, Maradona'nın iki gol attığı (ki biri "Tanrı'nın eli"ydi, diğeri ise FIFA'nın düzenlediği bir ankette "yüzyılın golü" seçildi) İngiltere maçı. Valdano, o gollerle ilgili şunları anlatıyor: "Maç sırasında olan biteni görmedim ama tahmin ettim. 10 metre ötedeydim ve Diego'nun topa kafayla erişmeyeceğini biliyordum. Ama ne Tanrı'nın elini ne de Diego'nun elini görebildim. Maçtan sonra Maradona'yla konuşuyorduk. Her çalımından sonra kafasını kaldırıp bana baktığını söyledi. Asıl amacı bana pas atmış ama benim dolu olduğumu görünce adamları birer birer geçmişti. Yani o gol Maradona'nın B planıymış, A planı bana pas atmıştı... Golün sonunda kalenin içine girip topu alan bendim. Bunu bilerek yaptım. Çünkü o muhteşem anın karesine ben de girmek istiyordum. O topu kaleden aldım ve böylece büyük bir sanatçının eserinin son sahnesine girdim. Artık o golü her gösterdiklerinde, o muhteşem anın parçası olacaktım. O golü ondan çok daha iyi anlatabileceğime eminim. Ama öyle bir golü ben asla atamam."

"Galacticos projesi tuttu"

"Galacticos projesi"nin başındaki adam olan Valdano'ya göre akıl almaz paralar ödeyerek yaptıkları transferler hedefine ulaştı. 2006'da Alman Spiegel dergisine verdiği bir röportajda durumu şöyle izah ediyordu: "2000'de kulüpte 40 oyuncu bulunuyordu; maaşları, yıllık bütçenin %97'sine denk düşüyordu. Real'in 300 milyon euro borcu vardı. Borçları kapatmak için kulübün gayrimenkullerini sattık ve yeni bir konsepte geçtik: 'Galacticos.' Plan, her sene dünya çapında yıldız oyuncu satın almak, böylece kulübe global bir marka kimliği yaratmak ve aynı zamanda altyapımızdan yetişen genç yıldızları takıma dâhil etmektir. Bugün maaşlar bütçenin sadece %50'sine denk düşüyor ve neredeyse tamamı kulüp ürünlerinin satışından karşılanabiliyor. Real Madrid, kural haline gelen bir şeyi mükemmel başardı. Kulübün bankada 100 milyon eurosu var. Sadece geçen sezon 50 milyon euro kazandı. Yıldızlara rağmen değil, yıldızlar yüzünden... Sonuçların, genellikle gerçekliği maskeleydiğini düşünüyorum. İnsanlar, takımın mâli durumu çok iyi olsa da kaybetmenin felâket olduğunu düşünüyor. Soruyorum size, tersi olsa, yani bir takım kupa üstüne kupa kazansa ama milyonlarca borca batmış olsa, çok daha absürt olmaz mı?"

İspanya'nın zayıf takımlarından biriyle gösterdiği bu başarı ona 1994'te Real Madrid kapılarını bir kez daha açtı. Bu sefer tek adam olarak Bernabéu'ya dönen "Filozof", 1989-90 sezonundan beri şampiyonluğa hasret kalan takımı göreve başladığı ilk sezonda şampiyonluğa taşımayı başardı (Bu dönemden günümüzde hâlâ var olan isim ise Arjantinlinin, Laudrup'un sakatlığı üzerine henüz 17 yaşında A takım formasını verdiği Raul. Raul de ilk çocuğuna Jorge adını vererek bir anlamda kendisini keşfeden hocasına vefa borcunu ödedi). Ancak Real, 1995-96 sezonunda beklenen performansı gösteremeyince Valdano'yla yollar ayrıldı. 1996-97 sezonuna Valencia'nın başında başlayan Valdano, takımı ligin 10. sıradan bitirince kulübeyi de bırakmaya karar verdi. Spor yorumculuğuna geri dönen, çeşitli gazete ve dergilerde yazılar

yazmaya başlayan Valdano, kendisine "Futbolun Filozofu" unvanını kazandıran kitapları da aynı dönemde kaleme almaya başladı: Suenos de futbol (Futbol Rüyalari), Cuentos de futbol I-II (Kısa Futbol Öyküleri), Los cuadernos de Valdano (Valdano'nun Not Defteri), El miedo escénico y otras hierbas (Sahne Korkusu ve Benzeri Şeyler).

"Galacticos projesi"nin mimarı

2000'de Florentino Perez'in Real Madrid Başkanlığına kazanmasıyla Valdano'nun kariyerinde yeni bir sayfa açılmış oldu. Kulübün sportif direktörlüğü görevine getirilen Valdano; Figo, Ronaldo, Beckham, Zidane gibi isimlerin transfer edilmesinde, bu isimlere 200 milyon euroya yakın para harcanmasında başrol oynadı. Zaten bir dünya markası halindeki Real Madrid'in endüstriyel futbolla entegrasyonunda kilit kararlar alan Valdano, takımının gerek mâli gerek idari anlamda dönüşümünde Başkan Perez'le birlikte temel karar verici durumunda görev aldı. Harcanan paralara rağmen "Galacticos"un bir türlü istikrarı yakalayamaması üzerine 2004 yazında görevden ayrılan Arjantinli, 2006 Ekim'inden itibaren Real Madrid'le Madrid Avrupa Üniversitesi (Universidad Europea de Madrid) işbirliğiyle kurulan ilk spor

üniversitesinin yöneticiliği görevini üstlendi. Spor ve sporla ilişkili yöneticilik, sağlık, halkla ilişkiler, eğlence gibi alanlarda eğitim veren üniversite, sporu kendisine bir iş alanı olarak seçmek isteyen öğrencilere yönelik olarak, geleceğin spor yöneticilerinin bilimsel bir eğitimden geçmesini sağlıyor. Bu nispeten akademik hayat içinde kendini oldukça iyi hissedilen, yazıp-çizmeye devam eden Valdano, 2009'da Perez'in bir kez daha Real Madrid Başkanlığına seçilmesiyle teoriden pratiğe geçme şansını tekrar yakaladı. Başkan yardımcısı ve genel direktör olarak, Perez'in sağ kolu olan Valdano şimdi en büyük rakipleri Barcelona'nın tüm dünyada kabul edilen hegemonyasına bir son verip Real Madrid'i yeniden dünya futbolunun bir numarası yapma arzusunda. Becerip beceremeyeceği ayrı bir mesele elbette ama her durumda futbol dünyasının bu aykırı, başka türlü bir profil çizen figürüne saygı duymak, futbol kültürüyle yakından ilgilenenler için bir tür boyun borcu.

Valdano'dan inciler...

- Verimlilik mikrobu futbola da bulaştı ve bazıları iyi oynamanın neye yarayacağını sorma cüretini göstermeye başladı. Öyleyse ben de Borges'e şiirin ne olduğunu sormaya cesaret ettiklerinde verdiği cevaba özeneyim: Gündoğumu neye yarar? Kucaklamak neye yarar? Kahvenin kokusu neye yarar? Her soru bir cümle gibidir: Keyif, his ve yaşamak içindirler...
- Futbol, medya tarafından güzel bir şekilde belgelenen bir yalan haline gelmeye başlıyor.
- Topla iyi olan her takım, halkın gözünde de iyidir.
- Futbol mutluluğumuza bir bahanedir.
- Çok okuyorum. Bu sanırım kendimle çok fazla baş başa kalmamdan kaynaklanıyor. Konuşacak kimseniz yoksa en iyi arkadaşlığı iyi bir kitap yapar.
- Kendimi bildim bileli futbolcu olmak istediğimden hiç şüphe etmedim ve bunun için elimden gelen bütün çabayı gösterdim. Başka hiçbir şey ilgimi çekmedi ya da beni daha fazla büyülemedi. Bu yüzden meslek olarak futbolculuk yapmaktan ayrıcalıklı bir haldim. Futbola başka birçok şey için de minnettarım. Beni dünyayla bağlantılı hale getirdi; birçok değişik alandan, hayran olduğum şarkıcılarla, yazarlarla, insanlarla bir araya getirdi... Yavaş yavaş futbolla diğer alanlar arasında bir tür kanal haline geldim. Fakat bu, oynamanın verdiği mutluluktan kaynaklanıyordu.

Kupaya katkı

Valdano'nun milli takım kariyeri 1975'te takıma ilk kez çağrılmasıyla başladı. Sonrasındaki on yıl boyunca Arjantin forvetinin değişmez isimlerinden olan Valdano, 1986 Meksika Dünya Kupası'nda dört gol atarak (biri final maçında) takımın kupayı kaldırmasına katkı koyan isimlerden oldu. Toplamda ise 22 kere giydiği milli forma altında 7 gole imza attı.

Eskişehirspor'da Rıza Çalimbay'ın 19 yaşında A takıma çıkartıp ön libero gibi ustalık isteyen bir bölgede görev vermesi, onun yeteneklerinin kanıtı gibi. Çok koşuyor, pres yapıyor ve mücadeleden asla kaçmıyor. Yabancı sayısının artmasının Türk futbolcuların önünü kestiğini düşünse de profesyonellik anlamında onlardan çok şey öğrendiğini ve öğrenmeye devam ettiğini itiraf ediyor. Hayallerini ise altyapısından yetiştiği Eskişehirspor formasıyla A Milli Takım'da oynamak süslüyor.

Alper Potuk

**Profesyonelliği
yabancılardan
öğreniyorum**

Babam üzerime çok düştü. Futbolu çok sevdiği için futbolla ilgilenmemi teşvik etti. Ağabeyimle beni taksiyle alır, Afyonkarahisarspor'un antrenmanlarına götürürdü. Şu anda Eskişehirspor'da her maçımı izlemeye geliyor.

Eskişehir'e tayin olan babam bizi 2002'de Çiftelerspor'a yazdırdı. Eskişehirspor'la oynadığımız maçta gol atınca hocalarımız beni beğenmiş. Bunun üzerine Eskişehirspor'a geçtim. Rıza Çalimbay'ın göreve gelmesiyle birlikte de profesyonel oldum.

Sıkı bir Beşiktaş taraftarı olan babam bize hep maçları izletirdi. O şekilde bir Amokachi hayranlığım başladı. Maçlar için İstanbul'a gittiğimiz bile olurdu. Hatta genç takımlarda daha gole dönük oynadığım için bana "Amokachi" lakabını takmışlardı.

Bir ara devamsızlıktan dolayı sınıfta kalmıştım. Artık Eskişehirspor'dan ayrılacaktım. Büyük ihtimalle futboldan da söguyacaktım. Ancak Nihat Atacan ve Emre Özbayer Hocalarım devreye girerek beni başka bir okula yerleştirdi. Futbola bu sayede devam ettim.

Antrenörlerim benim çok koşmamı ve pres yapmamı beğeniyor. Ancak fizik gücümü geliştirmem gerektiğini düşünüyorum. Bir de halen gol atamadım ve gol atmaya çok istiyorum. Bu yüzden de son vuruşlarımı düzeltmek amacındayım.

Bu bölgede oynayan oyuncu çok koşmalı, sürekli hareket halinde olmalı. Çevre kontrolünü iyi yapabilmeli. Çünkü neredeyse her yönden ön liberoya baskı geliyor. Hızlı karar verebilmeli, kendi sahasından çıkarken garanti oynamalı.

Türker Tozar

▼Geçen sezon hem profesyonelle tanıştım hem de Süper Lig'de ilk maçına çıktım. Bu yıl ise ilk kez U19 Milli Takımı'na seçildin. Seni biraz daha yakından tanımak istiyoruz. Annen, baban ne iş yapıyor, kaç kardeşisiniz?

▲8 Nisan 1991'de Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde doğdum. Babam bir fabrikada işçi olarak çalışıyordu. Şimdi emekli oldu. Annem ise ev hanımı. Bir ağabeyim, bir de on yaşında kız kardeşim var.

▼Futbola tanışman nasıl oldu?

▲Futbola küçükken mahalle aralarında oynayarak başladım. O zamanlar da arkadaşlarım yetenekli olduğumu söylerlerdi. Küçükliğümden beri orta saha oyuncusu olarak oynuyorum. Başka hiçbir mevkiye oynamadım.

▼Ailen futbolcu olmanı nasıl karşıladı?

▲Zaten en büyük desteği onlardan gördüm. Özellikle babam üzerime çok düştü. Futbolu çok sevdiği için benim futbolla ilgilenmemi teşvik etti. Ağabeyimle beni taksiyle alır, Afyonspor'un antrenmanlarına götürürdü. Şu anda Eskişehirspor'da da her maçımı izlemeye geliyor.

▼Bolvadinlisin ama 14 yaşından bu yana Eskişehirspor'da oynuyorsun. Eskişehir'e ve takıma gelişin nasıl oldu?

▲Babamın işi bizi Eskişehir'e getirdi diyebilirim.

Öncelikle babam, bize daha iyi eğitim şartları sağlamak için Afyonkarahisar'dan büyük şehirlere tayinini istedi. Sonunda Balıkesir'in Bandırma ilçesine atandı. Biz orada okul takımının maçlarına katılıyorduk. Yalnız babam işinde çok yoruluyordu. Geç saatlere kadar çalışıyor ve eve çok yorgun dönüyordu. Orada yapamadı. Afyonkarahisar'a dönmek için tayin istedi ama bu kez de Eskişehir'in Çifteler ilçesine geldik. Babam, orada da ağabeyimle benim futboldan kopmamızı istemedi ve 2002 yılında ikimizi Çiftelerspor'a yazdırdı.

Orada yıldız takımda oynarken Eskişehirspor'la bir maç yapmıştık. Karşılaşmayı 4-1 kaybetmiştik ama tek golü ben atmıştım. O maçta hocalarımız beni izleyip beğenmişler. Bunun üzerine 2004 yılında Eskişehirspor'a geçtim. 5 yıl kadar altyapıda oynadıktan sonra Rıza Çalimbay'ın göreve gelmesiyle birlikte profesyonel oldum.

▼Futbolla birlikte eğitimi de sürdürülebiliyor musun?

▲Şu anda açık liseye devam ediyorum. Üniversiteye de gitmek istiyorum. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nu tercih edeceğim.

▼Neden futbolcu olmayı seçtin? Seni futbola yönelten motivasyon neydi?

▲Futbolu gönülden sevdim. Daha sabahtan futbol oynamak için evden çıkar, ancak akşam olunca geri

Altyapıdayken rakibin hata yapmasını bekler, daha sonra üzerine giderdik. A takıma çıktığım ilk günden beri hocalar, "Üzerine git, rakibin hata yapmasını sağla" diye direktif veriyor. Bunu bize altyapıda kimse söylemediği için A takımında öğrendik.

Kendi mevkiimde Mustafa Sarp ve Doğa Kaya'yı beğeniyorum. Alex'le bire bir oynadığım için rahatlıkla söyleyebilirim, çok mükemmel bir futbolcu. Hiç çalım yapmadan, tek pasla oynuyor, kendisini unutturup bir anda gol bölgesine gelebiliyor.

Sekiz yabancı futbolcunun fazla olduğu görüşüneyim ama şu anki sayıya da razıyım. Yeter ki daha fazla artmasın. Eğer sayı artarsa Türk futbolu için çok kötü olur. Büyük takımlarda hep yabancı futbolcular oynar, Türk futbolcuları zor görev alır.

Yabancı oyuncular çok profesyonel. Ivesa ve Nadareviç her sabah 08.00'de kalkar, kahvaltı ve yürüyüşlerini yapar, sonra takımın kahvaltısına katılırlar. Her gün 2-3 saat fitness yaparlar. Ivesa antrenmanlardan önce ve sonra yoga yapar. Ben de kendime onları örnek alıyorum.

Şimdilerde Bolvadin'e gittiğim zaman sanki Maradona gelmiş gibi herkes büyük bir ilgi gösteriyor bana. Eskişehir'de de tanınmaya başladım. Bir lokantaya yemeğe gittiğimiz zaman çok nazik ve ilgili davranıyorlar.

dönerdim. Okulda her teneffüste eğlenemiyorduk yine futboldu. Ben de kendimi o dönemlerde akranlarımdan daha başarılı gördüğüm için ileride iyi yerlere geleceğime inanıyordum. Yaşım ilerledikçe profesyonel bir futbolcu olma yolunda adımlar attım ve şimdi bulunduğum noktaya geldim.

▼Eskişehir'de aileden ayrı mı yaşıyorsun?

▲Evet, ailemden ayrı yaşıyorum. Onlar şu anda Bolvadin'de. 2004 yılında Eskişehirspor'a geldiğimden beri tesislerde kalıyorum. İlk zamanlar ailemden ayrı yaşamak zor geliyordu ama artık altı sene oldu. Alıştım diyebilirim. Tabii aile varken, okuldan çıkıp eve geliyorsun, hep beraber ailenle yemek yiyorsun. Güzel bir şey. Tesislerde olunca onlardan ayrısın, yemeğini kendin yiyorsun. Burada da arkadaşlarım var tabii.

▼İdolün kim?

▲Çok küçükken kendi mevkiimden bir oyuncu olmamasına rağmen Beşiktaş'tan Daniel Amokachi'yi beğenirdim. Sıkı bir Beşiktaş taraftarı olan babam bize hep maçları izletirdi. O şekilde bir Amokachi hayranlığım başladı. Maçlar için İstanbul'a gittiğimiz bile olurdu. Hatta genç takımlarda daha gole dönük oynadığım için bana "Amokachi" lakabını bile takmışlardı.

▼Gelişmene katkı sağlayan teknik adamlar hangileri?

▲Bana en büyük katkıyı Eskişehirspor'da Nihat Atacan ve Emre Özbayer Hocalarım yaptı. Her konuda bana yardımcı oldular. Hatta bir ara Eskişehirspor'dan ayrılmaya karar vermiştim. Nihat ve Emre Hocalarım sayesinde kulüpte kaldım. Bir ara devamsızlıktan dolayı sınıfta kalmıştım. Artık Eskişehirspor'dan ayrılacaktım. Büyük ihtimalle futboldan da söguyacaktım. Ancak hocalarım devreye girerek beni başka bir okula yerleştirdi.

▼Rıza Çalimbay da çok koşan, çalışkan bir orta saha oyuncusuydu. Böyle bir teknik direktörle çalışmak sana neler kazandırıyor?

▲Rıza Hoca, maçlarda beni izleyip beğendi ve A takıma aldı. Beni hep destekledi, güvenip arkamda durdu. Bana önce hazırlık maçlarında şans verdi. Daha sonra, geçen sezonun Gaziantepspor'la yapılan son maçında 15 dakika oynama imkânı tanıdı. Bu sezon başında da yedekten girerek birçok maçta forma giydim. Tam takıma ısındım derken, 10 hafta süren bir sakatlık geçirdim. Sakatlığım geçtikten sonra ilk kez Trabzonspor'la oynanan maça çıktım. Adem Sarı ile birlikte karşılaşmanın ikinci yarısında oyuna dâhil olduk. Biz girdikten sonra maça denge geldi. Bir hafta sonra Fenerbahçe ile maçımız vardı ve Rıza Hoca bana ilk 11'de şans tanıdı. Rıza Hocama bana bu fırsatı verdiği için çok teşekkür ediyorum. Bende çok büyük bir emeği var.

▼Fenerbahçe maçı nasıldı?

▲Gerçekten benim için çok iyi bir deneyimdi. Maçı içeride oynuyorduk. İlk 15 dakika inanılmaz heyecanlıydı ama 60. dakikalara doğru o heyecandan eser kalmadı.

▼Rıza Hoca senin hangi özelliklerini beğeniyor?

▲Benimle hiç böyle bir konuşma yapmadı. Büyük ihtimalle çok koşmamı ve pres yapmamı beğeniyordur.

Son vuruşlarımı düzeltmem gerek

▼Kendinde eksik gördüğün, geliştirmen gereken yönler var mı? Bunun için ekstra çalışmalar yapıyor musun?

▲Fizik gücümü geliştirmem gerektiğini

düşünüyorum. Bunu, bazen maçlarda da hissediyordum zaten. Bir de ligde son maçlara giriyoruz, halen gol atamadım. Gol atmaya çok istiyorum. Bu yüzden de son vuruşlarımı düzeltmek amacındayım. Ekstra çalışmalara gelirse, yardımcı antrenörümüz Orhan Kaynak benimle bu konuda çok ilgileniyor. Ancak tesislerimiz şu anda bakımda olduğu için ESKİ Tesisleri'nde idman yapıyoruz. Antrenman bittikten sonra ise hemen otobüsle dönüyoruz. İlave çalışma yapmak için şimdilik uygun ortam yok ama ilk fırsatta bunun için çaba sarf edeceğim.

▼Ön libero oyunun kilit noktalarından birisi ve tecrübe isteyen bir bölge. Burada oynamanın zorlukları neler?

▲Bir kere bu bölgede oynayan oyuncu çok koşmalı ve sürekli hareket halinde olmalı. Akıllı olmalı ve iyi şekilde çevre kontrolü yapabilmeli. Çünkü neredeyse her yönden ön liberoya baskı geliyor. Hızlı karar verebilmeli, kendi sahasından çıkarken garanti oynamalı. Bunları yaparken de mümkünse takım atağa kalktığına katkı sağlayabilmeli.

▼Takımdaki ağabeylerinle ilişkilerin nasıl? Sana yardımcı olanlar var mı?

▲A takıma ilk çıktığımdan beri bütün ağabeylerim bana çok yardımcı oluyor. Hiçbirini diğerinden ayırmak istemiyorum. Hepsiyile aram çok iyi. Ümit Karan'ın tecrübelerinden gerek saha içinde gerekse saha dışında çok faydalaniyoruz.

▼Arda Turan, Türkiye'deki altyapılarda oyuncuların çok eksik yetiştirildiğini söylemişti. Sen bu konuda ne düşünüyorsun?

▲Öncelikle şu bir gerçek ki, altyapının ortamı ile A takımın ortamı kesinlikle bir olmuyor. A takıma ilk çıktığımda ben de böyle duygulara kapıldım. Bir örnekle açıklayayım; altyapıda oynuyorken biz genellikle rakibin hata yapmasını bekler, daha sonra üzerine giderdik. A takıma çıktığım ilk günden beriye hocalar, "Sakin rakibin hata yapmasını bekleme. Üzerine git, hata yapmasını sağla"

diye direktif veriyor. Fakat bunu bize altyapıda kimse söylemediği için A takımında öğrendik.

▼**Turkcell Süper Lig'deki ilk maçını hatırlıyor musun? O maça çıkarken neler hissetmiş ve müsabaka sırasında neler yaşamıştın?**

▲Aslında 2008-2009 sezonunda Eskişehir'de oynadığımız Ankaraspor maçında kadroya girmiş, ancak oynamamıştım. İlk kez Gaziantep-Eskişehir karşılaşmasının son 15 dakikasında görev aldım. Taraftarlar beni tribüne çağırdı ve sevgi gösterilerinde bulundu. O zaman çok duygulandım. Heyecandan

ayaklarım titredi diyebilirim.

Maç 1-1 berabere sonuçlandı. Zaten iki takımın da herhangi bir iddiasının olmadığı bir mücadeleydi.

▼**Ligimizde beğendiğin oyuncular var mı?**

▲Kendi mevkiimden Mustafa Sarp'ı beğeniyorum. Sezona çok iyi bir başlangıç yapmıştı ama sonrasında bir düşüş yaşadı. Bizim takımında Doğa Kaya da belli dönemlerde çok olumlu performans sergiledi. Alex'le bire bir oynadığım için rahatlıkla söyleyebilirim, kendisi çok mükemmel bir futbolcu. Hiç çalım yapmadan tek pasla oynuyor. Bir anda gol bölgesine gelebiliyor, kendisini unutturabiliyor.

Son vuruşları çok güzel. Rodrigo Tabata'ya çok eleştiri yapıldı ama yine de ben kendisini beğeniyorum. Bence 8 milyon euroluk bonservis bedeli onun üzerinde büyük bir baskı unsuru oldu. Bu yüzden yeterince iyi performans gösteremedi.

▼**Türkiye'deki genç oyunculara yeterince şans verildiğini düşünüyor musun?**

▲Bu durum teknik adamların karakteriyle alakalı. Mesela Rıza Hoca genç oyunculara büyük önem veriyor. Onlara sonuna kadar güveniyor.

8 yabancıya da razıyım!

▼**Ligimizdeki yabancı oyuncuların futbolumuza katkı sağladığı fikrinde misin?**

▲Sekiz yabancı futbolcunun fazla olduğu görüşündeyim ama şu anki sayıya da razıyım. Yeter ki daha fazla artmasın. Eğer sayı artarsa Türk

futbolu için çok kötü olur. Büyük takımlarda hep yabancı futbolcular oynar, Türk futbolcuları zor görev alır. Bir de şu gerçek var ki, yabancı oyuncular çok profesyonel oluyor. Bizde de Ivesa ve Nadareviç var örneğin. Her gün sabah saat 08.00'de kalkıyorlar. Takımın kahvaltısı saat 10.00'da ise daha önce kahvaltı etmek için hocadan izin alıyorlar. Ardından yürüyüş yapıyor ve takımın kahvaltısında arkadaşlarını yalnız bırakmıyorlar. Antrenman olan her gün de 2-3 saat fitness salonunda çalışma yapıyorlar. Ivesa ile oda arkadaşlığı yaptığım için biliyorum.

Örneğin, antrenmanlardan iki saat önce yoga yapıyor, idman bitiyor, odaya geliyor, bir saat daha yapıyor. Kendilerine çok iyi bakıyorlar. Türk oyuncularımızı maalesef kendilerine onlar kadar özenli davranmıyor. Onlardan profesyonellik anlamında öğreneceğimiz çok şey var. Ben de onları örnek alıyorum. Kendime "Onlar 30 yaşında, sen 19. Onlardan daha fazla çalışmalısın" diyorum.

▼**Genç bir oyuncusun ve Süper Lig'de oynadığın için tanınmaya da başladın. Bolvadin'e gittiğinde ya da Eskişehir'de dışarı çıktığında insanların sana olan ilgisinde bir değişme var mı?**

▲Şimdilerde Bolvadin'e gittiğim zaman sanki Maradona gelmiş gibi herkes büyük bir ilgi gösteriyor bana. Eskişehir'de de tanınmaya başladım. Bir lokantaya yemeğe gittiğimiz zaman çok nazik ve ilgili davranıyorlar.

▼**Şöhretle birlikte gelen şımarma duygusunun önüne nasıl geçmeyi düşünüyorsun?**

▲Bize hocalarımızın verdiği nasihatlerin başında da bu geliyor. "Yükselirken alçalmayı bileceksiniz" diyorlar. Bu söz hep aklımda. Her zaman alçakgönüllü olmaya çalışıyorum. Şöhretin yükünü taşıyabileceğimi düşünüyorum.

▼**Geçtiğimiz sezon Sivasspor şampiyonluğu kovalamıştı, bu sezon da Bursaspor aynı konumda. Geçmişte benzer başarıları elde etmiş Eskişehirspor'un da aynı potansiyele sahip olduğunu düşünüyor musun?**

▲Takımımızın bu sezonki hedefi ligi ilk 5 sıra içerisinde bitirebilmektir. Gelecek sezonki hedef ise takımın kadrosunu bozmadan yapılacak 2-3 takviyeyle birlikte şampiyonluk için mücadele etmek. Kulübümüzün ekonomik durumu, birçok kulüpten daha iyi seviyede. Gelecek sezon daha üst sıralarda olacağımızı tahmin ediyorum. Zaten ligimiz de önceki yıllara göre çok farklı. Büyük takımlar, Anadolu takımlarını her yerde yenemiyor. Eskişehir ve Bursa büyük takımlar için en zorlu deplasmanlardan iki tanesi.

▼**Gelecek için kendine hangi hedefleri koydun?**

▲Öncelikle altyapısından çıktığım Eskişehirspor'a uzun yıllar hizmet etmek istiyorum. Mahalle aralarında oynarken beni aldılar, yetiştirdiler. Ben de bunlara ter dökerek cevap vermek amacını taşıyorum. Eskişehirspor'da kaptanlık yapmak istiyorum. A Milli Takım'a yükselmek ve bunu Eskişehirspor'dayken yapmak istiyorum. Daha sonra da kulübümün çıkarları doğrultusunda büyük takımlara ya da doğrudan Avrupa'dan bir kulübe transfer

olmayı hedefliyorum. Hayalimde İspanya Ligi ve Barcelona var.

▼**U19 Milli Takımı'na seçilmek seni nasıl etkiledi?**

▲Ligde iyi oynadığının farkındaydım. Eskişehirspor'dan hocalarım da benim izlenmem için Milli Takım hocaları ile temasa geçmişti. Ogün Temizkanoglu ve Soner Tolunguç Hocaların U19 Milli Takımı'nda görev yaptıkları dönemde İtalya ile oynanan özel maç için kadroya çağırıldım ve o maçta da oynadım. Performansımı beğendiler, hatta "Keşke seni daha önce çağırıyaydık" dediler. Daha

sonra Genç Milli Takımlarda görev değişikliği oldu. Yeni teknik kadromuzla ilk maçımız da Sırbistan'a karşıydı. O maçın ve daha sonra oynanan Avrupa Şampiyonası Elit Tur maçlarının kadrolarına da çağırıldılar. Hocalarıma bana güvendikleri için teşekkür ederim.

▼**Avrupa Şampiyonası Elit Tur maçlarını nasıl değerlendiriyorsun?**

▲Azerbaycan karşılaşması ilk maçımız olduğu için biraz tutuk başladık ama yeneceğimizi biliyorduk. Soyunma odası konuşmaları sonuç verdi ve maçı 2-0 kazandık. İspanya takımı ise U17 seviyesinde şampiyon olmuş bir kadroya sahipti ve biz çok iyi oynamalarını bekliyorduk. Ancak kötü bir takımla karşılaştık. Biz onlardan daha iyiydik ama şanssız bir şekilde 3-2 yenildik. Biraz tecrübesizlik, biraz da İspanya'yı gözümüzde fazla büyütmemiz nedeniyle böyle oldu. Son maçta Norveç'i 2-1 yensek de bu İspanya yenilgisi yüzünden tek puanla finalere gitme fırsatını kaçırdık.

▼**Futbolun dışında kalan zamanlarında neler yaparsın?**

▲Başkanımız Halil Ünal bana bir araba hediye etti. Arabamla gezmeyi seviyorum. Tesiste kalan Caner Celep ve Veysel Sarı ile birlikte sinemaya gidiyoruz ve yemek yiyoruz. Genellikle komedi filmlerini izlemekten hoşlanıyorum. Bazen PlayStation oynuyoruz. Her gün Caner ağabeyle mutlaka bilardo oynuyoruz. İzin günlerinde ailemin yanına giderim. Piknik yaparız.

▼**Hayatta en çok kızdığın şey nedir?**

▲Yalan söyleyen ve kendini öven, böbürlenen insanlara çok kızarım.

Toplu sözleşme hakkımız

Avrupa futbolunda kulüpler borç sorunuyla uğraşırken, futbolcular da maaşlarını alamamaktan şikâyetçi. Kapitalizmin en önemli kalesi olan Amerika Birleşik Devletleri'nde ise futbolcular lig yönetimi ile toplu sözleşme görüşmeleri yapabilecek güce sahip. 2010-2014 yılları arasını kapsayan beş yıllık bu yeni toplu sözleşmeye göre lig çapında futbolcuların ücretlerinin her yıl artması garanti altına alınırken, futbolcuların aldığı minimum ücretler de her yıl büyüyecek. Ayrıca futbolcuların hayat standartları da arttırılacak.

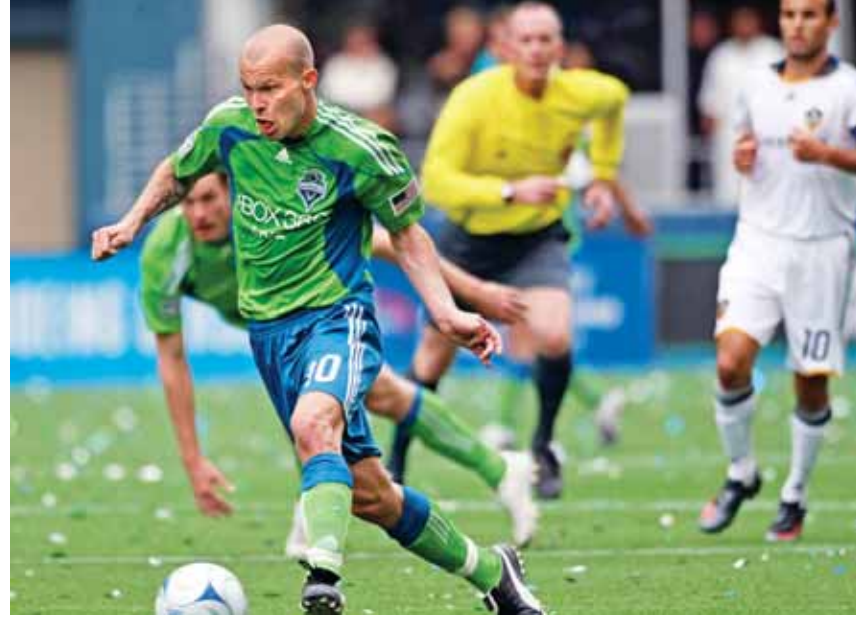
Mustafa Taha

Avrupa futbolundaki en güncel sorunlardan biri İspanya'da yaşanıyor. Hükümet Spor Konseyi, Futbol Federasyonu ve La Liga yönetimi arasında alt liglerde top koşturan futbolcuların ödenmeyen ücretleri konusunda henüz anlaşmaya varamadı. Bu nedenle de başta La Liga olmak üzere, profesyonel ilk dört ligde futbolcuların greve gitmesi tartışılıyor. Söz konusu durumun son 20 yıl içerisindeki en kötü vaziyet olduğu ifade edilirken, dünya ve Avrupa futbolunun önemli merkezlerinden İspanya'da işler yolunda gitmiyor. Buna karşın futbolun, ev sahipliği yaptığı 1994 Dünya Kupası'ndan sonra ivme kazandığı Amerika Birleşik Devletleri'nde farklı bir tartışma yaşandı. ABD Futbol Ligi'nde (MLS) sezonun başlamasının üzerinden bir aydan fazla bir süre geçti. 25 Mart'ta başlayan ligin, zamanında başlayıp başlamayacağı sezonun açılış maçından beş gün öncesinde belli oldu. Bu durumun nedeni, "Oyuncular Birliği" ile "Lig Yönetimi" arasında süren toplu sözleşme görüşmelerinin ancak sonuçlanabilmesiydi. Başta Avrupa ve diğer kıtalardaki liglerden farklı olarak işler, MLS'de de diğer Kuzey Amerika lig organizasyonlarında olduğu gibi lig yönetimi ile futbolcular arasında imzalanan bir sözleşmenin belirlediği kuralları çerçevesinde yürüyor.

Toplu sözleşme hakkı

MLS Yönetimi ile Oyuncular Birliği arasında imzalanan bu

toplular iş sözleşmesine "CBA" ismi veriliyor. CBA'nın en önemli özelliği, futbolcuların ücretlerini belirleyen unsurun, ligin elde ettiği toplam gelirden verilen payın yüzdesi olması. Bu yüzden artması oyunculara verilen maaşların toplamını oluşturan ve "Salary Cap" adı verilen ücret tavanının da yükselmesi anlamına geliyor. Bu tavanın yükselmesi de oyuncuların daha yüksek bedelli sözleşmeler imzalaması demek. Bir önceki CBA, 2005 yılında imzalanmıştı ve beş yıllık bir süreyi kapsıyordu. Bu beş yıllık süre içerisinde MLS gelişimini sürdürdü. Lige, Avrupa ve dünya futbolunda söz sahibi olmuş isimlerin katılımı hızlandı. Bununla birlikte ligdeki takım sayısı da kademeli olarak arttı. 2010 sezonunda ligde mücadele eden takım sayısı 16'ya yükseldi. Ligin gelişimine paralel olarak tribünlere gelen taraftar sayısı da bir önceki yıla göre her sene artış gösterdi. 2009'da normal sezonda 15 bin 295 olan maç başına seyirci ortalaması, 2010 sezonunda ilk ay geride kalırken 18 bin 323'e yükselmiş durumda. MLS'deki bu gelişimin sonucunun MLS Yönetimi ile Oyuncular Birliği arasındaki yeni toplu sözleşmeye yansımalarının imkânı yoktu. Üstelik de bazı konularda futbolcular bir önceki toplu sözleşmeden ve onun tanımadığı imkânlardan rahatsızdı. Örneğin takımlar, oyunculara herhangi bir ödeme yapmadan bırakma hakkına sahip olabiliyordu. Bunun yanı sıra oynadıkları kulüp dışında

MLS yönetimi de futbolcular üzerinde hak iddia edebilir bir konuma gelmişti. Futbolcular bu durumdan rahatsızdı. Oyuncular Birliği imzalanacak toplu sözleşmede bu sorunlu konuların gündeme gelmesini istiyordu. Söz konusu durum "Fédération Internationale des Associations de Footballeurs Professionnels" ya da kısaltmasıyla FIFPro'yu dışarıda bırakıyordu. Başta London Donovan ve Kasey Keller gibi ligin yüzü olan futbolcular, Avrupa'daki meslektaşlarına benzer koşullar içerisinde çalışılması gerektiğine inanıyordu. Bu nedenle de en basitinden Birleşik Devletler dışında bir takıma transferin söz konusu olması durumunda, görüşmelerde yetkili merci MLS yönetimi değil, futbolcuların kulübü olmalıydı. MLS yönetimi ile Oyuncular Birliği arasında yaşanan sorunlara FIFA müdahale etmeme yolunu seçti. Dünya

futbolunun en tepesindeki kurumun bu tutumu takınmasının temelinde, konunun Amerikan Futbol Federasyonu'nun içişlerine müdahale anlamına gelebileceği düşüncesi yatıyordu. Lig yönetimi ile Oyuncular Birliği arasında ortaya çıkan uyuşmazlıkta takım sahipleri doğal olarak lig yönetiminin yanında yer alıyordu. Başta futbol stadyumları olmak üzere yapılan yatırımlar nedeniyle geçen 10 yıl boyunca zarar ettiklerini savunan takım sahipleri, artık daha fazla zarar etmek istemediklerini, ligin elde ettiği gelirlerin bu paralelde dağıtılması gerektiğini düşünüyordu. MLS çatısı altında futbol oynayan 385 oyuncu bulunuyor. Oyuncular Birliği'nin gerekirse greve gidilmesi gerektiği konusunda yapılan oylamada 385 futbolcudan 383'ü olumlu

söke söke alırız

yönde oy bildirmişti. Herkes lig yönetiminin lokavt kararı almasını beklerken, MLS'in resmi internet sitesinden MLS Yönetimi ile Oyuncular Birliği arasında 2014 tarihine kadar sürecek yeni toplu sözleşme için anlaşma sağlandığı açıklandı.

Yeni toplu sözleşme neler içeriyor?

2010-2014 yılları arasını kapsayan beş yıllık bu yeni toplu sözleşmeye göre lig çapında futbolcuların ücretlerinin her yıl artması garanti altına alınırken, futbolcuların aldığı minimum ücretler de her yıl büyüyecek. Ayrıca futbolcuların hayat

standartları da arttırılacak. Bu hayat standartları; yemek, otel konaklaması, takaslar nedeniyle şehir değiştiren futbolcuların masraflarının karşılanması ve futbolcuların sezon boyunca oynadıkları maçların sayısını kapsıyor. Yeni toplu sözleşmeyle 24 yaşından büyük olan ve en az üç sezondur MLS'de top koşturan bütün futbolcular garanti kontrat hakkına sahip oluyor. Bu garanti kontratların toplu sözleşme boyunca her sezon devam etmesi de MLS yönetimi tarafından garanti altına alınıyor. Bütün Kuzey Amerika Lig organizasyonlarında önemli paya sahip olan ücret tavanı, MLS'de de yeni toplu

sözleşmeyle yeniden tespit edildi. 2009 yılında ligdeki her takım için 2 milyon 315 bin dolar olarak belirlenen ücret tavanı, 2010 sezonu için yüzde 10.15'lik bir artışla 2 milyon 550 bin dolara

yükseltildi. Ayrıca 2010 sezonundan sonraki her yıl için ücret tavanında yüzde 5'lik bir artış öngörülüyor. Yine futbolcular için en düşük yıllık ücret 2009'da 34 bin dolarken, 2010 sezonu için yüzde 17.64'lük bir artışla 40 bin dolara yükseltildi. 2010 sezonundan sonraki her yıl için ise ücret tavanında olduğu gibi yüzde 5'lik bir artış söz konusu. Yeni toplu sözleşmeyle birlikte kontratı sona eren ve kulübüyle anlaşamayan futbolcular için "lige yeniden giriş draftı" adı altında üç farklı opsiyon sunuluyor. Bu opsiyonlardan ilki olan "Denenmemiş seçenek" başlığı, 23 yaşından büyük ve en az üç sezon ligde forma giyen futbolculara kulüplerle son aldığı ücretten daha yüksek bir ücret için görüşme olanağı sağlıyor. "Sözleşmenin feshedilmesi" olarak adlandırılan ikinci opsiyon ise 22 yaşından büyük ve en az bir sezon ligde forma giyen futbolcuları kapsıyor. Bu futbolcular maaşlarının düşürülmesi halinde sözleşmelerini feshetme hakkına sahip. Ayrıca diğer kulüplerle, sözleşmenin feshedildiği dönemde aldığı ücretten görüşme hakkı tanınıyor. Üçüncü ve son opsiyon ise "Sözleşmenin sona ermesi" başlığı altında değerlendiriliyor. Bir futbolcu 30 yaşından büyük ve en az sekiz sezondur ligde forma

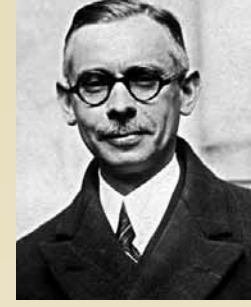

giyorsa sözleşmesi sona erdiğinde kulübü, futbolcunun aldığı son maaşının yüzde 105'i kadar daha

fazla ücret önermek zorunda. Kulüp söz konusu teklifi yapmaması durumunda futbolcu, kendisine son maaşının yüzde 105 daha fazlasını teklif eden kulüplerle görüşme hakkına sahip. Yeni toplu sözleşmede belirtilen bir diğer husus ise kulüplerin 25 yaşında olan ve en az dört yıl ligde forma giyen futbolculara iki seçenek sunabilmesi. Bu kapsam dışında kalan futbolculara ise kulüpler üç seçenek sunma hakkına sahip olabiliyor. Eğer yıllık kazancı 125 bin dolardan az olan futbolcular bir sezonda ligdeki maçların toplamının yüzde 66'sında forma giyorsa, maaşında ertesi sezon için yüzde 10'luk bir artışa gidilecek. Eğer söz konusu futbolcu bir sezonda ligdeki maçların yüzde 75'inde forma giyorsa artışın oranı yüzde 12.5 olacak. Toplu sözleşme, futbolcuların kazandıkları lig ve uluslararası maçların sayısına, ligde ve uluslararası platformda kazandıkları karşılaşmaların sayısına bağlı olarak prim hakkı da tanıyor. MLS Yönetimi ile Oyuncular Birliği arasında imzalanan toplu sözleşmede ayrıca iki grubun bir araya gelerek rezerv lig kurulması için çalışmalarında bulunmasını, kurulacak rezerv ligde de futbolcuların en az 31 bin 250 dolar yıllık ücret kazanmasını da şart koşuyor.

Barışın çocuğu Avrupa

İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesiyle ortaya çıkan barış koşullarında artık Avrupa çapında bir futbol birliğinin doğuşu kaçınılmaz olmuştu. O yıllarda Avrupa'daki futbol örgütlenmelerinde en ileri durumda bulunan Fransa bu konuda da öne çıktı. Dünya Kupası'nın doğuşunda Jules Rimet ile beraber büyük emek harcamış olan Henri Delaunay, Fransa, İtalya, Belçika Futbol Federasyonları'nı bir araya getirmeyi başarmış ve birliğin temelini atmıştı. 1954'te UEFA doğarken, altı ay kadar sonra Delaunay'ın hayatını kaybetmesi ise kaderin cilvesiydi. Fransız futbol adamının ölümünden sonra başkanlık oğluna geçecek, 1960'ta ilk kez yapılacak Avrupa Şampiyonası'nın kupasına Delaunay'ın adı verilecekti.

Dağhan Irak

Birinci Dünya Savaşı'nın bitimi, dünyada imparatorluk çağının bitişini ve ulus devletlerden oluşan bir haritanın ortaya çıkışını kesinleştirmişti. TamSaha'nın bundan önceki sayılarında ulus devletlerin ortaya çıkışının futbolun uluslararası boyutunu doğurduğundan ve futboldaki rekabetle ulusların rekabetinin örtüştüğünden bahsetmiştik. Ulus devletlerin ve dolayısıyla ulusal takımların sayısının artması hem FIFA'nın güçlenmesini hem de Dünya Kupası'nın doğuşunu beraberinde getirmişti. Jules Rimet önderliğindeki FIFA yönetimi, iki dünya savaşının arasındaki sancılı dönemde dünya futbolunun en büyük turnuvasını yaratmış, ama sonrasında bu turnuvanın İkinci Dünya Savaşı atmosferinden etkilenmesini durduramamıştı. Özellikle 1940'lar dünya futbolu için tam bir duraklama dönemiydi. İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesi, futbolun özellikle Avrupa'da yeniden canlanmasını beraberinde getirdi. FIFA nasıl Birinci Dünya Savaşı'nın bitiminin rüzgârını arkasına aldıysa, UEFA da İkinci Dünya

Savaşı'nın bitmesinden aynı şekilde faydalanacaktı. Her ne kadar savaş sonrası ilk on yıl Avrupa ülkeleri için yaraları sarma ve dünyadaki dengelerin yeniden kurulmasıyla geçiyse de 1950'lerin ikinci yarısından itibaren Avrupa bir refah toplumuna dönüşmeye, insanlarda bundan sonra savaş olmayacağı inancı yeşermeye başladı. İnsanların tekrar hayata tutunması, futbol gibi eğlencelere daha fazla ilgi göstermelerini doğal olarak beraberinde getirdi. Üstelik ülkelerin arasındaki gerginliğin

unutulan Avrupalılık nosyonu yeniden moda olmuştu. Dönemin ruhu kuşkusuz futbola da yansyacaktı. 1950'lerin yarısına kadar Avrupa'da uluslararası bir futbol birliğinin varlığından bahsetmek olanaksızdı. Ancak futbol takımları, ekonomik ve politik kaygılarla ülke sınırlarının dışına çıkmaya başlamıştı. Ekonomik açıdan baktığımızda, pek çok ülkede savaş nedeniyle gerileyen futbolu canlandırmak ve tekrar para kazandıran bir sektör hâline getirmek için güçlü

işbirliğine dönüşüyor olması, uluslararası organizasyonların ve uluslarüstü yapıların ortaya çıkmasını da kolaylaştırıyordu. 1940'larda Avrupa'nın en karışık yeri olan Fransa-Almanya sınırı, 1950'lerde Avrupa Birliği'nin atası olan Avrupa Kömür ve Çelik Birliği'nin doğuşuna sahne oluyordu. Ulusların arasındaki çıkar çatışmaları nedeniyle

futbol takımlarını ülkeye davet etmek sıklıkla rastlanan bir uygulamaydı. Savaş nedeniyle millî maçların da uzun süre oynanmadığı düşünülürken, futbolseverlerin de uluslararası maçlara ilgisi büyüktü. 1945'ten itibaren ülkemiz de dâhil olmak üzere pek çok ülkede hem Avrupa'dan, hem de Arjantin ve Brezilya gibi Güney Amerika'nın futbol ülkelerinden takımlarla yerel takımların maçları izlenebiliyordu. Politik açıdan da uluslararası maçlar büyük değer taşıyordu. Özellikle İngiltere gibi Batı tarafının başını çekenler tarafından İkinci Dünya Savaşı sonrası yaşanmaya başlanan kamplaşmada hemen tarafını seçmeyen ülkelere yönelik olarak futbol diplomasisi başlatılmıştı. Yine aynı kampta yer alan ülkeler de birbirleriyle futbol aracılığıyla kaynaşıyordu. Örneğin Avrupa futbolunun en eski uluslararası turnuvası Mitropa Kupası, artık Doğu Bloku ülkelerinin büyük ilgisine mazhar oluyordu. Aynı şekilde Türkiye ve Yunanistan da futbol aracılığıyla savaş baltalarını gömüyordu. Bu koşullarda artık Avrupa çapında bir futbol birliğinin doğuşu kaçınılmaz olmuştu. 1953'te FIFA'nın da kıta konfederasyonlarını

Şampiyonası...

onaylamasıyla Avrupa'da böyle bir yapının doğması için her şey hazır. O yıllarda kıtadaki futbol örgütlenmelerinde en ileri durumda bulunan, FIFA'da da söz sahibi olan Fransa bu konuda da öne çıktı. Dünya Kupası'nın doğuşunda Jules Rimet ile beraber büyük emek harcamış olan Henri Delaunay, Fransa, İtalya, Belçika Futbol Federasyonları'nı bir araya getirmeyi başarmış ve birliğin temelini atmıştı. 1954'te UEFA doğarken, altı ay kadar sonra Delaunay'ın hayatını kaybetmesi ise kaderin cilvesiydi. Fransız futbol adamının ölümünden sonra başkanlık oğluna geçecek, 1960'ta ilk kez yapılacak Avrupa Şampiyonası'nın kupasına Delaunay'ın adı verilecekti. UEFA'nın kurulması, temelde uluslararası kulüp turnuvaları düzenleme amacına dayanıyordu. Zaten birlik kurulumu Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası'nın temelini attı. Bu arada başını İngiliz Sir Stanley Rous ve İsviçreli olan diğer başka bir grup da UEFA dışında Fuar Şehirleri Kupası'nı hazırlıklarını yapıyordu. Hem politik hem de ticari atmosferden güç alan futbol, kıta çapında örgütlenmişti. Millî takımların bu kervana katılması biraz daha zaman aldı. Bunun arkasında ise kulüplerarası turnuvaların yarattığı ticari fırsatların millî takımlarda o derece bulunmaması yatıyordu. Sonuçta bir senede millî takımlara oynatabileceğiniz maç sayısı, dolayısıyla da bu maçların hâsılatı sınırlıydı. Ancak millî takım bazındaki uluslararası karşılaşmaların tarihi, özellikle Olimpiyat ve Dünya Kupası sayesinde daha bir şampiyona bu alanda da kaçınılmazdı. 1950'lerin sonunda gündeme

gelen Avrupa Uluslar Futbol Şampiyonası, aslında günümüzdeki gibi geniş çaplı finallere sahip olan bir organizasyon olarak düşünülmemişti. O yıllardaki kulüp şampiyonaları gibi eleme usulü oynanan geniş çaplı bir turnuva olarak planlanan şampiyona iki yıla yayılmıştı. Günümüzde ilk Avrupa Şampiyonası'nın tarihi olarak 1960 alınıyor. Ancak şampiyona aslında 1958 Eylül'ünde start almıştı. İlk şampiyonanın çok görkemli olduğunu söylemek zordu. Zira ön eleme turları da dâhil olmak üzere katılan takım sayısı 17'yd. Yani neredeyse günümüzde finallere katılan takım sayısı kadar. Üstelik İtalya, Batı Almanya ve İngiltere kupaya katılmamıştı. Bu durumda şampiyonanın öncülüğü yine Fransa'ya düşecekti. Dört takımla oynanacak finallerin ev sahipliğini Fransa üstlendi. Türkiye, Avrupa Uluslar Kupası adıyla düzenlenen ilk şampiyonaya katılan ülkeler arasındaydı. Ay-yıldızlı ekip turnavadaki ilk maçına 2 Kasım 1958 tarihinde Romanya karşısında Bükreş'in ünlü 23 Ağustos Stadyumu'nda çıktı. 67 bin kişi önünde oynanan karşılaşmada ilk yarıyı golsüz beraberlikle kapatan millî takım, ikinci yarıda Oaida, Constantin ve Dinulescu'nun gollerine engel olamadı ve 3-0'lık yenilgiyle evine dezavantajlı döndü. 1959 Nisan'ında oynanan rövanş maçında Türkiye, rakibini Lefter'in iki golüyle yendi ancak o dönemdeki pek çok turnuvanın aksine üçüncü maç uygulamasının olmaması Türkiye'nin tur atlama şansını bitirdi. Romanya da bir sonraki turda Çekoslovakya'ya elendi ve finallere kalamadı. Elemelerin en ilginç eşleşmesi ise İspanya ile Sovyetler Birliği arasındaydı. Dönemin en kuvvetli ekiplerinden Sovyetler Birliği; Almanların ve

Macarların olmadığı kupanın en büyük favorisiydi. İspanya ise İskoçya karşısında aldığı mağlubiyetle 1958 Dünya Kupası'na dahi kalamamıştı. Bu koşullarda İspanya'nın Moskova'da oynayacağı ilk maçtan iyi bir sonuç çıkarması pek mümkün görünmüyordu. Bu sırada ilginç bir gelişme yaşandı ve İspanya kupadan çekildi. Bu kararın arkasındaki neden pek çoklarına göre ülkesinde komünistlere karşı av başlatan diktatör Franco'nun İspanya Millî Takımı'nın komünist Sovyetler karşısında uğrayacağı bir hezimetin yaratacağı etkiden korkmasıydı. Zaten bu turnuva baştan sona Doğu Bloku'nun Batı'ya üstünlüğü şeklinde geçmişti. Dörtlü finale ev sahibi Fransa dışında kalan tüm ekipler Doğu Bloku'na mensuptu. Paris ve Marsilya'nın ev sahipliği yaptığı finaller, Fransa, Çekoslovakya, Yugoslavya ve Sovyetler Birliği'nin katılımıyla yapıldı. 6 Temmuz'da oynanan iki yarı finalden Marsilya'da oynananında Sovyetler Birliği, Çekoslovakya'yı zorlanmadan 3-0 yenmeye başardı. Paris'in Parc des Princes Stadyumu ise kupa tarihinin en keyifli maçlarından biri yarıyı golsüz beraberlikle kapatan millî takım, ikinci yarıda Oaida, Constantin ve Dinulescu'nun gollerine engel olamadı ve 3-0'lık yenilgiyle evine dezavantajlı döndü. 1959 Nisan'ında oynanan rövanş maçında Türkiye, rakibini Lefter'in iki golüyle yendi ancak o dönemdeki pek çok turnuvanın aksine üçüncü maç uygulamasının olmaması Türkiye'nin tur atlama şansını bitirdi. Romanya da bir sonraki turda Çekoslovakya'ya elendi ve finallere kalamadı. Elemelerin en ilginç eşleşmesi ise İspanya ile Sovyetler Birliği arasındaydı. Dönemin en kuvvetli ekiplerinden Sovyetler Birliği; Almanların ve

gösterdiği söylenemezdi. Ancak maç oldukça heyecanlı geçti. Doksan dakika Galiç ve Metreveli'nin karşılıklı gollarıyla bitti. 113. dakikada Rostov takımının ünlü golcüsü Viktor Ponedelnik'in ağlara gönderdiği top, Sovyetler Birliği'ne ilk ve tek Avrupa Şampiyonluğu'nu getirecekti. Özellikle efsane kaleci Lev Yaşin'le hatırlanan bu güçlü ekip, sürpriz bir şekilde iki sene sonraki Dünya Kupası'nın ikinci turunda Şili'ye elenmekten kurtulamadı. Yeni kurulan UEFA'nın düzenlediği bu ilk şampiyona hem katılım düzeyinde hem de seyirci düzeyinde beklenen etkiyi yapmaktan uzaktı. Ancak özellikle Doğu Bloku'nun ilgisiyle karşılaşan bu organizasyon, ilerleyen yıllarda Batı'nın büyük ekiplerinin de katılımıyla Avrupa'yı gerçek anlamda birleştiren bir turnuva hâline geldi. Yine de millî takımlar düzeyinde Dünya Kupası gibi bir organizasyonun olması, Avrupa Şampiyonası'nı her zaman için ikinci planda tuttu. Dünya çapında eş değeri olmayan kulüplerarası organizasyonlar ise UEFA'nın güçlü yanı olmaya devam etti. Günümüzde de Şampiyonlar Ligi, Avrupa Şampiyonası'ndan daha popüler bir organizasyon olmaya devam ediyor. UEFA'nın son iki kupadaki ev sahibi seçimlerinin de kupanın popülerliğine çok katkı yapmadığı bir gerçek. Ukrayna-Polonya ev sahipliği pek çoklarına göre çok iyi bir tercih değil. Bu anlamda 2016 turnuvasının ev sahibi adayları, turnuvanın şanını kurtarmak adına da önemli bir görev üstlenebilir. Futbolu çok seven üç ülke olan Fransa, İtalya ve Türkiye'den hangisinin organizasyonu alacağını zaman gösterecek ama ülkemizde düzenlenecek bir turnuvanın şampiyonaya renk katabileceği aşikâr.

Karabük'te beyaz günler

Dağların arasına sıkışmış, küçük demir-çelik kentinde bugünlerde bir bayram havası yaşanıyor. Şehrin takımı Kardemir Demirçelik Karabükspor, 11 yıl ayrı kaldığı Turkcell Süper Lig'e geri döndü çünkü. 1999'da küme düşen, ardından 2. Lig'in yolunu tutan Karabükspor, Bank Asya 1. Lig'deki ikinci sezonunu şampiyon tamamlamayı başardı. Sezon başında Yücel İldiz'in teknik direktörlüğünde yepyeni bir kadro kuran kırmızı-mavili takım, özellikle sezonun ikinci yarısında gösterdiği müthiş performansla bitime 4 hafta kala ipi göğüslemeyi başardı.

Gözlerin Turkcell Süper Lig'deki müthiş yarışa odaklandığı günlerde ilk şampiyonluk haberi Bank Asya 1. Lig'den geldi.

11 yıl önce Süper Lig'e veda eden, o hızla bir ara 2. Lig'e düşen Kardemir Demirçelik Karabükspor, iki sezon önce geri döndüğü Bank Asya 1. Lig'de fazla kalmadı ve kendini yeniden Süper Lig'e atmayı başardı. Hem de ligin bitmesinden haftalar önce. Sezonun 30. haftasında Çaykur Rizespor'u deplasmanda mağlup eden kırmızı-mavili takım, 11 yıl süren Süper Lig hasretine son noktayı koydu. Karabükspor, bir sezon geçirdiği Bank Asya 1. Lig'de bu sezona büyük bir değişim geçirerek başladı. Takımda kalan banko oyuncular sadece Bülent Bal, Şenol Akın ve Burak Akdiş'ti. 11 yeni transferle takımın iskeleti baştan kurulmuştu. Ara transferde yeni isimlere 5 oyuncu daha eklenecekti. Yeni gelenler arasında iki de yabancı oyuncu vardı. Ugandalı Hassan Wasswa ve Nijeryalı Emmanuel Emenike. Hassan Wasswa sürekli ilk onbirde yer alamasa da 28 maçta oynadı. Emenike ise 31 hafta itibarıyla attığı 14 golle şampiyonluğa büyük katkı sağladı. Ama takımın tartışmasız yıldızı, sezon başında Altay'dan alınan ve 16 gol atmayı başaran Yasin Avcı oldu. Bülent Ataman, Birol Hikmet, Ferdi Elmas, Engin Aktürk, Ferhat Odabaşı, Muhammet Özdin, Ömer Ateş de geçmiş tecrübelerini Karabükspor'un şampiyonluğuna katan önemli pay sahipleriydi.

Sezona 3-3'lük Samsunspor beraberliğiyle başlayan Karabükspor, çok gol atıp çok gol yiyen bir takım görüntüsü vermişti. Başlangıçta Konyaspor ve Becuspor'un domine ettiği ligde, Karabükspor da başaltı takım görüntüsündeydi. 7. haftada lider Konyaspor'a mağlup olan kırmızı-mavililer, ilk yenilgilerine uğruyor ve liderle arasındaki puan farkı 5'e çıkıyordu. 9. haftadaki Orduspor yenilgisi Karabükspor'u 7. sıraya itmiş ve zirvenin 7 puan gerisinde bırakmıştı. Ancak 10. haftadaki Bucaspor galibiyeti, takımın havasını değiştiriyor ve seri galibiyetler dönemini başlatıyordu. Art arda Karşıyaka, Mersin İdmanyurdu, Çaykur Rizespor, Kocaelispor, Hacettepe galibiyetleriyle hızlı bir çıkış yakalayan Yücel İldiz'in öğrencileri, Konyaspor'un da puan kayıplarıyla araya kapatıyor ve 16. haftada deplasmandaki Boluspor beraberliğiyle liderliği averajla da olsa ele geçiriyordu. İlk yarının son haftasında Adanaspor'u yenen kırmızı-mavililer, 37 puanla Konyaspor'la zirveyi paylaşıyor ama averajla bir adım önde duruyordu. İlk yarının sonunda ulaştığı 40 golle ligin en golcü takımına konumuna yükselen Karabükspor, sadece 16 gol yemişti ve bu alanda da sadece Konyaspor'un bir gol gerisinde bulunuyordu. Karabükspor'un ilk yarıdaki karnesi bir başarı tablosuydu ama bu başarı tablosu ikinci yarıdaki müthiş patlamanın yanında oldukça sönük kalıyor. Bu yazı yazılırken

sezonun 31. haftası oynanmıştı. Yani Karabükspor ikinci yarıda 14 maça çıkmış ve bu maçlarda tek yenilgiye bile uğramamıştı. 14 maçta 10 galibiyet, 4 beraberlik alırken, 37 gol atmış, sadece 6 gol yemişti. Biz yine kronolojik sıraya dönelim ve ikinci yarının başından itibaren Karabükspor'un rotasını izleyelim. Konyaspor'un evinde kaybettiği 18. haftada Samsunspor'u mağlup eden Karabükspor, artık zirveyi kimseyle paylaşmıyordu. 19. haftadaki Giresunspor beraberliği Bucaspor ve Konyaspor'la aradaki mesafeyi 3 puana indirse de Karabükspor 6 maçlık bir galibiyet serisi yakalıyor, Altay, Gaziantep Büyükşehir Belediyespor, Kayseri Erciyesspor, Dardanelspor, Konyaspor ve Kartal'ı mağlup ettiği maçların ardından 25. haftada puanını 59'a çıkartıyordu. Bu arada takipçilerini oldukça geride bırakmıştı. En yakınındaki Bucaspor 49, Altay 45 puandaydı ve Karabükspor artık şampiyonluk için gün saymaya başlamıştı. Orduspor beraberliğinin peşinden 27. haftadaki rakip Bucaspor'du. Deplasmanda oynanan maçı 2-1 kazanan kırmızı-mavililer puan farkını 11'e çıkartıyor ve iyice rahatlıyordu. Art arda gelen Karşıyaka ve Mersin İdmanyurdu beraberlikleri de Yücel İldiz'in tükümünü yolundan çevirecek gibi

değildi. 30. hafta mutlu sonla kucaklaşmak için son durak olabilirdi. 12 Nisan günü Çaykur Rizespor deplasmanında elde edilecek bir galibiyet, Karabükspor'un Süper Lig hasretini sona erdirecekti. O gün Yeni Rize Stadı'nda oynanan maçta Şenol Akın'ın bir, Yasin Avcı'nın da iki golü skor tabelasına 3-0'lık galibiyet skorunu asıyor ve Karabükspor'un dönüşünü tescil ediyordu. 68 puana ulaşan kırmızı-mavili takımı, üçüncü sıradaki 54 puanlı Adanaspor'un yakalaması artık imkânsızdı. 31. haftada Kocaelispor'u 1-0'lık skorla geçen Karabükspor taraftarlarının önünde sadece Süper Lig'e yükselmeyi değil, şampiyonluğu da garanti altına almayı başarıyordu. Hoş geldin Karabükspor... Dileriz Süper Lig'in kalıcı ve marka değerine katkı sağlayıcı takımlarından birisi olursun.

Sporcularda özgüven gelişimi

Özgüven sporcu performansını etkileyen önemli faktörlerden bir tanesidir. Sporcu mücadele ederken ya özgüveni vardır ya da yoktur. Özgüveni düşük olarak mücadele eden sporcunun performansı düşer. Bunun yanında özgüveni yüksek sporcu daha rahat mücadele eder. Bu da müsabaka motivasyonu ve konsantrasyonunu artırır. Maça iyi konsantre ve motive olmuş sporcu, skora daha rahat ulaşır. O zaman özgüven başarıya ulaşmamızda anahtar rolü oynayan en önemli unsurlardan bir tanesidir. Peki, özgüvenimizi olumlu yönde etkileyen faktörler nelerdir? Nasıl bir zihinsel çalışma ile özgüvenimizi arttırabiliriz?

Özgüven, kişinin herhangi bir şeyi yapabileceğine olan inançlar bütünüdür. Başka bir deyişle özgüven, inançlı, azimli ve kararlı olmaktır. Hepimizin bildiği gibi, birçok sporcu müsabakadan önce yaptığı açıklamalarda maçı alacaklarına olan inancı dile getirir. Kazanılan maçlardan sonra da ilk duyduğumuz, “Bu maçı alacağıma olan inancım tamdı” olur. Maalesef, insanların üçte ikisi özgüven eksikliği yaşamaktadır. Bundan dolayı bu kişilerin gerçek performansına ulaşması ve hayatta daha verimli olması mümkün değildir. Sporda başarılı olabilmek için fizik, teknik ve taktik becerilerin yanında psikolojik beceriler de önemli rol oynamaktadır. Sporcuların performansını olumlu veya olumsuz yönde etkileyen birçok faktör vardır. Özgüven bu faktörler içinde en önemli olanlardan bir tanesidir. Sporcu mücadele ederken ya özgüveni vardır ya da yoktur. Özgüveni düşük olarak mücadele eden sporcunun performansı düşer. Bunun yanında özgüveni yüksek sporcu daha

rahat mücadele eder. Bu da müsabaka motivasyonu ve konsantrasyonunu artırır. Maça iyi konsantre ve motive olmuş sporcu, skora daha rahat ulaşır. O zaman özgüven başarıya ulaşmamızda anahtar rolü oynayan en önemli unsurlardan bir tanesidir. Peki, o halde özgüvenimizi olumlu yönde etkileyen faktörler nelerdir? Nasıl bir zihinsel çalışma ile özgüvenimizi arttırabiliriz?

Olumlu düşünce ve konuşmalar

Gerek yurtdışında gerekse Türkiye’de sporcularla yaptığım çalışmalar sonucunda özgüven gelişimini olumlu yönde etkileyen faktörlerin başında “olumlu düşünce ve konuşmaların” geldiğini gördüm. Eğer sporcular müsabaka öncesi kendi yeteneklerine, güçlü yönlerine, kapasitelerine ve bunların kazanmasına yardım edeceğine inanıyorsa, bu inanç sporcuların özgüveninin yüksek olmasını sağlamıştır. Bunların aksine bazı

sporcular birçok güçlü yönleri olmasına rağmen daha çok zayıf yönlerine, rakibinin sıralamadaki yerine, güçlü olduğuna ve kazanmanın zorluğuna inanır. Bu da doğal olarak sporcuların özgüvenini kaybetmesine sebep olur. Çünkü bu gibi olumsuz düşünceler sporcuların kaygı, stres ve korku seviyesinin artmasına yol açar. Bir sporcu müsabakaya aşırı şekilde kaygılı, stresli ve korkmuş bir şekilde çıkarsa, konsantrasyonunu da kaybetmesi muhtemeldir. Bu da doğal olarak performansı olumsuz yönde etkileyecektir. Henry Ford’un dediği gibi “Bir şeyi yapabileceğinizi düşündüğünüzde de yapamayacağınızı düşündüğünüzde de haklısınız.” Başarıyı istemek ve istememek bizim elimizde olan bir unsurdur. Maçtan önce ve sonra sporcularla yaptığım birebir ve grup toplantılarında onların söylediği sözler, kurduğu cümleler ve vücut

dili bana hep onların özgüven seviyeleri hakkında bilgi vermiştir. Daha çok rakibinin gücüne odaklanan, “Umarım kazanırım” diyen sporcuların özgüvenlerinin düşük olduğunun farkına vardım. Bunun yanında kendi gücüne ve yeteneklerine inanan sporcuların özgüvenlerinin daha yüksek olduğunu gözlemledim. Müsabaka sırasında topla yapılan ilk temaslarda hata yapan birçok sporcu, oyuna kötü başladıkları için “Bugün günümde değilim gibi” olumsuz düşüncelerle özgüvenlerini kaybeder. Özgüvenini kaybeden oyuncular daha çabuk strese girebilir, bu da konsantrasyonlarının dağılmasına sebep olabilir.

Vücut dili

Özgüven gelişimini olumlu yönde etkileyen faktörlerden biri de vücut dilidir. Özgüveni yüksek sporcu sahada, omuzları ve başı

3D (duygu, düşünce ve davranış) yönetimi doğru yapıldığında kuşkusuz başarı kendiliğinden gelecektir. İletişimde karşı tarafa mesajı %55 vücut dili, %38 ses tonu ve %7 söylediğimiz sözlerle veririz. Bir sporcu sessiz bir şekilde el-kol hareketleriyle isyan ettiği zaman rakibine %55 oranında duygularının olumsuz olduğunu mesajını verir. Eğer bunu bağırarak ve olumsuz rakibine %100 oranında duygularının olumsuz olduğunu iletir.

Hedef koyma

Özgüven gelişimini olumlu yönde etkileyen faktörlerden biri de hedef koymadır. Sporcular zayıf yönlerini geliştirmek amacıyla kısa, orta ve uzun süreli gerçekçi performans hedefleri koyup kendilerini geliştirdiği sürece özgüvenleri artacaktır. Ülkemizde birçok yetenekli futbolcu erken yaşlarda büyük takımlarda ve Milli Takımlarda oynamasına rağmen zayıf yönlerini geliştirmek için sistemli bir şekilde hedef koyarak çalışma yapmamaktadır. Yıllarca bu takımlarda

oynamalarına rağmen iyi orta yapamadıkları, isabetli şut atamadıkları veya tekniklerini geliştirmediklerini görmekteyiz. Doğru hedef koymak için belirli stratejileri takip etmemiz gerekir. Hedefler gerçekçi olmalı, hedeflere ulaşmak için harekete geçmeli ve iyi planlama yapılmalıdır. Belirli aralıklarla gelişme olup olmadığı değerlendirilmelidir. Elit sporcular, sporculuk hayatları boyunca devamlı eksik yönlerini özel antrenmanlarla geliştirmişlerdir. Bu eksik yönler zihinsel, fiziksel, teknik ve taktik özelliklerdir. Sporcular direkt sonuca odaklanırlar. Bu da önemli unsurların gözden kaçmasına yol açar. Sonuca ulaşmak isteyen sporcular önce performans hedefleri koyarak performanslarını arttırlarsa sonuç kendiliğinden gelecektir. Performansın gelişmesi için, sürecin etkili bir şekilde işlemesi gerekir. Doğru zihinsel ve fiziksel antrenman metotları, sürecin etkili geçmesini

sağlayacaktır.

Zihinde canlandırma

Özgüven gelişimini olumlu yönde etkileyen faktörlerden biri de zihinde canlandırmadır. Sporcular geçmişteki başarılarını, iyi performans gösterdiği müsabakaları zihinde canlandırarak özgüvenlerini arttırabilir. Maçlarda ve antrenmanlarda yapılan olumlu hareketler ve vuruşlar zihinde tekrar canlandırılmalıdır. Çünkü beynimiz her şeyi kaydetmektedir. Zihnimizi olumlu imgelerle ve düşüncelerle doldurursak özgüvenimiz artacaktır. Zihinde canlandırma yapılırken beş duyu organının (görme, duyma, dokunma, tatma ve koklama) katılması çok önemlidir. Mesela top süren oyuncunun rakibini, topun düştüğü yeri, takım arkadaşlarını, sahayı tüm detaylarıyla görmesi, topa vururken çıkan sesi duyması, vücut hareketlerini, kıvrımları ve topu tuttuğunu hissetmesi gerekir. Bunlar yapıldığı zaman etkili bir zihinde canlandırma gerçekleştirilebilir. Ayrıca sporcularla yaptığım çalışmalarda birçok sporcunun olumsuz zihinde canlandırma yaptıklarına rastladım. Bu kesinlikle yanlıştır. Yapılan yanlışlar bile zihinde doğru şekilde canlandırılmalıdır. Birçok profesyonel futbolcu, yaptıkları hataları zihinde defalarca yaşayarak bu olumsuz tecrübeleri zihnine kaydeder; bu da olumsuz bir etkiye yol açar. Yapılması gereken, hataların doğru olması gereken şekilde zihinde canlandırılmasıdır. Mesela golü kaçıran bir oyuncunun, kaçırıldığı pozisyonu gol yaptığını zihinde canlandırması buna güzel bir örnektir.

Fizik, teknik ve taktik hazırlık

Özgüven gelişimini olumlu yönde etkileyen faktörlerden biri de fizik, teknik ve taktik hazırlıktır. Eğer sporcular yukarıdaki özellikleri geliştirirlerse daha donanımlı olduklarını hissedecekler, bu da özgüvenlerinin artmasını sağlayacaktır. Bir çok sporcu kondisyon çalışmasını sevmez ama uzun süren ve çekişmeli geçen maçlarda zihinsel faktörlerin yanında fiziksel faktörler de performansı olumlu yönde etkiler. Sporcular duygu ve düşüncelerini daha iyi analiz ederlerse doğru tavrılarda bulunmaları daha kolay olur. Duygu ve düşüncelerinizden

emin olmak istiyorsanız, kendinize şu soruları sorun: “Hata yapınca neler hissederim? Özgüvenimi hangi durumlarda kaybederim? Güçlü bir rakip karşısında neler hissederim? Hangi vuruş ve teknikleri yaparken korkarım? Hangi durumlarda karar vermekte zorlanırım ve kendimi çaresiz hissederim? Konsantrasyonumu ne zaman kaybederim? Hata yapınca neler hissederim? Ne zaman ve hangi durumlarda kendimi yetersiz bulurum? Ne zaman aşırı özgüvenli davranırım? Yanlışlıkları nasıl düzeltirim? Zorluklarla nasıl mücadele ederim? Müsabaka sırasında özgüvenimi devamlı koruyabiliyor muyum?” Bu sorulara içten ve doğru bir şekilde cevap verdiğimiz zaman özgüvenimizi olumsuz yönde etkileyen sebepleri ortaya çıkarırız. Bu da sorunun çözülmesini kolaylaştırır.

Aşırı özgüven

Aşırı özgüven de düşük özgüven gibi sporcuların performansını olumsuz yönde etkiler. Aşırı özgüvenli sporcu rakibine saygı duymaz ve onu küçümser. Bundan dolayı müsabakaya kendini iyi hazırlamaz. Bunların sonucunda maç motivasyonu ve konsantrasyonu düşük olur. Bunun sonucunda sürprizlerle karşılaşır. Dünyada üst düzey elit birçok sporcu ve takım, kendilerinden çok daha zayıf rakiplerine karşı yenilerek herkesi şaşırtmıştır. Çalıştığım tüm sporculara en iyi performansını kime karşı ve ne zaman gösterdiğini sorarım. Bu soruyu sormanın sebebi müsabakadan önce ve müsabaka sırasında psikolojik ve fizyolojik durumu hakkında bilgi almaktır. Ne ilginçtir ki, birçok sporcu en iyi performanslarını kendilerinden çok daha güçlü rakiplerine karşı gösterdiklerini söyledi. Bunun sebeplerine baktığımız zaman, maça son derece rahat çıktıklarını, kaygı, korku gibi olumsuz duygulardan arındıklarını ve performansa odaklanıp iyi konsantre olduklarını belirttiler. Çünkü kimse kendilerinden maçı kazanmasını beklemiyordu. Bu yüzden özgüvenleri düşük değildi. Müsabaka sırasında başarılı performans göstermeye başladıkları andan itibaren özgüvenlerinin arttığını ve kendilerini ciddiye almayan rakiplerinin paniklediğini ifade ettiler.

Yine İspanya'ya çattık

U17 Takımımızın Avrupa Şampiyonası finallerine katılma hakkını elde etmesinin ardından bu defa umutlarımız U19 Takımımızdaydı. Eskişehir'deki Elit Tur'da Azerbaycan ve Norveç'i yenmeyi başardık ama iki yıl önce U17 düzeyinde kaybettiğimiz İspanya'ya bir kez daha takılınca final hayallerimiz suya düştü.

U17 Milli Takımımızın Avrupa Şampiyonası finallerine yükselmesinin ardından, benzer bir başarıyı U19 Milli Takımımızdan beklemeye başlamıştık. 14-19 Nisan tarihleri arasında Eskişehir'de Milli Takım'ın ev sahipliğinde oynanan Elit Tur maçlarında Türkiye'nin rakipleri İspanya, Norveç ve Azerbaycan'dı. U19 Milliler, Azerbaycan ve Norveç'i mağlup etmesine rağmen, İspanya karşısında uğradığı yenilgi nedeniyle final vizesini alamadı. Milli Takım, Elit Tur'daki ilk sınavını 14 Nisan'da Azerbaycan karşısında verdi. Eskişehir Atatürk Stadı'nın tribünlerini dolduran 1200 futbolsever arasında Türk bayraklarının yanında Azerbaycan bayraklarını da vardı. Zira Anadolu Üniversitesi'nde okuyan Azeri öğrenciler de takımlarını desteklemeye gelmişti. Gerek turnuvanın ilk maçı olması, gerekse de rakibin iyi savunması nedeniyle maça tutuk başlayan oyuncularımız, ilk devrede fazla etkili olmadı. Azerbaycan da etkili ataklar geliştiremeyince ilk yarı bir orta saha mücadelesi şeklinde geçti. 55. dakikada Yasin Yağubzade'nin İsmail Odabaşı'nı ceza sahası içinde düşürmesi sonucu verilen penaltıyı Emre Çolak gole çevirdi ve Türkiye'yi 1-0 öne geçirdi. Golden üç dakika sonra, Emre Çolak bir kez daha sahneye çıktı ve skoru 2-0'a getirdi. Tarlan Guliyev, ikinci yarının yıldızı Emre Çolak'a yaptığı sert faul sonrası kırmızı kartla oyun dışı kalınca, Azerbaycan'ın gardı iyice düştü ve oyunun kontrolü

tamamen Milli Takımımıza geçti. Kalan dakikalarda Özgür Çek, Necip Uysal ve İsmail Odabaşı'nın gol girişimleri sonuç vermeyince maç 2-0 Türkiye'nin üstünlüğüyle sonuçlandı. Aynı gün oynanan Norveç-İspanya maçının 1-1 bitmesi, liderlik hedefleyen Milli Takımımız için sevindirici bir gelişme oldu. Norveç'in maç boyunca savunmada kalması ve ilk yarıdan sonra fizik gücünün ciddi şekilde düşmesi, karşılaşmanın dikkat çeken noktalarındı. U19 Milli Takımımızın İspanya ile oynayacağı ikinci maç merakla bekleniyordu. Maç günü Atatürk Stadı'na gelen 3 bin futbolsever, bunun bir göstergesiydi. Hatta Eskişehirspor'un o güzel bandosu bile Milli Takımımıza destek vermek için tribünlerdeydi. Daha maçın dördüncü dakikasında Emre Çolak'ın 35 metreden yaptığı vuruşu kaleci Alex kurtarınca, millilerimiz erken öne geçme şansını kaçırdı. 5 dakika sonra ise Pacheco'nun ortasına sert bir vuruş yapan Keko, İspanya'yu 1-0 öne geçirdi. Moralini hiç bozmayan gençlerimiz, 14. dakikada Necip'le beraberliği yakaladı. Bu dakikadan sonra iki takım da kontrollü bir oyunu tercih ederken, U17 yaş seviyesinde şampiyon olan İspanyollar, kendilerinden beklenen futbolu oynamaktan uzaktı. Yine de Thiago devre bitmeden attığı kafa golüyle İspanya'yu 2-1 öne geçirmeyi başardı. İkinci yarının başında oyuna giren Muhammet Demir, sadece üç dakika sonra skora eşitliği getiren golü attı. Bu golden sonra Milli Takımımızın

konstrasyonunu kaybettiği dakikalarda Oriol kafa vuruşuyla durumu 3-2'ye getirdi. Bu golün ardından her iki takım da etkili bir pozisyon geliştiremedi ve U19 Milli Takımımız kritik bir yenilgi almış oldu. Aynı gün oynanan ve iki takımın da birbirine denk performans sergilediği maçta, Norveç bu kez de Azerbaycan'la berabere kaldı. Kendilerini finallere sadece Norveç karşısında alınacak bir galibiyetin götüreceğini bilen Milli Takımımız, rakibi karşısına baskılı bir oyunla başladı. Maçın ilk beş dakikası içinde Muhammet Demir'in daha üçüncü dakikada kaleci ile karşı karşıya kalması ve Emre Çolak'ın 25 metreden çektiği sert şutun üst direktten geri gelmesi maçın heyecanlı geçeceği için bir göstergesiydi. Daha önce kaleyi sert şutuyla yoklayan Emre, 16. dakikada kullandığı serbest vuruşu doğrudan filelere gönderdi ve Milli Takımımızı 1-0 öne geçirdi. 21. dakikada Stian Ringstad, savunmada yaptığımız hatayı değerlendirdi ve çaprazdan yaptığı vuruşla durumu eşitledi. 64. dakikada rakip ceza sahası önünde yaşanan karambolde Volkan Dikmen topu ağlara gönderdi ve Milli Takımımızın 2-1'lik galibiyete ulaşmasını sağladı. Norveç Milli Takımımız maç boyunca bariz gol pozisyonuna giremezken, U19 Milli Takımımız

böylelikle hak ettiği bir galibiyet almış oldu ve puanını 6'ya çıkardı. Ancak, Azerbaycan'ı etkili bir oyundan sonra 4-0 mağlup eden İspanya, grubu 7 puanla lider bitirmiş ve finallere gitme hakkını elde etmişti. Grubu Norveç iki puanla üçüncü, Azerbaycan ise bir puanla dördüncü sırada tamamladı. U19 Milli Takımımız oynadığı karşılaşmalarda gelecek için umut verici bir performans sergiledi. Necip Uysal, Orhan Güllü, Muhammet Demir ve Emre Çolak oynadıkları futbolla dikkatleri çekti. Özellikle Necip Uysal, Beşiktaş'ta edindiği Süper Lig tecrübesiyle akranları arasından sıyrıldı. Emre Çolak da top tekniği ve çevikliğiyle rakip defanslara zor anlar yaşatırken, attığı gollerle de Milli Takımımızı galibiyete taşıyan isim oldu. Orhan Güllü ise orta sahanın savaştan ismi olarak ön plana çıktı.

Milli Takım'da ilk golümü

Genç Milli Takımlarda attığı gollerle çok çarpıcı bir gelişme yaşıyor. Henüz 17 yaşında, dedesinin eski yöneticisi olduğu Gençlerbirliği'nde oynamaktan gurur duyuyor. Etkili sol ayağı, hava toplarındaki hâkimiyeti, patlayıcı sürati ve güçlü fizik yapısıyla geleceğin golcülerini arasında gösteriliyor. Kulübünün A takımında oynamaya başladıktan sonra direkt Avrupa'ya gitmenin ve A Milli Takım'da atacağı ilk golün hayalini kuruyor.

Nihat **Özten**

▼Genç Milli Takımlar ve Gençlerbirliği'nin A2 takımında attığın gollerle ismin geleceğin yıldız adayları arasında gösterilmeye başladı. Biz de seni daha yakından tanımak istiyoruz.

▲6 Mayıs 1993 Ankara doğumluyum. Ailemin tek çocuğum. Annem ev hanımı, babam ise muhasebecilik yapıyor. Futbola babamın beni 2000 yılında Gençlerbirliği Futbol Okulu'na götürmesiyle başladım. Babam eski bir voleybolcu. Ama küçükken futbolla aram oldukça iyiydi. Babam da bendeki bu sevgiyi görerek 7 yaşına geldiğimde futbola yönlendirdi. Futbol okulunda kısa bir süre geçirdikten sonra seçmeyle takıma girdim ve zamanla buraya kadar geldim. Bu arada dedemin de eski bir Gençlerbirliği yöneticisi olduğunu söyleyeyim. Yani aileden Gençlerbirliğiyiz. Taraftarı olduğum kulübün formasını giyiyorum.

▼Futbola başladığın ilk dönemde de forvet mi oynuyordun?

▲Solak olduğum için futbola ilk başladığım dönemde sol açık oynuyordum. Sonrasında forvet arkası olarak oynadım bir süre. Ama fizik gücümün arttığını ve son vuruşlarda başarılı olduğumu düşünen antrenörlerim son 3-4 sezondur beni santrfor oynatıyor. Şimdiye kadar 42 milli maça çıktım ve 32 gol attım. A2 Ligi'nde ise Milli Takım kampları nedeniyle çok fazla oynayamıyorum. Bu sezon 16 maça oynayıp 12 gol attım.

▼Peki, bu durum senin açıdan avantaj mı dezavantaj mı?

▲Milli Takım'da olmak, uluslararası maç yapmak çok büyük bir tecrübe. Bugün bu duruma geldiysen, milli maçlarda kazandığım tecrübenin ve orada öğrendiklerimin çok büyük katkısı olmuştur. Milli maçlarda karşılaştığımız takımlar, o ülkelerin yaş kategorilerindeki en üst düzey oyuncularını. Dolayısıyla bu maçlarda zorluklarla mücadele etmeye alışıyor

ve giderek gelişiyorsunuz. Genelde kendimden büyüklerle oynadım ve başarılı olduğumu gördükçe özgüvenim de arttı. ▼Yaşına göre oldukça gelişmiş bir fiziğe sahipsin. Bunu neye borçlu olduğuna düşünüyorsun? ▲Beslenme çok önemli tabii. Ayrıca çocukluğumdan beri uyku düzenim iyidir. En geç saat 21'de uyurdum.

Annem, babam bazen "Oğlum biraz daha otur" deseler de düzenimi bozmazdım. Ailece bir yerlere oturmaya gittiğimizde bile ortamdaki diğer çocuklar geç saatlere kadar otursa da ben saat 21.00'de bir kenara çekilir, uyurdum. ▼Bu bilinçli bir tercih miydi? ▲O zamanlar küçüktüm, belki böyle şeyler düşünmüyordum ama

hayal ediyorum

Artun Akçakın

sonrasında kendi kendime bir şeylerin kararını verdim ve daha dikkatli davranmaya çalışıyorum. Sonuçta Milli Takımlarda oynuyorsunuz ve üstünüzdeki formanın hakkını vermeniz gerekiyor.

Beni Adriano'ya benzetiyorlar

▼Futbola başladığın dönemlerde bir idolün var mıydı?

▲İlk dönemlerimde son vuruşlarımdan ve stilimden dolayı beni İlhan Mansız'a benzetirlerdi. Son 1-2 sezondur ise fizik gücüm ve sert vuruşlarımdan dolayı Adriano'ya benzetiyorlar.

▼Adriano'nun bir de patlayıcı sürat özelliği var.

▲Evet, ben de öyle bir özelliğe sahibim. Patlama yapabiliyorum.

▼Türkiye'de ve dünya futbolunda en beğendiğin oyuncular hangileri?

▲Şu anda beğendiğim oyuncu olarak Ibrahimovic'i söyleyebilirim. Türkiye'de ise futbolu bırakmış olsa bile Hakan Şükür

diyorum. Kendi stilimi benzediğim oyuncu ise sırtı dönük oynama özelliği ve son vuruşlarıyla Bobo olabilir.

▼Pivot santrfor oynuyorsun, süratlisin ve gol vuruşların da iyi. İki ayağımı da kullanabiliyor musun?

▲İki ayağımı da kullanıyorum ama solak olduğum için elbette sol ayağım daha iyi. Kafa toplarında da iyi sayılırım. Milli Takımlar kariyerimdeki ilk kafa golümü, ilk oynadığım maça Belçika'ya karşı atmıştım.

▼Bu aşamaya gelene kadar çalıştığın antrenörlerden sana en fazla katkı yapanlar hangileri?

▲Bütün hocalarımla mutlaka üzerimde emeği vardır. Ancak 2 sene önce C Genç kategorisinde Türkiye Şampiyonu olmuştuk. O takımı çalıştıran Tuncay Mocan Hocamın bendeki yeri ayrıdır. 2 yıl birlikte çalıştık. O dönemde benimle birebir konuşmalarının ve antrenmanlarda üzerime düşerek bir şeyler öğretmesinin çok faydasını gördüm. Bugün Milli Takım oyuncusu olmamda çok büyük katkıları var.

Önce sol açık sonra forvet arkası oynadım. Ama fizik gücümün arttığını ve son vuruşlarda başarılı olduğumu düşünen antrenörlerim son 3-4 sezondur beni santrfor oynatıyor. Şimdiye kadar 42 milli maça çıktım ve 32 gol attım.

Milli Takım'da olmak çok büyük bir tecrübe. Bugün bu duruma geldiysen, milli maçlarda kazandığım tecrübenin ve orada öğrendiklerimin çok büyük katkısı olmuştur. Genelde kendimden büyüklerle oynadım ve başarılı olduğumu gördükçe özgüvenim de arttı.

İlk dönemlerimde beni İlhan Mansız'a benzetirlerdi, şimdi Adriano'ya benzetiyorlar. Beğendiğim oyuncu Ibrahimovic. Türkiye'de ise Hakan Şükür diyorum. Kendi stilimi Bobo'ya benzetiyorum.

Herkesin durumu kendine özeldir ancak ben genç oyuncuların kaybolup gitmesinde baş sorumlunun oyuncunun kendisi olduğunu düşünüyorum. Genç oyuncular kendilerine dikkat etmez, çabuk "oldum" havasına girerse, bu onların ilerlemesine engel olabilir.

Top toplayıcılık yaptığım zamanlarda Mustafa Pektemek ve Kahe'yi özellikle takip ediyordum. Maçı tribünden değil de saha kenarından izlemek çok farklı. Kenarda işimi yaparken santrforlara özellikle dikkat kesiliyordum.

Şu an sadece A Milli Takım'ın hayalini kuruyorum. Hep U15 Milli Takımı'nda attığım o ilk gol ve sonrasında yaşadığım mutluluk geliyor aklıma. Bir de bunu A Milli Takım'da yaptığımı düşünüyorum. Hayalini kurmak bile beni inanılmaz heyecanlandırıyor.

Uzun bir yolum olduğunun farkındayım

▼Genç takımlarda çok yetenekli oyuncu var ama bu oyuncular genellikle beklenen sıçramayı yapamıyor. Bu konu hakkında ne düşünüyorsun?

▲Şu anda etrafımdaki herkes bu konuyu konuşuyor. Bana yapılan telkinler de "Milli Takımlara gidiyorsun ama daha yolun çok başındasın. Kat etmen gereken çok yol var. Ayakların asla yerden kesilmesin ve çalışmalarını yoğunlaştır" şeklinde. Tabii bu tarz başarısızlık hikâyelerini çok duyuyoruz. Herkesin durumu kendine özeldir ancak ben bu olayın baş nedeninin oyuncunun kendisi olduğunu düşünüyorum. Genç oyuncular kendilerine dikkat etmez, çabuk "oldum" havasına girerse, bu onların ilerlemesine engel olabilir. Kendi açımdan baktığımda, Milli Takım oyuncusu olsam da henüz yolun çok başında olduğumun bilincindeyim. Daha çok uzun bir yol kat etmem ve çok çalışmam

gerektiğini biliyorum.

▼Ligimizde genç oyunculara yeterince şans verildiğini düşünüyor musun?

▲Hayır. Gençlere şans tanıyan bazı antrenörler var ama geneli için bunu söyleyemeyiz. Yabancı oyunculara tanınan tolerans daha fazla. Gençlere biraz tahammül etseler, onlara biraz daha destek olsalar, ligimizde oynayan gençlerin sayısı çok daha fazla olabilir.

▼Gençlerbirliği sanırım bu konuda biraz daha şanslı bir kulüp.

▲Evet, bizim takımdaki gençlerin oranı diğer takımlara göre oldukça yüksek. A takımında altyapıdan yetişmiş birçok oyuncumuz var. Thomas Doll gençlere önem ve şans veren bir antrenör. Onun gibi birisinin takımın başında olması elbette biz genç oyuncular için şans.

▼Peki, Thomas Doll seninle ilgileniyor mu?

▲Henüz birebir konuşmamız olmadı ama altyapıdaki hocalarımızdan bilgi aldığını, sürekli diyalog halinde olduğunu biliyorum. Henüz A takımla antrenmana çıkma şansı bulamadım. Açıkçası bunu sürekli düşünüyorum. Ancak benim düşünmem pek bir şey değiştirmiyor. Bana düşen, elimden gelen her şeyi yaparak oraya çıkacağım günü beklemek.

▼Yıldız oyuncularla yaptığımız röportajlarda, arkadaşlarından daha fazla çalıştıkları ve özel antrenmanlar yaptıkları gerçeğiyle karşılaştık. Senin de bu tarz çalışmaların var mı?

▲Mutlaka var. Bu tarz çalışmaları hem kulüpte hem de Milli Takımlarda yapıyoruz. Bu aslında çok da kolay değil. Ama eğer antrenmandan sonra kendimi dinç hissediyorsam ekstra çalışmalar yaparım. Özellikle sık sık dayanıklılık ve şut çalışması yapmaya gayret ediyorum. Eğer takımın antrenmanı akşamsa, sabahları mutlaka kendi özel antrenmanımı yapıyorum. Bu çalışmaların faydasını da çok net biçimde görebiliyorum.

▼Bu antrenmanları yapman için seni yönlendiren, program hazırlayan birisi var mı?

▲Şu anda A2 takımında birlikte çalıştığımız Tansel Hocam bu konuda bize çok yardımcı oluyor. Takım antrenmanları saat 17.00’de yapılıyor. Ama ayrıca çalışmak isteyen arkadaşlar için hocamız sabah saatlerinde gelerek bize antrenman yaptırıyor. A2’ye geçtiğimden beri bu tarz çalışma yapma imkânını daha çok buldum.

İnternet başında ismimi bekledim

▼İki yılı aşkın bir süredir Milli Takımların formasını giyiyorsun. Milli Takım oyuncusu olmak sana ne hissettiriyor?

▲2008 yılından beri Milli Takımlarda

oynuyorum. Bu formayı giymek çok büyük bir onur. Tarif edilmesi zor hisler. İlk çağrıldığım dönemi ise hiç unutmuyorum. Ankara’da İç Anadolu Karması oluşturulmuştu. Ben de o karmanın bir oyuncusuydum ve diğer bölgelerden belirlenen takımlarla maçlar yaptık. Bu maçlarda seçilen oyuncularla 40 kişilik bir U15 kampına girdik. Bu kauptan sonra İrlanda’da düzenlenecek özel turnuvaya katılacak kadro belirlenecekti. O dönemde kadroya çağırılıp çağırılmayacağıml merakıyla boş zamanlarımın tamamını TFF’nin internet sitesini takip ederek geçiriyordum. Kadro açıklandığında ismimi gördüğüm zaman nasıl mutlu olduğumu anlatamam.

▼Milli Takımlardaki ilk maçını hatırlıyor musun?

▲İlk milli maçımı İrlanda’daki turnuvada Belçika’ya karşı oynamıştım. Zaten o tumuvayı şampiyon olarak tamamlamıştık. Ben de ilk maça ilk 11’de çıktım ve duran toptan gelen bir orta sonrası kafayla gol attım. Golü attıktan sonra dünya durdu sanki. Herkes bana bakıyordu. İnanılmaz bir duyguydu.

▼U17 Takımındaki yeni antrenörünüz Abdullah Ercan.

Yakın geçmişin yıldız oyuncularından birisiyle çalışmak seni nasıl etkiliyor?
▲Takım olarak ne kadar başarı olmak istiyorsak, Abdullah Hocanın bunu bizden çok daha fazla istediğini görüyoruz, hissediyoruz. Bu duygu bizi olumlu etkiliyor. İdmandaki duruşu, bizimle takım halinde ve birebir yaptığı konuşmalar çok güzel. Kendisi de yıllar önce bizim şu an yaşadıklarımızı yaşamış. O dönemde kazandığı tecrübeleri bize aktarıyor. Bizim ne hissettiğimizi anlıyor, ne düşündüğümüzü tahmin ediyor ve ona göre yönlendiriyor. Kendisiyle çok rahat iletişim kurabiliyoruz.

▼Kariyer planlamana gelirsek, kısa ve uzun vadede hangi noktalara ulaşmak istiyorsun?

▲İlk hedefim Gençlerbirliği A takımına çıkmak. Orada bir şeyleri gösterdikten sonra yurtdışında futbol oynamak istiyorum.

▼İstanbul’a uğramadan direkt yurtdışı mı?

▲O düzeyde bir oyuncu olabilirsem direkt Avrupa’ya gitmek isterim.

▼Hayalini kurduğun bir lig, bir takım var mı?

▲İngiltere ya da İspanya’da oynamak isterim. İngiltere’de Manchester United, İspanya’da ise Barcelona.

▼Yurtdışına giden birçok oyuncumuzun kısa sürede geri döndüğünü gördük. Sanırım bu biraz da beyin olarak hazırlıksız olmaktan ve lisan bilmemekten kaynaklanıyordu. Sen bu anlamda kendini hazır hissediyor musun?

▲Şu anda hazır olduğumu söyleyemem. Ama kariyer planlamamı

hayata geçirmeye başladığım anda bunun da çalışmalarımı hızlandıracağım. Dediğiniz gibi yabancı dil çok önemli. Öğrenmeyi de istiyorum ve bununla ilgili çalışmalara başladım.

▼Genç Milli Takım kamplarında oyunculara İngilizce kursları da veriliyor. Bu kursların faydasını görüyor musunuz?

▲Evet, mükemmel bir uygulama. Maç içerisinde hakemlerle, rakip oyuncularla gireceğimiz diyaloglara yönelik ders alıyoruz.

▼Peki, dil problemini hallettin diyelim. 1-2 yıl içinde böyle de bir teklif geldi. Tek başına oralarda ayakta durabilecek kişilik özelliğın olduğunu düşünüyor musun?

▲Tek başıma yabancı bir ülkede yaşayabilecek gücü kendimde görüyorum. Pek sıkıntı çekeceğimi düşünmüyorum.

▼Bir yandan futbol oynarken eğitimini de sürdürüyor musun?

▲Eğitimim devam ediyor. Şu anda lise 3. sınıfı gidiyorum. Futbolla okulu bir arada götürmek pek kolay olmuyor. Mesela şimdi okulda olmam lâzım ama Milli Takım kampındayım. Ancak eğitimimi sürdürme konusunda kararlıyım. Üniversitede okumak istiyorum. Milli Takım oyuncusu olduğum için BESYO’lara girişimizde sağlanan kolaylıktan faydalanmak amacındayım.

▼Şu anda takımın kaptanısın. Kaptanlık ne gibi özellikler gerektiriyor?

▲Kaptan olmak en başta her şeyinizle takım arkadaşlarınıza örnek olmayı gerektiriyor. Diğer oyuncular kaptana baktığında, “O çalışıyor, benim de çalışmam lâzım, kaptan şöyle davranıyor, benim de öyle davranmam lâzım” demeli. Kaptanlık cidden sorumluluk isteyen ve örnek davranışlar sergilemenizi gerektiren bir iş. Bu arada Milli Takımda kaptan olmak insana mutluluk ve gurur veriyor.

Top toplarken golcülerini izliyordum

▼Genç Milli Takımlarda oynayan üst gruplara baktığında hangi golcülerin sıçrama yapabileceğini düşünüyorsun?

▲U19 Milli Takım’ndan Bursasporlu Muhammet Demir’i beğeniyorum. Son vuruşları çok başarılı. Ümit Milli Takım’da bizim kulüpten Mustafa Pektemek ağabey var. Zaten top toplayıcılık yaptığım zamanlarda onu

ve Kahe’yi özellikle takip ediyordum.

Top toplayıcı olarak kenarda maçı izlemek, bazı şeyleri görmek ve öğrenmek açısından çok yararlı oluyordu. Maçı tribünden izlemekten çok farklı. Kenarda işimi yaparken santrforlara özellikle dikkat kesiliyordum. Mesela Kahe, sırtı dönük oynayan bir oyuncu olduğu için kuvveti ön plana çıkıyor. Topu saklamasını iyi biliyor. Onu izleyerek bu özelliklerini gözlemliyor ve daha sonra gördüklerimi uygulamaya çalışıyorum. Mustafa ağabey ise Kahe’ye göre daha hareketli ve mücadele gücü yüksek. Onun da bu özelliklerini nasıl kullandığını gözlemleyerek kendimi geliştirmeye uğraşıyorum.

▼A Milli Takım’da oynamayı hayal ediyor musun?

▲Şu an hayalini kurduğum tek şey o zaten. Hep U15 Milli Takım’nda attığım o ilk gol ve sonrasında yaşadığım mutluluk geliyor aklıma. Bir de bunu A Milli Takım’da yaptığımı düşünüyorum. O taraftarın önünde oynayıp gol atmanın hayalini kurmak bile beni inanılmaz heyecanlandırıyor.

▼Bu sezon başında profesyonel sözleşme imzaladın ve para kazanmaya da başladın. Kazandığın parayla ailene bir katkı oldu mu?

▲Öyle çok para kazandığım söylenemez. Aileme ise henüz pek katkı olmadı ama ileride onlar için yapmak istediğim çok şey var.

▼Okul ve futbol dışındaki hayatında neler var?

▲Boş zamanlarımı genelde dinlenerek geçiriyorum. Müzikle aram iyidir. Sinemaya giderim ve alışveriş yapmayı severim. Özellikle alışveriş işi biraz hastalık gibi oldu bende.

▼Kitaplarla aran nasıl?

▲Son zamanlarda kitap okumaya biraz daha eğildiğimi söyleyebilirim. Polisiye ve sürükleyici kitaplar okuyorum.

Şike ve teşvik primi suçlarının takip usulü

Hukuk ve hukukun kapsadığı olaylar ve bu çerçevede oluşturulan düzenlemeler, toplumsal ihtiyaçlar çerçevesinde şekillenerek yazılı hukuk kuralı olarak karşımıza çıkmaktadır. Yazılı hukuk kurallarının belirlenmesindeki toplumsal ihtiyaçları belirleyen temel unsurlardan birisi de bilimsel gelişmeler ve bu doğrultuda ortaya çıkan ihtiyaçlardır. Söz konusu gelişmeler açısından spor alanı özelinde düzenlemelere baktığımızda; geçmiş yıllarda ülkelerin belirlenmiş (net olarak çizilmiş) sınırları dahilinde, uluslararası hukuk çerçevesinde ihlallerin ortadan kaldırılması ile birlikte devletlerin ve insanların spora olan ilgisi artmış ve sosyal yaşamlarında spora daha fazla yer ayırmaya başlamışlardır. Bu gelişmelerle birlikte spor alanının gerek ulusal gerekse de uluslararası planda ayrıntılı hukuk kuralları ile düzenlenme ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Belirtilen gelişmeler açısından konu özelinde müsabaka sonucunu etkilemek şeklinde özetlenebilecek şike ve teşvik primi fiilleri çerçevesinde gelişmelere baktığımızda, genel hukuk düzenlemelerinin bu fiilleri düzenlemeye ilişkin ihtiyacı günümüze kadar henüz gideremediği, bu konudaki hızlı gelişmeleri henüz yakalayamadığını görmekteyiz. Hukuka, dolayısıyla toplumsal düzene karşı gerçekleştirilen fiillerin suç kabul edilmesi ve bu doğrultuda cezalandırılması; Anayasamızın 38. maddesinde ve Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 2. maddesinde ifade edilen ilkelere "suç ve cezada kanunilik" ilkesi çerçevesinde; TCK veya sair kanunların içerisinde suç ve cezaların ayrıntılı olarak tanımlanması gerekmektedir. Aksi takdirde kanunlarda suç olarak tanımlanmamış fiillerin yorum yoluyla, suç olarak tanımlı bir fiile benzetilerek cezalandırılmaya çalışılması; başka bir ifade ile suç olarak tanımlanmış fiillerin geniş

yorumlanarak, suç olarak tanımlanmamış başka fiilleri de kapsar hale getirilmesi, ideal (olması gereken) hukuk açısından kabul edilemeyeceği gibi, "hukuk devleti ilkesi" ve bu ilkenin getirdiği sonuçlardan biri olan "kişilere tanınan hukuki güvence" ve TCK 2. maddesinde ifade edilen "suç ve ceza içeren hükümlerin kıyasa yol açabilecek biçimde geniş yorumlanamayacağı" hükmü ile de bağdaşmamaktadır. Mevcut durumda müsabaka sonucunu etkileme şeklinde gerçekleşen şike ve teşvik primi fiillerinin, kanunlarda cezalandırılabilir bir eylem (suç) olarak tanımlanmaması ve bu nedenle de TCK 157. maddesinde ifade edilen "Dolandırıcılık" ve 158. maddesinde ifade edilen "Nitelikli Dolandırıcılık" suçları kapsamına dahil edilerek oluşturulması ve kovuşturulması; mevzuat açısından ve toplumsal düzeni bozan eylemlerin cezalandırılması gerekmesi bağlamında kabul edilebilse dahi ideal hukuk mantığı ile bağdaşmamaktadır. Bu denli önemli bir konunun kanunda ayrıntılı olarak düzenlenmesi gerekmektedir. Zira müsabaka sonucunu etkilemek fiilleri Türk Ceza Kanunu'nda tanımlı dolandırıcılık suçu ile, "hileli davranışlarla bir kimseyi aldatıp, onun veya başkasının zararına olarak, kendisine veya başkasına bir yarar sağlamak" şeklinde ifade edilemeyecek kadar karmaşık bir yapı arz etmektedir. Bu nedenle de şike ve teşvik primi fiilleri hukuka aykırı eylemler olarak ayrıntılı bir şekilde tanımlanmadığı takdirde, öngörülecek cezalar yukarıda ifade edilen ilkelere aykırılık oluşturacağı gibi; benzer nitelikte toplumsal düzeni sarsıcı eylemlerin bazılarının cezalandırılmaması veya toplumsal düzeni sarsmayan ve cezalandırılmaması gereken bazı eylemlerin cezalandırılması sonucunu doğuracaktır. Şike, müsabaka sonucunu etkilemek amacıyla hakeme,

gözlemciye, temsilciye, oyuncuya, kulüp yöneticisi veya yetkilisine, antrenöre, teknik direktöre veya spor müsabakasının gerçekleştirilmesi ya da yürütülmesi ile ilgili görev icra eden diğer bir kişiye veya bu kişilerden birinin iradesi dahilinde üçüncü bir kişiye herhangi bir menfaat sağlanması şeklinde gerçekleştirilebilir. Burada sağlanan menfaat doğrudan veya dolaylı olarak gerçekleştirilebileceği gibi maddi veya manevi şekilde de olabilir. Teşvik primi, kişilerin kendi veya mensubu ya da taraftarı bulunduğu kulübün çıkarına, aynı veya bağlantılı bir organizasyonda yarışan kişi ya da kulübün müsabakadan aleyhine sonuç çıkması amacıyla, rakip spor kulübü veya sporcusu ile spor müsabakasının gerçekleştirilmesi veya yürütülmesi ilgili görev icra eden diğer kişiye veya bu kişilerden birinin iradesi ile üçüncü bir kişiye herhangi bir menfaat sağlanması şeklinde gerçekleştirilebilir. Şike fiili açısından belirtildiği gibi burada da sağlanan menfaat doğrudan veya dolaylı olarak gerçekleştirilebileceği gibi maddi veya manevi şekilde de olabilir. Teşvik primi fiilinde ayrı olarak tutulması gereken (toplumsal düzeni sarsmayan) fiillerin ise cezalandırılmaması gereken eylemler olduğunu da belirtmek gerekir. Bunlar ise millî takımların mensuplarına uluslararası müsabaka nedeniyle temin edilen ve kulüplerin mensubu bulunan sporcu ve teknik elemanlarına temin ettikleri başarı primi veya menfaatlerdir. Müsabaka sonucunu etkileme fiillerinin TFF kurulları açısından takibi ve ilgili kişilere ceza verilmesi açısından yani disiplin yargılaması açısından ise; inceleme ve karar organları olarak karşımıza, TFF Yönetim Kurulu, Etik Kurulu, Disiplin Kurulları ve Tahkim Kurulu çıkmaktadır. Futbol Disiplin Talimatı'nın (FDT) 15. maddesinde müsabaka

sonucunu etkileme fiilinin ağırlığı nedeniyle soruşturma zamanasını diğer disiplin ihlalleri için öngörülen soruşturma zamanasından (sahada ve sahayı çevreleyen alanda gerçekleştirilen ihlallerde 1 yıllık, doping ihlallerinde 8 yıllık ve diğer ihlallerde ise 5 yıllık sürelerden) farklı olarak 20 yıllık bir soruşturma zamanasını öngörülmüştür. Müsabaka sonucunu etkilemek fiilinin gerçekleştirildiğinin sabit bulunması halinde Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'nun verebileceği cezalara (FDT 55. maddesine) baktığımızda kişilere 1 yıldan 3 yıla kadar müsabakalardan men veya hak mahrumiyeti cezası verilebileceği; kulüplere ise küme düşürme cezası verilmesinin yanı sıra ihlalin ağırlığına göre ek olarak puan indirme cezası verilebileceği; ayrıca ihlalde sorumluluğu bulunan kişi ve kulüplere para cezası verilebileceği; hakemlere ise sürekli hak mahrumiyeti cezası verilebileceği öngörülmüştür. Şike ve teşvik primi fiillerinin incelenmesi usulünde ise; (a) ihbar ya da re'sen TFF Yönetim Kurulu tarafından öğrenilen ve ciddi bulunan şike ve teşvik primi iddialarının incelenmesi için Etik Kurulu'na intikal ettirileceği, (b) Etik Kurulu'nun inceleme ve araştırmaları sonucunda düzenleyeceği raporu TFF Yönetim Kurulunca gerekli kararın verilmesini teminen TFF Başkanlığına sunacağı, Etik Kurulu raporunun TFF Yönetim Kurulu açısından mütalaa niteliğinde olduğu, (c) bir müsabakada şike yapıldığı veya teşvik primi verildiği hususundaki nihai kararı delillere ve vicdani kanaatine göre TFF Yönetim Kurulu'nun vereceği ve (d) Etik Kurulu raporuna karşı ancak TFF Yönetim Kurulu'nun konuya ilişkin kararı ile birlikte Tahkim Kurulu nezdinde itiraz edilebileceği Etik Kurulu Talimatı'nın 7. maddesinde düzenlenmiştir.

MHK Başkanı Oğuz Sarvan, hem hakemleri hem de kurulunu savundu

250 yıllık birikimimiz var

MHK Başkanı Oğuz Sarvan, TFF'nin İstinye'deki merkezinde kamuoyu bilgilendirme toplantısı düzenledi. Sarvan, hakemlerin geçen sezona oranla başarılı olduğunu savunarak, "Hakem notlarını karşılaştırdık; bu sene az da olsa bir ilerleme olduğu görülüyor. Hakemleri geçen yıla oranla başarılı buluyoruz. Çünkü geçen seneki kadro bu sene de görev yapıyor. 12 maç daha fazla yönettiler, eğitimleri de geçen seneye göre daha fazla" ifadelerini kullandı. Sarvan, hakem hatalarının dünyanın her yerinde olabileceğini belirterek, "Hakem komitelerinin bakış açısı farklı. Hakemi sadece tek hatayla değerlendirmiyorlar. Bunları insan hatası olarak kabul etmek ve her hatanın arkasında art niyet aramamak gerekir. Hakemlerimiz geçen seneye oranla daha iyi, ama henüz istediğimiz düzeyde değiller. Daha iyi seviyelere gelmek için yoğun bir şekilde çalışıyoruz ve kendilerine güveniyoruz" şeklinde konuştu. 26 yıl faal olarak futbol hakemliği yaptığını ifade eden MHK Başkanı Sarvan, "Daha sonra 10 yıl çeşitli görevlerde bulundum. Arkadaşlarımın da aynı şekilde bu camiada yoğun hizmetleri var. MHK 9 kişiden oluşuyor, toplam görev süreleri 250 yıl. Böyle bir birikime sahibiz. Bir takım kişilerin kalkıp, 'Bunlar bilmiyor' demesi bizi üzüyor. Bu haksız ve

insafsız. Hakemlere eğitim verilmediği iddia ediliyor. Sezon başında 10 günlük kamp dönemi geçirdik. Sürekli hakem kampları yapıldı. Maça çıkacak hakemlerin dinç kafayla maça çıkması sağlandı" ifadelerini kullandı.

En üst düzeyde eğitim veriliyor

UEFA'nın en üst düzey eğitimcisinin 10 kez Türkiye'ye geldiğini, 6 hakemi bizzat maçına giderek izlediğini kaydeden Sarvan, önümüzdeki sezon da yardımcı hakemler için yurtdışından eğitimci geleceğini anlattı. "36 yıldır bu işin içinde birisi olarak, gönül rahatlığı ile şunu söylüyorum; üst düzey hakemler için yapılan eğitim, en üst düzeydeki Avrupa ülkesinden az değil" diyen Sarvan, eğitim konusuna çok önem verdiklerini söyledi. Ligin son döneminde spekülasyonlar olduğunu ve kaos ortamı yaratılmak istendiğini savunan Sarvan, "36 yıldır hakemliğin içindeyim. Babam da 82 yaşında ve hakemlik yapıyordu. Onun zamanında yaşananlar hâlâ yaşanıyor. Bunun adı hakem etkileme sanatı... Aşamaları vardır. Birinci aşama maç öncesi. Bir hakem atandıktan

sonra 'Biz bu hakemi istemiyoruz' diye beyanat verilir. Amacı o hakem gelmesin ama açıklanmışsa da etki altına alınsın. Ayrıca hakem stada girerken etkileme yöntemi; maç esnasında etkileme davranışları, devre arasında yapılanlar ve son olarak da maç sonunda yapılan davranışlar. Bunlar geleneksel yöntemler. MHK olarak bunların farkındayız ve bunlara karşı tedbirlerimizi bilimsel olarak alıyoruz" dedi.

Eski alışkanlıklar ortadan kalkmalı

Oğuz Sarvan, kulüp başkanları ile biten maç sonrası görüşme konusuna da değinerek, "Kaybedilen maçtan sonra, o sinir bozukluğu ve atmosferde bir kulüp başkanı ile MHK Başkanının görüşmesinin kime

nasıl bir faydası olabilir?" dedi. "Çok sakın bir konuşma geçtiğini varsayalım" diyen Sarvan, "Bir taraf şikâyet edecek, MHK ise teselli edici cümleler kullanacak. Sonra da bu, kulüpler tarafından 'telafi edilecek' şeklinde algılanıyor. Maçın üzerinden birkaç gün geçtikten sonra medeni bir şekilde konuşulur. Eski alışkanlıkların ortadan kalkması gerekir. Bunlar eski dönemlerden kalan alışkanlıklar" ifadelerini kullandı. Sarvan, maçların devre arasında hakemlerin telefonla görüştükleri yönündeki iddialara da şöyle cevap verdi: "Göreve geldiğimizde hakemlere şunu söyledik, 'Devre arasında telefonunuz kazayla da olsa açıksa, bırakın gidin. Ya da maçın yarıda bırakılmasına karar verirken telefon açıp bize sorarsanız, bırakın bu işi. Bütün kararları sizin vermeniz gerekir.' Bunu ilk toplantımızda da söyledik, devre arasında da." Hiçbir hakeme karşı ön yargıların bulunmadığını anlatan MHK Başkanı Oğuz Sarvan, "Kuddusi Müftüoğlu geçen sene bırakıyordu. Hatta Antalya'ya gittiğimde 'Bırak gel aramıza' diyecektim ama konuşamadık. Şimdi sezonun en iyi hakemi. Kimseye karşı bir peşin hükmümüz yok" dedi. Sarvan, Avrupa'daki üst liglerde 20 hakemin görev yaptığını belirterek, "Bizde 25 hakem var. Biz bunu 22, sonra da 20'ye indirmek istiyoruz. Bunların 18'i de her maça çıkabilmeli. 25 hakemimiz var ama her maça çıkabilecek 10-11 hakeme sahibiz" şeklinde konuştu.

Andreas Schluchter, hakem kampına katıldı

UEFA Gözlemcisi, Eğitimcisi, İsviçre Merkez Hakem Kurulu üyesi Andreas Schluchter, hakem kampını ziyaret ederek eğitim çalışması yaptı. MHK Başkanı Oğuz Sarvan, FIFA hakemlerimiz Hüseyin Çoçek ve Serkan Gençler'in de mentörü olan Schluchter'e, iki hakeme katkılarından dolayı plaket verdi. Fenerbahçe-Beşiktaş derbisini Hakem İşleri Müdürü Dr. Sürhat Müniroğlu ile birlikte izleyen Schluchter, ertesi gün hakemlerle bir araya gelerek maçın analizini yaptı.

Milli Takım ABD Turnesi'ne çıkıyor

Milli Takımımızın Mayıs ayında Amerika Birleşik Devletleri'nde yapacağı hazırlık kampının seyahat ve maç programı belirlendi. 18 Mayıs'ta İstanbul'da toplanacak olan A Milli Takım kadrosu, 19 Mayıs'ta New York'a hareket edecek. 19-24 Mayıs tarihleri arasında New Jersey'nin Hoboken kentinde kalacak Milli Takım, 25 Mayıs sabahı otobüsle Connecticut eyaletinin Hartford kentine geçecek. Milli Takım, 26 Mayıs'ta uçakla Philadelphia'ya gidecek ve 29 Mayıs akşamı ABD turunu tamamlayarak Türkiye'ye dönecek. ABD turnesi boyunca üç

hazırlık maçı yapacak olan Milli Takımımız, ilk müsabakasında 22 Mayıs günü Çek Cumhuriyeti ile karşı karşıya gelecek. New Jersey'deki Red Bull Arena'da oynanacak maç TSi 19.30'da başlayacak. Milli Takımımız, ikinci maçını ise 26 Mayıs'ta Connecticut'ta Kuzey İrlanda ile oynayacak. Veterans Stadium'daki maçın başlama saati 20.30. Ay-yıldızlıların 29 Mayıs'taki rakibi ise ev sahibi ABD olacak. Philadelphia'daki Lincon Financial Field'da oynanacak son maç saat 21.00'de başlayacak.

Futsal Milli Takımımız şampiyon oldu

Teknik Direktör Ömer Kaner yönetiminde Futsal A Milli Takımımız, İngiltere'de düzenlenen özel Dörtlü Turnuva finalinde ev sahibi İngiltere'yi 4-3 yenerek şampiyon oldu. Orchard Spor Salonu'nda oynanan karşılaşmada gollerimizi 8. dakikada Cihan Özcan, 9. dakikada Cem Keskin, 36. dakikada Serhat Çiçek ve 39. dakikada Nedim Burak Yıldırım kaydetti. Milli Takımımız, ilk maçında da Finlandiya'yı 19. dakikada Cihan Özcan, 21. dakikada Cem Keskin ve 38. dakikada Mustafa Kurtay'ın gollarıyla 3-2 mağlup etmişti. Futsal A Milli Takımı kadrosunda şu oyuncular bulunuyordu: Hüseyin Yıldız, Mahmut Akbaş, Aşkın Özeken, Aziz Sağlam, Cihan Özcan, Yasin Erdal, Kaan Özcan, Uğur Kaplılar, Nedim Burak Yıldırım, Emrah Köprek, Cem Keskin, Şakir Bozlar, Mustafa Kurtay, Serhat Çiçek.

U19 Bayanlar finallere kalamadı

U19 Bayan Milli Takımımız, 2009-2010 Avrupa Şampiyonası Elit Tur 1. Grup'taki maçlarını üç yenilgiyle tamamladı ve finallere katılma hakkını kaybetti. İsveç'te düzenlenen Elit Tur'daki ilk maçında ev sahibi takımla karşılaşan genç kızlarımız, sahadan 3-0 yenik ayrıldı. Diğer maçta ise İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti'ni 3-0 yendi. İkinci maçında İrlanda Cumhuriyeti karşısına çıkan U19 Takımımız, bu maçta da 3-2 kaybetti. Millilerimizin İrlanda maçındaki gollerini 42. dakikada Fatma Kara ve 80. dakikada Melisa Dilber Ertürk kaydetti. Diğer maçta da İngiltere, İsveç'i 3-2 yendi. Son maçında İngiltere karşısına çıkan kızlarımız, bu maçtan da 3-0 mağlup ayrıldı. İngiltere'nin lider tamamladığı grupta ikinciliği, son gün maçında İrlanda Cumhuriyeti'ni 4-0 yenen ev sahibi İsveç elde etti.

Bayanlar 5 attı 5 yedi

Bayan Milli Takımlar Sorumlusu Hamdi Aslan yönetimindeki A Bayan Milli Takımımız, 2011 Bayanlar Dünya Kupası Avrupa Elemeleri 5. Grup'taki dördüncü maçında İspanya'ya 5-1 yenilirken, beşinci maçında Malta'yı aynı skorla mağlup etti. Deplasmanda oynanan İspanya maçında tek golümüzü 55. dakikada Eylül Elgalp attı. Bu maçın ardından Trabzon'daki Hüseyin Avni Aker Stadı'nda oynanan Malta müsabakası ise Bayan Milli Takımımızın 5-1'lik galibiyetiyle sona erdi. Bu maçtaki gollerimizi 7 ve 41. dakikalarda Cansu Yağ, 39 ve

61. dakikalarda Yağmur Uraz ile 45+2. dakikada Bilgin Deftelri kaydetti. 41 takımın, 8 grupta mücadele ettiği, 2011 FIFA Bayanlar Dünya Kupası elemelerinde, gruplarını birinci bitiren takımlar çift maçlı play-off müsabakalarına katılmaya hak kazanacak. Grupta İspanya 6 maçta 15 puanla lider durumda bulunuyor. İngiltere ise 4 maçta 12 puanla ikinci sırada yer alıyor. Bayanlarımızın 5 maçta 6 puanla üçüncü basamakta yer aldığı grupta Avusturya 4 maçta 3 puanla dördüncü, Malta ise 5 maçta puansız olarak beşinci sırada bulunuyor.

Coca-Cola'nın U15 şampiyonu Ankaraspor

Nike Premier Cup'ta zafer Bucaspor'un

2009-2010 sezonu Nike Premier Cup U15 Türkiye Şampiyonası 18 Nisan 2010 Pazar günü Recep Tayyip Erdoğan Stadı'nda oynanan final müsabakalarıyla sonuçlandı. Final maçında Bucaspor'u uzatmalarda 2-1 yenen Bucaspor şampiyon oldu. Kasımpaşa ile üçüncülük maçı oynayan Beşiktaş ise rakibini 5-3 yenerek şampiyonayı üçüncü tamamladı. Şampiyon Bucaspor'un kupasını TFF Yönetim Kurulu Üyesi ve TASKK Genel Başkanı Mehmet Başkan, Bucaspor Başkanı İbrahim Yazıcı ve Nike Türkiye Pazarlama Müdürü Tunç Saral verdi. Şampiyon Bucaspor, Danimarka'da düzenlenecek olan Nike Premier Cup Avrupa Şampiyonası'nda Türkiye'yi temsil edecek.

Nike Halı Saha Ligi başladı

Nike Halı Saha Ligi, 56 merkezde bulunan 86 halı sahada oynanan ve büyük heyecana sahne olan maçlarla başladı. Türkiye'de düzenlenmiş en büyük halı saha ligi organizasyonu olan Nike Halı Saha Ligi'nde 15-19 ve 20-35 yaş kategorilerinde, yaklaşık 5 bin 100 takım ve 41 bin oyuncu mücadele ediyor. 9 Mayıs tarihine kadar devam edecek grup maçlarının ardından gruplarında birinci olan takımlar eleme turlarına katılmaya hak kazanacak. İllerdeki saha finallerinin ardından 23 Mayıs'ta bölge finalleri oynanacak. Daha sonra 30 Mayıs tarihinde 14 bölge şampiyonunun mücadele edeceği Süper Bölge Finalleri düzenlenecek. Nike Halı Saha Ligi şampiyonunun belli olacağı Türkiye final maçları ise 5-6 Haziran'da İstanbul'da gerçekleşecek. Finale kalan 8 takım, final günü öncesi Türkiye Futbol Federasyonu antrenörlerinin yönetiminde özel bir kampa girecek. Nike Halı Saha Ligi 6 Haziran'da sona erecek. Öte yandan Nike Halı Saha Ligi özel açılış müsabakasında Meclis Spor ile Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu (TASKK) Karması, Ankara'daki Sporland Halı Sahasında özel bir maç yaptı. Bilecik Milletvekili Fahrettin Poyraz, Erzurum Milletvekili Sadettin Aydın, Samsun Milletvekili Fatih Öztürk, Giresun Milletvekili Adem Tatlı, Ordu Milletvekili Enver Yılmaz, Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'den oluşan Meclis Spor ile kadrosunda TFF Yönetim Kurulu üyesi ve TASKK Genel Başkanı Mehmet Başkan'ın da bulunduğu TASKK karması arasındaki maç büyük çekişmeye sahne oldu. Antalya milletvekili Abdurrahman Arıcı'nın yönettiği karşılaşma TASKK karmasının 7-4 galibiyetiyle sonuçlandı.

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından Coca-Cola sponsorluğunda düzenlenen Coca-Cola Akademi U15 Ligi'nde Ankaraspor şampiyon oldu. Antalya Mardan Stadyumu'nda Ankaraspor-Beşiktaş arasında oynanan şampiyonluk maçında, seri penaltı vuruşları sonucunda 3-2'lik skor üstünlük sağlayan Ankaraspor mutlu sona ulaştı. TFF Futbol Genel Direktörü Ersun Yanal ve Ümit Milli Takım Teknik Direktörü Raşit Çetiner'in de izlediği final maçını Kuddusi Müftüoğlu yönetti. Üçüncülüğü Bucaspor'u 2-0 yenen Bucaspor'un aldığı turnuvada, ikinci olan Beşiktaş takımına kupa ve madalyalarını Coca-Cola Pazarlama Direktörü Beyza Ergen, şampiyon Ankaraspor'a ise ödülünü TFF Futbol Genel Direktörü Ersun Yanal verdi. Yanal, Coca-Cola Akademi Ligi ve benzeri liglerin futbol için öneminin büyük olduğunu belirterek "Bu ligler profesyonel liglerin

kaynaklarıdır" dedi. Bucaspor'a üçüncülük ödülünü takdim eden TFF Futbol Geliştirme Merkezi Direktör Yardımcısı ve Ulusal Futbol Gelişim Akademisi Teknik Direktörü Cezmi Turhan ise "Bu liglerde sporcularımızı sadece spor teknikleriyle ilgili değil, aynı zamanda kültürel ve mental olarak da geliştirmeye çok önem veriyoruz" diye konuştu. Coca-Cola Pazarlama Direktörü Beyza Ergen, "Coca-Cola için futbol platformu çok önemli. Türkiye Futbol Federasyonu'nun ana sponsorlarından biri olarak Türkiye'de futbolun gelişimine katkı sağlayan her türlü girişimin destekçisiyiz. 'İyi birey, iyi vatandaş, iyi futbolcu' sloganıyla sadece futbolcu değil, duygusal, kültürel ve sosyal gelişimlerine de önem veren bir eğitim tarzı ile sporcu yetiştiren bu lige çok inanıyoruz. Bu ligde top koşturan gençlerimizin önümüzdeki yıllarda uluslararası platformlarda ülkemizi temsil edeceğini düşünüyoruz" dedi.

U14'te son gülen Fenerbahçe

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından Coca-Cola sponsorluğunda düzenlenen Coca-Cola Akademi U14 Ligi'nde şampiyonluğu Fenerbahçe elde etti. Antalya'daki Mardan Spor Kompleksi'nde oynanan final maçında Fenerbahçe ile Bucaspor karşı karşıya geldi. Normal süresi 2-2 biten karşılaşma sonunda yapılan penaltı atışlarında Fenerbahçe, Bucaspor'a 5-3 üstünlük sağlayarak şampiyon oldu. Gençlerbirliği'ni 3-0 yenen Beşiktaş da üçüncülüğü elde etti.

Türkiye Futbol Federasyonu'nun HERKEŞİN FUTBOL projesi kapsamında Kuşadası Belediyesi tarafından 1. Uluslararası Kuşadası Kupası düzenlendi. Turnuvarın elit kategorisinde, 1-1 biten final maçında Beşiktaş'ı penaltılarla 5-4 mağlup eden Chelsea şampiyon oldu. Turnuvarın üçüncüsü ise Turgutluspor'u mağlup eden Fenerbahçe oldu. Chelsea, Middlesbrough, Porto, PSV Eindhoven, Fenerbahçe, Beşiktaş ve Trabzonspor gibi dünya kulüplerinin genç takımlarının katıldığı futbol turnuvarında geleceğin yıldızları karşılaştı. Avrupa'nın ve

Kuşadası Kupası'nda şampiyon Chelsea

Türkiye'nin minik devlerinin katıldığı 4 günlük turnuvada, 7 farklı ülkeden 64 takımın yer alan geleceğin yıldızları, birbirinden güzel ve heyecanlı karşılaşmalar oynadı. Sporcuların doğum tarihlerine göre "Elit" ve "Premier" olmak üzere iki ayrı kategoride maçların yapıldığı kupada, 1997 doğumlu sporculardan oluşan takımların mücadele ettiği "Elit" kategorisine 24 takım katıldı. Bu kategoride Beşiktaş'ı mağlup eden Chelsea şampiyon oldu. 1998-1999 doğumlu sporculardan oluşan 8 kişilik takımların karşı karşıya geldiği "Premier" kategorisinde ise 40 takım mücadele etti. 12 yaş altı futbolcuların katıldığı bu kategoride sıralama yapılmadı. 1. Uluslararası Kuşadası

Kupası'nın ödül ve kapanış töreni ise Kuşadası Belediyesi İsmail Cem Barış ve Dostluk Meydanı'nda gerçekleşti. Tüm takımların katılımıyla gerçekleştirilen kapanış töreni yerli ve yabancı turistler tarafından ilgiyle izlendi. Premier kategorisinde "Oyuna Saygı" ödülünü Buca Genç Futbol Akademisi ve Samsunspor takımları kazanırken, Elit kategorideki "Oyuna Saygı" ödülü ise Middlesbrough takımına verildi. Turnuvada umut vaat eden kaleci ödülünü PSV Eindhoven'dan Yannick Van Osch kazanırken, gelecek vaat eden takım ödülünü ise Azerbaycan Gebele takımı kazandı. Turnuvarın gol kralı Chelsea'den Jeremy Boca olurken, Porto takımından Rogerio Silva turnuvarın parlayan yıldızı ödülünü aldı.

Futbol Okulları Talimatı yürürlüğe girdi

TFF Yönetim Kurulu'nun onayladığı Futbol Okulları Talimatı, resmi internet sitesi www.tff.org'da yayınlanarak yürürlüğe girdi. Futbol Okulları Talimatı ile ülkemizdeki futbol eğitiminin önemli bir parçasını oluşturan futbol okullarında verilen eğitim içeriğine, görev alan eğitimcilere ve fiziki altyapı koşullarına ilişkin standartların yükseltilmesi hedefleniyor. Talimat uyarınca, dönemsel olarak faaliyet gösteren futbol okulları yılda 1 defa, yıl boyunca faaliyet gösteren futbol okulları ise 2 defa talimat ekinde yer alan kriterler uyarınca denetlenecek.

Amatör İşler Kurulu Ankara'da toplandı

Türkiye Futbol Federasyonu Amatör İşler Kurulu, Ankara'da toplandı. ASKF başkanlarının yer aldığı 29 kişiden oluşan Amatör İşler Kurulu'nun toplantısı 16-17 Nisan tarihlerinde Ankara Crowne Plaza Otel'i'nde gerçekleşti. TFF Yönetim Kurulu üyesi ve Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu Genel Başkanı Mehmet Başkan'ın başkanlığını yaptığı iki gün süren toplantıda, 2010-11 sezonunda TFF 3. Lig'e yükselcek 5 amatör takımın belli olacağı maçların organizasyonu ve statüleri karara bağlandı.

3. Lig'e yükselme müsabakaları 5 Mayıs'ta başlıyor

2009-2010 sezonu TFF 3. Lig'e Yükselme 1. Kademe müsabakaları 5 Mayıs-16 Mayıs 2010 tarihleri arasında oynanacak. Toplam 152 takımın mücadele edeceği TFF 3. Lig'e yükselme müsabakaları sonunda 5 takım TFF 3. Lig'e çıkamaya hak kazanacak. 1. Kademe müsabakaları 8'er takımlı 12 ve 7'er takımlı 8 gruptan oluşan 5 bölgede, toplam 20 grup merkezinde oynanacak. 1. Kademe müsabakalarının sonunda grup birincisi olan takımlar kendi bölgesindeki diğer grup birincileriyle 2. Kademe müsabakaları oynayacak. Bu sezon son kez yapılacak olan TFF 3. Lig'e yükselme müsabakaları, bundan sonraki sezonlarda 81 ilin takımlarının katılacağı Deplasmanlı Lig statüsünde oynatılacak.

Alper Balaban'ı kaybettik

Ümit Millî Takım forması da giymiş olan genç futbolcu Alper Balaban, Almanya'da geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybetti. 1987 doğumlu olan Balaban, ülkemizde Fenerbahçe, Kocaelispor, Bucaspor, İnegölspor, Eskişehirspor ve TKİ Tavşanlı Linyitspor takımlarında da forma giymişti. Alper Balaban'a Allah'tan rahmet, ailesi ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Herkes İçin "Futbol" Herkes İçin "Fotoğraf"

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi, HERKEŞİN FUTBOL kapsamında düzenlediği fotoğraf yarışmasıyla herkesi futbol fotoğrafı çekmeye davet ediyor. Yarışmaya, 15 Nisan 2010 ile 13 Mayıs 2010 tarihleri arasında profesyonel dışı futbolun güzelliklerini yansıtan fotoğraflarla katılabilir. UEFA tarafından HERKEŞİN FUTBOL (Grassroots) Günü ilan edilen 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nda sonuçları açıklanacak olan yarışma ile kitlelerin futbola bakışı zenginleştirilecek. Basın ve halk olmak üzere iki kategoride düzenlenen HERKEŞİN FUTBOL Fotoğraf Yarışması'na katılımlar 15 Nisan 2010 tarihinde başladı. Basın mensubu fotoğrafçıların katılacağı basın kategorisinde, en iyi HERKEŞİN FUTBOL fotoğrafına 3000, ikinciyeye 2000 ve üçüncüye de 1000 TL ödül verilecek. Bu kategoride yarışmak isteyenler şartnamede yer alan kriterlere göre dijital fotoğraflarını da yarışmaya gönderecek. Halk kategorisinde isteyen herkes futbolun güzelliğini yansıtan fotoğrafları ile yarışmaya katılabilir. Bu kategoride katılımcılar cep telefonu ya da kamera ile çektikleri fotoğrafları

şartnamede yer alan kriterlere göre gönderecek. Halk kategorisinde ilk üç dereceye girenlere dijital fotoğraf makinesi hediye edilecek. TFF Futbol Geliştirme Merkezi tarafından düzenlenen fotoğraf yarışmasında fotoğrafları değerlendirecek olan jüride Zeki Çol, Yiğiter Uluğ, Serkan Korkmaz ve Zeynepgül Ene ile Mimar Sinan Üniversitesi Fotoğraf Bölümü Öğretim Görevlisi Kamil Fırat yer alıyor. Her yarışmacının en fazla 3 fotoğrafla ve fotoğrafı anlatan 100 kelimelik kısa bir hikâye ile katılabileceği yarışma şartnamesine göre çekilecek fotoğrafların konuları şöyle:

- Halı saha futbolu
- Sokak futbolu
- Okul ve çocuk futbolu
- Plaj futbolu
- Futsal (kapalı salon futbolu)
- Dezavantajlı futbolu (evsizler, sokak çocukları, mahkûmlar, yardıma muhtaç çocuklar, v.b.)
- Engelli futbolu (görme-ışıtme-zihinsel-bedensel)
- Veteran futbolu
- Bayan futbolu

Antrenör Eğitimcileri İtalya'da kursa katıldı

18. UEFA Antrenör Eğitimcileri kursu UEFA üyesi ülkelerinin temsilcilerinin katılımı ile İtalya'nın Floransa kentinde yapıldı. İtalya Futbol Federasyonu'nun ev sahipliğinde 12-16 Nisan tarihlerinde düzenlenen kurs "Yarının Antrenörlerinin Eğitimi" teması altında gerçekleştirildi. UEFA üyesi 53 federasyondan yaklaşık 100 temsilcinin

katıldığı UEFA Antrenör Eğitimcileri kursuna Türkiye Futbol Federasyonu'ndan Futbol Genel Direktör Yardımcısı Tevfik Eroğlu ile Futbol Geliştirme Merkezi Eğitim Müdürü Kamuran Yavuz katıldı. İki yılda bir düzenlenen UEFA Antrenör Eğitimcileri kursu, pratik ve teorik eğitimlerin yanı sıra fikir paylaşımının yapıldığı tartışma toplantılarını ve çalıştayları içeriyor. Bu seneki kursta, katılan eğitimcilere antrenörlük becerileri ve gerçekçi öğrenme tekniklerine yönelik dersler verildi. Eğitimlerin yanı sıra federasyon temsilcilerinin katılımı ile "UEFA JIRA Paneli" gerçekleştirildi.

Futbol şenliğinde 850 çocuk

TRT'nin 23 Nisan Uluslararası Çocuk Şenliği kapsamında Manisa'da, Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi'nin katkılarıyla 22 ülkeden 850 çocuğun katıldığı futbol şenliği düzenlendi. Etkinlikte 850 çocuğa üzerinde "2016 Avrupa Şampiyonası" yazılı, Türkiye logolu tişörtler dağıtılarak adaylık tanıtımı yapıldı. Ayrıca şenlik kapsamında meydana kurulan 32 metrekairelik 3 futbol sahası, penaltı atışı, delikli pano ve hedef tuturma stantlarında yabancı ülkelere gelen çocuklarla, Türk çocukları futbol topuyla atışlar ve maçlar yaptı.

Rize FTEM'e Gürcü ziyaretçi

Gürcistan'ın Tiflis takımı, Rize Futbol Teknik Eğitim Merkezi'ni (FTEM) ziyaret etti. Ziyaret nedeniyle gerçekleştirilen etkinlikte önce merkezde eğitim gören futbolcularla Tiflis takımı arasında ve ardından kız öğrenciler arasında gösteri maçları yapıldı. Etkinlik sonunda Rize Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu, Gürcistan'dan gelen kafilye yemek verdi. Misafir takım idarecileri de Rize FTEM'i Gürcistan'a davet etti. Türkiye genelinde 50 il ve ilçede faaliyetlerine başlayan ve her yıl sayısının artırılması ile tüm yurda yaygınlaştırılmasına çalışılan Futbol Teknik Eğitim Merkezleri'nde, 10-12 yaş arasındaki yetenekli çocukların belirli standart ve kalitede teknik futbol eğitimi alması amaçlanıyor. 35 erkek, 12 kız futbolcunun eğitim gördüğü Rize Futbol Teknik Eğitim Merkezi'nde futbol eğitimi alan futbolculara ve ailelerine yönelik değişik etkinlik ve eğitimler düzenleniyor. Rize FTEM'de futbolcular için Dr. Esra Alemderoğlu tarafından öğrencilere psikoloji ve beslenme dersleri de veriliyor.

Statlara naklen yayın ziyareti

Türkiye Futbol Federasyonu ve Lig TV, statlarda 2010-2011 sezonundan itibaren naklen yayınlarda uygulanacak yeni düzenlemelerle ilgili çalışmalarına devam ediyor. Bu kapsamda, yetkililer Sivas 4 Eylül, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kadir Has, Ankara 19 Mayıs ve Yenikent ASAŞ Stadyumlarında çeşitli incelemelerde bulundu. Kulüp ve stat yetkililerinin de katıldığı inceleme gezilerinde; canlı anlatım yerleri, röportaj alanları, kamera pozisyonları ve yayın araçlarının konuşlanması gereken en uygun yerler tespit edildi. Yapılan çalışmalar sonucunda, yeni sezonda Süper Lig'de yer alacak tüm takımların oynayacağı stadyumlarda standardizasyon sağlanması amaçlanıyor. Heyet daha önce de Beşiktaş İnönü ve Atatürk Olimpiyat Stadyumu'nda incelemelerde bulunmuştu.

TFF C Kursları devam ediyor

İlki Mart ayında Sakarya'da açılan TFF C Kursları, İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'da düzenlenen kurslarla sürdü. Kurslar 5-16 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirildi. TFF antrenör eğitimcileri eşliğinde düzenlenen TFF C Kursu'nun ardından "TFF C" lisansı almaya hak kazanan antrenörler, her yaş grubundaki amatör futbol faaliyetlerinde ve bayan futbolu takımlarında teknik sorumlu olarak görev yapabilecek.

Futbolda hayati yaralanmalar

Futbol yaralanmaları, sıklıkla basit bir yaralanma iken, nadiren hayatı tehdit eden bir yaralanma şeklinde olabilir. Sık rastlanılan futbol yaralanmaları:

- Burkulma, incinme, bağ kopmaları
- Ayak bileği yaralanmaları
- Aşil tendonu yaralanmaları
- Beyin sarsıntısı
- Diz yaralanmaları
- Kas krampları
- Topuk zedelenmeleri (plantar fasiitis)
- Stres kırıkları
- Dışa olan kanamalıdır.

Bu yaralanmaların içinde beyin sarsıntısı hayatı tehdit eden bir yaralanma türüdür. Bu tür yaralanmalarda sağlık ekibinin bulunmaması halinde ilkyardım eğitimi olanların yapabileceği temel yardım ilkeleri özetlenmiştir.

İlkyardımın ABC'si hava yolu, solunum ve dolaşım kontrolü olarak bilinir.

●**A: Hava yolu kontrolü:** Havayolu açıklığının kontrolü ve sağlanmasıdır. Özellikle bilinç kaybı olan kişilerde dil geri kaçarak solunum yolunun başlangıcını tıkayabilir. Yabancı madde veya kusmuk da solunum yollarını tıkayabilir. Bu nedenle bu yolun açıklığının kontrolü ve tıkalıysa açılması şarttır ve bu yapılırken yaralının baş, boyun ve gövde eksenini düz olmalıdır. İşaret parmağı bilinçsiz yaralının ağız boşluğunda hemen bir gezdirilip, yabancı madde varsa çıkarılmalıdır. Bu adımlar atıldıktan sonra narin ve yavaş hareketlerle baş çeneden kaldırılıp geriye doğru itilir ve hasta baş-çene pozisyonuna getirilir. Bu pozisyonda dil öne çekilerek solunum borusunun başından uzaklaşacaktır.

●**B: Solunum kontrolü:**

Solunum her zaman gözle fark edebileceğimiz kadar bariz olmayabilir. Bu yüzden ilkyardımcı 10 saniye süreyle bak-dinle-hisset yöntemini uygulamalıdır. Buna göre ilkyardımcı kulağını hastanın ağzının birkaç santim üzerine yaklaştırır. Bu sırada hastanın göğsüne bakmaktadır. Böylece göğüs kafesinin solunumla hareketini gözler, kulağıyla nefesini dinler ve yanağına gelen nefes rüzgârını hissetmeye çalışır. Solunum alınmıyor ise derhal yapay solunuma başlanır.

●**C: Dolaşım kontrolü:**

Şah damarından, üç parmakla 5 sn. süre ile nabız alınmaya çalışılır. Alınmıyorsa derhal dış kalp masajına başlanır.

Normalde nabız yetişkinlerde 60-100 arasındadır.

Temel yaşam desteği

●**Solunum ve kalp durması nedir?**

Solunumun durması ile beraber, vücut oksijenden yoksun kalır ve yapay solunum hemen başlatılmaz ise kalp de bir süre sonra durur. Kalp durması oluşması durumunda, dakikalar içinde beyin hasarı gelişir. Temel Yaşam Desteği (TYD), bu durumdaki bir kişiye yapay solunumla akciğerlerine oksijen yollamak, dış kalp masajı ile de kanı kalpten dışarı pompalamak amacıyla yapılan ilaçsız müdahaledir. Müdahale başlarken etrafta bulunanlara 112 arattırılmalıdır.

●**Yapay solunum nasıl yapılır?**

Yapay solunuma başlamadan önce yaralının hava yollarının açıklığı daha önce belirtildiği gibi sağlanır, hastaya baş-çene pozisyonu verilir. Bunun için bir elin iki parmağıyla çene alttan itilir, diğer el ise alından bastırarak başın geriye itilmesi sağlanır. Bu pozisyonda dil öne çıkarak hava yollarını açar. Hava yolu açıldıktan sonra yukarıda anlatılan bak-dinle-hisset yöntemi ile solunumun olup olmadığı kontrol edilir. Yapay solunuma başlamadan önce solunumun olmadığından emin olmak gerekir. Burun kanatları hava kaçırmayacak şekilde kapatılıp ağızdan her seferinde 400-600 ml hava verilecek şekilde iki nefes verilir. Boynun hasarlı olabileceği düşünülerek hava yolunu açmak için alt-çene pozisyonu verilir. Çene her iki yanından tutularak yukarı çekilirken baş oynatılmaz. Suni solunum sırasında nabız varsa, dakikada 20 kez civarında nefes verilir. Nabız alınmıyorsa aynı zamanda kalp masajına da başlanır. Her on nefeste bak-dinle-hisset yöntemiyle solunum ve nabız kontrol edilmelidir. Yapay solunum ağızdan buruna da verilebilir.

●**Dış kalp masajı nasıl yapılır?**

Nabız olmadığından kesinlikle emin olunur olunmaz dış kalp masajına başlanır. Etraftakilere acil yardım çağrısı hemen yaptırılmalıdır. Masaj için önce alt kaburgalar elle belirlenip takip edilerek göğüs kemiğinin alt ucu bulunur. Her iki taraftaki kaburgaların bulunduğu noktaya iki parmak koyulur, üstüne diğer elin ayası yerleştirilerek bası noktası belirlenir. Bu elin üzerine

diğer el yerleştirilir. Her iki el parmakları birbirine geçirilir. Dirsekler ve omuzlar düz, hastaya ise dik durumda, vücut ağırlığı ile göğüs kafesi 4-5 cm (göğüs yüksekliğinin 1/3'ü kadar) çökecek şekilde masaja başlanır. Uygulanacak bası ritmik olarak sıkıştırma-gevşetme şeklinde olmalıdır ve dakikada 100 bası uygulanır. Yapay solunum ve dış kalp masajı beraber uygulandığında yetişkinlerde 30 masaja iki nefes şeklinde yapılır. Dört kez tekrarlandığında bir devir tamamlanmış olur ve nabız, solunum kontrolü yapılır.

●**Koma pozisyonu**

Solunumu ve nabızı olan, ancak bilinci kapalı yaralı, acil sağlık ekipleri gelene kadar en güvenli pozisyonda bekletilmelidir. Koma pozisyonu olarak adlandırabileceğimiz bu duruş şeklinin, hastanın hava yolunun açık kalması gibi birçok yardımcı vardır. Hastanın ilkyardımcıya yakın kolu vücutla

90 derece açı yapacak şekilde uzatılır ve diğer kol ise hastanın karnının üzerine konulur. Aynı taraftaki bacak dizden kıvrılır, omuz ve kalçadan tutularak bir hamlede çevrilir.

●**Hava yolu tıkanıklığı**

Solunum fonksiyonunu gerçekleştirmek için gerekli havanın geçişine engel olan yabancı maddelerin varlığı nedeniyle oluşur. Tıkanma, hava geçişinin tamamen engellendiği tam tıkanma veya bir miktar hava geçişine izin veren kısmi tıkanma şeklinde oluşur.

Havayolunun yerleştirilmesi

Havayolu ağıza yerleştirilir.

Havayolu dili aşağıya doğru bastırarak açılır. Bu pozisyonda dil öne çekilerek solunum borusunun başından uzaklaşacaktır.

Havayolu durması gereken pozisyonda sabitlenir ve böylelikle kişinin salya, kusmuk gibi artıklarının soluk borusuna kaçması engellenmeye çalışılır.